

1 RELIGIA

PORADNIK METODYCZNY
PIERWSZA KLASA SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Pan Bóg jest naszym Ojcem

Święty Wojciech
wydawnictwo

SPOTKANIE Z BOGIEM

Pan Bóg jest naszym Ojcem

PORADNIK METODYCZNY
PIERWSZA KLASA
SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Pod redakcją
księdza Pawła Płaczka

Święty Wojciech
wydawnictwo

Autorzy katechez

Longina Cywińska
Maria Frela
Katarzyna Lemek
Izabela Mazurczyk
Beata Żurek

Koordinator zespołu autorskiego

ks. dr Paweł Płaczek

Koordinator projektu Nowe Podręczniki

ks. dr Marcin Wojtasik

Poradnik metodyczny do nauczania religii rzymskokatolickiej według podręcznika nr **AZ-11-01/18-PO-1/20**, zgodnego z programem nauczania nr **AZ-1-01/18**.

Recenzenci

s. prof. KUL Halina Wrońska
ks. dr Bogdan Skłodowski

Nihil obstat

Poznań, dnia 31 stycznia 2020 roku
ks. dr Adam Adamski CO, Cenzor

Imprimatur

Poznań, dnia 3 lutego 2020 roku
N. 195/2020
bp Damian Bryl, Wikariusz Generalny
ks. prałat dr Ireneusz Dosz, Kanclerz Kurii

Spis treści

Wstęp | 6

Spotykamy się we wspólnocie

1. Poznajemy się i witamy | 10
2. Pan Bóg jest obecny w mojej szkole | 16
3. Pan Bóg jest obecny w mojej klasie | 20
4. Pan Bóg jest obecny w mojej rodzinie | 25
5. Jestem ukochanym dzieckiem Bożym | 30
6. Pan Bóg jest obecny we wspólnocie parafialnej | 34
7. Pan Bóg jest w Kościele na całym świecie | 39
8. Krzyż jest znakiem Bożej miłości | 44

Pan Bóg mnie stwarza

9. Pan Bóg z miłości stwarza świat | 49
10. Pan Bóg stwarza człowieka na swoje podobieństwo | 54
11. Pan Bóg jest blisko wszystkich ludzi | 58
12. Pan Bóg jest dobry | 62
13. Pan Bóg stwarza aniołów | 66
14. Modłę się do Anioła Stróża | 71
15. Pan Bóg głosi swoją miłość poprzez proroków | 75
16. Nieposłuszeństwo pierwszych ludzi | 81
17. Co robić, aby nie było na świecie zła? | 86
18. Każdy człowiek jest wyjątkowy | 91

Bóg mnie kocha

19. Jak mogę poznawać Pana Boga? | 96
20. Pismo Święte to wspaniały dar dla nas | 100
21. Pan Bóg jest obecny w swoim Kościele | 104
22. Pan Bóg jest obecny w osobie kapłana | 107
23. Pan Bóg daje nam drogowskazy | 111
24. Pan Bóg pokazuje, jak kochać drugiego człowieka | 115
25. Pan Bóg zaprasza mnie do Kościoła – chrzest święty | 120
26. Jesteśmy wdzięczni za Bożą miłość | 124

Katechezy okolicznościowe

- 27. Maryja zaprasza do modlitwy różańcowej | 129
- 28. Święci wskazują nam drogę do nieba | 134
- 29. Pamiętamy o zmarłych | 139
- 30. Oczekujemy narodzin Pana Jezusa | 144
- 31. O Świętym Mikołaju | 150
- 32. Idziemy do Jezusa z pasterzami i królami | 154

Pan Bóg troszczy się o mnie

- 33. Pan Bóg jest miłosiernym Ojcem | 160
- 34. Pan Bóg rozmawia z człowiekiem | 165
- 35. Pan Bóg rozmawia z Maryją | 170
- 36. Co to jest modlitwa? | 174
- 37. Wołamy do Pana Boga „Ojcze nasz” | 179
- 38. Prosimy Pana Boga o Jego królestwo | 184
- 39. Prosimy Pana Boga o chleb powszedni | 188
- 40. Prosimy Pana Boga o odpuszczenie naszych win | 195
- 41. Prosimy Pana Boga, aby zbawiał nas od złego | 200
- 42. Jak powinniśmy sobie nawzajem pomagać? | 205
- 43. Czy warto modlić się wspólnie w rodzinie? | 211
- 44. Jak należy się modlić w kościele? | 216
- 45. Jak modlili się święci? | 221

Jesteśmy Bożą rodziną

- 46. Co Pan Bóg mówi o rodzinie? | 228
- 47. Święta Rodzina z Nazaretu | 232
- 48. Jak wywołać uśmiech na twarzy rodziców? | 236
- 49. Dary od Pana Boga | 240
- 50. Pan Bóg kocha nas wszystkich | 244
- 51. Co wiem o historii mojej rodziny? | 248
- 52. Jak dobrze modlić się za swoją rodzinę? | 253
- 53. Święty Jan Paweł II kochał swoją rodzinę | 257

Katechezy okolicznościowe

- 54. Wielki Post – przepraszamy za złe czyny | 262
- 55. Pan Jezus nam błogosławi. Boże Ciało | 272
- 56. Wakacje | 276

Śpiewniczek | 281

Materiały dodatkowe klasa 1 szkoły podstawowej | 294

Pieśni i piosenki religijne – do wykorzystania na katechezie | 295

Wstęp

Drodzy Katecheci!

Oddajemy do Waszych rąk pakiet edukacyjny do nauki religii w klasie pierwszej szkoły podstawowej, opracowany zgodnie z wymogami zawartymi w nowej podstawie programowej „Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce” z 9 czerwca 2018 roku, a skonkretyzowanymi w dokumencie „Program nauczania religii katolickiej w przedszkolach i szkołach”.

Niniejszy poradnik metodyczny został przygotowany, aby ułatwić Wam pracę katechetyczną. Dołączyliśmy do niego pakiet materiałów dodatkowych.

W poradniku metodycznym umieszczono szczegółowe scenariusze lekcji do wszystkich katechez zawartych w podręczniku ucznia. Każda jednostka katechetyczna została opisana według niezmiennącej się struktury.

- Lekcja rozpoczyna się **MODLITWĄ**. Proponujemy różnorodne modlitwy (od klasycznych po spontaniczne oraz takie, którym towarzyszy ruch lub jakiś rekwizyt). Wprowadzą one uczniów w bogactwo modlitewne i liturgiczne Kościoła.
- Po modlitwie następuje **NAWIĄZANIE DO POPRZEDNIEJ KATECHEZY**, które umożliwia sprawdzenie poziomu opanowanej przez uczniów wiedzy.
- Uwzględniono także **WPROWADZENIE DO NOWEGO TEMATU**, w którym poinformujecie dzieci, o czym będzie lekcja – uczniowie muszą wiedzieć, jaki jest cel wszystkich ich działań.
- W części **ODKRYWAM** uczniowie przez cały rok będą spotykać się ze swoją rówieśnicą, Zuzią, by razem z nią i jej bliskimi odkrywać obecność Boga w życiu. Opowiadania o Zuzi można przeczytać lub odtworzyć.

- W części **SPOTYKAM** dzięki rozmowie kierowanej lub innej formie aktywizacji uczniowie poznają, jak dana prawda realizuje się w codziennym życiu dziecka Bożego.
- W części **POZNAJĘ** następuje pogłębienie odkrytego problemu w oparciu o słowo Boże.
- W części **ODPOWIADAM** uczniowie poprzez różne formy pracy na lekcji poszukują odpowiedzi na pytanie, jak słowo Boże ma realizować się w ich życiu, jakie postawy powinni przyjmować i jak powinni się zachowywać.
- W części **UTRWALAM** uczniowie ugruntowują i zapamiętują poznane prawdy poprzez zabawy edukacyjne, wykonywane zadania. Liczne zabawy pomogą zainteresować dzieci poruszonymi zagadnieniami, urozmaicą zajęcia, wprowadzą nieco ruchu.
- W części **MODLĘ SIĘ** uczniowie wraz z Wami się modlą. Już na tym etapie edukacji wprowadzamy modlitwę spontaniczną, aby dzieci miały świadomość, że jest to rozmowa z Bogiem, kochającym Ojcem.
- Część **RODZINA I WIARA** stanowi **LIST DO RODZICÓW** – zapisany w podręczniku ucznia, tak aby poprzez pocztę elektroniczną mógł dzięki Wam dotrzeć do rodziców. Wiary uczymy nie tylko w szkole. Podstawowym środowiskiem, które ją buduje, jest rodzina – dlatego tak ważny jest kontakt katechety z rodzicami i opiekunami uczniów.

Piosenki

Do wielu katechez proponujemy **PIOSENKI**, gdyż stanowią one świetne uzupełnienie zajęć. Dużą część sugerowanych utworów zamieściliśmy w linkach – wystarczy kliknąć w podświetlony tekst, aby pobrać utwór bądź rozpocząć odtwarzanie. Inne są do znalezienia w internecie – na przykład na platformie YouTube. Piosenki będzie można wykorzystać także w klasach 2, 3 i 4 oraz w pracy z dziećmi sześciolletnimi.

Inne dodatki

W niniejszym poradniku zamieściliśmy też odnośniki do różnorodnych materiałów dodatkowych. Są to:

OPOWIADANIA – w formacie mp3.

PREZENTACJE MULTIMEDIALNE – poszerzające informacje zawarte w podręczniku i wspomagające utrwalanie wiedzy.

DODATKOWE ZDJĘCIA I ILUSTRACJE – które można wydrukować lub zaprezentować na tablicy multimedialnej.

ZADANIA MULTIMEDIALNE – przygotowane na platformie Learning Apps.

ĆWICZENIA DO WYDRUKOWANIA – uzupełnianki, wycinanki i inne.

LISTY DO RODZICÓW – które można wydrukować lub wkleić do dziennika elektronicznego.

Mamy nadzieję, że uwzględniając potencjał drzemiący w uczniach, ich poziom edukacyjny i społecznienie, skorzystacie z naszej propozycji form i metod pracy.

Wierzimy, że praca z naszym nowym podręcznikiem i poradnikiem metodycznym będzie wspaniałą przygodą zarówno dla Was, jak i dla Waszych uczniów.

Dziękujemy za zaufanie!

Autorzy i Wydawca

I. Spotykamy się we wspólnocie

KATECHEZA 1

Temat: Poznajemy się i witamy

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Zapoznanie z zespołem klasowym i katechetą
- Zapoznanie z pozdrowieniami świeckimi i chrześcijańskimi

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- odkrywa, że istnieją pozdrowienia chrześcijańskie,
- wykorzystuje pozdrowienia chrześcijańskie w odpowiednich sytuacjach dnia codziennego,
- używa pozdrowień świeckich i chrześcijańskich,
- przestrzega zasad obowiązujących na lekcjach religii i w szkole.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, zadanie multimedialne, ilustracja rodziny, materiały do zadania i zabawy edukacyjnej;

lekka piłeczka

Struktura katechezy

Nawiązanie do tematu

Powiedz: Nazywam się... Przez cały rok będziemy spotykać się na lekcjach religii, aby poznawać dobrego Boga Ojca, uczyć się, jak z Nim

rozmawiać. Przygotowałam/em wiele zabaw i zadań, które pomogą wam lepiej zrozumieć Pana Boga, a przy tym radośnie spędzić ten czas nauki. Kontynuuj: Każdą lekcję religii będziemy rozpoczynać i kończyć modlitwą. W ten sposób nauczymy się rozmawiać z Panem Bogiem.

Zaproś uczniów do modlitwy; poproś, aby stanęli przy ławkach i się skupili.

Modlitwa

Panie Boże, dziękuję Ci za uczniów tej klasy. Będziemy się spotykać przez cały rok szkolny, aby poznawać Ciebie.

Drodzy uczniowie, prosimy naszych Aniołów Stróżów, aby strzegli nas i nam pomagali. Aniele Boży, stróżu mój...

Wprowadzenie

Zaproś dzieci do kręgu – uczniowie siadają na dywanie.

Powiedz: *Każdy z nas ma imię. Postarajmy się zapamiętać twarze i imiona osób, które należą do tej klasy – dzięki temu lepiej się poznamy i będzie nam łatwiej uczestniczyć w lekcjach religii.*

Zabawa edukacyjna „Dobrze, że jesteś”

Rzucasz kolejno do każdego ucznia lekką piłeczką; uczeń wypowiada swoje imię, mówi, co lubi robić, po czym zwraca piłkę do ciebie. Powiedz, że w tym momencie wszyscy śpiewem witają koleżankę/kolegę. Zaintonuj powitanie i poproś uczniów o powtórzenie.

Słowa piosenki: ***Dobrze, że jesteś (3x). Co by to było, gdyby cię nie było, co by to było.***

Poproś uczniów, aby usiedli w ławkach. Wyjaśnij, że podczas każdej lekcji będą poznawać wydarzenia z życia rodziny państwa Wiśniewskich: dziadków, rodziców oraz dzieci – Zuzi i Franka. Zaproś dzieci do wysłuchania opowiadania.

Jeżeli w klasie jest **tablica multimedialna lub projektor**, wyświetl rysunek przedstawiający głównych bohaterów opowiadań – rodzinę Wiśniewskich. Jeżeli nie masz dostępu do tablicy multimedialnej lub projektora, wydrukuj rysunek i zawieś go na tablicy na czas odtwarzania opowiadania.

I. Odkrywam

Opowiadanie (do odczytania lub odsłuchania z płyty)

Kiedy Zuzia i Franek zbliżali się do drzwi kościoła, zobaczyli księdza Mateusza.

- Przywitajmy się z księdzem – powiedziała mama.*
- Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! – krzyknęły dzieci.*
- Na wieki wieków. Amen – odpowiedział ksiądz. – Cieszę się, że was widzę. Rozpoczynamy nowy rok szkolny, prawda?*
- Ja idę do pierwszej klasy! – pochwaliła się Zuzia.*
- No proszę. Dopiero zaczynasz naukę, a już wiesz, jak witać księdza. Brawo, Zuziu – pochwalił dziewczynkę ksiądz Mateusz.*
- Podczas wakacji byliśmy na Kaszubach – szczebiotała Zuzia – i tam ludzie witają księdza oraz siostry zakonne słowami „Szczęść Boże”.*
- Zdradzę ci sekret. – Ksiądz zrobił tajemniczą minę i pochylił się w kierunku Zuzi. – U nas też możemy w ten sposób witać księży i siostry zakonne.*
- Naprawdę? – Zuzia była zdziwiona. – To dobrze. Powiem o tym Julce.*

II. Spotykam

Zapytaj:

- Kogo witali Zuzia i Franek? (księdza proboszcza Mateusza)
- Jakimi słowami dzieci powitały księdza Mateusza? („Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!”)
- Jakimi słowami według Zuzi witają księży osoby mieszkające na Kaszubach? („Szczęść Boże”)
- Jaką „tajemnicę” wyjawiał Zuzi ksiądz Mateusz? (Zuzia także może witać księdza słowami „Szczęść Boże”)

Podsumuj: „*Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus*” i „*Szczęść Boże*” to pozdrowienia chrześcijańskie, czyli słowa, którymi witają się chrześcijanie – ludzie kochający Pana Boga. Te słowa możemy wypowiadać nie tylko jako powitanie księży czy sióstr zakonnych, ale także katechetów i wszystkich innych ludzi. W ten sposób możemy wychwalać Pana Jezusa wśród swoich najbliższych.

III. Poznając

Pismo Święte (por. J 20,19)

Odczytaj tekst Ewangelii.

Do miejsca, w którym zebrani są uczniowie, przychodzi Pan Jezus, staje pośrodku i mówi do nich: „Pokój wam!”

Zapytaj:

- Do kogo przychodzi Pan Jezus? (do swoich uczniów)
- Jak Pan Jezus wita się ze swoimi uczniami? („Pokój wam!”)
- Czy już gdzieś słyszeliście te słowa? Jeśli tak, to gdzie? (w kościele)

Podsumuj: *Kiedy Pan Jezus przychodzi do swoich uczniów, wita ich słowami „Pokój wam!”. Pan Jezus chce, aby mieli oni pokój w swoich sercach. Dlatego nie tylko życzy im pokoju, ale ich tym pokojem obdarowuje – przy Panu Jezusie uczniowie czują się dobrze, bezpiecznie. Cieszę się, że i wy znacie to pozdrowienie Pana Jezusa. Rzeczywiście, podczas Mszy Świętej ksiądz mówi do zebranych w kościele: „Pokój Pański niech zawsze będzie z wami”. A wszyscy ludzie odpowiadają: „I z Duchem twoim”. W tym momencie Pan Jezus obdarza nas pokojem – tak jak kiedyś apostołów.*

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Pozdrowienia”

Dobierz uczniów w pary i poproś ich, aby usiedli na dywanie. Powiedz, że zadaniem każdej dwójki będzie odegranie scenki powitania. Aby usprawnić zabawę, przygotuj kartki z zadaniem dla każdej pary. Zadbaj o to, aby wśród scenek znalazły się takie sytuacje, które wymagają użycia pozdrowień chrześcijańskich.

Pozwól dzieciom, aby to one zadecydowały, którą rolę przypisaną do danej scenki będą odgrywać.

Przykłady:

1. Uczeń **wita** panią dyrektor.
2. Dziecko **wita się** z kolegą/koleżanką.
3. Dziecko **wita** księdza.
4. Uczeń **wita** panią katechetkę.

5. Dziecko **wita** panią sąsiadkę. **Jest wieczór.**
6. Dziecko **wita** panią, która sprząta szkołę.

Jeżeli uczniów w klasie jest więcej, to scenki mogą się powtarzać – zachęć uczniów, aby wymyślili inny sposób przywitania pasujący do danej sytuacji.

V. Utrwalam

Zadanie multimedialne „Witamy się”

Polecenie: *Jak przywitasz każdą z tych osób? Wybierz powitanie chrześcijańskie.*

Zadanie ma formę prezentacji; zadaniem dzieci jest zadecydowanie, jak przywitają osobę duchowną, osoby dorosłe, panią pielęgniarkę. *Jeżeli w klasie nie ma ani jednego dziecka umiejącego czytać, odczytaj treść przywitań sam/a.*

Poproś uczniów, aby podchodzili kolejno do tablicy w celu wykonania zadania. Zaprosz do tablicy zwłaszcza tych, którzy byli aktywni i kulturalni, tak aby wykonywanie zadań przy tablicy było formą nagrody dla ucznia.

Podsumuj: *Cieszę się, że zapamiętaliście słowa chrześcijańskich pozdrowień. Teraz już będziecie umieli zachować się jak Boże dzieci, witając księdza lub panią katechetkę. Tak witają się ci, którzy wierzą, że Pan Bóg jest obecny w ich życiu.*

Dla katechetów nieposiadających tablicy multimedialnej: Przymocuj do tablicy **postaci** i **dymki** wymienione w zadaniu 1. Zadaniem uczniów będzie poprawne dobranie słów powitań do postaci.

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Pokoloruj szaty Pana Jezusa.*

Zadanie 2: *Dopasuj naklejki do chmurek i przeczytaj, jak witają się chrześcijanie. Dokończ kolorowanie rysunku.*

VI. Modlę się

Powiedz: *Poznaliście pozdrowienie chrześcijańskie którym, wychwalamy Pana Jezusa. Przypomnijcie, jak ono brzmi. („Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!”)*

Zapytaj:

- Jak odpowiadamy na to pozdrowienie? („Na wieki wieków. Amen”.)
- Kogo w ten sposób witamy? (księdza, katechetę, siostrę zakonną, zakonnika, ale i rodzinę, gdy wracamy do domu – tak witają się wszyscy chrześcijanie).

Powiedz: *Skoro tyle już wiecie, pozdrówmy na zakończenie dzisiejszej lekcji religii Pana Jezusa. Wstańcie.*

Dzieci wypowiadają słowa: *Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!*

Odpowiedz na pozdrowienie: *Na wieki wieków. Amen!*

Podsumuj: *Pamiętajcie, aby jak najczęściej wychwalać Pana Boga tymi słowami.*

KATECHEZA 2

Temat: Pan Bóg jest obecny w mojej szkole

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Kształtowanie postawy szacunku wobec Pana Boga, osób dorosłych i rówieśników
- Uświadomienie uczniom, że pracownicy szkoły i uczniowie tworzą wspólnotę, że to od nich zależy atmosfera w szkole

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- opisuje, czym jest wspólnota szkolna,
- wskazuje zasady dobrego zachowania w szkole,
- wnioskuje, że jego właściwe zachowania sprawiają, że ma wielu przyjaciół.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawy edukacyjne, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, zdjęcia, napisy;

świeca, kolorowa taśma, napis: „Mam przyjaciół w szkole”, piosenka *Grzeczne słówka*

Struktura katechezy

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Wchodząc do klasy, poproś, aby uczniowie wstali.

Zapytaj: *Jak pozdrawiają się chrześcijanie?* (dzieci przypominają: „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”, „Na wieki wieków. Amen” lub „Szczęść Boże”)

Powiedz: *Proszę, abyście powitali mnie w ten sposób.* (przećwiczcie powitanie kilka razy)

Modlitwa

Całym sercem podziękujmy Panu Bogu za to, że posyła swego Syna, Jezusa Chrystusa, który oddaje własne życie, abyśmy mogli być z Nim w niebie. Pomódlmy się: „W imię Ojca i Syna...”.

I. Odkrywam

Opowiadanie

Kiedy mama weszła do świetlicy, Zuzia akurat bawiła się z koleżankami.

– *Zuzanko, idziemy.*

– *Mamo, jeszcze chwilkę! – poprosiła dziewczynka. – Właśnie przygotowujemy urodziny dla naszej lalki Adeli.*

Mama wyglądała na zaskoczoną.

– *Czyli przyszedłam za szybko? Nie chcesz wracać do domu? – zapytała.*

– *Chcę, ale świetnie się bawię z koleżankami. Są takie miłe i mają tyle pomysłów – odpowiedziała Zuzia.*

– *A więc mam przyjść później? – roześmiała się mama.*

– *No nie, nie, już idę... Cześć, do jutra! – krzyknęła Zuzia do koleżanek, a po chwili tradycyjnym „do widzenia” pożegnała panią Dorotkę.*

– *Wiesz, mamo, lubię moją szkołę – powiedziała dziewczynka, gdy szły z mamą korytarzem.*

– *Bardzo mnie to cieszy. Ja też dobrze czułam się w szkole. Miałam tam wielu przyjaciół. Z kilkoma koleżankami nadal utrzymuję kontakt. Od czasu do czasu spotykam też moich nauczycieli. Ostatnio rozmawiałam z panią, która uczyła mnie fizyki.*

– *Taak? Ja też chcę mieć dobre wspomnienia ze szkoły! – odpowiedziała Zuzia.*

II. Spotykam

Zapytaj:

- Dlaczego Zuzi było żal, że musi wracać do domu? (miała koleżanki, z którymi dobrze się bawiła w świetlicy)
- O czym pamiętała Zuzia, wychodząc ze świetlicy? (aby pożegnać się z panią Dorotką, która pracuje w świetlicy)
- Dlaczego mama Zuzi dobrze czuła się w swojej szkole? (miała tam wielu przyjaciół, a z niektórymi nadal utrzymuje kontakt)

Zabawa edukacyjna „Moja szkoła”

Zaprezentuj następujące zdjęcia: **dyrektor szkoły; nauczyciel; pani woźna; rodzice; pielęgniarka; uczniowie.**

Zapytaj: *Kogo przedstawiają te zdjęcia? Jakie są zadania tych osób?*

Poproś uczniów, aby obok zdjęć przyklepili odpowiednie podpisy.

Zapytaj: *Kiedy jest nam dobrze w szkole, tak jak Zuzi i jej mamie? (gdy wszyscy są wobec siebie mili, uprzejmi)*

Powiedz: *W szkole pracuje wiele osób. Troszczą się one o to, abyście uczyli się i bawili w dobrych warunkach. Chcą, abyście chętnie uczestniczyli w lekcjach. Na dobrą atmosferę w szkole pracują wszyscy – i pracownicy, i uczniowie. Szkoła jest wspólnotą uczniów, nauczycieli, pozostałych pracowników szkoły i rodziców.*

Powiedz: *Za chwilę sam Pan Bóg powie nam, kiedy wspólnota szkoły jest dobrą wspólnotą, o co musimy się troszczyć, co ma nas łączyć.*

Zapał świecę, poproś, aby uczniowie stanęli przy ławkach. Powiedz: *Posłuchajcie, co Pismo Święte mówi o przyjaźni.*

III. Poznaję

Pismo Święte (por. Syr 6,5)

Kiedy jesteś miły i uprzejmy, masz wielu przyjaciół.

Zapytaj: *Kiedy będziesz miał wielu przyjaciół? (gdy będę miły i uprzejmy dla innych)*

Powiedz: *W szkole czujemy się dobrze, gdy mamy wielu przyjaciół, kolegów. Ponieważ Pan Bóg jest obecny wśród nas, pomaga nam czynić*

dobro. Pragnie, abyśmy nie wyrządzali krzywdy innym. Pan Bóg chce, abyśmy byli dobrymi ludźmi, i pomaga nam w tym.

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Mam przyjaciół w szkole”

Poproś, aby dzieci stanęły na taśmie, którą ułożysz na dywanie, formując kształt koła. W jego wnętrzu połącz napis: „Mam przyjaciół w szkole”. Wyjaśnij zasady zabawy: *Będę wymieniać różne zachowania uczniów. Jeżeli uznacie, że są one właściwe, wskoczcie do środka koła; jeżeli są według was niewłaściwe – pozostaniecie poza kołem.*

Przykłady: dzielę się z kolegą słodyczkami; odmawiam pożyczania kredki; wiem, że płaszcz, który spadł koledze z wieszaka; biorę nie swój klej bez pytania; kłaniam się wszystkim pracownikom szkoły; przepraszam, gdy sprawię przykrość koledze; śmieję się, gdy kolega się potknie; dziękuję, gdy koleżanka pomoże mi w nauce; przepraszam panią sprzątaczkę, gdy zaśmieczę korytarz, i sprzątam po sobie.

Podsumuj zabawę: *Wiecie, jakie postawy podobają się Panu Bogu. Pan Bóg chce naszego dobra. Może czasami trudno nam przeprosić, pomóc, podzielić się czy być dobrym. Pamiętajcie jednak, że dzięki takiemu zachowaniu zyskujemy przyjaciół. I chociaż czasami jest nam trudno tak się zachować, to musicie wiedzieć, że Pan Bóg, który jest obecny wśród nas, pomaga nam stawać się dobrymi.*

V. Utrwalam

Piosenka Grzeczne słówka (patrz: **Śpiewniczek**).

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Przyjrzyj się ilustracjom. Napisz po śladzie i przeczytaj słowa, które powstały.*

Zadanie 2: *Pokoloruj obrazek według legendy.*

VI. Modlę się

Zaproś uczniów do modlitwy. Powiedz: *Panie Boże, dziękuję za Twoją obecność. Proszę, pomagaj nam, abyśmy byli dobrzy dla innych. Chcemy żyć w przyjaźni z Tobą i innymi ludźmi.*

KATECHEZA 3

Temat: Pan Bóg jest obecny w mojej klasie

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Wprowadzenie w życie zespołu klasowego jako katechetycznej wspólnoty dzieci Bożych

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- współpracuje z katechetą i rówieśnikami,
- uzasadnia konieczność respektowania zasad ustalonych we wspólnocie szkolnej,
- poznaje i akceptuje wszystkie osoby należące do wspólnoty klasowej.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, śpiew, zabawa edukacyjna

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, serduszka do wydrukowania;

Piosenka o pomaganiu ludziom; piosenka Grzeczne słówka,

kubek z wodą

Struktura katechezy

Modlitwa

Dziękujemy Ci, Panie Boże, za to, że jesteś obecny wśród nas, że nam pomagasz, że chcesz, abyśmy byli szczęśliwi w naszej szkole. Dziękujemy Ci za wszystkich pracowników naszej szkoły.

Uczyń wraz z uczniami znak krzyża.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: *Przypomnimy sobie, jak ważne w życiu szkolnym są uprzejme słowa:*

Piosenka Grzeczne słówka

Dzieci dobierają się parami i przypominają sobie gesty do piosenki poznanej na poprzedniej lekcji, śpiewają refren.

Zapytaj: *Czy piosenka przypomniła wam, o czym mówiliśmy na poprzedniej lekcji? (tak: o szkole, o naszym zachowaniu, o tym że Pan Bóg nam pomaga być dobrymi)*

Powiedz: *Wiecie, że dobre słowo i zachowanie sprawiają, że mamy przyjaciół. Dzisiaj przekonacie się, że Bóg wynagradza nas za dobro, które okazujemy innym, i że ono do nas wraca.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

W pokoju Franka, brata Zuzi, zapanował rozgardiasz. Tyle rzeczy chciał spakować do plecaka!

– *Co robisz? – spytała Zuzia. – Jedziesz do dziadków?*

– *Nie. Dzisiaj mamy w szkole „Noc zagadek” i się na nią wybieram.*

– *Co? Też chcę iść – powiedziała dziewczynka.*

– *Jesteś za mała, sorki, siostra. Ale za jakieś dwa czy trzy lata wy też możecie zorganizować sobie taką noc w szkole.*

– *Szkoda, że dopiero wtedy. – Zuzia posmutniała. – A co będziecie tam robić?*

– *Jak to co?! Budować labirynt z zagadkami dla czwartej A. A oni będą robić podobny dla nas. Wszystkie łamigłówki trzeba będzie rozwiązywać w ciemności. Będzie świetnie! Jeszcze nigdy nie jadłem kolacji z kolegami w szkole... Mamo! Gdzie jest latarka? Muszę ją mieć! To ważne!*

- Świetna sprawa! – wtrąciła Zuzia.
- Nie mogę się doczekać. Będzie tam cała moja klasa – ekscytował się Franek.
- Kacper też? On jeździ na wózku i chyba sobie nie poradzi...
- Oj, siostra... Kacper świetnie sobie radzi. A jeśli zajdzie taka potrzeba, to przecież mu pomożemy. W końcu to nasz kolega – odparł Franek.
- Skoro tak mówisz... Ale trudno mi sobie wyobrazić, jak można rozwiązywać łamigłówki w ciemności!

II. Spotykam

Zabawa ruchowa „Wstań na TAK”

Zabawa ma na celu sprawdzenie poziomu zrozumienia treści opowiadania.

Powiedz: Będę wypowiadał/a zdania na temat opowiadania. Jeżeli zdanie będziecie zgodne z prawdą, wstańcie; jeżeli będzie nieprawdziwe – pozostaniecie w pozycji siedzącej.

Przykłady:

- Franek pakował swój plecak, bo wybierał się do szkoły na „Noc zagadek”. (P)
- Franek chciał spakować do plecaka niewiele rzeczy. (F)
- Franek miał spędzić całą noc ze swoją klasą. (P)
- Franek cieszył się na to wydarzenie. (P)
- Franek i koledzy pomagali swojemu niepełnosprawnemu koledze. (P)
- Franek i koledzy nie chcieli, aby Kacper uczestniczył w Nocy zagadek. (F)

Podsumuj: *Franek miał spędzić ze swoją klasą w szkole całą noc. Bardzo się z tego cieszył. Przygotowywał z kolegami zagadki, wiedział, że wspólnie zjedzą kolację w szkole. Chłopcy pamiętali o swoim niepełnosprawnym koledze. A ponieważ bardzo go lubili, przygotowali wszystko tak, aby i on mógł wziąć udział w „Nocy zagadek”. To bardzo ważne, abyśmy się nawzajem akceptowali.*

III. Poznaję

Pismo Święte (por. Mt 10,42)

Powiedz: *Posłuchajcie, co Pan Bóg mówi o człowieku, który nie myśli tylko o sobie, ale pomaga też innym.*

Pan Jezus mówi, że każdy z Jego uczniów, który poda kubek wody człowiekowi spragnionemu, otrzyma od Niego nagrodę.

IV. Odpowiadam

Pokaż uczniom kubek z wodą. Poproś, aby uczniowie dokończyli wypowiedziane przez siebie zdanie: *Woda jest ważna, bo bez niej...* (nie można żyć, usychają rośliny)

Podsumuj: *Na terenie Ziemi Świętej jest wiele pustyni – terenów, gdzie brakuje wody, a ponadto panują tam wysokie temperatury. Podanie kubka wody w tamtym klimacie to często uratowanie człowiekowi życia. Pan Jezus mówi tu o wodzie, ale myśli o wielu innych rzeczach, których człowiek potrzebuje.*

Powiedz: *Przypomnijcie sobie Kacpra z opowiadania. Czy mógłby on wziąć udział w „Nocy zagadek”, gdyby nie pomoc Franka i innych kolegów? (nie)*

Podsumuj: *Pan Jezus podaje przykład człowieka, któremu bardzo chce się pić. Ale nagrodę otrzyma każdy, kto zauważy potrzeby drugiego człowieka i mu pomoże. Franek chciał, aby kolega był razem z klasą. Był gotów pomóc Kacprowi, gdy tylko zajdzie taka potrzeba.*

V. Utrwalam

Rozdaj uczniom **serduszka do wycięcia**. Uczniowie wycinają je.

Powiedz: *Za chwilę nauczymy się refrenu piosenki, który mówi, że w naszej klasie każdy może liczyć na pomoc drugiego.*

Piosenka Piosenka o pomaganiu ludziom

Włącz piosenkę. Uczniowie stają w kole, uczą się refrenu.

Poproś, aby uczniowie wzięli z ławki wycięte serduszka.

Powiedz: *Jako dowód, że jesteś gotowy pomagać każdemu koledze, koleżance, przekaz mu/jej serduszko. Wręczając serca, zwracajcie uwagę, aby każdy je otrzymał, aby nikt nie został pominięty.*

Uczniowie, śpiewając kolejny raz refren, podchodzą do kolegów i wręczają im serduszka.

Podsumuj: *Jestem pewny/a, że Pan Bóg jako dobry Ojciec patrzy z radością na naszą klasową wspólnotę dzieci Bożych. On ma nadzieję, że*

będziemy sobie wzajemnie pomagać, że nikt wśród nas nie zostanie bez pomocy. To ważne zadanie, bo Pan Bóg okazuje swą miłość poprzez każdego z nas – każdy jest Panu Bogu potrzebny.

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Dokończ kolorowanie rysunków.*

Zadanie 2: *Wpisz litery do kratek. Następnie w wyznaczonym miejscu napisz swoje imię.*

VI. Modlę się

Powiedz: *Panie Boże, pomagaj nam, abyśmy umieli dostrzegać potrzeby naszych koleżanek i kolegów, abyśmy mieli wrażliwe serca.*

Zaproś uczniów do zaśpiewania refrenu **piosenki** *Piosenka o pomaganiu ludziom.*

KATECHEZA 4

Temat: Pan Bóg jest obecny w mojej rodzinie

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Kształtowanie w uczniach postawy miłości do rodziców

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- odkrywa, że w codziennych czynnościach, obowiązkach i za-
troskaniu rodzice wyrażają swą miłość do dziecka,
- wskazuje w codzienności ślady Bożych darów i podaje przy-
kłady okazywania wdzięczności za nie,
- wyjaśnia, że okazując szacunek swoim rodzicom, wypełnia
Boże przykazanie.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa ruchowa, praca z ilustra-
cjami, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, prezentacja;
muzyka taneczna (nagranie)

Struktura katechezy

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Na poprzedniej katechezie mówiliśmy, że Pan Bóg jest z nami. Dowiedzieliście się, że Jego pragnieniem jest, abyśmy sobie nawzajem pomagali, nikogo nie odrzucając.

Modlitwa

Poproś uczniów, aby stanęli w kręgu. Powiedz: *Panie Boże, pomagaj wszystkim moim uczniom, aby umieli służyć sobie nawzajem. Proszę Cię za...* (tu wymień imię ucznia, który stoi po twojej prawej stronie; kolejny uczeń wypowiada imię kolegi lub koleżanki obok, i tak aż pomodlicie się za wszystkich).

Zaintonuj refren piosenki z poprzedniej katechezy (*Piosenka o pomaganiu ludziom*).

Zaproś dzieci, aby zajęły miejsca w ławkach. Powiedz: *Ostatnio mówiliśmy o obecności Pana Boga w naszej szkole i klasie. Dzisiaj powiemy sobie o tym, że Pan Bóg jest obecny także w naszych rodzinach.*

I. Odkrywam

Poproś, aby uczniowie uważnie wysłuchali opowiadania, bo będą zadawać pytania swoim kolegom.

Opowiadanie

Kiedy Franek przyszedł z Zuzią ze szkoły, okazało się, że mama jest już w domu.

– *Mamusiu! Już jesteś? Ale fajnie!* – krzyknęła Zuzia, wieszając kurtkę w przedpokoju. – *O, ciocia Marta... Co tu robisz, ciociu? Mamusiu, źle się czujesz?* – dopytywała dziewczynka.

– *Nie, Zuzanko, wszystko w porządku. Miałam badanie oczu i ciocia przywiozła mnie do domu. Nie mogłam prowadzić samochodu.*

– *No i przydała się siostra, prawda?* – zażartowała ciocia Marta.

– *Tak – odparła mama. – Rodzina musi się wspierać. Nie wiem, co bym dzisiaj bez ciebie zrobiła, siostrzyczko.*

– *Skoro tak mnie chwalisz, to podgrzeję tę zupę, którą już wczoraj przygotowywałaś z myślą o mnie – roześmiała się ciocia.*

- Mama zawsze przygotowuje wcześniej obiad – wtrąciła Zuzia.
- Oczywiście, ale dzisiaj jest dodatkowa porcja dla mnie! – powiedziała ciocia i wyszła do kuchni.
- Mama przytuliła Zuzię.
- Fajna ta nasza rodzinka, prawda córeczko? Marzę, abyście i wy tak się wspierali, gdy będziecie dorośli.
- Już to robimy! – Franek cmoknął mamę w czoło na powitanie. – Przecież odebrałem Zuzę ze szkoły.
- A ja wczoraj powkladałam do zmywarki naczynia za ciebie! – krzyknęła do Franka Zuzia.
- O tym właśnie mówię, siostrzyczko. Jesteśmy sobie potrzebni.

II. Spotykam

Powiedz: Dzisiaj pytania dotyczące opowiadania zadawać będą za mnie dziewczynki. A na następnej lekcji religii pytania zadadzą chłopcy.

Oczekiwane pytania:

- Co zaskoczyło Zuzię, gdy wróciła z Frankiem do domu? (że są w nim mama i ciocia Marta)
- Dlaczego mama przyjechała do domu wcześniej? (miała badanie oczu, była u lekarza)
- Kto przywiozł mamę do domu? (ciocia Marta)
- Za co mama była wdzięczna swojej siostrze? (za pomoc)
- Co marzy się mamie Zuzi i Franka? (aby jej dzieci pomagały sobie wzajemnie, gdy będą dorosłe)
- Czy Franek i Zuzia pomagają sobie nawzajem? (tak)
- W jaki sposób sobie pomagają? (wyręczają się w obowiązkach)

III. Poznaję

Pismo Święte (por. Wj 20,12)

Kochaj swoją mamę i swojego tatę.

Podsumuj: Pan Bóg pragnie, aby każde dziecko okazywało miłość swoim rodzicom. Wasza miłość jest odpowiedzią na ich miłość.

Prezentacja multimedialna „Pomagam rodzicom”

Powiedz: Jak możemy pomagać rodzicom? Przyjrzyjcie się ilustracjom na prezentacji oraz podajcie własne pomysły.

IV. Odpowiadam

Praca z podręcznikiem

Powiedz: *Zastanówmy się, w jaki sposób rodzice okazują swoją miłość dzieciom. Otwórzcie podręczniki. Przyjrzyjcie się rysunkom.*

Zadanie 1: *Wklej naklejki we właściwe miejsca.*

Podsumuj: *Jesteście wielkim darem od Pana Boga dla swoich rodziców – oni kochają was ogromną miłością. Kiedy chorujecie, są przy was, nieraz przez całą noc. Organizują wam zabawy, wakacje, abyście mogli razem z nimi cieszyć się wspólnym spędzaniem czasu. Rodzice przygotowują was do samodzielności, Myślą o was, nawet wtedy, gdy są w pracy. Rodzice uczą was, jak kochać Pana Boga i drugiego człowieka.*

Zadanie 2: *Dokończ kolorowanie rysunków.*

Powiedz: *Teraz już wiecie, w jaki sposób okazujemy miłość rodzicom. Proszę, podajcie jeszcze inne przykłady.*

Podsumuj: *Od tego, jak odnosimy się do rodziców, zależy atmosfera w całej rodzinie. Nawet gdy mama i tata wrócą zmęczeni z pracy, a ty przytulisz ich, radośnie powitasz, opowiesz im, jak było w szkole, rodzice będą radośni mimo zmęczenia.*

V. Utrwalam

Zabawa ruchowa „Rodzinka”

Zaproś dzieci do zabawy: uczniowie poruszają się swobodnie w rytm muzyki. Kiedy muzyka zostaje zatrzymana, ich zadaniem jest połączenie się w rodzinki: mama + tata + 1 lub 2 dzieci. Następnie ponownie włącz muzykę; członkowie każdej rodziny chwytają się za ręce i tańczą.

Po chwili przerwij muzykę. Rodzice umawiają się ze swoimi dziećmi, jaką pracę będą wykonywać (np. zmywanie naczyń, odkurzanie, zamiatanie). Dzieci z każdej rodzinki kolejno pokazują za pomocą gestów umówione zajęcie, a zadaniem pozostałych rodzin jest odgadnięcie, co to za czynność.

Podsumuj: *To była zabawa, ale ona ma wam uświadomić, że Pan Bóg oczekuje od was posłuszeństwa wobec rodziców. Mam nadzieję, że od*

dziś wykonacie to, o co was proszą mama i tata, że każdy z was powie im, że ich kocha.

VI. Modlę się

Powiedz: *Dziękujemy Ci, Panie Boże, za naszych rodziców.*

Uczniowie: *Dziękujemy Ci, Panie Boże.*

Powiedz: *Prosimy Cię, Panie Boże, abyśmy umieli okazywać im swoją miłość.*

Uczniowie: *Prosimy Cię, Panie Boże.*

KATECHEZA 5

Temat: Jestem ukochanym dzieckiem Bożym

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Kształtowanie w uczniach świadomości, że jesteśmy dziećmi Boga

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia, że jest dzieckiem Bożym od momentu chrztu świętego,
- uzasadnia wartość każdego człowieka jako dziecka Bożego.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, puzzle; piosenka *Dzieckiem Bożym jestem ja*

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Boże, dziękujemy za Twoją obecność w naszych rodzinach.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: *Zapraszam do krótkiego sprawdzianu: Co zapamiętaliście z poprzedniej lekcji?*

Będę wypowiadał/a zdania. Jeżeli zdanie jest prawdziwe, podnieście obie ręce. Jeżeli zdanie nie jest prawdziwe, nie podnosicie rąk.

Przykłady:

1. Kocham rodziców, gdy im o tym mówię, ale w niczym nie pomagam.
2. Kocham rodziców, gdy jestem im posłuszny/a.
3. Kocham rodziców, gdy się za nich modłę.
4. Kocham rodziców, gdy grymaszę przy jedzeniu.
5. Kocham rodziców, kiedy się buntuję, nie chcę się uczyć.
6. Kocham rodziców, gdy pomagam w domu.

Powiedz: *Brawo! Okazuje się, że wiecie, w jaki sposób czcić rodziców. Mam nadzieję, że tak będziecie zachowywać się wobec nich każdego dnia.*

I. Odkrywam

Powiedz: *Na poprzedniej lekcji umówiliśmy się, że dzisiaj pytania do opowiadania zadawać będą chłopcy dziewczynkom. Proszę was o skupienie.*

Opowiadanie

Jak w każde piątkowe popołudnie rodzinka Wiśniewskich zabrała się za porządki. Zuzanka, aby uprzyjemnić sobie pracę, włączyła płytę ze swoimi ulubionymi piosenkami.

– Zuza, uspokój się. Śpiewasz głośniejsz niż ksiądz biskup w tej piosence! – Franek włożył głowę między drzwi. – Też chciałbym posłuchać swojej ulubionej płyty.

– A możesz założyć słuchawki? Bo mi się tak fajnie sprząta przy tej muzyce... – powiedziała dziewczynka.

– No dobra, niech ci będzie – odparł Franek i zniknął za drzwiami.

Jednak do jego uszu nadal docierał śpiew Zuzanki...

– „Słońce mam w sercu swym, bowiem Pan kocha mnie. Cieszę się śpiewem wciąż, bowiem Pan kocha mnie!”

– Mamo, słyszysz? – zapytał chłopiec.

– Słyszę – odpowiedziała mama. – Zuzia sprawiła, że sprzątamy śpiewając. Za chwilę w całym domu będzie czyściutko jak w niebie. W końcu sprzątają tu Boże dzieci!

Franek nie wierzył własnym uszom, gdy po chwili usłyszał śpiew mamy. Ona też nuciła „Dzieckiem Bożym jestem ja”.

– No nie, mama też?! – zdziwił się chłopiec i wrócił do układania książek na regale.

II. Spotykam

Oczekiwane pytania i odpowiedzi uczniów:

- W który dzień tygodnia rodzina Wiśniewskich wspólnie porządkowała mieszkanie? (w piątek)
- Co robiła Zuzia, sprzątając? (śpiewała)
- O co Franek poprosił Zuzię? (aby śpiewała ciszej)
- Co zaskoczyło Franka? (że mama też zaczęła nucić refren piosenki)
- Jaką piosenkę śpiewała Zuzia? (*Dzieckiem Bożym jestem ja*)

III. Poznaję

Pismo Święte (por. 2 Kor 6,18)

Powiedz: *Posłuchajcie, co chce nam dzisiaj powiedzieć Pan Bóg.*

Pan Bóg mówi, że jest naszym Ojcem, a my jesteśmy Jego dziećmi: córkami i synami.

Zapytaj:

- Kim jest dla nas Pan Bóg? (Ojcem)
- Kim my jesteśmy dla Pana Boga? (Jego dziećmi – synami i córkami)

Powiedz: *Jesteśmy synami i córkami Pana Boga – to znaczy, że jesteśmy dziećmi Bożymi.*

Czy ktoś z was przypuszczał, że Bóg tak nas kocha, że czyni nas swoimi dziećmi? Ty i ja możemy z radością mówić wszystkim o tym, że jesteśmy dziećmi Bożymi.

IV. Odpowiadam

Zadanie „Jestem dzieckiem Bożym” (puzzle)

Polecenie: *Ułóż puzzle.*

Puzzle (do wydrukowania i wycięcia). Po ułożeniu dziecko zobaczy ilustrację przedstawiającą chrzest święty.

Podsumuj: *Każdego z nas rodzice przynieśli pewnego dnia do kościoła i poprosili kapłana, aby nas ochrzcił. Kiedy kapłan wypowiadał nasze imię i mówił: „Ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego”, staliśmy się dziećmi Bożymi.*

Zabawa edukacyjna „Dzieci Boże”

Wprowadź uczniów: *Zapraszam was do zabawy. Podczas niej proszę, abyście z szacunkiem wywoływali imię swojej koleżanki, swojego kolegi. A ponieważ wszyscy jesteśmy córkami i synami Boga Ojca, możemy wywoływać do zmiany miejsc również wszystkie dzieci Boże.*

Uczniowie ustawiają krzesła w kręgu (o jedno krzesło mniej niż liczba uczniów) i zajmują miejsca. W kręgu staje jeden uczeń – jego zadaniem jest wymienienie imion dwóch uczniów siedzących w kręgu – wywołani muszą zamienić się miejscami. Uczeń ze środka kręgu próbuje zająć jedno z ich miejsc. Ten uczeń, który nie znalazł wolnego krzesła, staje w kręgu i wymienia kolejne dwa imiona swoich kolegów. Uczeń z kręgu może również wykrzyknąć: „DZIECI BOŻE!” – wtedy wszystkie dzieci zmieniają swoje miejsca, a uczeń stojący w kręgu szuka dla siebie krzesła.

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Dokończ kolorowanie rysunku.*

Zadanie 2: *Wytnij puzzle, ułóż z nich rysunek i wklej je w wyznaczone miejsce.*

V. Modlę się

Modlisz się, dzieci, słuchając twojej modlitwy, zapamiętują tekst lub utrwalają go: *Panie Boże, cieszymy się, że jesteśmy Twoimi dziećmi. Dlatego wołamy do Ciebie: Ojcze nasz...*

Piosenka Dzieckiem Bożym jestem ja

KATECHEZA 6

Temat: Pan Bóg jest obecny we wspólnocie parafialnej

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Kształtowanie w uczniach świadomości, że Pan Bóg jest obecny we wspólnocie parafialnej
- Kształtowanie postawy szacunku wobec świątyni jako domu Bożego oraz osób dorosłych i rówieśników

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- definiuje pojęcie parafii jako wspólnoty dzieci Bożych,
- nazywa kościół domem Bożym,
- odkrywa, że jest częścią wspólnoty parafialnej.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawy edukacyjne, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, zadania dla uczniów, karty z literami układające się w wyraz „DOM BOŻY” i „PARAFIA”, ilustracje;
piosenka *Budujemy Kościół Boży*;
paski papieru

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Boże, dziękujemy, że jesteś naszym Ojcem, a my jesteśmy Twoimi dziećmi. Wołamy do Ciebie: Ojcie nasz...

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: Jako dzieci Boże zaśpiewajmy piosenkę wychwalającą naszego Ojca w niebie.

Piosenka Dzieckiem Bożym jestem ja (dzieci śpiewają refren)

Powiedz: Mówiłem/am wam, że od momentu chrztu świętego jesteście dziećmi Bożymi. Gdzie spotykają się dzieci Boże? Te starsze i te młodsze, te zdrowe i niepełnosprawne? (w kościele)

Powiedz: Wszyscy ludzie spotykający się na Mszy Świętej są wspólną dziećmi Bożych.

Wydrukuj karty z literami:

[LINK 1](#)

[LINK 2](#)

Zadbaj, aby było ich tyle, ilu uczniów w klasie. Wśród liter jest siedem liter koloru czerwonego, różniących się wielkością, składających się na wyraz PARAFIA. (największa jest litera P, kolejne są coraz mniejsze). Poproś, aby każdy z uczniów wylosował jedną kartę.

Powiedz: Zapraszam przed tablicę tych z was, którzy wylosowali czerwone litery. Przyjrzyjcie się im; czym się różnią? (wielkością)

Kontynuuj: Ustawcie się tak, aby pierwszy z was trzymał kartę z największą literą, a ostatni z najmniejszą. Dzieci ustawiają się zgodnie z instrukcją, a pozostali uczniowie odczytują wyraz PARAFIA.

Zapytaj uczniów, czy znają to słowo, i wyjaśnij: Parafię tworzą ludzie, którzy mieszkają w pobliżu tego samego kościoła, do którego chodzą na Mszę Świętą.

Powiedz: Dzieci Boże tworzą wspólną parafialną. Podczas Mszy Świętej spotykają się z Panem Jezusem, słuchają Jego nauki.

I. Odkrywam

Zaproś dzieci do wysłuchania opowiadania. Powiedz, że usłyszą w nim o tym, jak parafianie sobie nawzajem pomagają.

Opowiadanie

Podczas Mszy Świętej ksiądz proboszcz powiedział, że wsparcia potrzebuje rodzina, której spłonęło całe mieszkanie. Prosił, aby do zakrystii zgłosili się ci, którzy mogą zaoferować swoją pomoc przy odnawianiu pokoi i ich umeblowaniu.

– Na szczęście nikomu nic się nie stało. Ale ta rodzina straciła wszystko, co miała – zakończył ksiądz.

Podczas niedzielnego obiadu rodzice rozmawiali z Zuzią i Frankiem o tym wydarzeniu.

– Czy my też możemy im jakoś pomóc? – zapytał Franek.

– Oczywiście. Nie wyobrażam sobie, że mogłoby być inaczej – powiedział tata.

– Ksiądz Mateusz mówił, że w tej rodzinie jest kilkoro dzieci. Czy mogę podarować im lalkę? Jest jeszcze w pudełku – powiedziała Zuzia.

– Oczywiście, Zuziu – odparł tata.

– To ja oddam warcaby – stwierdził Franek.

– A wszyscy razem pojedziemy na zakupy. Przydadzą się farby, pędzle, ręczniki i pościel – dodała mama.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Jaką informację przekazał parafianom ksiądz proboszcz? (spaliło się mieszkanie jednej z rodzin)
- O co prosił ksiądz proboszcz? (o pomoc w odnowieniu mieszkania)
- Co postanowili dać dzieciom z tej rodziny Zuzia i Franek? (lalkę, warcaby)
- Co chcą kupić rodzice Zuzi? (farby, pędzle, ręczniki i pościel)
- Dlaczego ksiądz proboszcz był tak zatroskany o tę rodzinę? (bo spaliło się mieszkanie i poszkodowani nic nie mają)

Podsumuj: To prawda, ta rodzina po prostu potrzebowała pomocy, ale jest jeszcze jeden, ważny powód, dla którego parafianie chcieli tym ludziom pomóc. Aby go poznać, posłuchajmy słowa Bożego.

III. Poznaję

Pismo Święte (por. 2 Kor 6,16)

Pan Bóg mówi: „Jestem z nimi. Jestem ich Bogiem, a oni są moim ludem”.

Zapytaj: *Pismo Święte mówi, że Pan Bóg mieszka wśród swego ludu – swoich dzieci. Gdzie w sposób szczególny jest obecny Pan Bóg? (w kościele)*
Powiedz: *Przeprowadzimy następne losowanie. Udział w nim wezmą ci uczniowie, którzy nie wylosowali czerwonych liter. Osoby, które w poprzednim zadaniu wylosowały „szczęśliwe litery”, odczytają hasło, które za chwilę utworzycie.*

Wykorzystaj wycięte z materiałów dodatkowych karty z literami. Tym razem litery utworzą wyrażenie „DOM BOŻY”.

Poproś, aby każdy z uczniów wylosował jedną kartę. Powiedz: *Zapraszam przed tablicę tych z was, którzy wylosowali niebieskie litery. Uczniowie ustawiają się i powstaje wyrażenie „DOM BOŻY”.*

Zapytaj: *Czy znacie to wyrażenie? Co jest domem Bożym? (kościół)*

Powiedz: *Tak. Przychodząc do kościoła, przychodzimy do domu Bożego.*

Zapytaj: *Jak powinniśmy zachowywać się w domu Bożym? (nie rozmawiamy, odpowiadamy na wezwania księdza, słuchamy tego, co mówi kapłan)*

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Wspólnota”

Rozdaj uczniom paski papieru, z których ułożą oni na podłodze prostokąt – na tyle duży, aby zmieścili się w nim wszyscy uczniowie.

Powiedz: *To jest dom Boży.*

Poproś, aby uczniowie umieścili napis DOM BOŻY u podstawy prostokąta.

Zapytaj: *Kto jest najważniejszy w domu Bożym? (Pan Bóg)*

Powiedz: *On gromadzi w swoim domu dzieci Boże. Po co to robi?*

Pokaż dzieciom **rysunki**:

→ Rys 1. **kapłan przy ambonie głosi słowo Boże**

Zapytaj: *Co robi ksiądz przedstawiony na rysunku? (głosi słowo Boże)*

Podsumuj: *Pan Bóg mówi nam, jak bardzo nas kocha, że pragnie, abyśmy okazywali miłość Jemu i ludziom.*

→ Rys. 2. **kapłan, który unosi Hostię – moment przeistoczenia**

Zapytaj: *Co robi ksiądz przedstawiony na ilustracji? (trzyma Hostię)*

Podsumuj: *Podczas Mszy Świętej chleb staje się Ciałem Pana Jezusa. Pan Jezus, przychodząc do człowieka pod postacią chleba, daje mu siłę do czynienia dobra.*

V. Utrwalam

Piosenka Budujemy Kościół Boży (Ziarenko do ziarenka)

Uczniowie śpiewają refren:

Ziarenko do ziarenka (dzieci przekładają „ziarenko” z ręki prawej do ręki lewej)

A kamyczek do kamyczka (przykładają prawą piąstkę do lewej ręki i na odwrót)

A cegielka do cegielki na nasz wspólny dom (układają dłoń prawą w poziomie, uderzając w nią dłonią lewą i na odwrót, na koniec rysują w powietrzu kwadrat – na słowa „wspólny dom”)

Zabawa edukacyjna „Budujemy wspólnotę parafialną”

Powiedz: *Na pewno wiele razy widzieliście piękne kościoły. Jedne były z kamienia, inne z cegieł. Ale wiecie już najważniejsze – że kościół to nie tylko budynek, lecz także wspólnota ludzi – dzieci Bożych.*

Powiedz: *Mam cegielki, na których zapisane są zadania ludzi, którzy działają we wspólnocie parafialnej, troszczą się o nią. Losujcie. Kto wylosuje, odczytuje napis na cegielce (lub odczytujesz go ty, gdy dziecko jeszcze nie opanowało czytania). Rozdaj cegielki. Ułóżcie je na podłodze w zarysie kościoła z pasków.*

Wydrukuj cegielki (tyle, ile potrzebujesz, i opatrz je napisami).

Przykładowe napisy na cegielkach: *jestem ministrantem; jestem lektorem; służę wspólnocie parafialnej; jestem księdzem; śpiewam w chórze; pomagam innym; jestem organistą; idę w procesji; sprzątam w kościele; sypię kwiaty; pomagam potrzebującym; modłę się za wszystkich ludzi. Na pustych cegielkach dopisz swoje pomysły, tak aby każdy uczeń mógł ułożyć cegielkę.*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Znajdź na rysunku litery. Przyjrzyj się ich kolorom i wpisz literki według wzoru. Kolor litery odpowiada kolorowi kratki.*

Zadanie 2: *Napisz po śladzie i pokoloruj rysunek.*

VI. Modlę się

Powiedz: *Panie Boże, dziękujemy Ci za to, że możemy spotykać się z Tobą w kościele. Prosimy, napełnij nas swoją miłością, abyśmy umieli dzielić się dobrem, służyć innym.*

Uczniowie: *Dziękujemy Ci, Panie Boże.*

KATECHEZA 7

Temat: Pan Bóg jest w Kościele na całym świecie

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Uświadomienie uczniom, że Pan Jezus ustanawia Kościół, aby głosił Dobrą Nowinę

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- formułuje wniosek, że to Pan Jezus ustanawia Kościół, powołując Piotra i pozostałych apostołów do głoszenia Dobrej Nowiny,
- odkrywa, że Pan Jezus nadal powołuje kapłanów, aby głosili Dobrą Nowinę na całym świecie, sprawowali Eucharystię,
- znajduje powiązanie między powołaniem Piotra i apostołów a ludźmi, którzy dzisiaj są wezwani do głoszenia Ewangelii.

Formy organizacji zajęć

zespółowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, kartki wielkości A4 z nazwami kontynentów, rysunki wielkości A4: papież, biskup, ksiądz, zakonnica, zakonnik;
piosenka *Wiele jest serc*;
nagrana muzyka charakterystyczna dla każdego kontynentu, mapa polityczna świata

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Boże, dziękujemy Ci za naszą parafię, naszego księdza proboszcza i wikariuszy, czyli księży, którzy mu pomagają. Pomódlmy się za wszystkich chorych, cierpiących, aby Pan Bóg im pomógł, posyłając dobrych ludzi.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: *Zaśpiewajmy piosenkę, która przypomni nam, o czym rozmawialiśmy na poprzedniej lekcji religii.*

Piosenka Budujemy Kościół Boży (Ziarenko do ziarenka)

Dzieci śpiewają refren i wykonują gesty, których nauczyły się na poprzedniej katechezie.

Wykorzystaj cegielki z poprzedniej lekcji. Powiedz: *Ostatnio mówiliśmy o parafii – wspólnocie, do której należą dzieci Boże mieszkające wokół tego samego kościoła. W jaki sposób możemy pomagać w swojej parafii? Pokaż cegielki, odczytaj z dziećmi napisy.*

Powiedz: *Na dzisiejszej lekcji dowiedzie się, kto ustanawia Kościół na całym świecie i w jakim celu to czyni.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

– *Mamo, chodź! Papież jest w telewizji!* – wołała Zuzia. – *Dlaczego mówi, że ludzie Kościoła powinni wszędzie czynić dobro?*

– *Zuzanko, na świecie jest mnóstwo takich parafii jak nasza. Znajdują się one na wszystkich kontynentach. Papież troszczy się o Kościół na całej Ziemi. Mówi, jak mamy żyć jako dzieci Pana Boga.*

– *Ojej... I wszyscy go słuchają?*

– *Mam nadzieję – uśmiechnęła się mama. – A tak naprawdę papież nie jest sam. W każdym kraju ma do pomocy biskupów, a im pomagają księża.*

– *I to są ludzie Kościoła?* – dopytywała dziewczynka.

– *Tak. Ale ty, Franek czy ja też jesteśmy ludźmi Kościoła.*

– *A kto stworzył Kościół?*

– *Nikt go nie stwarza. Pan Jezus ustanawia Kościół.*

- *To Kościół jest taki stary?! – Zuzia była zaskoczona.*
- *Stary? Można tak powiedzieć. Ma ponad dwa tysiące lat.*
- *Naprawdę?!*
- *Naprawdę. Ale w tym, jak to powiedziałaś, starym Kościele pojawia się coraz więcej młodych ludzi. A więc Kościół się nie starzeje.*
- *Nie rozumiem. To dla mnie za trudne. Ale dobrze, że jestem ludzkiem Kościoła.*
- *Mówi się „człowiekiem” – zaśmiała się mama.*
- *No to człowiekiem – poprawiła się Zuzia i pobiegła do swojego pokoju.*

II. Spotykam

Zadając pytania, wykorzystaj **rysunki** i mapę polityczną świata.

- Kogo zobaczyła Zuzia w telewizji? (papieża)
- Gdzie mieszka papież? (w Rzymie – wskaż na mapie Włochy i Rzym)
- Co mama Zuzi powiedziała o papieżu? (papież troszczy się o Kościół na całej ziemi; mówi, jak mamy żyć jako dzieci Pana Boga)
- Kto pomaga papieżowi troszczyć się o wszystkich ludzi Kościoła? (biskupi, księża, zakonnicy, zakonnice, katecheci i wszyscy ludzie należący do wspólnoty dzieci Bożych – prezentuj rysunki, tak aby pojęcia biskup, zakonnica zostały zobrazowane i wyjaśnij w miarę potrzeby)

Powiedz: Za chwilę usłyszycie, kto ustanowił Kościół i jakie jest zadanie Kościoła. Przeczytam słowo Boże. Dzisiaj to wy zadacie mi pytania do usłyszanej Ewangelii. Proszę was o skupienie. Wstańcie.

III. Poznaję

Pismo Święte

Jezus mówi do swojego ucznia, Piotra: „Ty jesteś Piotr, czyli skała, i na tej skale zbuduję Kościół mój, który będzie trwał wiecznie”. (por. Mt 16,18)

Pan Jezus mówi do swoich uczniów: „Idźcie na cały świat i nauczajcie wszystkie narody”. (por. Mt 28,19)

Przewidywane pytania uczniów i twoje odpowiedzi:

- Z kim rozmawia Pan Jezus? (z Piotrem, jednym ze swoich dwunastu apostołów)
- Jak Pan Jezus nazywa Piotra? (skałą; prawdziwe imię Piotra to Szymon; Pan Jezus wybiera go na pierwszego papieża, który ma kierować Kościołem, i dlatego nadaje mu imię Piotr, co znaczy „skała”)
- Dlaczego Pan Jezus zmienia imię Szymonowi na Piotr? (jako znak, że ustanawia go najważniejszą osobą w Kościele)
- Do kogo Pan Jezus mówi, że mają iść na cały świat i głosić Ewangelię? (Pan Jezus mówi do swoich uczniów, aby szli i opowiadali o wszystkim, co czyni i głosi. Dzisiaj to zadanie wypełniają papież, biskupi, kapłani, zakonnicy, ale i pozostałe dzieci Boże: lekarze, sędziowie, panie sprzątające, sprzedawczynie, wy i ja, słowem wszyscy, którzy usłyszeli Dobrą Nowinę o tym, jak bardzo Pan Bóg kocha każdego człowieka, jak pragnie go zbawić, przyjąć go do nieba)

Zapytaj, aby sprawdzić, czy uczniowie zrozumieli wszystko, co powiedziałeś/aś: *Czy wy także jesteście wezwani przez Pana Boga, aby głosić Dobrą Nowinę?*

Podsumuj: *Wszystkie dzieci Boże mają mówić innym o wielkiej miłości Pana Boga do każdego człowieka. W jaki sposób możecie to robić?*

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Kościół na świecie”

Przy muzyce charakterystycznej dla danego kontynentu (przygotuj wcześniej odpowiednie utwory) uczniowie wykrzykują słowa wypowiedziane przez ciebie. Wskaż po kolei każdy kontynent na mapie politycznej świata i nazwij go (przyklej do mapy kartkę z jego nazwą). Wcześniej rozmieść kartki z nazwami kontynentów w różnych miejscach klasy, tak aby były widoczne napisy i aby uczniowie mogli „polecieć samolotem” na dany kontynent (dzieci ustawiają się w rzędzie, rozkładają ręce, imitując skrzydła samolotu).

Powiedz: *W tej zabawie odwiedzimy wszystkie kontynenty, aby powiedzieć mieszkającym tam ludziom, co już wiemy o Panu Bogu. Zaczynamy od Europy.*

- Europa (muzyka: Krakowiak); okrzyk dzieci: JESTEŚMY UKOCHANYMI DZIEĆMI BOGA

Przelot do Azji (dzieci ustawione w rzędzie przemieszczają się do miejsca, w którym położyłeś/aś kartkę z napisem „Azja”).

- Azja (muzyka wschodu); okrzyk: PAN BÓG KOCHA KAŻDEGO CZŁOWIEKA
- Afryka (muzyka: bębny); okrzyk: PAN BÓG PRZYGOTOWUJE DLA NAS NIEBO
- Ameryka Północna (muzyka Indian północnych); okrzyk: PAN BÓG JEST NASZYM OJCEM
- Ameryka Południowa (muzyka: samba); okrzyk dzieci: PAN BÓG PRZEBACZA NAM GRZECHY
- Australia (muzyka: dźwięki trąb aborygeńskich – didgeridoo); okrzyk: MÓWCIE WSZYSTYKIM, JAK DOBRY JEST PAN BÓG

Podsumuj: Podczas zabawy byliśmy na wszystkich kontynentach świata. Może kiedyś tam pojedziecie. Na dzisiaj Pan Bóg daje wam zadanie, abyście głosili Dobrą Nowinę w swoich domach, szkole, na podwórku. Jeżeli pośle was do innego kraju, na inny kontynent, pamiętajcie: jest jeden Kościół dzieci Bożych, które mówią różnymi językami, ale modlą się do jednego Ojca, który jest w niebie.

V. Utrwalam

Powiedz: W zabawie przebyliśmy długą drogę, z kontynentu na kontynent, aby głośno wypowiedzieć słowa o wielkiej miłości naszego Boga Ojca do każdego człowieka. Teraz zaśpiewamy refren piosenki, aby pamiętać, że na całym świecie jest wielu ludzi, którzy nadal czekają na Dobrą Nowinę.

Piosenka *Wiele jest serc, które czekają na Ewangelię* (dzieci śpiewają refren)

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Malarzowi zabrakło farb. Dokończ kolorowanie rysunku.*

Zadanie 2: *W pustym polu narysuj siebie. W ramki wklej pasujące naklejki i odczytaj zdanie, które powstało.*

VI. Modlę się

Prosimy Cię, Panie Boże, za tych, którzy głoszą Dobrą Nowinę na wszystkich kontynentach.

KATECHEZA 8

Temat: Krzyż jest znakiem Bożej miłości

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Kształtowanie postawy szacunku wobec znaku krzyża
- Uświadamianie uczniom, że krzyż jest znakiem Bożej Miłości

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- poprawnie wykonuje znak krzyża,
- odkrywa, że znak krzyża to modlitwa do Boga Ojca, Pana Jezusa i Ducha Świętego.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, praca plastyczna, zabawa ruchowa

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie;

kartka formatu A5 dla każdego ucznia, świeca, piosenka *W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego*

Struktura katechezy

Nawiązanie do poprzedniej katechezy – zabawa edukacyjna „Kościoł na świecie” (powtórzenie zabawy z poprzedniej katechezy).

Podsumuj: *Teraz już na pewno zapamiętacie, że Pan Bóg jest obecny w Kościele na całym świecie.*

Powiedz: *Dzisiaj dowiecie się, czym dla każdego dziecka Bożego jest krzyż.*

Modlitwa

Panie Jezu, prosimy Cię, pomagaj nam, abyśmy uważnie słuchali dzisiejszej katechezy. Dzisiaj pomodlimy się znakiem krzyża, podstawową modlitwą każdego dziecka Bożego.

Poproś, aby dzieci wykonały znak krzyża.

Praca plastyczna

Rozdaj uczniom kartki formatu A5.

Powiedz: *Chcę, abyście narysowali na kartkach znak miłości. Zastanówcie się: Co jest symbolem miłości?* (dzieci wykonują rysunki, np. serce, serce przebite strzałą, mama i dziecko, kwiaty)

Podsumuj: *Prosiłem/am, abyście narysowali znak miłości, bo dzisiaj będziemy mówić o znaku Bożej Miłości.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Klasa I a miała lekcję religii w nowej sali. Ściany jeszcze pachniały farbą. Kiedy wszyscy zajęli miejsca, pani Emilka powiedziała:

- Rozejrzyjcie się po sali. Co widzicie?*
- Jest kolorowa! Nowa! – wymieniały dzieci.*
- To prawda – odpowiedziała pani katechetka. – Ale według mnie czegoś w niej brakuje.*

Uczniowie rozglądali się wokół. Wydawało im się, że w klasie było wszystko: godło, tablica, ławki, krzesła, gazetka...

W pewnym momencie pani podniosła krzyż.

- Już wiem! Musimy zawiesić na ścianie krzyż – powiedziała Ela.*
- Dlaczego? – zapytała pani katechetka i uśmiechnęła się tajemniczo.*
- Bo tutaj uczymy się religii.*
- Czy tylko dlatego? Przecież za chwilę klasa III będzie miała tutaj lekcję polskiego, a potem matematyki...*

Zapanowała cisza.

– Krzyż jest dla nas znakiem Bożej miłości – powiedziała pani Emilka. – On mówi nam, że nie jesteśmy sami, że z nami jest Pan Bóg. Kiedy będzie wam smutno, gdy przydarzy się coś złego, spójrzcie na ten krzyż i wołajcie do Pana Jezusa o pomoc. On was kocha i chce wam pomagać. Z miłości do nas umarł na krzyżu, aby dać nam życie wieczne.

II. Spotykam

Zapytaj: *Co pani Emilka powiedziała o krzyżu? (jest znakiem Bożej miłości, mówi nam, że nie jesteśmy sami, że jest z nami Pan Bóg.)*

Powiedz: *Kiedy podczas lekcji będę czytał/a słowa, które wypowiedział Pan Jezus, zapalę świecę. Ona ma przypominać, że Pan Jezus jest dla nas światłem, pokazuje, co jest ważne w naszym życiu. Jego słów będziemy słuchać, stojąc. Wstańcie.*

III. Poznaję

Pismo Święte (por. J 3,16)

Pan Bóg tak bardzo kocha ludzi, że posyła na ziemię swego Syna. Każdy, kto uwierzy w Pana Jezusa, będzie w niebie.

IV. Odpowiadam

Zapytaj: *Co według was jest znakiem miłości? Co narysowaliście na kartkach? (serce, serce przebite strzałą, mama i dziecko, kwiaty)*

Powiedz: *Pięknie narysowaliście symbole miłości człowieka do człowieka. W Ewangelii usłyszeliście, że Pan Bóg tak bardzo kocha ludzi, że posyła na ziemię swego Syna, Pana Jezusa. On umiera na krzyżu za grzechy wszystkich ludzi, aby każdy, kto w Niego wierzy, mógł pójść do nieba.*

Praca z podręcznikiem

Powiedz: *Wykonajcie zadanie 1., abyście zapamiętali, że krzyż jest symbolem Bożej miłości do wszystkich ludzi.*

Zadanie 1: *Połącz kropki, pokoloruj krzyż.*

V. Utrwalam

Powiedz: *Czyniąc znak krzyża, uwielbiamy Pana Boga. Teraz tak właśnie się pomodlimy. Wstańcie, proszę. Uczynimy znak krzyża.*

Obserwuj, czy wszyscy uczniowie prawidłowo wykonują ten znak; pomóż tym, którzy sobie nie radzą. Powtórz tę modlitwę. Za każdym razem wypowiadaj wraz z uczniami słowa „W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Amen”.

Zabawa ruchowa „Budujemy krzyż”

Wyznacz dwoje dzieci – „budowniczych”. Ich zadaniem jest tak ustawić pozostałych uczniów, aby utworzyli oni krzyż. Obserwuj, jak współpracują „uczniowie” z „budowniczymi”.

Wyjaśnij:

- Znak krzyża to modlitwa, w której modlimy się do Boga Ojca, Jego Syna Pana Jezusa i do Ducha Świętego.
- Kiedy mówimy „W imię Ojca”, myślimy, o Panu Bogu, który stwarza świat i człowieka.
- Kiedy mówimy „i Syna”, myślimy o Panu Jezusie, który rodzi się w Betlejem, naucza, umiera na krzyżu, zmartwychwstaje i wstępuje do nieba.
- Kiedy wypowiadamy słowa „i Ducha Świętego”, myślimy o Duchu Świętym, który zstępuje na apostołów, daje im odwagę, a nas uczy, jak mamy kochać Pana Boga i każdego człowieka.

Poproś, aby uczniowie zajęli miejsca w ławkach, otworzyli podręczniki. Zapytaj: *Kiedy i gdzie wykonujemy znak krzyża świętego?*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 2: *Przyjrzyj się rysunkom. Opowiedz, kiedy i gdzie czynimy znak krzyża.*

Podsumuj: *Znak krzyża, którym się modlimy, jest dla innych świadectwem naszej wiary w Pana Boga. Tą modlitwą, czynioną rano, mówię, że chcę swój dzień rozpocząć z Panem Bogiem.*

VI. Modlę się

Modlitwa **piosenką** *W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego* (dostępna w serwisie YouTube, tekst zob. w *Śpiewniczku*).

2. Pan Bóg mnie stwarza

KATECHEZA 9

Temat: Pan Bóg z miłości stwarza świat

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Uświadomienie uczniom, że Pan Bóg stwarza świat z miłości do człowieka
- Ukazanie Pana Boga jako Stwórcy wszystkiego

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- rozróżnia dzieła stwarzane przez Pana Boga od rzeczy tworzonych przez człowieka,
- odkrywa, że Pan Bóg stwarza świat z miłości do człowieka.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, ilustracje do zabawy edukacyjnej „Bóg stwarza”, zdjęcia przedstawiające: konie, bobry, pelikana, drzewo;
piosenka *Kto stworzył mrugające gwiazdki*

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Boże, prosimy Cię, byś powoływał ludzi, którzy na całym świecie będą głosić Dobrą Nowinę o Twojej miłości do każdego człowieka.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: *Położcie prawą rękę na czole. Jakie słowa wypowiedzieliśmy, gdy czyniliśmy ten gest? („W imię Ojca...”)*

Zapytaj: *Do kogo się modliliśmy? (do Boga Ojca)*

Poszerz wypowiedź: *Modliliśmy się do Boga Ojca, który stwarza cały świat, także ludzi. Pan Bóg kocha człowieka jak najlepszy ojciec.*

Powiedz: *Położcie prawą rękę na sercu. Jakie słowa wypowiedzieliśmy w tym momencie? („i Syna”)*

Zapytaj: *Do kogo się modliliśmy? (do Pana Jezusa)*

Poszerz wypowiedź: *Modliliśmy się do Pana Jezusa. Pan Bóg posyła Pana Jezusa, aby On ofiarował się za nas i dał nam niebo.*

Powiedz: *Położcie prawą rękę na lewym, później na prawym ramieniu. Jakie słowa wtedy wypowiedzieliśmy? („i Ducha Świętego”)*

Zapytaj: *Do kogo się modliliśmy? (do Ducha Świętego)*

Poszerz wypowiedź: *Modliliśmy się do Ducha Świętego, którego Pan Jezus posyła, aby pomagał nam coraz bardziej kochać Pana Boga i ludzi.*

Zapytaj: *Gdzie możemy odnaleźć krzyż, symbol Bożej miłości? (w domu, w szkole, na skrzyżowaniach dróg, w kościele, w klasie, niektórzy noszą go na szyi)*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Pani Emilka na samym początku lekcji zapytała:

– Kto z was przygotował z pomocą rodziców jakieś ciekawostki o zwierzętach lub roślinach, tak jak prosiłam?

– Ja! Ja! – rozległy się krzyki.

– Spokojnie, nie wszyscy naraz! Mamy sporo czasu – powiedziała pani. – Dawidzie, proszę.

– Znalazłem informację o tym, że konie śpią na stojąco, bo są ciężkie i duże, i trudno byłoby się im podnosić.

– A ja – zgłosiła się Zuzia – dowiedziałam się, że pelikan w swoim dziobie ma rozciągającą się torbę, w której mieści się wiadro wody.

– A jak myślicie: czy drzewa śpią? – zapytał Felek.

W klasie rozległ się śmiech.

– Nie śmieJCie się, bo śpią! Zimą. Przystają pobierać soki z ziemi, odpoczywają, i budzą się na wiosnę.

– A ja mam ciekawostkę o bobrach! – powiedział Wojtek. – Ich ogon jest płaski i szeroki, bo w czasie pływania zachowuje się jak ster łodzi. I jeszcze jedno: bobry uderzają ogonami o wodę, żeby ostrzec stado przed niebezpieczeństwem.

– Kochani, dzisiaj mnie zadziwiliście – podsumowała pani Emilka. – Dziękuję wam i ja dowiedziałam się czegoś nowego. A czy zastanawialiście się nad tym, kto sprawił, że świat zwierząt i roślin jest tak niesamowicie interesujący? O tym będzie nasza katecheza.

II. Spotykam

Sprawdzając zrozumienie tekstu, pokaż uczniom rysunki lub zdjęcia przedstawiające:

konie,

bobry,

pelikana,

drzewo.

Zapytaj: Czego dowiedziałeś się o... (pokaż rysunek np. konia, a potem kolejne – uczniowie mówią, co widzą na zdjęciu, i udzielają odpowiedzi). Podsumuj: *Zobaczcie, jak mądrze Pan Bóg wszystko stwarza. Jak różnorodny i ciekawy jest świat. On chce, abyśmy ten świat szanowali i dbali o wszystko, co nam daje, bo nas kocha.*

III. Poznaje

Pismo Święte (por. Rdz 1,1)

Na początku Bóg stwarza niebo i ziemię.

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Bóg stwarza”

Poproś, aby uczniowie usiedli w kręgu. Do omówienia tematu wykorzystaj rysunki ukazujące dzieła stworzone przez Boga w kolejnych dniach.

Dzień 1: dzień i noc (połowa kartki biała, połowa czarna)

Dzień 2: niebo, chmury

Dzień 3: rośliny zielone : kwiaty, drzewa, trawy, grzyby

Dzień 4: księżyc i gwiazdy, słońce

Dzień 5: ptaki, zwierzęta morskie, ryby

Dzień 6: zwierzęta lądowe i Adam i Ewa

Dzień 7: napis „Bóg odpoczywa”

Przykładowe omówienie

Pierwszego dnia Pan Bóg stwarza dzień oraz noc i widzi, że jest to dobre. Drugiego dnia...

Podsumuj: Pan Bóg stwarza świat z miłości. Każda gwiazda, roślina, każde zwierzę są niepowtarzalne, zachwycające, niezwykle.

Powiedz: Dzisiaj będziemy dziękować Panu Bogu za wszystko, co dla nas stwarza, a przede wszystkim za to, że stwarza człowieka. Wstańcie. Niech każde z was podziękuje Panu Bogu za to, że stwarza On... (podaj przykłady). Niech każdy podziękuje słowami: „Panie Boże, dziękuję Ci za to, że stwarzasz...”. Proszę, aby pierwszy zaczął dziękować... (wskaz ucnią, a później zgodnie z ruchem wskazówek zegara modlą się kolejne osoby).

Po każdej modlitwie uczniowie, przesuając się w kręgu, śpiewają: Dziękujemy Ci, Ojczy nasz.

Uwaga: Jeżeli grupa jest liczna, uczniowie dziękują wspólnie – w parach lub trójkach.

V. Utrwalam

Zabawa edukacyjna „Hurra, czynię sobie ziemię poddaną”

Powiedz: *Pan Bóg obdarzył nas, ludzi, umiejętnością kochania, szanowania, pomagania, ale dał nam też do wykonania ważne zadanie. Słowo Boże mówi: Niech (człowiek) rządzi ziemią i wszystkimi zwierzętami. Zapraszam do zabawy, w której odpowiecie, kiedy szanujemy świat stwarzany przez Pana Boga, a kiedy go niszczymy.*

Uczniowie tworzą krąg, a następnie kucają. Ty wymieniasz przykłady szacunku wobec wszystkiego, co Pan Bóg stwarza, lub przykłady jego braku.

Odpowiedź uczniów: jeżeli zachowanie jest pozytywne – podskakują, krzycząc „Hurra!”; jeżeli podany przez ciebie przykład uznają za negatywny – pozostają w pozycji kucznej.

Przykłady: segreguję śmieci, nie zbieram kupek po psie, wyrzucam plastikowe butelki do rzeki, palę w piecu odpadami trującymi, dokarmiam koty, dbam o swojego czworonoga, łamię gałęzie, depczę kwiaty na rabatach, sadzę kwiaty i drzewa.

Piosenka *Kto stworzył mrugające gwiazdki*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Odszukaj na rysunku muchomory, małpkę i owcę. Zakreśl je kredką.*

Zadanie 2: *Które dzieci dbają o otaczający nas świat, a które nie? Wytnij z wycinanek odpowiednie ilustracje i naklej je na obrazki przedstawiające niepoprawne zachowania.*

VI. Modlę się

Powiedz: *Dzisiaj będziemy wychwalać Pana Boga za wszystko, co dla nas stwarza, **piosenką** „Kto stworzył...”. Wstańcie.*

KATECHEZA 10

Temat: Pan Bóg stwarza człowieka na swoje podobieństwo

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Zapoznanie z biblijnym opisem stworzenia człowieka

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- odkrywa, że każdy człowiek jest wyjątkowy,
- wykazuje, że Pan Bóg powołuje człowieka do miłości.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie; piosenka *Kto stworzył mrugające gwiazdki*

Struktura katechezy

Modlitwa

Piosenką podziękujemy Panu Bogu za to, że stwarza z miłości ten świat i że wszystko, co stwarza, jest dobre.

Piosenka *Kto stworzył mrugające gwiazdki*

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Zapytaj: *Czytaliśmy w Piśmie Świętym, że Pan Bóg stwarza świat. Kto pamięta, przez ile dni go stwarza? A kto pamięta: co Pan Bóg stwarza szóstego dnia? (jeżeli nie padnie poprawna odpowiedź, pokaż ilustracje ukazujące stworzenie zwierząt i człowieka)*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Franek z Zuzią wracali ze szkoły.

– *Franek, wiesz, że są takie smartfony, których nie zabezpiecza się hasłem, ale odblokowuje się ekran liniami papilarnymi?*

– *A skąd ty znasz określenie „linie papilarne”?* – *zapytał dziewczynkę starszy brat.*

Zuzia zrobiła poważną minę.

– *Widzisz, warto chodzić do szkoły – powiedziała. – Dzisiaj na religii pani pokazała nam swój telefon i wyjaśniła, że każdy człowiek ma inne linie papilarne. Dlatego tylko pani może uruchomić swoją komórkę, gdy dotknie ją palcem.*

– *Wiem o tym. Dzięki temu każdy z nas może mówić, że jest wyjątkowy – podsumował Franek.*

– *Tak, tak!* – *wykrzyknęła Zuzia, radośnie podskakując. – Jestem wyjątkowa! I ty też, Franku! I mama, i tata...*

– *I ta pani, która właśnie nas minęła – dodał ze śmiechem Franek.*

II. Spotykam

Zapytaj:

- *Czego dowiedziała się Zuzia o telefonach komórkowych? (odblokowuje się je nie tylko hasłem, lecz także poprzez czytnik linii papilarnych)*
- *Co dzięki temu odkryła Zuzia? (skoro każdy ma niepowtarzalne, inne linie papilarne, to każdy jest wyjątkowy)*

Podsumuj: Pan Bóg stwarza człowieka i każdy człowiek jest wyjątkowy – nie tylko dlatego, bo ma własne, niepowtarzalne linie papilarne. Posłuchajcie słowa Bożego.

III. Poznaję

Pismo Święte (por. Rdz 1,20–27)

Pan Bóg najpierw stwarza rośliny i zwierzęta, a potem stwarza człowieka, podobnego do Niego. Stwarza mężczyznę i kobietę. Chce, aby człowiek rządził ziemią i wszystkim, co się na niej znajduje.

Zapytaj:

- Do kogo jesteśmy podobni? (do Pana Boga)
- Czyli wyglądamy tak jak Pan Bóg? (tak/nie)
- Skoro nie wyglądamy jak Pan Bóg, to w czym jesteśmy do Niego podobni? (w umiejętności kochania, troszczenia się o innych)

Podsumuj: *Pismo Święte w innym miejscu mówi, że pierwsi ludzie otrzymali imiona Adam i Ewa. Skoro Pan Bóg stwarza nas z miłości, a my jesteśmy stworzeni na Jego obraz, to znaczy, że otrzymaliśmy dar miłości i naszym zadaniem jest kochać Pana Boga oraz drugiego człowieka.*

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Ludzie do ludzi”

Powiedz: *Zapraszam was do zabawy. Ona pokaże, jak wieloma darami Pan Bóg nas obdarowuje, byśmy mogli kochać.*

Zapytaj:

- Do czego służą nam oczy? (żeby widzieć świat i drugiego człowieka, żeby zobaczyć, że ten drugi potrzebuje naszej pomocy, bo np. płacze,)
- Do czego służą nam ręce? (aby wyręczyć kogoś w pracy, służyć drugiemu, np. podać mamie herbatę, uczesać młodszą siostrę.
- Do czego służą nam nogi? (by odwiedzić babcię, żeby iść do tego, kto jest chory i samotny, by pójść do kościoła, żeby się modlić.

Zaproś do zabawy.

Najlepiej jeśli liczba uczestników zabawy będzie nieparzysta. Uczniowie ustawiają się w parach. Osoba bez pary staje na środku i mówi np. „łokieć do łokcia” – pary mają za zadanie dotknąć się wymienionymi częściami ciała. Kilka razy dziecko wymienia nowe zadanie – np. dłoń do dłoni. Następnie uczeń wypowiada hasło „ludzie do ludzi” – wtedy

uczestnicy zamieniają się parami. Osoba, która nie znajdzie nowej pary, wymyśla kolejne zadania.

Podsumuj: *W tej zabawie często wołaliśmy „ludzie do ludzi”. Pan Bóg, który jest naszym Ojcem, pragnie, abyśmy żyli dla ludzi – kochali drugiego człowieka, pomagając mu i sprawiając, że jest szczęśliwy. Obdarowany naszą pomocą człowiek będzie przekazywał innym radość i pomoc. Rozumiecie? Pan Bóg czyni nas przekąźnikami Bożej Miłości. Tylko człowiek jest obrazem miłości – bo potrafi kochać.*

IV. Odpowiadam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Na rysunku ukryto imiona pierwszych ludzi. Odszukaj je, wędrując po nitkach, i wpisz w wyznaczonym miejscu. Zwróć uwagę na kolory liter i kratek.*

Podsumuj zadanie: *Znacie już imiona pierwszych ludzi. Odczytajcie je.*

Zadanie 2: *Obrysuj ilustracje, które ukazują to, co stwarza Pan Bóg.*

VI. Modlę się

Powiedz: *Panie Boże, dziękujemy za to, że stwarzasz nas z miłości i na swój obraz.*

Piosenka Kto stworzył mrugające gwiazdki – od słów:
„Kto stworzył ciebie i mnie, ciebie i mnie”.

KATECHEZA 11

Temat: Pan Bóg jest blisko wszystkich ludzi

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Przekazanie uczniom prawdy o obecności i bliskości Boga w życiu ludzi
- Uświadomienie uczniom, że Bóg daje człowiekowi życie

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- odkrywa obecność Boga w różnych fazach ludzkiego życia,
- wymienia talenty, umiejętności, którymi Pan Bóg go obdarza.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, piosenka *Jezus jest tu*

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Boże, dziękujemy za to, że dajesz nam siły i zdrowie, że możemy być dzisiaj w szkole. Prosimy o zdrowie dla tych, którzy są nieobecni (podaj imiona tych uczniów).

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: *Na poprzedniej lekcji mówiliśmy o stwarzaniu człowieka. Wiemy już, że Pan Bóg daje nam życie. Dzisiaj przekonamy się, że każdego dnia Pan Bóg jest w nim obecny.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Ten dzień był wyjątkowy. Zuzia poszła z babcią na lody i obie miały czas tylko dla siebie.

– Wiesz, babciu, wczoraj było mi bardzo przykro w szkole – pożałowała się dziewczynka. – Koledzy powiedzieli, że jestem skarżypyłą.

– Dlaczego, Zuzanko? Co się stało? – zapytała babcia.

– Chłopcy w czasie przerwy otworzyli okno i się przez nie wychylali. Przestraszyłam się, że wypadną, i zawołałam na pomoc nauczycielkę, która miała dyżur na korytarzu. Dostali od niej burę, a mnie pani pochwaliła za to, że martwię się o moich kolegów. Ale oni byli na mnie zli. No i się zaczęło. Było mi tak przykro, że aż się popłakałam.

– Bardzo nieprzyjemna sytuacja – wtrąciła babcia.

– Przypomniałam sobie, jak pani katechetka mówiła kiedyś, że jeśli jest nam smutno, to mamy spojrzeć na krzyż i poprosić o pomoc Pana Jezusa – kontynuowała Zuzia. – I ta pomoc przyszła. Krysia podeszła do mnie, dała mi chusteczkę i mnie przytuliła.

Babcia siedziała zasłuchana, aż w końcu powiedziała:

– Nie sądziłam, że moja mała wnuczka wie, do kogo należy zwrócić się o pomoc w trudnych sytuacjach. Zuch z ciebie. Muszę o tym opowiedzieć dziadkowi.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Jaka przykrość spotkała Zuzię? (koledzy nazwali ją skarżypyłą)
- Co zrobiła Zuzia? (powiedziała pani, że chłopcy wychylają się przez okno, ponieważ bała się, że wypadną)
- Kogo prosiła o pomoc Zuzia? (nauczycielkę i Pana Boga – popatrzyła na krzyż)
- Kto pocieszył Zuzię? (Krysia – koleżanka)
- Za co pochwaliła Zuzię babcia? (za to, że Zuzia wie, do kogo się zwrócić o pomoc w trudnych sytuacjach).

Powiedz: *Za chwilę w słowie Bożym usłyszymy, co daje nam obecność Pana Boga w naszym życiu.*

III. Poznaje

Pismo Święte (por. Ps 33,12)

Szczęśliwy lud, którego Bogiem jest Pan – naród, który On wybrał.

Zapytaj: *Co daje nam obecność Pana Boga w naszym życiu? (szczęście)*

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Bóg jest blisko nas”

Powiedz: *To, że Pan Bóg jest z nami, czyni nas szczęśliwymi. Podczas zabawy przekonamy się, że Pan Bóg jest obecny w naszym życiu.*

Zaproś uczniów do kręgu.

Rozpocznij narrację: *Wasi rodzice już podczas ślubu zaprosili Pana Boga do swego małżeństwa. Pan Bóg zna was od samego początku. To On daje wam życie.*

Wydadź polecenie uczniom: *Położcie się na boku i zwińcie się tak, jak ułożone jest dziecko w brzuszku mamy.*

Powiedz: *Pan Bóg opiekuje się wami od momentu waszego narodzenia.*

Wydadź polecenie uczniom: *Wstańcie. Wykonajcie ruchy, jakbyście kołysali dziecko na swoich rękach.*

Powiedz: *Rodzice zapragnęli, abyście stali się Bożymi dziećmi, więc poprosili Kościół o wasz chrzest.*

Wydadź polecenie uczniom: *Powtarzajcie za mną – „Ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego”.*

Powiedz: *Od tego momentu – od chwili chrztu – Pan Bóg jest obecny w waszym życiu w sposób szczególny. On błogosławi waszym rodzicom podczas Mszy Świętej. Pan Bóg uczy ich, jak mają was kochać. Mijają miesiące. Pan Bóg wzmacnia wasze ciała, uczy was nowych umiejętności.*

Wydadź polecenie uczniom: *Przejdźcie kilka kroków na czworaka.*

Powiedz: *Po krótkim czasie zaczęliście stawać na własnych nogach.*

Wydadź polecenie uczniom: *Wstańcie, zróbcie kilka kroków.*

Powiedz: *Mijały lata. Staliście się na tyle silni i mądrzy, że mogliście pójść do szkoły.*

Wydadź polecenie uczniom: *Wykonajcie gest – nakładanie plecaka.*

Powiedz: *Dzisiaj jesteście w szkole. Pan Bóg obdarowuje was wieloma zdolnościami, umiejętnościami, które rozwijacie.*

Wydadź polecenie uczniom: *Kto lubi śpiewać i tańczyć, przechodzi w prawo. Kto lubi uprawiać sport, przechodzi na lewo. Kto lubi malować i czytać, staje pośrodku dywanu. Kto ma inne talenty, podchodzi do mnie (poproś, aby ci uczniowie wymienili swoje umiejętności).*

Powiedz: *Jest jednak pewien talent, pewna zdolność, którą Pan Bóg daje każdemu z nas. Już o tym mówiliśmy. Pamiętacie? Pan Bóg mówi, że stwarza nas na swój obraz i dlatego daje nam umiejętność kochania Jego oraz ludzi. Pan Bóg jest blisko nas: w miłości i trosce naszych rodziców, dziadków, nauczycieli i przyjaciół, a także w naszej miłości do nich.*

Piosenka Jezus jest tu

Powiedz: *Pan Bóg, który daje nam umiejętność kochania drugiego człowieka, chce, abyśmy okazywali szacunek, dobro swoim bliskim, koleżankom, kolegom.*

Wydadź polecenie uczniom: *Powiedz koleżance/koledze stojącym po twojej prawej stronie coś miłego (zaczynaj pierwszy/a, a potem mówią uczniowie).*

Podsumuj: *Pan Bóg zawsze jest blisko wszystkich ludzi. Pomaga odkrywać nam nasze talenty. Przekazuje swoją miłość poprzez rodziców, nauczycieli, rówieśników – wszystkich tych, którzy odpowiadają na Jego miłość. Spotykamy się z Nim we Mszy Świętej, a On wszystkim błogosławi, wszystkich wspiera. Pan Bóg pragnie szczęścia każdego człowieka.*

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Z rodzinnego albumu wypadły zdjęcia. Przyklej pasujące naklejki.*

Zadanie 2: *Dorysuj uśmiechy tam, gdzie ich brakuje.*

VI. Modlę się

Powiedz: *Panie Boże, dziękujemy Ci za to, że jesteś blisko każdego człowieka, że pomagasz nam odkrywać nasze talenty. Dziękujemy, że chcesz, abyśmy byli szczęśliwi.*

Piosenka Jezus jest tu

KATECHEZA 12

Temat: Pan Bóg jest dobry

Cele kształcenia – wymagania ogólne

Ukazanie uczniom, że dobro pochodzi od Boga

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- na podstawie tekstów biblijnych uzasadnia, że Bóg jest źródłem dobra,
- wskazuje w codzienności ślady Bożych darów i podaje przykłady okazywania wdzięczności za nie.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, napis „Bóg jest dobry, bo...”, ilustracje; piosenka *Tyle dobrego zawdzięczam Tobie, Panie*

Struktura katechezy

Modlitwa

Powiedz: Dziękujemy Ci, Panie Boże, za to, że stwarzasz człowieka, że stwarzasz dla niego cały świat, aby czynił go sobie poddanym. Dziękujemy, że jesteś blisko nas.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Już na poprzednich lekcjach przekonaliśmy się, jak dobry jest Pan Bóg. Wszystko, co stwarza, stwarza z miłości. Kiedy podczas zabawy przypominaliśmy sobie, jak rośliśmy i jakie umiejętności nabywaliśmy, przekonaliśmy się, że to Pan Bóg nas nimi obdarowuje w odpowiednim czasie. Dzisiaj odkryjemy kolejne przykłady dobroci Pana Boga w naszym codziennym życiu.

I. Odkrywam

Opowiadanie

Podczas obiadu Zuzia stwierdziła z powagą:

- Szkoda, że Pan Bóg nie kocha Darii. To naprawdę miła koleżanka. Lubię się z nią bawić w świetlicy.*
- Kto powiedział, że Pan Bóg nie kocha Darii?! – zapytał zdziwiony tato.*
- Ona nie chodzi na religię... – odpowiedziała Zuzia.*
- Córeczko, ale to wcale nie znaczy, że Pan Bóg jej nie kocha. Czy myślisz, że Bóg, który jest dobry, troszczy się o rośliny i zwierzęta żyjące w wielu miejscach świata, nie troszczy się też o każdego człowieka? To niemożliwe. Dla Niego każdy z nas jest ważny. Twoja koleżanka Daria również. Być może jej rodzice nie poznali Pana Boga, ale oni i ich córka mają szansę Go spotkać. Czy nie powtarzamy wam z mamą, że Pan Bóg czeka na nas tak długo, aż Go odnajdziemy?*
- No tak. Zapomniałam – cichutko odpowiedziała Zuzia.*

II. Spotykam

Zapytaj:

- Co powiedziała Zuzia o Darii? (że Pan Bóg jej nie kocha)
- Dlaczego tak uznała? (bo Daria nie chodzi na religię)
- Co powiedział Zuzi tatuś? (że Pan Bóg kocha każdego człowieka)

Podsumuj: Tatuś Zuzi wskazał nam pierwszy dowód na dobroć Pana Boga. Powiedział, że Pan Bóg chce, aby każdy człowiek Go odnalazł, i nikogo nie pozostawia samego.

III. Poznając

Pismo Święte (por. Ps 107,1)

Wychwalimy Pana Boga, bo jest dobry, bo nas kocha, bo troszczy się o każdego z nas.

Zapytaj: *Za co mamy chwalić Pana Boga?* (za to, że jest dobry; troszczy się o każdego z nas)

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Bóg jest dobry”

Wewnątrz kręgu połóż kartkę z napisem **BÓG JEST DOBRY, BO...**

Wokół ułóż ilustracje, tak aby nie było widać, co na nich jest; jeśli chcesz, możesz wydrukować ten sam rysunek kilka razy, aby mieć ich więcej, albo przygotować ilustracje/zdjęcia z innymi pomysłami).

Poproś, aby uczeń podniósł rysunek, pokazał go pozostałym i dokończył zdanie: **BÓG JEST DOBRY, BO...**

Np.: uczeń wybiera rysunek, na którym mama przytula dziecko – **Bóg jest dobry, bo... daje mi mamę**; rysunek pejzażu górskiego – **Bóg jest dobry, bo... daje nam piękną przyrodę**.

Podsumuj: *Przekonałiście się, jak wiele mamy dowodów na to, że Pan Bóg jest dobry. A jak zapewne pamiętacie, w słowie Bożym usłyszeliśmy, że Pan Bóg z miłości do nas zawsze będzie się o nas troszczył.*

Zapytaj: *Jaką powinniśmy przyjmować postawę wobec Pana Boga, który jest dla nas taki dobry? Do czego zachęca nas słowo Boże?* (słowo Boże zachęca nas do tego, abyśmy wychwalali Pana Boga)

Zapytaj: *W jaki sposób wychwalamy Pana Boga?* (modlimy się do Niego; słuchamy, co mówi do nas w słowie Bożym, przez kapłanów, nauczycieli, rodziców; szanujemy naszych rodziców; okazujemy miłość innym; czynimy dobro)

Podsumuj: *Każdy, kto widzi nasze dobre zachowanie, widzi dobro, w które wyposaża nas Pan Bóg.*

Powiedz: *W związku z tym będziemy wychwalać Pana Boga piosenką.*

Piosenka Tyle dobrego zawdzięczam Tobie, Panie

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Dzieci wychwalają Pana Boga śpiewem. Wklej w ich dłonie serca.*

Zadanie 2: *Zastanów się, jak jeszcze Pan Bóg okazuje ci swoją dobroć. Narysuj to.*

VI. Modłę się

Powiedz: *Wychwalajmy dobrego Boga piosenką.*

Piosenka *Tyle dobrego zawdzięczam Tobie, Panie*

KATECHEZA 13

Temat: Pan Bóg stwarza aniołów

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Uświadomienie uczniom, że stworzenie aniołów jest przejawem miłości Boga

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia, że stworzenie aniołów jest przejawem Bożej miłości do człowieka,
- potrafi powiedzieć, że Pan Bóg stwarza aniołów,
- odkrywa, że aniołowie wychwalają Pana Boga i pomagają ludziom, towarzysząc im w życiu.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, kartka z napisem „WYCHWALAJĄ PANA BOGA” oraz „POMAGAJĄ CZŁOWIEKOWI”, ilustracje; piosenka *Tyle dobrego zawdzięczam Tobie, Panie*;

kolorowa taśma lub paski z bibuły

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Boże, dziękujemy Ci za wszystko, czym nas obdarowujesz. Pragniemy uwielbiać Cię piosenką.

Piosenka Tyle dobrego zawdzięczam Tobie, Panie

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Zapytaj: *Dlaczego mówimy, że Pan Bóg jest dobry?* Wskaż ucznia, który odpowie, a zarazem wyznaczy kolejną osobę, która poda swój przykład dobroci Pana Boga.

W ten sposób dokonasz powtórzenia treści z poprzedniej lekcji i zorientujesz się, jaki jest poziom opanowania tego materiału.

Powiedz: *Na dzisiejszej katechezie poznacie kolejny dowód dobroci Pana Boga.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

W szkole ogłoszono konkurs dla rodziców i ich dzieci na najładniejszego anioła.

Na przerwach wszyscy rozmawiali tylko o tym. Niektórzy pokazywali nawet zdjęcia powstających w domach aniołów. Jedyne Krysia miała zmartwioną minę – jej mama nie była zachwycona konkursem, bo nie miała ani czasu, ani talentu plastycznego i nie mogła pomóc córce. Dziewczynka zwierzyła się ze swojego problemu Zuzi, mówiąc, że ona anioła musi wykonać sama, a bardzo zależy jej na wygranej.

Kiedy rozstrzygnięto konkurs, okazało się, że Krysia otrzymała wyróżnienie. Zuzia była naburmuszona, bo jej anioł też dostał wyróżnienie.

Kiedy wróciła do domu, poskarżyła się mamie:

- Nie wygraliśmy. Dostaliśmy wyróżnienie.*
- Czyli wygraliśmy, Zuziu – odpowiedziała mama. – To znaczy, że nasz anioł spodobał się komisji konkursowej.*
- Tak, tylko że wyróżnienie dali też Krysi, która sama zrobiła swojego anioła. Był brzydki. To niesprawiedliwe!*
- Zuziu, czy ty siebie słyszysz? Mamy wyróżnienie. A co do Krysi, powinnaś być dumna z koleżanki, która nie zrezygnowała z wykonania*

anioła, chociaż nie miała pomocy ze strony rodziców. Uważam, że należało docenić jej trud. Przemysł to, córeczko. A tak w ogóle, to jaka jest nagroda za wyróżnienie?

Zuzia pobiegła do swojego pokoju i przyniosła obraz z wizerunkiem Anioła Stróża.

– To jest nasza nagroda – powiedziała dziewczynka.

– Piękny ten nasz rodzinny anioł – odparła mama. – Powiesimy go w twoim pokoju. Będziemy modlić się przy tym obrazie, co ty na to?

– Zgoda! – odrzekła Zuzia.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Jaki konkurs ogłoszono w szkole? (konkurs dla rodziców i ich dzieci na najładniejszego anioła)
- Kto otrzymał wyróżnienie? (rodzina Zuzi, Krysia)
- O co miała żal Zuzia? (Krysia dostała wyróżnienie, chociaż jej anioł był brzydki)
- Dlaczego Krysia dostała wyróżnienie? (zrobiła anioła sama, nikt jej nie pomagał)

Podsumuj: *Tak jak Pan Bóg stwarza cały świat z miłości do człowieka, tak samo stwarza również aniołów. Posłuchajcie uważnie słowa Bożego – ono powie nam, jakie zadanie Pan Bóg daje aniołom.*

III. Poznaję

Pismo Święte

Aniołowie wychwalają Pana Boga. (por. Dn 3,58)

Pan Bóg stwarza aniołów, aby pomagali człowiekowi, strzegli go od złego, aby mógł pójść do nieba. (por. Hbr 1,14)

IV. Odpowiadam

Podziel uczniów na grupy (tak aby w każdej grupie było troje lub czworo uczniów) Każdej z grup wręcz kopertę. W każdej kopercie umieść puzzle, z których powstaną napisy: **WYCHWALAJĄ PANA BOGA** (na białych kartkach) oraz **POMAGAJĄ CZŁOWIEKOWI** (na kolorowych kartkach) – w jednej kopercie znajduje się jeden napis.

Zadaniem uczniów jest złożyć w całość kartki, aby odczytać ich treść. Jeżeli w grupie nie ma ucznia, który jest w stanie odczytać treść, uczyni to sam/a.

Podsumuj: *Aniołowie wychwalają Pana Boga za Jego dobroć i miłość. Są Jego wysłannikami. Pomagają ludziom w ich życiu. Pismo Święte przytacza wiele przykładów o tym, jak Pan Bóg wysyła anioły na ratunek człowiekowi. Opowiem wam jedno z takich wydarzeń:*

Działo się to za czasów króla Nabuchodonozora w Babilonii. Postawił on złoty posąg i nakazał składać mu pokłon. Trzej młodzieńcy, którzy bardzo kochali Pana Boga, odmówili wykonania tego rozkazu. Król skazał ich na śmierć. Karą było wrzucenie ich do rozpalonego pieca, w którym wypalano cegły. Od gorąca bijącego z pieca zginęli ci, którzy wykonywali rozkaz króla, ale młodzieńcom nic się nie stało. Król Nabuchodonozor zobaczył, że młodzieńcy przechadzali się wewnątrz pieca w towarzystwie anioła i błogosławili Boga. Król uwolnił młodzieńców i powiedział, że nikt nie ma prawa obrażać ich Boga. Tylko Bóg potrafi uratować człowieka, przyjdź mu z pomocą (por. Dn 3,1–89).

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Przyklej naklejkę z wizerunkiem Anioła Stróża.*

Zadanie 2: *Przyjrzyj się sytuacjom przedstawionym na rysunkach. Pokoloruj postaci dzieci, które postępują właściwie.*

Zabawa edukacyjna „Prowadź mnie”

Uczniowie stają przy tablicy lub innym miejscu w klasie – tak aby zapewnić przestrzeń do zabawy. Wyznacz dwie trasy, które mają wspólny początek (taśmą, paskami z bibuły). Na jednej ułóż rysunki ukazujące dobre zachowania. Od niej prowadzą także rozwidlenia. W zależności od liczby uczniów i wolnego miejsca w klasie wybierz kilka par. Jednemu z uczniów w każdej parze zawiąż oczy.

Zadaniem drugiego ucznia jest wydawać koledze polecenia: **krok w prawo, krok w lewo, krok do przodu, krok do tyłu** – tak aby poprowadzić kolegę drogą dobrych zachowań.

Później następuje zamiana ról.

Podsumuj: *Każdy z was miał szansę się przekonać, że nie moglibyście wykonać zadania bez pomocy kolegi/koleżanki. Dlaczego? (z powodu zawiązanych oczu)*

Powiedz: Tylko wasz kolega widział, którądy wiecie droga dobrych zachowań, i odpowiednio wami kierował. Taką rolę w życiu każdego człowieka spełniają aniołowie, których Pan Bóg stwarza z miłości do człowieka. Oni pomagają nam, nie pozwalając zagubić się w życiu, strzegą nas od złego.

VI. Modlę się

Powiedz: Dzisiaj dowiedzieliście się, że Pan Bóg z miłości do człowieka stwarza nie tylko cały świat, który widzimy, ale stwarza także aniołów, aby pomagali nam w życiu. Dziękujmy za posłańców Bożych słowami modlitwy „Aniele Boży”.

KATECHEZA 14

Temat: Modlę się do Anioła Stróża

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Uświadomienie uczniom, że Pan Bóg posyła aniołów, aby się nami opiekowali

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

→ odkrywa, że z ogromnej troski wypływającej z Bożej Miłości każdy otrzymał od Pana Boga wielki dar – Anioła Stróża.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, wierszyk *Aniele Boży*, rysunki do zabawy edukacyjnej; piosenka *Tyle dobrego zawdzięczam Tobie, Panie*

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Boże, dziękujemy Ci, że z miłości do nas stwarzasz świat i aniołów, którzy Cię wielbią i nam pomagają.

Piosenka *Tyle dobrego zawdzięczam Tobie, Panie*

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: Podczas dzisiejszej lekcji będziemy mówić o aniołach, których Pan Bóg posyła, aby pomagali nam w codziennym życiu. Posłuchajcie uważnie opowiadania, bo dzisiaj zaproszę dwóch chętnych uczniów, którzy będą odpowiadali na pytania stawiane przez kolegów i koleżanki z klasy.

I. Odkrywam

Opowiadanie

Franek podczas nieobecności rodziców wpadł na pomysł zrobienia frytek. Zuzia była zachwycona. Obrali ziemniaki obieraczką, Franek sam pokroił je w paski i wlał olej na patelnię. I zaczęło się! Kiedy wrzucili na patelnię ziemniaki, olej zaczął przyskać i poparzył Zuzi dłoń. W tym momencie Franek się przestraszył.

– To głupi pomysł, Zuziu! Wyłączamy palnik. Przepraszam. Włóż rękę pod zimną wodę, to pomoże. No, nic się nie stało. To tylko kropelka oleju. Ale mogło być gorzej.

Po paru chwilach wrócili rodzice, którzy już od progu wyczuli niepokojący zapach.

– Dzieciaki, co się dzieje? Czyj to był pomysł? – zapytała mama, odstawiając patelnię z kuchenki gazowej.

– Mój – odpowiedział Franek. – Przepraszam, mamó. Ale frytek nie zrobiliśmy, bo kropla oleju spadła na rękę Zuzi i ona się popłakała.

– Synu, Anioł Stróż was strzegł. Mogło dojść do większego nieszczęścia.

– Wiem, mamó... – odparł Franek. – Ale mieliśmy taką ochotę na frytki...

– Zrobiję je dla was, ale we frytkownicy. No i pod warunkiem, że już nigdy nie wpadniecie na podobny pomysł – powiedziała stanowczo mama.

– Obiecuję! – krzyknęła Zuzia.

– Ja też – bąknął pod nosem Franek.

II. Spotykam

Zaproś dwóch uczniów. Pozostałych poproś, aby sformułowali pytania do opowiadania.

Przewidywane pytania i odpowiedzi:

- Co postanowił przygotować Franek dla Zuzi pod nieobecność rodziców? (frytki)

- Co wydarzyło się podczas smażenia? (gorący olej oparzył rękę Zuzi)
- Co w tym momencie zrobił Franek? (przerwał smażenie frytek, kazał Zuzi włożyć rękę pod zimną wodę)
- Jak zareagowała mama? (przestraszyła się)
- Jak mama nazwała anioła, który ustrzegł Zuzię i Franka przed nieszczęściem? (Aniołem Stróżem)
- O co mama poprosiła dzieci? (aby nigdy więcej nie próbowały smażyć frytek na patelni)

III. Poznaję

Powiedz: *Posłuchajcie, co o aniołach, których mama Zuzi i Franka nazwała stróżami, mówi Pismo Święte.*

Pismo Święte (por. Ps 91,11)

Pan Bóg daje każdemu człowiekowi Anioła Stróża, aby chronić ludzi przed niebezpieczeństwami, przed złem.

IV. Odpowiadam

Zapytaj: *Po co Pan Bóg daje nam Anioła Stróża?* (aby chronił nas przed złem)

Podsumuj: *Anioł Stróż jest z nami zawsze, w każdym momencie naszego życia.*

Powiedz: *Zapraszam was do modlitwy za wstawiennictwem Anioła Stróża.*

Pomódl się z uczniami słowami modlitwy *Aniele Boży*.

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Przyklej odpowiednie naklejki.* (Zadanie to może pomóc w nauce modlitwy *Aniele Boży*).

V. Utrwalam

Zabawa edukacyjna „Aniele Boży”

Zaproś 9 uczniów, aby stanęli przed tablicą, twarzami do kolegów. Rozdaj im naklejone na patyczki (lub długie wykałaczki) następujące rysunki: tornister, księżyc, słońce, anioł, postać dziewczynki, postać chłopca, samochód, lalka, łóżko. Rysunki.

Naucz słów wierszyka wszystkim ucznióm.

Wierszyk *Aniele Boży stróžu mój**.

Wszyscy uczniowie recytują (mogą również śpiewać, melodia jest dostępna w internecie), a na poszczególne słowa wybrane dzieci podnoszą rysunki na patyczkach:

Aniele Boży stróžu mój – dziecko unosi rys. anioła

ty w dzień – rys. słońca

i w nocy – rys. księżycy

przy mnie stój – rys. dziewczynki i chłopca

kiedy się bawię – rys. lalki, samochodu, dziewczynki, chłopca, słońca

kiedy śpię – rys. łózka, księżycy, dziewczynki, chłopca

kiedy do szkoły śpieszę się – rys. anioła, tornistra, słońca, chłopca, dziewczynki

Powtórz zabawę kilka razy, tak aby przed zespołem klasowym zaprezentował się każdy uczeń. Jeżeli nie znasz melodii do tej piosenki, naucz uczniów rytmicznie wypowiadać tekst.

Następnie zaprosz uczniów do ławek.

Powiedz: *Dzisiaj podziękujemy Aniołowi Stróžu za jego pomoc, kolorując kwiaty w podręczniku.*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 2: *Pokoloruj kwiaty. Będzie to podziękowanie dla Anioła Stróža za to, że się tobą opiekuje.*

VI. Modlę się

Zaprosz uczniów do wspólnego odmówienia modlitwy *Aniele Boży*.

* Źródło: <https://pacierz.pl/modlitwa/modlitwy-dla-dzieci.php> [dostęp: 26.11.2019].

KATECHEZA 15

Temat: Pan Bóg głosi swoją miłość
poprzez proroków

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Uświadomienie uczniom, że Pan Bóg powołuje ludzi do służby Bożej

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- opowiada historię powołania proroka Samuela,
- odkrywa, że Pan Bóg powołuje ludzi do służby Bożej,
- wskazuje, że Pan Bóg posyła ludzi, którzy w trudnych sytuacjach pomagają nam odkrywać działanie Pana Boga.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, inscenizacja

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, rysunki ukazujące historię powołania Samuela;
Pismo Święte

Struktura katechezy

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Zaproś uczniów do zabawy (ze śpiewem i rekwizytami), którą poznali na poprzedniej lekcji. Zapytaj: *O kim mówiliśmy na poprzedniej katechezie? (o Aniele Stróžu)*

Modlitwa

Pomódlmy się modlitwą Aniele Boży, aby podziękować naszym aniołom za opiekę nad nami.

I. Odkrywam

Opowiadanie

Pewnego dnia do mamy Zuzi i Franka zadzwoniła pani Wiktoria, sąsiadka państwa Wiśniewskich.

– Pani Aniu, muszę pani powiedzieć coś niesamowitego! Mój najmłodszy syn postanowił, że pójdzie do seminarium. Właśnie mi to oznajmił i wyszedł. Zostawił mnie z tą wiadomością. Musiałam się z kimś podzielić radością i zaskoczeniem!

– Gratuluję, pani Wiktorio – odpowiedziała mama. – To wspaniała wiadomość! Syn kapłanem!

– Tak! – odparła sąsiadka. – Ten mój Albert, ten wieczny rozrabiaka! – Pani Wiktoria mówiła jakby do siebie samej.

– Bóg wybiera różnych ludzi – odpowiedziała z uśmiechem mama Zuzi i Franka. – Widocznie Albert jest potrzebny Panu Bogu jako kapłan. Ciekawe, jakie plany ma wobec niego Stwórca.

Zuzia, która przysłuchiwała się rozmowie, podeszła do brata i powiedziała:

– Franek, wszyscy opowiadali, że Albert zawsze był najlepszym bramkarzem na podwórku. Ciebie też uczył grać, prawda? A teraz ma zostać księdzem... Dziwne, co?

– Może i dziwne, ale właściwie... Dlaczego ksiądz nie może być dobrym bramkarzem? Może założy klub parafialny... – Na samą myśl o tym Franek się uśmiechnął.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Z jaką nowiną przyszła do pani Ani sąsiadka? (z informacją, że jej syn Albert chce zostać księdzem)
- Dlaczego mama Alberta była tym zdziwiona? (Albert był rozrabiaką)
- Co powiedziała mama Zuzi? (że Pan Bóg powołuje do bycia księdzem różnych pod względem charakteru mężczyzn)
- O czym jest przekonana mama Zuzi? (że Pan Bóg ma wobec Alberta jakieś plany)
- Co zaskoczyło Zuzię? (że Albert, świetny bramkarz, chce być księdzem)
- Jaki pomysł na wykorzystanie talentu Alberta miał Franek? (może Albert jako ksiądz założy parafialny klub piłki nożnej)

Podsumuj: *Pan Bóg powołał Alberta do kapłaństwa – służenia Panu Bogu i ludziom.*

Powiedz: *Dzisiaj poznacie historię powołania Samuela. Poznamy też nowe słowo – PROROK. Prorok to człowiek, który mówi w imieniu Pana Boga. Pan Bóg powołuje proroków, aby mówili nam o tym, że naszym zadaniem jest kochanie Pana Boga i ludzi, czynienie dobra. Prorocy wzywają nas do nawrócenia. Prorokiem był właśnie Samuel, o którym usłyszycie za chwilę.*

III. Poznaję

Pismo Święte (por. 1 Sm 3,2–10)

Opowiedz historię powołania Samuela wg 1 Sm 3,2–10 (możesz wykorzystać dostępne ilustracje).

Powiedz: *W Piśmie Świętym czytamy, że pewna kobieta o imieniu Anna, bardzo pragnie mieć dziecko. Każdego dnia prosi w modlitwie Pana Boga, aby wysłuchał jej prośby. Obiecuje Panu Bogu, że jeżeli urodzi syna, to ofiaruje go do służby Bożej. Pan Bóg wysłuchuje błagania Anny, a ona dotrzymuje słowa – oddaje syna na służbę do świątyni.*

Poszerz historię o wyjaśnienie, że narodziny Samuela wyprosiła u Pana Boga w modlitwie jego mama – stąd jego imię, które oznacza BÓG WYŚLUCHAŁ.

Pokaż uczniom **rys. 1**: Anna z małym Samuelem przed Helim w świątyni.

Powiedz: *Anna przyprowadza syna do kapłana Helego. To jemu powierza opiekę nad swym małym synkiem.*

Pokaż uczniom **rys. 2**: Samuel idzie do Helego.

Powiedz: *Mijają lata. Pewnej nocy Samuel słyszy wołanie „Samuelu, Samuelu!”. Myśli, że wzywa go kapłan Heli. Idzie więc do niego, aby zapytać, czego potrzebuje. Okazuje się, że Heli śpi i nie wzywał Samuela. Kiedy sytuacja się powtarza, przebudzony przez Samuela Heli mówi: „Jeżeli jeszcze raz usłyszysz wołanie, nie przychodź do mnie, ale odpowiedz: Mów, bo sługa Twój słucha”.*

Pokaż uczniom **rys. 3**: Samuel siedzi na posłaniu, nad nim dymek „Mów, bo sługa Twój słucha”.

Powiedz: *I rzeczywiście następnego nocy Samuel słyszy, że ktoś go woła. Siada więc na łóżku i odzywa się tak, jak kazał Heli: „Mów, bo sługa Twój słucha”. Okazuje się, że Samuela woła Pan Bóg. Od tego momentu Pan Bóg mówi do Samuela, a on wypełnia Jego słowo. Ludzie wierzą, że Samuel jest prorokiem i że mówi do nich w imieniu Pana Boga.*

IV. Odpowiadam

Jeszcze raz zaprezentuj uczniom ilustracje i poproś, aby omówili, co widzą na każdej z nich. Twoim zadaniem jest skorygowanie wypowiedzi uczniowskich lub ich uzupełnienie.

Podsumuj: *Kim jest Samuel? (prorokiem) Dlaczego ludzie nazywają Samuela prorokiem? (wierzą, że mówi w imieniu Pana Boga)*

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Znajdź wśród naklejek słowa, które Samuel wypowiada do Pana Boga, i wklej je w wyznaczonym miejscu.*

Podsumuj zadanie: *W momencie chrztu świętego Pan Bóg woła każdego z nas po imieniu: Katarzyno, Barbaro, Piotrze. Pan Bóg powołuje nas, abyśmy byli Jego dziećmi. Oczekuje, że odpowiemy Mu tak jak Samuel – „Mów, bo sługa Twój słucha”.*

Zabawa aktywizująca „Słuchaj, kto mówi”

Wyjaśnij: *Wierzę, że zrozumieliście, jak ważne jest dla nas nasze imię, ale i imiona innych. Podczas tej zabawy zadbajcie o to, aby z szacunkiem wypowiadać imię koleżanki/ kolegi.*

Podziel klasę na dwie grupy. Grupy siadają na dywanie, plecami do siebie. Dobrze byłoby je oddzielić – np. materiałem czy mapą.

Wskaż ucznia z pierwszej grupy. Wypowiedz głośno jego imię. Z drugiej grupy wybierz chętnego ucznia, który wypowie to imię z szacunkiem.

Uczeń z pierwszej grupy ma rozpoznać głos osoby, która wypowiedziała jego imię.

Jeżeli uczestnik zabawy się pomyli, pomagają mu pozostali uczniowie z grupy.

Następuje zamiana zadań. Teraz imię powtarza po tobie głośno uczeń z grupy pierwszej.

Zadbaj, aby każdy chętny uczeń wziął udział w zabawie.

Możesz zliczać punkty obu grupom, ale i tak nagrodą są brawa dla wszystkich.

Zabawa edukacyjna „Pomagam drugiemu”

Zaproś trzech chętnych uczniów do odegrania scenek. Poproś ich, aby usiedli na krzesłach przed tablicą. Powiedz im, jakie słowa mają wypowiedzieć. Pozostali uczniowie są widownią, ale za chwilę kilkoro z nich stanie się aktorami – podejmą próbę pocieszenia kolegi lub koleżanki.

Scenka I

Uczeń I: *To niemożliwe. Nie dam rady być grzecznym w szkole.*

Wybierz ucznia, pytając: *Kto z was pocieszy kolegę?*

Zgłaszający się uczeń podchodzi do Ucznia I i pociesza go.

Powiedz: *Do wszystkich uczniów, którzy znajdują się w takiej sytuacji, którzy nie wierzą, że sobie poradzą, Pan Bóg przychodzi z Dobrą Nowiną. Posyła do nas kolegów, którzy nas wspierają.*

Odczytaj fragment **Łk 27,18**: „Co niemożliwe jest u ludzi, możliwe jest u Boga”.

Powiedz: *Jeżeli – tak jak mama Zuzi – poprosisz Pana Boga o pomoc, On cię nie zostawi. Przyjdzie ci z pomocą, a ty pokonasz swoją słabość.*

Scenka II

Uczeń II mówi: *Nikt mnie nie kocha.*

Wybierz z klasy ucznia, pytając: *Kto z was pocieszy kolegę?*

Zgłaszający się uczeń podchodzi do Ucznia II, pociesza go.

Powiedz: *Dla wszystkich uczniów, którzy znajdą się w takiej sytuacji, którzy myślą, że nikt ich nie kocha, nie rozumie, Pan Bóg mówi przez proroka Jeremiasza.*

Odczytaj: „Ukochałem cię miłością przeogromną” (**por. Jr 31,3b**).

Podsumuj: *Najczęściej dzieci mówią, że nikt ich nie kocha, gdy rodzice czegoś im zakazują, na coś nie pozwalają. Musicie wiedzieć, że takie postępowanie jest znakiem miłości waszych rodziców – oni chcą was wychować na dobrych ludzi.*

Scenka III

Uczeń III mówi: *Boję się.*

Wybierz z klasy ucznia, pytając: *Kto z was pocieszy kolegę?*

Zgłaszający się uczeń podchodzi do Ucznia III, pociesza go.

Powiedz: *Dla wszystkich uczniów, którzy znajdą się w takiej sytuacji, którzy nie wierzą, że mogą pokonać strach, Pan Bóg przychodzi z Dobrą Nowiną. Pociesza ich słowami proroka Izajasza. Odczytaj: „Nie lękaj się, nie jesteś sam, jestem przy tobie! (por. Iz 43,1c)*

Podsumuj: *Nawet gdy jesteś w ciemnym pokoju, sam, to jest z tobą Pan Bóg. Także Twój Anioł Stróż czuwa nad tobą.*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 2: *Dopasuj obrazek do cienia.*

Rysunki w zadaniu przedstawiają przykłady pozytywnych zachowań.

VI. Modlę się

Powiedz: *Panie Boże, dziękujemy Ci za to, że powołujesz nas do służby Tobie i ludziom. Dziękujemy za historię Samuela i za to, że wzywasz nas po imieniu w momencie chrztu świętego, abyśmy żyli jak dzieci Boże. Prosimy, pomagaj nam, abyśmy odpowiadali Tobie tak jak Samuel: „Mów, Panie, bo sługa Twój słucha”.*

KATECHEZA 16

Temat: Nieposłuszeństwo pierwszych ludzi

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Uświadomienie uczniom, że człowiek bywa nieposłuszny Panu Bogu

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- opowiada historię nieposłuszeństwa pierwszych ludzi wobec Pana Boga,
- wskazuje, że nieposłuszeństwo wobec Pana Boga czyni nas nieszczęśliwymi.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, zabawa ruchowa, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, rysunki *Adam i Ewa*; piosenka *Jezus o poranku*

Struktura katechezy

Modlitwa

Powiedz: *Panie Boże, prosimy, byśmy dostrzegli Twoje działanie w naszym życiu.*

Uczniowie mówią: *Prosimy Cię, Panie.*

Znak krzyża.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Poproś uczniów, aby otworzyli podręczniki. Przypomnijcie historię Samuela (wspomóż się ilustracjami).

Powiedz: *Pamiętając, że Pan Bóg jest obecny w naszym życiu, wychwalajmy Go piosenką.*

Piosenka Jezus o poranku

Powiedz: *Wiemy z poprzedniej lekcji, że poprzez proroków Pan Bóg wzywa ludzi do nawrócenia. Dzisiaj zastanowimy się, skąd wzięło się zło na świecie. Zapraszam was do wysłuchania opowiadania, w którym Zuzia przekona się, że nie zawsze to, co wydaje się łatwiejsze, jest dla nas dobre.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

– *Nie, nie będę już chodzić na lekcje fortepianu! Koniec! Wolę śpiewać w chórze!* – oznajmiła stanowczo Zuzia.

– *Co to za protesty, córeczko?* – zapytał tato.

– *Nie nadają się. Nic mi nie wychodzi, a ćwiczę już od godziny!* – odpowiedziała dziewczynka.

– *Minął zaledwie kwadrans...*

– *Co? No, może tak...*

– *Zuzanko, to ty prosiłaś, aby zapisać cię do pani Lidii na lekcje, prawda? Spełniłmy twoje marzenie, ale teraz potrzebna jest twoja praca. Bez tego nic się nie uda.*

– *A posiedzisz przy mnie, tatusiu? Posłuchasz, jak gram?*

– *Chętnie. To co, które ćwiczenie?* – zapytał tata.

– *Może najpierw „Dzięcioł”* – zdecydowała dziewczynka. – *A nie gniewasz się, że byłam nieposłuszna?* – zapytała po chwili.

– *A byłaś? Dla mnie najważniejsze jest to, że nie poddałaś się lenistwu i złości* – powiedział tata.

– *Kocham cię, tatusiu.*

– *Ja ciebie też. Zaczynaj.*

II. Spotykam

- Dlaczego Zuzia się złościła? (nie umiała zagrać na pianinie melodii)
- Co powiedział jej tatuś? (że cieszy się, iż córka nie poddała się złości i lenistwu)
- Jak tatuś pomógł Zuzi? (posłuchał, jak dziewczynka ćwiczy)

Powiedz: *Posłuchajcie biblijnego opowiadania o grzechu pierwszych ludzi. Nie będę zadawać pytań, ale wy sami będziecie musieli wykonać rzeźbę przedstawiającą ludzi, o których wam opowiem – dlatego słuchajcie uważnie.*

III. Poznaję

Pismo Święte

Opowiedz historię stworzenia pierwszych ludzi oraz historię kuszenia ich przez węża i wydalenia z raju przez Pana Boga (na podstawie fragmentów: **Rdz 2,8–9.15–17; 3,1–23**).

Historia pierwszych ludzi (wykorzystaj rysunki)

Pokaż uczniom **rys. 1** – raj, różna roślinność, zwierzęta, Adam, Ewa. Powiedz: *Pan Bóg, stwarzając na ziemi wszystko, co było konieczne i dobre, stwarza również człowieka – Adama. Umieszcza go w raju – pięknym ogrodzie. Człowiek jednak nie jest szczęśliwy. Pan Bóg obserwuje go i w końcu mówi: „Nie jest dobrze, żeby mężczyzna był sam”. I stwarza dla niego niewiastę – kobietę. Ma ona na imię Ewa.*

Pokaż uczniom **rys. 2** – drzewo, obok niego Ewa, w oddali Adam, na drzewie wąż

Powiedz: *Wąż, widząc to wszystko, jest bardzo zazdrosny o człowieka. Wie, jak bardzo Pan Bóg kocha ludzi, jak z tego powodu są szczęśliwi. Postanawia wmówić im, że Pan Bóg ich nie kocha, skoro zabrania zrywać owoców z drzewa, które nazywa się drzewem poznania dobra i zła. Najpierw zaczyna kusić Ewę. Namawia ją, żeby wraz z Adamem zjedli owoc z tego drzewa. Wąż obiecuje Ewie, że jeśli zjedzą owoc z zakazanego drzewa, nie umrą, ale zdobędą wiedzę i będą równi Panu Bogu.*

Pokaż uczniom **rys. 3** – Adam i Ewa ukryci wśród krzewów

Powiedz: *Adam i Ewa ulegają namowom węża i zjadają owoc. Są przerażeni. Czują strach przed spotkaniem z Panem Bogiem. Wiedzą, że zrobili*

źle. Adam oskarża Ewę, a Ewa węża. To w tym momencie po raz pierwszy człowiek jest nieposłuszny Panu Bogu. Na ziemi pojawia się grzech.

Pokaż uczniom **rys. 4** – Adam i Ewa w ubraniach ze skór odchodzą z raju, wąż pełza po ziemi.

Powiedz: *Pan Bóg każe Adamowi i Ewie opuścić raj, aby od tego momentu sami troszczyli się o jedzenie dla siebie i swoich przyszłych dzieci. Mężczyzna będzie pracować, aby utrzymać siebie i swoją rodzinę. Kobieta będzie rodzić dzieci i troszczyć się o ich wychowanie. I teraz muszę powiedzieć wam bardzo ważną rzecz: mimo że Pan Bóg z powodu nieposłuszeństwa wyrzuca Adama i Ewę z raju, nadal ich bardzo kocha. Daje im obietnicę: zapowiada, że na świat przyjdzie Maryja i że Ona urodzi Pana Jezusa, który przez swoją śmierć i zmartwychwstanie ponownie otworzy niebo dla człowieka.*

IV. Odpowiadam

Zabawa aktywizująca „Rzeźba”

Podziel uczniów tak, aby w każdej grupie były 4 osoby.

Powiedz: *W każdej grupie wybierzcie Adama i Ewę.*

Zadanie 1: Pozostali uczniowie ustawiają (rzeźbią) Adama i Ewę w momencie, gdy Adam i Ewa byli szczęśliwi w raju.

Przykładowe pytania do rzeźbiarzy:

- Dlaczego Adam i Ewa mają uśmiechy na twarzach? (są szczęśliwi)
- Z jakiego powodu są szczęśliwi? (mieszkają w raju z Panem Bogiem)
- Dlaczego Ewa sprawia wrażenie, że tańczy? (jest szczęśliwa)
- Dlaczego Adam wpatruje się w górę, unosi ręce? (jest szczęśliwy, rozmawia z Panem Bogiem)

Zadanie 2: Tym razem rzeźby ukazują Adama i Ewę po nieposłuszeństwie wobec Pana Boga. Uczniowie zamieniają się rolami. Rzeźbiarze stają się Adamem i Ewą (jeżeli jest tyle dziewczynek i chłopców w klasie)

Przykładowe pytanie do rzeźbiarzy: *Dlaczego wasz Adam i Ewa są np. smutni/przerażeni/skuleni? (boją się Pana Boga, wiedzą, że źle postąpili, słuchając węża)*

Ty odgrywasz rolę dziennikarza, który stawia pytania rzeźbiarzom. Po każdym „wykonaniu” rzeźb, rzeźbiarze oglądają swe dzieła, wskazują, która dwójka uczniów najlepiej oddaje emocje; radość/szczęście/strach/przerażenie/wstyd. Uczniowie nagradzają się wzajemnie oklaskami. Podsumuj: *Mimo że Adam i Ewa przebywają razem z Panem Bogiem w raju, doświadczają Jego wielkiej miłości, to i tak dają się skusić szatanowi. Wydawało im się, że będą szczęśliwsi, a sprowadzają na siebie nieszczęście. Popędzają grzech, który nazywamy grzechem pierworodnym. Jednak Pan Bóg ich nie opuszcza.*

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Wytnij z wycinanek ilustracje opowiadające historię Adama i Ewy. Wklej je w odpowiedniej kolejności (zwróć uwagę na kształt rysunków).*

Zadanie 2: *Skreśl obrazki przedstawiające sytuacje, w których dzieci są nieposłuszne Panu Bogu. Pokoloruj rączkę, która pokazuje, ile dzieci postępuje właściwie.*

Powiedz: *Zapraszam chętnych uczniów, aby pokazali ruchem i gestem, w jakich sytuacjach (kiedy) są posłuszni Panu Bogu.*

Jeżeli uczniowie nie mają pomysłów, podpowiedz im: *uczę się, czytam, sprzątam, modłę się...*

Podsumuj: *Zawsze, kiedy czynimy dobro, jesteśmy posłuszni rodzicom, nauczycielom, jesteśmy posłuszni Panu Bogu.*

VI. Modłę się

Zaprosz do modlitwy i powiedz: *Panie Boże, pomagaj nam być posłusznymi.*

Uczniowie: *Prosimy Cię, Panie Boże.*

KATECHEZA 17

Temat: Co robić, aby nie było na świecie zła?

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Ukazanie uczniom, że dobro pochodzi od Boga
- Kształtowanie w uczniach świadomości, że Pan Bóg obdarza człowieka rozumem i wolną wolą

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia, co to znaczy „kochać bliźniego jak siebie samego”,
- odkrywa, że Bóg obdarowuje człowieka rozumem i wolną wolą,
- odróżnia dobro od zła, dokonuje wyboru między dobrym a złym zachowaniem.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, zdjęcia;
miękką piłką

Struktura katechezy

Modlitwa

Prosimy Cię, Panie Boże, byśmy zawsze byli Ci posłuszni.

Pomódlmy się słowami modlitwy. Ojcze nasz...

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: Otwórzcie podręczniki. Opowiedzcie, o czym mówiliśmy na poprzedniej lekcji. Pomogą wam w tym rysunki.

Zapytaj: Kto z was wie, do czego nas wzywa Pan Bóg? (abyśmy byli Mu posłuszni)

Powiedz: Dzisiaj zastanowimy się, co powinniśmy robić, aby nie było zła na świecie.

Zaproś dzieci do uważnego wysłuchania opowiadania. Powiedz, że po wysłuchaniu uczniowie opowiedzą ci o sytuacji, jaka miała miejsce w życiu Zuzi.

Powiedz: Opowiadając historię Zuzi, każde z was może wypowiedzieć tylko jedno zdanie. Musimy słuchać się nawzajem, aby nie było powtórzeń. W ten sposób opowiemy, co spotkało naszą bohaterkę.

I. Odkrywam

Opowiadanie

Zuzia i Franek pojechali na weekend do dziadków.

– Babciu! – wołała Zuzia już od progu. – Musimy poważnie porozmawiać. I to w cztery oczy.

– Skoro wydarzyło się coś ważnego w twoim życiu, to oczywiście, że musimy – powiedziała babcia. – Jednak najpierw przywitaj się z dziadkiem. On bardzo na was czekał.

– Witaj, dziadku! Przyjdę do ciebie za chwilę, bo mam pilną sprawę do babci. Buziaczek!

Zuzia poszła do pokoju, w którym była babcia.

– To opowiadaj – powiedziała starsza pani, siadając w fotelu i przygaraniając do siebie wnuczkę.

– Dzisiaj w szkole bardzo pokłóciłam się z Hanią. Zawsze mówiła, że jestem jej przyjaciółką, a dzisiaj na przerwie krzyknęła na cały głos: „Nie bawimy się z Zuzią! Jest nas za dużo”. I powiedziała, żebym pobawiła się z kimś innym. Byłam wściekła... Moja przyjaciółka mnie odrzuciła.

- Rozumiem cię, wnusiu. Ale powiedz mi jeszcze: jak to się zakończyło? – zapytała babcia.
- Powiedziałam, że nie jest już moją koleżanką i że nigdy jej nie wybaczę – odpowiedziała Zuzia.
- I tak się rozstałyście?
- Tak. Już więcej się do niej nie odzywałam. Nawet nie chciałam, żeby wracała z nami do domu, ale mama powiedziała, że obiecała Hanię odprowadzić.
- I całą drogę milczeliście? – dopytywała babcia.
- Tak!
- Szkoda. To był dobry moment, aby wyjaśnić Hani, że cię uraziła. Może ona nie zdaje sobie sprawy z tego, że tak cię dotknęła? Chciała się bawić, dziewczynki dobrały się w pary... Rozumiesz...
- I co? Miałam jej wybaczyć? Niech mnie najpierw przeprosi! – krzyknęła Zuzia.
- Ale ty też odezwałaś się do niej ze złością. A mogłaś zaproponować, że dobierzesz sobie inną koleżankę i problem byłby załatwiony. Zuzia popatrzyła babci w oczy.
- Babciu, myślałam, że chcesz mi pomóc.
- Bardzo chcę – odpowiedziała starsza pani. – Zuzanko, zło często można zatrzymać. Czasami wystarczy dobre słowo, żart, szczerza rozmowa. Gdybyś o tym pomyślała, nie wracałybyście w milczeniu do domu. Przemyśl to.

*

Weekend minął szybko. Jakie było zdziwienie babci, gdy w poniedziałkowy wieczór zadzwoniła do niej Zuzia i powiedziała:

- Babciu, to ja, Zuzka. Chcę ci podziękować za pomoc.
- Tak?
- Tak. Pogodziłam się z Hanią. Obie się przeprosiłyśmy. I wiesz co, babciu? Jestem pewna, że Hania naprawdę jest moją przyjaciółką.
- Też tak myślę. Teraz już obie wiecie, że zawsze trzeba szukać zgody. Modliłam się i za ciebie, i za Hanię.
- Dzięki, babciu. Wiem, że zawsze mogę na ciebie liczyć. Dobranoc.

II. Spotykam

Zabawa edukacyjna „Słuchaj i opowiadaj”

Uczniowie opowiadają wydarzenie z życia Zuzi; każdy mówi po jednym zdaniu.

Podsumuj wypowiedzi uczniów: *Babcia Zosia wytłumaczyła wnuczce, że każdy z nas może zatrzymać zło.*

Powiedz: *Za chwilę usłyszycie słowo Boże. Ono powie, czego pragnie od nas Pan Bóg.*

III. Poznając

Pismo Święte (Mk 12,31)

Będiesz miłował bliźniego swego jak siebie samego.

Powiedz: *Zastanowimy się teraz, co znaczy kochać drugiego człowieka jak siebie samego.*

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Umiem kochać”

Podziel uczniów na 5 zespołów. Każdy zespół losuje jedno zdjęcie, dzieci omawiają między sobą, co widzą na fotografiach. Po uzgodnieniu jedno z nich pokazuje zdjęcie całej klasie i mówi, jak grupa rozumie jego treść.

zdj. 1: dziecko słucha innych dzieci.

Podsumuj wypowiedź ucznia: *Kocham drugiego człowieka, gdy umiem go wysłuchać.*

zdj. 2: dwoje dzieci: jedno płacze, drugie je pociesza.

Podsumuj wypowiedź ucznia: *Kocham drugiego człowieka, kiedy pocieszam go, gdy jest mu smutno.*

zdj. 3: dwoje dzieci: wspólnie się bawią, w zgodzie.

Podsumuj wypowiedź ucznia: *Kocham drugiego człowieka, gdy potrafię się z nim bawić.*

zdj. 4: dzieci dzielą się jedzeniem.

Podsumuj wypowiedź ucznia: *Kocham drugiego człowieka, gdy potrafię się z nim podzielić tym, co mam.*

Podsumuj: *Mam nadzieję, że od tego momentu każde z was już wie, że mamy zachowywać się wobec innych tak, jak byśmy chcieli, aby ludzie wokół zachowywali się wobec nas.*

Poproś uczniów o kilkukrotne powtórzenie słów: **Będiesz miłował bliźniego swego jak siebie samego.**

V. Utrwalam

Zabawa edukacyjna „Dobro czy zło”

Uczniowie stają wokół ciebie w kręgu. Rzucasz kolejno do każdego z nich miękką piłeczkę, wymieniając dobry lub zły uczynek. Zadaniem ucznia jest złapanie piłki, gdy wypowiedasz dobry uczynek, i niełapanie jej, gdy podajesz przykład złego zachowania.

Przykłady: pomagam mamie, podstawiam nogę, uczę się, przeszkadzam, modłę się, słucham rodziców, wyśmiewam innych, współczuję, plotkuję, pożyczam, pocieszam, obgaduję, szanuję, przezywam, przebaczam.

Podsumuj: *W tej zabawie nauczyliśmy się wybierać dobro, a odrzucać zło. Pan Bóg daje nam rozum i wolną wolę. Umieemy odróżniać dobro od zła. To od nas zależy, czy wybierzemy dobro czy zło.*

Pamiętacie, co babcia Zosia mówiła do Zuzi? Ona powiedziała: „Zuzanko, zło często można zatrzymać. Czasami wystarczy dobre słowo, żart, szczerą rozmowę”. I to jest chyba najtrudniejsze – ale możliwe z pomocą Pana Boga. Co to znaczy, że zatrzymujemy zło? To znaczy, że nie odpowiadamy złem na zło. Nie złościmy się, nie obrażamy się.

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Pokoloruj ramkę, w której zapisano słowa Ewangelii.*

Zadanie 2: *Przyjrzyj się rysunkom. Wpisz obok „TAK”, jeżeli chcesz takie postępowanie naśladować, lub „NIE”, gdy nie zgadzasz się z takim zachowaniem.*

Zadanie 3: *Przyklej pasującą naklejkę. Znajduje się na niej bardzo ważne słowo.*

VI. Modłę się

Powiedz: *Panie Boże, przepraszamy Cię za wszystkie nasze złe wybory. Prosimy Cię, pomagaj nam, byśmy byli Ci posłuszni i wybierali dobro – aby na świecie było coraz mniej zła.*

Uczniowie: *Prosimy Cię, Panie Boże.*

KATECHEZA 18

Temat: Każdy człowiek jest wyjątkowy

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Kształtowanie w uczniach świadomości, że nasze ciało jest świątynią Ducha Świętego

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- na podstawie tekstu biblijnego wyjaśnia, co to znaczy, że ciało jest świątynią Ducha Świętego,
- okazuje radość z faktu, że jest wyjątkowy dzięki Bożej miłości.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie; piosenka *Czy wy wiecie, że jesteście świątynią*

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Boże, dziękujemy Ci za dobro, które udało się nam uczynić. Pamiętajmy, jak brzmi zadanie dla każdego dziecka Bożego...

Uczniowie: ... *będziesz miłował bliźniego swego jak siebie samego.*

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Zapytaj: *Czego dowiedzieliśmy się na ostatniej lekcji religii? (człowiek jest istotą rozumną, którą Pan Bóg obdarza wolną wolą; dokonujemy wyboru między dobrem i złem; Pan Bóg chce, abyśmy wybierali dobro; od nas zależy, czy na świecie będzie więcej dobra)*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Od dwóch miesięcy uczniowie klasy pierwszej B mieli próby po lekcjach. Wraz z panią Joanną przygotowywali dla rodziców przedstawienie pod tytułem „Śpiąca królewna”.

W końcu nadszedł dzień premiery i wszyscy mieli się przekonać, jak ich pracę ocenią rodzice. Zuzia była dumna ze swojego występu.

– I co? Podobało się wam? – zapytała i wpatrywała się w twarze rodziców.

– Było pięknie – odpowiedziała mama i przytuliła córkę.

– Byłaś wyjątkowa! – Tato nie ukrywał, że jest dumny z córki. – Pięknie odegrałaś swoją rolę, nie widziałem po tobie żadnego zdenerwowania. Jak prawdziwa aktorka!

Zuzia promieniała ze szczęścia.

II. Spotykam

Zapytaj: *Po występie Zuzi tatuś powiedział, że Zuzka jest wyjątkowa. Czy ktoś wam także kiedyś powiedział, że jesteście wyjątkowi? Że macie talent do gry w piłkę, śpiewu, recytacji? A może wiecie, że macie inne talenty?*

Podsumuj: *Pan Bóg każdego z nas obdarza jakąś umiejętnością, jakimś talentem. Jednak dzisiaj chce wam powiedzieć, że istnieje szczególny powód, dla którego każdy z nas może mówić o sobie „jestem wyjątkowy”.*

III. Poznaję

Pismo Święte (1 Kor 3,16)

Czyż nie wiecie, żeście świątynią Boga i że Duch Boży mieszka w was?

IV. Odpowiadam

Zapytaj: *Co znaczy słowo „świątynia”? (to miejsce, w którym jest obecny Pan Bóg – dom Boży, kościół)*

Powiedz: *Pan Bóg mówi nam dzisiaj, że od momentu chrztu świętego jest obecny w naszych sercach – jak w świątyni. Stąd ta nasza wyjątkowość. Obecność Pana Boga w nas sprawia, że jesteśmy wyjątkowi. Jesteśmy Jego ukochanymi dziećmi.*

V. Utrwalam

Poproś uczniów, aby otworzyli podręczniki. Omów z nimi rysunek. Podpowiedz, aby kolorem stroju podkreślili radość dzieci, które wiedzą, że są świątynią Boga i że w ich sercach mieszka Pan Bóg.

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Dzieci na ilustracji są radosne, bo wiedzą, że są świątynią Ducha Świętego. Dokończ kolorowanie.*

Zabawa edukacyjna „Raduję się!”

Zaproś uczniów na dywan. Stańcie w kręgu. Te dzieci, które urodziły się w styczniu, weź do wnętrza koła.

Powiedz: *Często nie pamiętamy daty chrztu, ale zapewne każdy z was zna datę swoich urodzin. Jesteście wyjątkowi, bo mieszka w was Duch Boży. Teraz mamy możliwość, aby okazać z tego faktu radość.*

Zaproponuj, aby uczniowie ze stycznia, podskakując, krzyknęli: *Jestem świątynią Ducha Bożego!*

I tak postępuj, wyliczając kolejne miesiące. Proponuj różne okrzyki i ruchy, np.:

Jestem obrazem Pana Boga – dzieci urodzone w lutym wyklaskują ten tekst, wykrzykując go sylabami.

Mam wolną wolę – uczniowie z marca obiegają tych, którzy stoją w kręgu.

Bóg troszczy się o mnie – uczniowie z kwietnia podskakują, wznosząc ręce.

Jestem dzieckiem Bożym – uczniowie z maja śpiewają *Dzieckiem Bożym jestem ja* i podskakują w rytm melodii.

Dla Boga jestem wyjątkowy – uczniowie z czerwca kręcą się wokół własnej osi.

Duch Boży mieszka we mnie – uczniowie z lipca chwytają się za ręce, kręcą się w kółku.

Bóg obiecuje mi życie wieczne – uczniowie z sierpnia siadają w kukki, wyskakują w górę.

Bóg mnie kocha – uczniowie z września układają z dłoni serca i pokazują je wszystkim stojącym w kręgu.

Duch Święty działa w moim sercu – uczniowie z października składają ręce jak do modlitwy

śpiew: Jezus jest tu – uczniowie z listopada wskazując na serce, śpiewają piosenkę i wykonują gesty do słów: podnieśmy ręce, wielbiąc Jego imię, Jezus jest tu.

śpiew: Kochajmy Go – uczniowie z grudnia, wskazując na serce, śpiewają dalej i wykonują gesty do słów: podnieśmy ręce, wielbiąc Jego imię, kochajmy Go.

Podsumuj: Kiedy wróćcie do domu, powiedzcie najbliższym, że wiecie, iż są wyjątkowi, bo w ich sercach mieszka Boży Duch.

Praca z podręcznikiem

Zadanie 2: Narysuj po śladach dłoni. Wpisz swoje imię w wyznaczonym miejscu.

Odczytaj uczniom informacje zapisane w podręczniku na palcach dłoni.

Podsumuj: Jesteśmy WYJĄTKOWI, ponieważ Pan Bóg kocha nas miłością przeogromną – stwarzając człowieka, czyni to na swój obraz i podobieństwo; daje nam wolną wolę, nazywa nas swoimi ukochanymi dziećmi. Mieszka w nas Duch Boży.

Piosenka Czy wy wiecie, że jesteście świętynią

VI. Modlę się

Powiedz: Panie Boże, dziękujemy, że jesteśmy świętynią Twojego Ducha, że On pomaga nam modlić się do Ciebie.

Uczniowie: Dziękujemy Ci, Panie Boże.

Znak krzyża.

3. Pan Bóg mnie kocha

KATECHEZA 19

Temat: Jak mogę poznawać Pana Boga?

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Ukazanie Boga, który daje się poznać

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- odnajduje w codzienności ślady Bożych darów i dziękuje za nie,
- umacnia postawę wdzięczności Panu Bogu i ludziom za otrzymane dary,
- formułuje proste modlitwy, w których wyraża wdzięczność i uwielbienie Boga.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, zabawa edukacyjna, śpiew, opowiadanie, pantomima

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, piosenka *Wy jesteście na ziemi światłem moim*;
teczka przewiązana kokardą z obrazkami przedstawiającymi piękno przyrody, wycięte ślady stóp

Struktura katechezy

Modlitwa

Poproś dzieci o zamknięcie oczu. Zaproś je do modlitwy, mówiąc: *Pomyślcie o zwierzętach, pięknych widokach, które widzieliście np. podczas wakacji albo w parku, w drodze do szkoły. Podziękujmy za piękny świat Panu Bogu.*

Chętne dzieci kończą zdanie: *Dziękujemy Ci, Panie Boże, za...*

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Zapytaj: *Czego dowiedzieliśmy się na ostatniej lekcji religii? (od momentu chrztu Bóg jest obecny w naszych sercach jak w świątyni; jesteśmy umiłowanymi dziećmi Boga)*

Zabawa edukacyjna „Ciepło – zimno”

Przed wejściem dzieci do klasy schowaj w sali teczkę przewiązaną kokardą. Następnie po przywitaniu wybierz trzy osoby, które pomogą ci znaleźć zagubiony przedmiot – prezent. Kieruj nimi, mówiąc „ciepło – zimno”. Po odnalezieniu „zguby” pokaż dzieciom zawartość koperty/teczki (znajdują się tam ilustracje ukazujące piękno przyrody oraz wycięte ślady stóp).

Zapytaj:

- Kto stwarza piękny świat? (Pan Bóg)
- Która z ilustracji najbardziej się wam podoba i dlaczego? (swobodne wypowiedzi dzieci)

Podsumuj: *Pan Bóg z miłością stwarza otaczający nas świat. Dzięki temu, że możemy podziwiać piękno przyrody, możemy poznawać też Pana Boga. On pozostawia nam swoje „ślady”, żeby człowiek, podziwiając świat, mógł odnaleźć jego Stwórcę.*

Posłuchajcie, jak jeszcze możemy poznawać Boga.

I. Odkrywam

Opowiadanie

Po ostatniej lekcji Zuzia jak zwykle poszła do świetlicy.

– *Cześć, Zuziu, dobrze, że jesteś! Czekałam na ciebie przez całą godzinę – przywitała ją rozradowana Daria.*

– *Byłam na religii – odpowiedziała Zuzia.*

– No wiem, ale i tak na ciebie czekałam. Proszę, przyniosłam ci książkę, o którą prosiłaś.

– Świetnie! Dziękuję. Poczytam ją sobie wieczorem. No, a teraz pogadajmy, bo za chwilę przyjdzie moja mama.

– Czy mogę cię o coś zapytać? Nie będziesz się śmiać? – zaczęła nieśmiało Daria.

– Nie wiem. Po prostu zapytaj – odpowiedziała wesoło Zuzia.

– Jak poznałaś Pana Boga? Jak to jest, że z nim rozmawiasz? Jak to zrobiłaś?

Zuzia miała zaskoczoną minę.

– Ja... razem z rodzicami od zawsze chodziłam do kościoła, nawet, gdy byłam bardzo malutka. Chyba już wtedy poznawałam Pana Boga.

W tym momencie do świątlicy weszła mama.

– Zuzanko, idziemy!

– Jutro porozmawiamy, zgoda? – Zuzia wzięła książkę i podbiegła do drzwi.

Kiedy wyszły na korytarz, dziewczynka zwróciła się do mamy:

– Dobrze, mamusiu, że przyszłaś. Przed chwilą Daria zapytała mnie o to, jak poznałam Pana Boga. Nie wiedziałam, co odpowiedzieć. Mówiłam, że braliście mnie do kościoła, gdy byłam zupełnie mała i jeszcze nic nie rozumiałam.

– Brawo! Rzeczywiście rodzice jako pierwsi mówią swoim dzieciom o Panu Bogu, uczą modlitw. A ja, córeczko, ile razy zachwycę się jakimś pięknym widokiem czy zachowaniem moich najbliższych, tyle razy uwielbiam Boga za to, że jest, że mam was i ten cały piękny świat.

– To znaczy? – dopytywała Zuzia.

– To znaczy, że nadal poznaję Pana Boga, i to każdego dnia.

II. Spotykam

Zapytaj:

- O co Daria zapytała Zuzię? (o to, jak Zuzia poznała Pana Boga)
- Co odpowiedziała zaskoczona Zuzia? (że chodziła z rodzicami do kościoła i tam poznawała Pana Boga)
- Jak mama Zuzi poznaje Boga? (zachwycając się pięknymi widokami; widzi Go w ludziach)

- O jakim innym sposobie poznawania Boga dowiedzieliście się z opowiadania? (można Go spotkać poprzez czyny innych ludzi)

III. Poznaję

Pismo Święte (Mt 5,14.16)

„Wy jesteście światłem świata. (...) Tak niech świeci wasze światło przed ludźmi, aby widzieli wasze dobre uczynki i chwalili Ojca waszego, który jest w niebie”.

IV. Odpowiadam

Zapytaj:

- Jak nazywa nas Pan Jezus? (światłem świata)
- Co mają widzieć w nas ludzie? (nasze dobre czyny)
- O kim będą ludziom przypominać nasze dobre czyny? (o Ojcu w niebie)

V. Utrwalam

Piosenka *Wy jesteście na ziemi światłem mym*

Pantomima

Zaproś chętnych uczniów, by w formie pantomimy przedstawili dobry czyn, który mogą wykonać, by pokazać innym miłość Boga.

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Jak pomóc choremu, podróżującemu, spragnionemu, głodnemu, biednemu? Połącz obrazki w pary.*

Zadanie 2: *Znajdź 10 różnic pomiędzy obrazkami.*

VI. Modlę się

Panie Jezu, dzisiaj dowiedzieliśmy się, że możemy swoimi czynami pokazywać innym, jak bardzo nas kochasz. Prosimy, otwieraj nasze serca i oczy, byśmy potrafili dostrzegać innych, którzy potrzebują naszej pomocy, żebyśmy widzieli ślady Twojej miłości w otaczającym świecie i trosce naszych najbliższych.

KATECHEZA 20

Temat: Pismo Święte to wspaniały dar dla nas

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Kształtowanie postawy szacunku wobec Pisma Świętego

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia, czym jest Pismo Święte,
- opowiada fragment mówiący o spotkaniu Jezusa z dziećmi,
- wskazuje miejsca, gdzie możemy czytać Pismo Święte lub go słuchać.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, zabawa edukacyjna, śpiew, prezentacja, opowiadanie

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, prezentacja multimedialna;
kartki z literkami PISMO ŚWIĘTE (każda literka na osobnej kartce)
ponumerowane od 1 do 11, różne egzemplarze Biblii

Struktura katechezy

Modlitwa

Zapytaj dzieci o intencje, w których chcą się pomodlić. Wspólnie odmówcie *Aniele Boży*.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Zapytaj: *Czego dowiedzieliśmy się na ostatniej lekcji religii?* (kiedy patrzemy na piękny świat, nasze serca zwracają się w stronę Pana Boga)

Zabawa edukacyjna „Od najmniejszej do największej”

Przygotuj kartki z literkami składającymi się na napis: **PISMO ŚWIĘTE** (na jednej kartce jedna literka), ponumerowane od 1 do 11 i rozdaj je uczniom. Na twój sygnał dzieci ustawiają się od najmniejszej do największej liczby, tak by powstał napis.

Znając liczebność klasy i temperament dzieci, możesz przygotować dwa zestawy i przeprowadzić to zadanie w formie rywalizacji.

Zapytaj i pozwól dzieciom na swobodne odpowiedzi:

- Co to jest Pismo Święte?
- Kto z was ma w domu Pismo Święte?

W tym momencie pokaż różne egzemplarze Biblii (warto pokazać Pismo Święte dla dzieci z kolorowymi ilustracjami; możesz też pokazać w smartfonie aplikację „Pismo Święte”).

Podsumuj: *Pismo Święte – inaczej Biblia – to zapisane przez ludzi słowa, które Bóg skierował do ludzi kiedyś i chce powiedzieć do nas także dzisiaj. Dzieli się ono na dwie części: Stary Testament i Nowy Testament. Wydarzeniem, które oddziela obie części, jest narodzenie Pana Jezusa.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Jak zwykle w piątek Zuzanka i Franek pomagali mamie w porządkach. Podczas ścierania kurzu z półek Zuzia odkryła bardzo zniszczoną książkę. – Mamo! Ta książka nie nadaje się do czytania! Wyrzucimy ją!

Mama zajrzała do pokoju.

– O czym mówisz, córciu? O nie! Chcesz wyrzucić nasz ślubny prezent od moich rodziców?

– To Biblia! Ale zniszczona – stwierdziła Zuzia.

- *Bo często do niej zaglądamy z tatusiem – odparła mama.*
- *Wiem, wiem. O! Poznaję pismo babci: „Niech to słowo prowadzi Was przez życie”. – Zuzia odczytała dedykację. – Taki prezent dostaliście od babci i dziadka?*
- *Córeczko, to najpiękniejszy prezent, jaki dostaliśmy. Nawet nie wiesz, ile razy słowo Boże przyszło nam z pomocą.*

II. Spotykam

Zapytaj:

- Co znalazła Zuzia podczas sprzątanania? (Biblię)
- Dlaczego Biblia była zniszczona? (bo rodzice często ją czytali)
- Jaką dedykację dziadkowie napisali dla rodziców? („Niech to słowo prowadzi Was przez życie”)

III. Poznaję

Pismo Święte (por. Mk 10,13–16)

Do Pana Jezusa ludzie przynoszą dzieci, ale uczniowie odpędzają je od Niego, bo myślą, że nie ma On czasu spotykać się z najmłodszymi. A Jezus mówi do nich: „Pozwólcie dzieciom przychodzić do Mnie, nie przeszkadzajcie im; do takich bowiem należy królestwo Boże. Kto nie będzie miał serca pełnego dobroci jak dziecko, ten nie wejdzie do królestwa Bożego”. I bierze dzieci w objęcia, kładzie na nie ręce i błogosławi je.

Zapytaj:

- Kto przychodzi do Pana Jezusa? (dzieci)
- Kto im tego zabrania? (uczniowie Pana Jezusa)
- Dlaczego Pan Jezus pozwala dzieciom do siebie przychodzić i je błogosławi? (bo bardzo je kocha i wie, że dzieci mają dobre serca)

Podsumuj: Dzięki temu, że autorzy Pisma Świętego spisali różne wydarzenia z życia Pana Jezusa, my możemy ich teraz słuchać i lepiej poznawać Pana Jezusa.

Pan Jezus chce, żebyśmy zawsze – w różnych sytuacjach: smutnych i radosnych – do Niego przychodzili. On bardzo nas kocha i cieszy się, kiedy z Nim rozmawiamy w czasie modlitwy, uczestniczymy we Mszy Świętej czy słuchamy słów Pisma Świętego.

IV. Odpowiadam

Prezentacja „Pismo Święte”

Na ekranie wyświetlają się: zwój, Pismo Święte w formie książki, Biblia dla dzieci, Biblia online.

Opowiedz, że słowo „Biblia” pochodzi od słowa „zwój” (po grecku zwój to „biblion”). A właśnie w formie zwoju kiedyś przechowywano i czytano Pismo Święte. Zwróć uwagę dzieci na wydania Biblii z ilustracjami czy w formie komiksu, podkreślając, że słowo Boże możemy czytać w różnych formach.

Podsumuj: Pismo Święte możemy czytać w różnych miejscach. Możemy też poprosić dorosłych, żeby nam je czytali. Dzięki Biblii poznajemy życie Pana Jezusa. Tak jak słyszeliśmy w opowiadaniu o Zuzi, słowa Pisma Świętego mogą nas prowadzić przez życie. Pomagają nam dokonywać różnych wyborów.

V. Utrwalam

Piosenka Czytaj Biblię, módl się co dzień (z pokazywaniem)

Czytaj Biblię (układamy dłonie na kształt otwartej Biblii)

módl się co dzień (składamy ręce jak do modlitwy)

Jeśli wzrastać chcesz (rozkładamy ręce)

Jeśli wzrastać chcesz (podnosimy rozłożone ręce)

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Przyklej odpowiednią naklejkę.*

Zadanie 2: *Wędrując po nitce, przepisz literki w wyznaczone miejsce.*

Zadanie 3: *Pokoloruj rysunek.*

VI. Modlę się

Panie Jezu, dziękujemy za Twoje słowo zapisane w Piśmie Świętym. Pomóż nam uważnie go słuchać i według niego postępować.

KATECHEZA 21

Temat: Pan Bóg jest obecny w swoim Kościele

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Uświadomienie uczniom, że Bóg jest obecny w sprawowanej liturgii

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wskazuje, w jaki sposób Bóg jest obecny w liturgii (w zgromadzonym ludzie, pod postaciami eucharystycznymi, w słowie Bożym),
- wyjaśnia, dlaczego wierzący gromadzą się w niedzielę na Mszy Świętej,
- okazuje wiarę i szacunek wobec Boga obecnego w liturgii.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, zabawa edukacyjna, prezentacja multimedialna, opowiadanie, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, prezentacja multimedialna; piosenka *Budujemy Kościół Boży*

Struktura katechezy

Modlitwa

Ojciec nasz w intencji dzieci chorych, smutnych, samotnych.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Zapytaj: *O czym rozmawialiśmy na ostatniej lekcji religii?* (o Piśmie Świętym – niezwyklej księdze, dzięki której poznajemy Pana Boga i czytamy o Jego wielkiej miłości do każdego człowieka).

Piosenka *Budujemy Kościół Boży*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Tym razem Zuzię ze szkoły odbierała babcia.

– *Zuziu, po drodze do domu wstąpimy do kościoła – powiedziała.*

– *Do kościoła? Idziemy na Mszę Świętą? – zapytała dziewczynka.*

– *Nie, wstąpimy na chwilę do domu Bożego, zanim zajdziemy do waszego.*

– *Do domu Bożego, babciu?*

– *No tak. Każdy kościół nazywamy domem Bożym.*

– *Tak? Tego nie wiedziałam – przyznała dziewczynka.*

– *A widzisz, nauczyłam cię czegoś. No, a teraz wchodzimy.*

– *Babciu... – Zuzia pociągnęła starszą panią za rękaw. – Muszę powiedzieć Panu Bogu coś ważnego. Mogę teraz?*

– *Oczywiście – odpowiedziała babcia. – Na rozmowę z Panem Bogiem zawsze jest dobry czas.*

Zuzia ukłękła w ławce i cicho wyszeptała: – Panie Boże, czy możesz pomóc mojej koleżance Darii? Ona chyba chciałaby Cię poznać, tylko nie wie, jak to zrobić. Ja też nie wiem. Pomożesz nam?

II. Spotykam

Zapytaj:

- Kto odebrał Zuzię ze szkoły? (babcia)
- Gdzie wstąpiły w drodze do domu? (do kościoła)
- Jak babcia nazywa kościół? (domem Bożym)
- O co Zuzia prosiła Pana Boga? (modliła się w intencji Darii, koleżanki)

III. Poznaje

Pismo Święte (por. Mt 18,20)

Pan Jezus mówi: „Gdzie dwie lub trzy osoby spotykają się, by się modlić, tam Ja jestem pośród nich”.

Zapytaj: *Co mówi nam Pan Jezus? (że kiedy gromadzimy się, by się modlić, On jest z nami)*

IV. Odpowiadam

Prezentacja „Msza Święta”

Wyświetl uczniom prezentację, która przybliży im tematykę związaną z Mszą Świętą.

Podsumuj: *Pan Jezus obiecuje, że zawsze będzie z nami. W szczególny sposób jest obecny pośród nas na każdej Mszy Świętej – w czytanych słowach z Pisma Świętego oraz pod postaciami chleba i wina.*

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Narysuj po śladzie i pokoloruj rysunek, który powstał.*

Zadanie 2: *Które dzieci zachowują się właściwie? Obrysuj ich sylwetki zieloną kredką.*

Zadanie 3: *Ozdób zaproszenie, które kieruje do każdego z nas Pan Jezus.*

VI. Modłę się

Panie Jezu, dziękujemy Ci, że jesteś obecny pośród nas, że chcesz się z nami spotykać na Mszy Świętej. Dziękujemy za Twoją wielką miłość do każdego z nas.

KATECHEZA 22

Temat: Pan Bóg jest obecny w osobie kapłana

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Uświadomienie uczniom, że Bóg jest obecny w sprawowanej liturgii w osobie kapłana

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- podaje przykłady zadań, które wykonują osoby powołane (księża),
- wskazuje, że Bóg jest obecny w liturgii w osobie kapłana,
- uzasadnia potrzebę modlitwy za kapłanów.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, zabawa edukacyjna, prezentacja, opowiadanie, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, prezentacja multimedialna, zadanie interaktywne; piosenka *Jezus jest tu*

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Jezu, na ostatniej lekcji religii dowiedzieliśmy się, że jesteś obecny w Kościele pod postaciami chleba i wina. Za dwa lata przyjdiesz do nas w Komunii Świętej. Prosimy, pomóż nam dobrze przygotować się na to piękne spotkanie.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Zapytaj: *Czego dowiedzieliśmy się na ostatniej lekcji religii? (że Pan Bóg podczas Mszy Świętej jest obecny pośród nas w swoim słowie oraz pod postaciami chleba i wina).*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Podczas niedzielnego obiadu w trakcie rozmowy okazało się, że tata zna na pamięć słowa niektórych modlitw, które w czasie Mszy Świętej wypowiada kapłan.

– Tatusiu, czy ty możesz być księdzem? Umiesz to samo, co on – dopytywała Zuzia.

Tata się roześmiał.

– Nie, Zuzanko. Znam słowa modlitwy, ale kapłanem być nie mogę. Bóg mnie nie wybrał. Za to wybrał wujka Pawła i on otrzymał sakrament kapłaństwa. Od tego momentu Pan Bóg działa przez wujka, tak jak i przez pozostałych kapłanów. Tylko oni mogą sprawować Mszę Świętą.

– A ty, tatusiu? – dociekała dziewczynka.

– Ja? Dla mnie przeznaczony był sakrament małżeństwa. Jestem szczęśliwy, że mam mamę i was. Pan Bóg każdego dnia pomaga mi być dobrym mężem i ojcem.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Kto w rodzinie Zuzi jest księdzem? (wujek Paweł)
- Dlaczego tata Zuzi nie może być księdzem? (bo Pan Bóg wybrał go do bycia mężem i tatą)

III. Poznaje

Pismo Święte (por. Łk 9,1-2)

Pan Jezus przywołuje do siebie dwunastu apostołów, daje im moc i wysyła ich, aby głosili królestwo Boże i uzdrawiali chorych.

Zapytaj:

- Kogo przywołuje Pan Jezus? (12 apostołów)
- Po co ich wysyła? (żeby przywracali ludziom zdrowie i głosili królestwo Boże)

Podsumuj: *Każdy z nas, nawet dziecko, może innym opowiadać o Panu Jezusie poprzez swoje zachowanie – może pokazywać ludziom, jak bardzo Pan Jezus ich kocha. Szczególnymi osobami powołanymi przez Pana Jezusa są księża.*

IV. Odpowiadam

Powiedz: *Może kiedyś zastanawialiście się, skąd biorą się księża. Urodzili się w rodzinie, chodzili do szkoły tak samo jak wy, może nawet któryś uczęszczał do naszej podstawówki. Kiedy dorastali, zastanawiali się, co mogą robić w życiu, i usłyszeli w sercu ciche zaproszenie Pana Boga do zostania księdzem. Uczyli się przez sześć lat w specjalnej szkole dla księży – w seminarium. Później w katedrze ksiądz biskup położył na ich głowy ręce i po modlitwie całej wspólnoty zostali księżmi.*

Zapytaj: *Czym zajmuje się ksiądz? (wolne wypowiedzi dzieci)*

Prezentacja „Jak ksiądz pomaga nam na drodze do nieba?”

Na ekranie pojawiają się ilustracje: ksiądz odprawia Mszę Świętą (moment czytania Ewangelii i przeistoczenie), chrzci, spowiada, odwiedza chorego, uczy religii, rozmawia z dziećmi.

Opowiedz dzieciom, że Pan Jezus powołuje księży, by móc przychodzić do nas w Komunii Świętej i odpuszczać nam grzechy.

Powiedz: *Bycie księdzem nie jest łatwym zadaniem, dlatego dzisiaj na końcu lekcji pomodlimy się za kapłanów, żeby prowadzili nas do Pana Jezusa. Nie zapominajcie modlić się za nich również w domu.*

V. Utrwalam

Zadanie (platforma Learning Apps) „Strój księdza”

Polecenie: *Które elementy stroju należą do stroju kapłana? Wybierz. Zwróć uwagę dzieci na to, że ornaty mają różne kolory w zależności od okresu liturgicznego (wiedza potrzebna do wykonania zadania w podręczniku ucznia).*

Piosenka *Jezus jest tu*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Przyklej pasujące naklejki.*

Zadanie 2: *Odszyfruj hasło według klucza. (Powstaje wyraz **kapłan**).*

Zadanie 3: *Dokończ kolorowanie ornatów (czyli szat, w których kapłan odprawia Mszę Świętą. Pamiętaj, by użyć odpowiednich kolorów.*

VI. Modlę się

Modlitwa za księży. Możesz poprosić dzieci, żeby pomyślały o księdzu, którego znają, z ich parafii, i w jego intencji się pomodliły.

KATECHEZA 23

Temat: Pan Bóg daje nam drogowskazy

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Zapoznanie z treścią trzech pierwszych przykazań Bożych

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- z pomocą katechety wyjaśnia, czym są przykazania Boże,
- wyjaśnia, jak w codziennym życiu należy przestrzegać trzech pierwszych przykazań,
- odkrywa zależność między przestrzeganiem przykazań a okazywaniem miłości Bogu.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, zabawa edukacyjna, prezentacja, opowiadanie

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, prezentacja multimedialna;
serce z papieru dla każdego dziecka, wydrukowane znaki drogowe, koszyk

Struktura katechezy

Modlitwa

Przed lekcją przygotuj dla każdego dziecka serce wycięte z papieru. Każdy uczeń wpisuje na nie swoje imię.

Rozpocznij modlitwę: *Panie Jezu, na poprzednich zajęciach rozmawialiśmy o kapłanach, którzy prowadzą nas do Ciebie. Chcemy dziś za nich podziękować. Wyrazem naszej wdzięczności będą te serca, które położymy teraz w koszyku.*

Dzieci składają serca do przygotowanego pod krzyżem/obrazem koszyka.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Zapytaj: *Czego dowiedzieliśmy się na ostatniej lekcji religii?* (rozmawialiśmy o tym, że Pan Jezus powołuje mężczyzn, żeby zostali księżmi i pomagali nam Go naśladować)

Zabawa edukacyjna „Jak bezpiecznie dotrzeć do celu?”

Przygotuj kartoniki ze znakami drogowymi: znak stopu, przejście dla pieszych, ustęp pierwszeństwa przejazdu, nakaz skrętu, nakaz jazdy prosto. W zależności od wielkości klasy i możliwości lokalowych albo przeprowadź zabawę z całą klasą, albo podziel ją na mniejsze grupy. Zadaniem dzieci jest dotarcie do wyznaczonego celu.

Pokazuj uczniom kolejne znaki, instruując ich, jak powinni się zachować: zatrzymać się, skręcić, zwolnić, przepuszczając pieszych.

Zapytaj:

- Dlaczego potrzebne są nam znaki drogowe/drogowskazy? (żeby dojechać bezpiecznie, znaleźć właściwą drogę)
- Co montuje się w samochodach, aby znaleźć właściwą drogę? (GPS)
- Co jest celem naszego życia? Dokąd zmierzamy? (do nieba)
- Jakie znaki/jaki duchowy GPS pozostawia nam Bóg, abyśmy dojechali tam bezpiecznie? (przykazania)

I. Odkrywam

Opowiadanie

W drodze ze szkoły Zuzia uprosiła Franka, aby ten wieczorem poczytał jej Biblię. Obiecała, że w nagrodę odkurzy jego pokój.

Kiedy uporała się ze swoimi zajęciami, zawołała do brata:

– Franek, odrobiłeś już zadanie domowe? Czekam!

– No już idę. To na czym skończyliśmy? – zapytał chłopiec. – Już wiem – powiedział po chwili. – Wyjdźcie z Egiptu. Posłuchaj, co wydarzyło się na pustyni, przez którą Izraelici musieli przejść. „Wtedy usłyszeli te słowa: Ja jestem Pan, twój Bóg, który cię wyprowadzi z ziemi egipskiej, z domu niewoli” – czytał Franek.

– Ale ten Mojżesz odważny! – stwierdziła Zuzia. – Ja bym się bała...

– Zuzanko, tylko Mojżesz rozmawiał z Panem Bogiem, rozumiesz? Był posłuszny Panu Bogu.

– A! Rozumiem. To dobrze, że słuchał Pana Boga.

– Tak? – zaśmiał się Franek. – Dlaczego tak sądzisz?

– Bo gdyby nie on, nie mielibyśmy dziesięciu przykazań.

– Skoro tak mówisz... Nie no, oczywiście masz rację. – Brat uśmiechnął się do Zuzi, czochrając jej włosy.

– Nie lubię, gdy mówisz tym swoim głosem starszego brata. Wydajesz się wtedy takim mądrałą – stwierdziła Zuzia i ukryła się pod kołdrą. – Dobranoc... I dzięki, że dotrzymałeś słowa, starszy bracie!

II. Spotykam

Zapytaj:

- Dlaczego Zuzia zgodziła się odkurzyć za Franka? (chciała go przekonać, aby poczytał jej Biblię)
- Którą biblijną historię przeczytał Franek? (o tym, jak Izraelici wędrowali przez pustynię)
- Kto był przywódcą Izraelitów? (Mojżesz)
- Co Pan Bóg daje Izraelitom i nam poprzez Mojżesza? (10 przykazań)

III. Poznaję

Pismo Święte (por. Mk 12,28–30)

Jeden z uczonych w Piśmie pyta Pana Jezusa: „Które przykazanie jest najważniejsze?”. Jezus odpowiada: „Kochaj Pana Boga całym sercem, całą duszą, całym umysłem i ze wszystkich swoich sił”

Zapytaj:

- O co pyta Pana Jezusa uczonego w Piśmie? (które przykazanie jest najważniejsze)

- Co odpowiada Pan Jezus? (najważniejsze jest, by kochać Boga całym sercem, całą duszą, całym umysłem i z całych sił)

IV. Odpowiadam

Powiedz: *Pan Jezus daje nam przykład miłowania Pana Boga całym sobą. Wskazówki, jak to zrobić, znajdujemy w przykazaniach. Dzisiaj porozmawiamy o pierwszych trzech.*

Prezentacja „Boże drogowskazy”

Wyświetl prezentację „Boże drogowskazy”. Dotyczy ona trzech pierwszych przykazań.

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Obrysuj co drugą literkę (zaczynij od „p”). Następnie przepisz litery w wyznaczone miejsce i odczytaj hasło.*

Zadanie 2: *Co najbardziej lubisz robić w niedzielę? Pokoloruj wybrany rysunek.*

VI. Modłę się

Powiedz: *Panie Boże, dziękujemy Ci za przykazania, które są dla nas drogowskazami do nieba. Chcemy ich przestrzegać z miłości do Ciebie. Odmówcie Przykazanie miłości Boga i bliźniego.*

KATECHEZA 24

Temat: **Pan Bóg pokazuje, jak kochać drugiego człowieka**

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Ukazanie, że miłość Boga i bliźniego ma być podstawą dla naszych uczynków

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia, jakie postawy sprzeciwiają się Bożym przykazaniom,
- wskazuje, jak w codziennym życiu należy zachowywać przykazania,
- uzasadnia, że przestrzegając przykazań, okazujemy miłość Bogu i bliźnim.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, zabawa edukacyjna, śpiew, opowiadanie

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, prezentacja multimedialna; piosenka *Przepraszam Cię, Boże*
czerwona i zielona kartka dla każdego ucznia

Struktura katechezy

Modlitwa

Modlitwa *Przykazaniem miłości Boga i bliźniego.*

Powiedz: *Na poprzedniej lekcji religii mówiliśmy o drogowskazach, które podpowiadają nam, jak kochać Pana Boga. Dzisiaj Pan Jezus opowie nam o tym, jak być Jego przyjacielem.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Podczas lekcji Karol zezłościł się na Roberta, ponieważ Robert nie chciał pożyczyć mu kolorowych pisaków.

- Ja zawsze ci coś pożyczam! – krzyknął Karol i zrobił obrażoną minę.*
 - Karolu, co się dzieje? Dlaczego się denerwujesz? – zapytała pani katechetka.*
 - Bo już go nie lubię – odpowiedział chłopiec i wskazał na Roberta.*
 - Łatwo tak powiedzieć. Masz pretensje o to, że nie pożyczył ci pisaków? Uraził cię w ten sposób, tak?*
 - No tak – odparł zdenerwowany Karol.*
 - A czy zauważyłeś, że i ty uraziłeś swoimi słowami kolegę? – zapytała pani katechetka. – Słowa również ranią. Mówi się, że słowo może zabić. Złość niszczy nas samych, Karolku. Czy jesteś teraz szczęśliwy?*
 - No nie. Jestem zły.*
 - A ty, Robertcie, jesteś szczęśliwy?*
 - Nie. Jest mi przykro.*
 - Chłopcy, warto, abyście się przeprosili i pogodzili. Pomożemy im? – Pani popatrzyła na pozostałych uczniów.*
 - Tak! – krzyknęły dzieci chórem.*
 - A więc wstańmy, by poprosić o pomoc Pana Boga. On wybacza nam zło, które czynimy, ale i uczy wybaczać innym.*
- Po modlitwie pani zapytała:*
- Karolu, chcesz coś powiedzieć koledze?*
 - Tak. Uspokoilem się. Przepraszam.*
 - Ja ciebie też przepraszam – odpowiedział Robert. – Nie chcę, żebyś się na mnie gniewał. Weź, proszę, pisaki i dokończ kolorowanie.*

II. Spotykam

Zapytaj:

- Dlaczego Karol zdenerwował się na Roberta? (Robert nie pożyczył Karolowi pisaków)
- Co Karol powiedział o Robercie? (że już go nie lubi)
- Co powiedziała pani? Czym chłopcy się nawzajem zranili? (słowami)
- Jak klasa pomogła im się pogodzić? (poprzez modlitwę)

III. Poznaje

Pismo Święte (por. J 15,12.14–15.17)

Pan Jezus zaprasza nas do przyjaźni, wyjaśniając, że ten może być Jego przyjacielem, kto jest dobry dla innych. Naucza: „To jest moje przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiłowalem. Wy jesteście przyjaciółmi moimi, jeżeli czynicie to, co wam przykazuję. To wam przykazuję, abyście się wzajemnie miłowali”.

Zapytaj:

- Jakie przykazanie zostawia nam Pan Jezus? (abyśmy się wzajemnie miłowali)
- Kim jesteśmy, kiedy wypełniamy to, czego naucza nas Jezus? (Jego przyjaciółmi)

Podsumuj: *Pan Jezus zaprasza nas, abyśmy przestrzegali przykazań z miłości do Niego i bliźnich. Dzisiaj chcemy poznać dalsze przykazania, które Pan Bóg daje nam poprzez Mojżesza.*

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Jak być przyjacielem Pana Jezusa?”

Przygotuj dla każdego dziecka czerwoną i zieloną kartkę.

Wprowadź uczniów: *Przed chwilą słuchaliśmy Ewangelii, w której Pan Jezus przypomina nam, że jesteśmy Jego przyjaciółmi, jeżeli czynimy to, co nam przykazuje. Za chwilę przedstawię wam kilka sytuacji, a wy podniesiecie kartkę czerwoną wtedy, kiedy będziecie uważać, że to nie jest właściwe zachowanie, albo zieloną – gdy uznacie, że tak zachowuje się przyjaciel Jezusa.*

(Jeżeli klasa lubi ruch, możemy połączyć podniesienie zielonej kartki z powstaniem z miejsc).

Przykładowe sytuacje:

1. Mama po powrocie do domu zapytała Zuzię, czy ma zadaną jakąś pracę domową. Zuzia poprzedniego dnia dostała od dziadków nową grę komputerową i chciała w nią pograć, więc okłamała mamę, mówiąc, że pani nic nie zadała.
2. Ignacy pojechał na weekend do dziadków na wieś. W dużym ogrodzie koło domu leżało bardzo dużo liści. Ignacy zauważył, że dziadek już od rana poszedł je grabić, więc chłopiec szybko się ubrał i pobiegł pomóc dziadkowi.
3. Pawełek, bawiąc się podczas przerwy na korytarzu, zauważył, że Kubie wypadł z kieszeni portfel. Pawełek szybko podniósł portfel i pobiegł oddać go Kubie. Kuba bardzo dziękował koledze za pomoc.
4. Zosia podczas zabawy potłukła ulubiony wazon mamy. Kiedy mama wróciła z pracy, dziewczynka powiedziała, że wazon zrzucił ze stołu jej młodszy brat.

V. Utrwalam

Prezentacja multimedialna „Przykazania” (cz. 2)

Zaprezentuj uczniom slajdy dotyczące kolejnej grupy przykazań (4, 5, 7, 8).

Podsumowanie prezentacji: Przy każdym z omawianych przykazań poproś dzieci o podanie właściwych zachowań oraz tych łamiących konkretne przykazanie. Warto skupić się na pozytywnej stronie przykazań, by ukazywać je jako drogowskaz, pomoc Pana Boga na drodze do nieba.

Powiedz: *Czasami zdarza nam się postąpić niewłaściwie, swoim zachowaniem sprawiamy przykrość Panu Bogu i drugiemu człowiekowi. Dlatego teraz nauczymy się piosenki, w której przeprosimy za to, co było niewłaściwe.*

Piosenka Przepraszam Cię, Boże

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Wykonaj działania. Przepisz sylaby do kratek z odpowiednimi wynikami i odczytaj hasło. (Powstaje hasło: **Przykazania uczą nas miłości**).*

Zadanie 2: *Doklej brakujące słowa w wiadomości SMS.*

Zadanie 3: *Ilustracje przedstawiają, jak zachowują się ci, którzy nie lekceważą przykazań. Dokończ kolorowanie.*

VI. Modłę się

Panie Jezu, chcemy być Twoimi przyjaciółmi. Dziękujemy za to, że dajesz nam przykazania – drogowskazy, które podpowiadają nam, jak mamy postępować.

KATECHEZA 25

Temat: Pan Bóg zaprasza mnie do Kościoła – chrzest święty

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Umocnienie postawy wdzięczności za chrzest – wielki dar miłości Bożej

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- określa, czym jest chrzest w życiu człowieka,
- wyjaśnia symbolikę chrztu świętego,
- opowiada, jak przebiega udzielanie sakramentu chrztu.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, zabawa edukacyjna, śpiew, opowiadanie

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, zadania dla uczniów, ilustracja bramy, prezentacja; piosenka *Czy wy wiecie, że jesteście świątynią*

Struktura katechezy

Modlitwa

Zaproś dzieci do podania intencji modlitwy. Każde wezwanie zakończ zdaniem: *Prosimy Cię, Panie Jezu.*

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Zapytaj: *Czego dowiedzieliśmy się na ostatniej lekcji religii? (Pan Bóg daje nam drogowskazy – przykazania na drodze do nieba)*

Zaprezentuj uczniom **ilustrację otwartej bramy**.

Zapytaj:

- Co przedstawia ta ilustracja? (bramę)
- Do czego to może być brama? (wolne odpowiedzi dzieci)

Powiedz: *Dzisiaj na katechezie dowiemy się, co jest dla nas bramą do Kościoła.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Zuzia zaprosiła do domu Darię, koleżankę ze świetlicy. Chciały się pobawić.

– Ale masz ładny pokój. – Daria rozglądała się wokół z ciekawością. – A to co? Co to za obraz? – zapytała.

– To pamiątka mojego chrztu – odparła Zuzia. – Widzisz? Jest napisane „Zuzanna Wiśniewska przy... jęła sakra... ment chrztu...”

– Tak, widzę. – Daria przerwała Zuzi jej powolne czytanie.

– Ty nie masz takiego obrazka? – zapytała Zuzanka.

– Niestety nie.

– Nie martw się. Rozmawiałam z Panem Bogiem w Jego domu, czyli w kościele, i poprosiłam Go, aby ci pomógł. A wiesz, co powiedziała mi babcia? Że kiedyś chrzest przyjmowali dorośli ludzie. Jeżeli będziesz chciała, to zawsze będziesz mogła przyjąć chrzest. Pan Bóg zaprasza do swojego Kościoła wszystkich. Tak mówi moja babcia, a ona dużo wie. Daria się uśmiechnęła.

– Dobra z ciebie koleżanka, Zuziu – powiedziała.

– To co, bawimy się? – zapytała Zuzanka i już wyjmowała z szafki mebelki dla lalek.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Dlaczego Zuzia zaprosiła do domu Darię? (dziewczynki chciały się pobawić)

- Co zauważyła Daria? (że Zuzia ma ładny pokój, a w nim pa-miątkę chrztu wiszącą na ścianie)
- Kogo Pan Bóg zaprasza do Kościoła? (każdego człowieka)

III. Poznaję

Pismo Święte (por. Mk 1,4–5b.9–11)

Jan Chrzciciel udziela ludziom chrztu nad rzeką Jordan. Pewnego dnia przychodzi do niego Pan Jezus. Kiedy Pan Jezus przyjmuje chrzest, na niebie pojawia się gołębica oraz odzywa się głos Boga Ojca, który mówi: „Ty jesteś moim ukochanym Synem”.

Zapytaj:

- Nad którą rzeką Jan udziela chrztu? (Jordan)
- Kto przyjmuje chrzest u Jana? (różni ludzie, a także sam Pan Jezus)
- Co mówi Bóg, kiedy Pan Jezus przyjmuje chrzest? („Ty jesteś moim ukochanym Synem”)

Podsumuj: W momencie chrztu Pan Bóg powiedział do każdego z nas tak jak do Pana Jezusa „Jesteś moim ukochanym dzieckiem” (wymień imiona dzieci). Od momentu chrztu należymy do rodziny dzieci Bożych, Bóg jest naszym Tatą, a każdy z nas Jego ukochanym dzieckiem. Chrzest otworzył nam bramę do przyjęcia innych sakramentów – np. za dwa lata będziecie mogli spotkać się z Panem Jezusem przebaczącym grzechy w sakramencie pokuty i przyjąć Pana Jezusa w czasie Eucharystii.

IV. Odpowiadam

Prezentacja multimedialna „Chrzest święty”

Wyświetl uczniom prezentację dotyczącą przebiegu udzielania sakramentu chrztu świętego. Znajdują się w niej zdjęcia i krótkie opisy.

V. Utrwalam

Zabawa edukacyjna „Tańczące kropelki”

Dzieci poruszają się po sali w rytm spokojnego podkładu muzycznego, są kropelkami wody. Po zatrzymaniu muzyki wyjaśnij, że pojedyncze kropelki wody łączą się w duże krople – dzieci dobierają się w pary i tak ponownie poruszają się w rytm muzyki. Po kolejnych zatrzymaniach

podkładu łączą się w czwórki (strumyk), ósemki (strumień), szesnastki (potok). Na końcu wszyscy łączą się w płynącą rzekę.

Podsumuj: *Dzięki sakramentowi chrztu jesteśmy jedną wielką rodziną dzieci Bożych – Kościołem. Mamy wspólnego Ojca w niebie – Boga, a dla siebie jesteśmy braćmi i siostrami.*

Piosenka Czy wy wiecie, że jesteście świętynią

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Pokoloruj postaci Pana Jezusa i Jana Chrzciciela.*

Zadanie 2: *Kto znajduje się na ilustracji? Dopasuj odpowiednie naklejki z podpisami.*

Zadanie 3: *Obrysuj przedmioty potrzebne do chrztu.*

VI. Modłę się

Panie Boże, dziękujemy Ci za sakrament chrztu, za Twoją miłość, za to, że jesteśmy Twoimi dziećmi. Prosimy za naszych rodziców i chrześniach – obdarz ich głęboką wiarą i potrzebnymi łaskami.

KATECHEZA 26

Temat: Jesteśmy wdzięczni za Bożą miłość

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ ukazanie Boga, który bezwarunkowo kocha człowieka

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia, czym jest bezwarunkowa miłość Boga do człowieka,
- wymienia dary pochodzące od Boga: życie, chrzest, wiarę,
- formułuje modlitwę, w której dziękuję Bogu za Jego miłość.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, zabawa edukacyjna, śpiew, opowiadanie

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie; piosenka *Dzieckiem Bożym jestem ja*;
koperta w kształcie serca, w której znajdują się papierowe serduszka
z imionami dzieci

Struktura katechezy

Modlitwa

Do dużego serca – koperty włóż serduszka z imionami dzieci (były wykorzystywane w katechezie nr 23). Po wykonaniu znaku krzyża

wycytane dziecko podchodzi po serce. Kiedy wymienisz imię dziecka, za każdym razem dodaj: *Pan Bóg Cię kocha*.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Zapytaj: *O czym rozmawialiśmy na poprzedniej lekcji religii?* (o chrzcie, o tym, że jesteście ukochanymi dziećmi Boga).

I. Odkrywam

Opowiadanie

– *Franku, dzięki, że czytasz mi wieczorami. Mówiłam o tym koleżankom i powiedziały, że mam wspaniałego brata.*

– *No tego się nie spodziewałam. Już je lubię! – roześmiał się Franek, siadając przy łóżku Zuzi. – Widzisz, siostrzyczko, możemy się sprzeczać czy kłócić, ale wiem, że mam tylko ciebie. Jakoś nie zasłużyłem na brata czy drugą siostrę – żartował z Zuzi Franek. – Gotowa na słuchanie?*

– *Jasne, że tak! Czytaj.*

Franek przeczytał Zuzi fragment Pisma Świętego. Gdy skończył, dziewczynka powiedziała:

– *To była piękna opowieść. Nigdy nie myślałam, że Pan Bóg tak bardzo nas kocha.*

– *On pokochał cię jako pierwszy, jeszcze zanim rodzice dowiedzieli się, że się urodzisz. Tak było też ze mną – powiedział Franek.*

– *No co ty? – zdziwiła się dziewczynka.*

– *Wiesz, przypomniało mi się, jak podczas obozu ksiądz Mateusz czytał nam fragment z Biblii. Brzmiało to mniej więcej tak: „Gdyby nawet matka zapomniała o swym dziecku, Ja nie zapomnę o tobie”. Ksiądz wytłumaczył nam, że tak mówi sam Pan Bóg do każdego człowieka – wyjaśniał młodszej siostrze Franek.*

– *Nigdy nie myślałam o tym, że Pan Bóg tak mocno mnie kocha... – zamysliła się Zuzia.*

– *Powiem ci, że ja też nie. Dlatego tak dobrze zapamiętałem słowa księdza Mateusza. No ale teraz już śpij. Dobranoc!*

II. Spotykam

Zapytaj:

- *Dlaczego koleżanki Zuzi powiedziały jej, że ma wspaniałego brata? (bo czytał jej wieczorami)*

- O czym czytał Franek? (o miłości Boga, który kochał nas, jeszcze zanim się urodziliśmy)
- O czym opowiedział ksiądz Mateusz na obozie? (że Pan Bóg będzie nas kochał zawsze i nigdy o nas nie zapomni)

III. Poznaję

Pismo Święte (por. 1 J 3,1)

Święty Jan, uczeń Pana Jezusa pisze: „Popatrzcie, jaką miłością obdarzył nas Ojciec! On uczynił nas swoimi dziećmi”.

Zapytaj:

- Kim jesteśmy dla Pana Boga? (Jego dziećmi)
- Dlaczego zostaliśmy nazwani dziećmi Bożymi? (bo Bóg nas obdarzył miłością, kocha nas)

IV. Odpowiadam

Powiedz: *Od momentu chrztu jesteśmy dziećmi Bożymi – Bóg jest naszym Tatą, który bardzo nas kocha i udziela nam swoich darów.*

Zapytaj: *Jakie dary otrzymujemy od Boga?*

Podsumuj: *Każdy z nas otrzymał wyjątkowy dar – życie. Bóg kochał nas, zanim jeszcze nasi rodzice dowiedzieli się, że się urodzimy. Później przez chrzest Bóg dał nam łaskę wiary, więc możemy Go poznawać i wielbić.*

Zabawa edukacyjna „Wiara, chrzest, życie”

Przydziel każdemu dziecku jedno ze słów: **wiara, chrzest, życie**. Dzieci przemieszczają się w rytm spokojnej muzyki. Kiedy muzyka zostaje zatrzymana, uczniowie stonowanym głosem mówią swoje hasło (ten, kto krzyczy, odpada z zabawy). Zadaniem dzieci jest odnalezienie osób, którym przydzielono to samo hasło. Po pewnym czasie włączamy muzykę ponownie, a dzieci przemieszczają się, trzymając za rękę po tyle osób, ile się odnalazło. Wygrywa ta drużyna, która pierwsza zgromadzi wszystkie dzieci posiadające to samo hasło.

V. Utrwalam

Piosenka Dzieckiem Bożym jestem ja

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Odszyfruj wiadomość.* (Powstaje hasło: **Bóg mnie kocha**).

Zadanie 3: *Narysuj, jak okazujesz Bogu wdzięczność za Jego miłość.*

VI. Modlę się

Chętne dzieci kończą zdanie: *Jestem wdzięczny Panu Bogu za...*

Zadanie domowe – praca z podręcznikiem

Zadanie 2: *Wspólnie z rodzicami wypisz 5 swoich dobrych cech.*

Katechezy okolicznościowe

KATECHEZA 27

Temat: Maryja zaprasza do modlitwy różańcowej

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- uświadomienie uczniom, że październik jest miesiącem, w którym szczególnie pamiętamy o modlitwie różańcowej
- budzenie w uczniach pragnienia modlitwy na różańcu

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wskazuje październik jako miesiąc, w którym szczególnie pamiętamy o modlitwie różańcowej
- opowiada o spotkaniu Matki Bożej z dziećmi w Fatimie,
- wyraża chęć udziału w nabożeństwach różańcowych.

Formy organizacji zajęć

indywidualna, zespołowa, grupowa

Metody i techniki

opowiadanie, rozmowa kierowana, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki i pomoce dydaktyczne

opowiadania, zadanie do wydrukowania, ilustracje *Dzieci modlą się na różańcu*, *Dzieci fatimskie*;
pudełko, różańce; piosenka Arki Noego *Mama Królowa*

Struktura katechezy

Modlitwa

Mama Pana Jezusa, Maryja jest zawsze z nami. Cieszy się, gdy uważnie słuchamy, co chce powiedzieć swoim dzieciom, czyli nam wszystkim. Zdrowaś, Maryjo...

I. Odkrywam

Przed lekcją ustaw w widocznym miejscu ładne i dość duże, zamknięte pudełko – tak aby dzieci wchodzące na lekcję zainteresowały się nim i chciały się dowiedzieć, co w nim jest (niech w pudełku znajduje się różaniec).

Po modlitwie przypomnij o pudełku i powiedz, że jest w nim ważny przedmiot związany z modlitwą odmawianą w październiku. Potrząśnij pudełkiem, a dzieci niech zgadują, co w nim może być. Kto zgadnie, podchodzi do stołu i otwiera pudełko, wyciąga różaniec i pokazuje wszystkim, a potem umieszcza w widocznym miejscu.

Następnie rozdaj dzieciom w klasie różańce.

Zapytaj:

- Jak wygląda różaniec?
- Do czego służy różaniec? (do modlitwy)
- W jakim miesiącu szczególnie modlimy się na różańcu? (w październiku)

II. Spotykam

Opowiadanie o Fatimie*

Powiedz: *Posłuchajcie uważnie opowiadania o ciekawym i bardzo ważnym spotkaniu. Dowiedzie się, kto prosi nas o odmawianie różańca i dlaczego.*

Na całym świecie jest głośno o maleńkiej miejscowości w Portugalii, o Fatimie. W roku 1917 trojgu dzieciom: siedmioletniej Hiacyncie, jej braciszкови, dziewięcioletniemu Franciszkowi, oraz ich kuzynce, dziesięcioletniej Łucji, ukazała się Matka Boża, Maryja. Było to pewnej

* Na podstawie: http://www.ultramontes.pl/objawienia_fatimskie.htm [dostęp: 29.11.2019].

niedzieli, gdy dzieci bawiły się i często przeplatały zabawę modlitwą. Dzień był pogodny, niebo czyste. Nagle dzieci przestraszyła błyskawica. Pomyślały, że zbliża się burza. Zerwały się, by uciec do wsi. Wtem – nowa błyskawica. W tej samej chwili nad niskim dębem dzieci ujrzały cudną Panią. Jaśniała jak słońce. Mówiła do maluchów, aby się nie bały, ponieważ przychodzi z nieba i chce się z nimi spotykać, aby przekazać im ważne słowa i zadania.

W czasie następnych spotkań Matka Boża przedstawiała się dzieciom, mówiąc: „Jestem Matką Bożą Różańcową”. Prosiła, aby Hiacynta, Franciszek i Łucja dużo modlili się na różańcu za grzeszników, bo modlitwa jest potrzebna, aby się poprawili i nie zasmucali Pana Jezusa swoim złym postępowaniem. Mówiła: „Odmawiajcie codziennie różaniec”.

Zapytaj:

- Co niezwykłego wydarzyło się w Fatimie? (Matka Boża ukazała się dzieciom)
- Jak miały na imię dzieci, którym ukazała się Matka Boża? (Franciszek, Łucja i Hiacynta)
- Jak Matka Boża przedstawiła się dzieciom? (Matka Boża Różańcowa)
- O co je poprosiła? (o to, aby modliły się na różańcu)
- Za kogo miały modlić się dzieci? (za grzeszników)
- Dlaczego trzeba modlić się za grzeszników? (aby nie zasmucali więcej Pana Jezusa i aby poszli do nieba)

III. Poznaję

Piosenka Mama Królowa (z repertuaru zespołu Arka Noego)

IV. Odpowiadam

Zaprezentuj uczniom ilustrację modlących się na różańcu dzieci.

Porozmawiaj z uczniami o miejscach, gdzie można odmawiać różaniec.

Zapytaj:

- Gdzie można modlić się na różańcu? (w domu, na religii, w kościele)
- W jaki sposób modlimy się na różańcu? (jeżeli uczniowie mają problemy z odpowiedzią, wyjaśnij, które modlitwy odmawiamy na poszczególnych ziarenkach)

- Na jakie nabożeństwa zaprasza nas Matka Boża w październiku? (należy podać godzinę nabożeństw różańcowych w danej parafii i zaprosić na nie dzieci)

V. Utrwalam

Zadanie (do wydrukowania) „Fatima”

Polecenie: *Wpisz literki we właściwe miejsca, a dowiesz się, jak nazywa się miejscowość, w której Matka Boża poprosiła dzieci o odmawianie różańca.*

Odpowiedź: FATIMA.

Zachęć uczniów do modlitwy: *Pomódlmy się wspólnie słowami modlitwy „Zdrowaś, Maryjo”.*

Zabawa edukacyjna „Prawda czy fałsz?”

Zaprezentuj ilustrację *Matka Boża Fatimska i dzieci*. Możesz jeszcze raz odtworzyć lub odczytać opowiadanie o Fatimie. Następnie podziel salę lekcyjną na dwie części. Prawa strona to „prawda”, lewa strona klasy oznacza „fałsz”. Kiedy wypowiedzasz zdanie, dzieci mają ocenić, czy jest ono prawdziwe, czy fałszywe, zajmując odpowiednią część klasy. Jeśli ktoś się pomyli, wypada z gry. Przykładowe zdania:

- Październik to miesiąc, w którym szczególnie pamiętamy o modlitwie różańcowej.
- Matka Boża w Fatimie prosiła, aby dzieci zaśpiewały Jej piosenkę.
- Matka Boża ukazała się dwóm chłopcom i jednej dziewczynce.
- Franciszek, Łucja i Hiacynta chętnie modlili się na różańcu.
- Różaniec służy do noszenia na szyi.
- Maryja jest naszą Matką.
- Na różańcu odmawiamy wiele razy modlitwę *Aniele Boży*.
- Na różańcu mogą się modlić i dorośli, i dzieci.
- W październiku chodzimy na nabożeństwa różańcowe do kościoła.

Podsumowanie zabawy

Pogratuluj dzieciom, które prawidłowo odpowiedziały na wszystkie pytania. Zachęć pozostałych uczniów, aby nagrodzili zwycięzców okłaskami. Zaproś wszystkich do udziału w nabożeństwach różańcowych.

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Dokończ kolorowanie różańca.*

Zadanie 2: *Napisz po śladzie nazwę modlitwy odmawianej szczególnie w październiku. Użyj niebieskiej kredki.*

VI. Modlę się

Dzieci stają w kole. Powiedz, że teraz będą mogły powiedzieć Matce Bożej o ważnych sprawach i poprosić Ją, aby powiedziała o nich swojemu Synowi – Panu Jezusowi. Dziecko, które chce powiedzieć głośno, za kogo chciałoby się pomodlić, podchodzi do ciebie, bierze różaniec i mówi: *modlę się za...*

Modlitwą końcową jest *Pozdrowienie Anielskie*.

VII. Rodzina i wiara

Zachęć dzieci, by zwróciły się do rodziców z prośbą o pokazanie im ich różańców i poprosiły o wspólne wybranie się na nabożeństwo różańcowe.

KATECHEZA 28

Temat: Święci wskazują nam drogę do nieba

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- przygotowanie uczniów do pełniejszego przeżycia uroczystości Wszystkich Świętych
- ukazanie przykładów świętych, którzy poszli do nieba, ponieważ kochali Boga i ludzi

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- określa świętego jako przyjaciela Pana Boga, który przebywa z Nim w niebie,
- wymienia cechy człowieka, który jest przyjacielem Pana Boga,
- mówi, kiedy jest obchodzona uroczystość Wszystkich Świętych,
- wymienia imiona kilku świętych,
- stwierdza, że każdy człowiek jest powołany do świętości,
- formułuje prostą modlitwę za pośrednictwem świętych.

Formy organizacji zajęć

indywidualna, zespołowa, grupowa

Metody i techniki

pogadanka, opowiadanie, rozmowa kierowana, pokaz, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki i pomoce dydaktyczne

opowiadanie, prezentacja multimedialna, zadanie interaktywne;
piosenka *Święty uśmiechnięty* zespołu Arka Noego

Struktura katechezy

Modlitwa

Ustaw dzieci w kręgu; niech podadzą sobie ręce.

Przypomnij: *Wszyscy jesteśmy jedną rodziną, wspólnotą, a Bóg, który mieszka w niebie, jest naszym Ojcem.*

Uczniowie, odwracając się do sąsiadów po prawej i po lewej stronie, mówią: „**dobrze, że jesteś**”. Następnie, podnosząc ręce w geście modlitwy, wypowiadają fragment *Modlitwy Pańskiej*: „Ojciec nasz, któryś jest w niebie, święć się imię Twoje, przyjdź królestwo Twoje, bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi.”

I. Odkrywam

Opowiadanie

Tym razem Zuzię odebrała ze szkoły babcia.

- *Babciu Zosiu, ty jesteś święta – krzyknęła dziewczynka i rzuciła się na szyję ukochanej babci.*
- *Nic o tym nie wiem – odpowiedziała zdziwiona starsza pani.*
- *Ale naprawdę! Pani katechetka powiedziała, że jest Święta Zofia.*
- *Zuziu, ja noszę imię tej świętej. Ona jest moją patronką.*
- *Wiem, wiem, ale pani powiedziała, że każdy święty chodzi uśmiechnięty i ma dobre serce, a ty taka jesteś, babciu.*
- *Oj, Zuziu. Dawno się tak nie uśmieiałam. W tym, co mówisz, jest sporo prawdy. Mało tego, Pan Jezus chce, aby każdy z nas został świętym.*

Zapytaj:

- Jak Zuzia nazwała babcię? (świętą)
- Dlaczego tak powiedziała? (ponieważ dowiedziała się, że czcimy w Kościele Świętą Zofię, a babcia ma tak samo na imię)
- Jak babcia nazwała Świętą Zofię? (patronką – tu wytłumacz słowo, „patron” jako święty opiekun w niebie)

- Czego pragnie od nas Pan Jezus? (aby każdy z nas został świętym)

Zapowiedz, że śpiewając piosenkę, uczniowie również dowiedzą się, kto może zostać świętym i jak święty postępuje. Zaprosz dzieci do zaśpiewania piosenki *Święty uśmiechnięty* (z gestami) z repertuaru zespołu Arka Noego.

Piosenka *Święty uśmiechnięty*

Uczniowie zajmują miejsca w ławkach. W rozmowie kierowanej odnieś się do tekstu piosenki i zapytaj:

- O kim jest mowa w piosence? (o świętych)
- Kogo kocha święty? (kocha Boga i bliźniego – czyli każdego człowieka)
- Gdzie można dzisiaj zobaczyć świętych? (między nami, w szkole, w pracy)
- Kto może być święty? (każdy z nas)
- Po czym można poznać, że ktoś z nas postępuje tak jak święty? (uśmiecha się, jest dobry, uczynny, zadowolony, dzieli się, pomaga...)

II. Spotykam

Poproś uczniów, aby otworzyli podręczniki.

Poinformuj ich, że 1 listopada przypadają „imieniny” tych wszystkich, którzy są w niebie – świętych, przyjaciół Pana Boga. Jest to bardzo radosna uroczystość, która nosi nazwę Wszystkich Świętych. Tego dnia z całą rodziną idziemy do kościoła na Mszę Świętą, aby razem ze świętymi w niebie chwalić Pana Boga.

Prezentacja „Święci”

Na ekranie pojawiają się obrazy z postaciami świętych. Do wizerunków dodane są krótkie opisy, które możesz odczytać.

Prezentację możesz również wydrukować, a karteczki z wizerunkami świętych rozdać uczniom.

Zapytaj:

- Kim są te osoby? (to święci)
- Gdzie znajdują się ci święci? (w niebie)
- Z kim tam przebywają? (z Panem Bogiem)

- Kim dla Pana Boga są święci? (przyjaciółmi)
- Ilu jest świętych w niebie? (bardzo wielu)

III. Poznaję

Pismo Święte (Kpł 11,44)

Powiedz: *Pan Bóg mówi do nas, abyśmy byli do Niego podobni i postępowali tak jak On. Posłuchajcie:*

„Świętymi bądźcie, bo Ja jestem święty”.

Zapytaj:

- Jaki jest Pan Bóg? (święty)
- O co prosi nas Pan Bóg? (abyśmy też byli święci)
- Kogo Pan Bóg o to prosi? (wszystkich ludzi)

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Wiem, kiedy postępuję jak święty!”

Poproś dzieci, aby usiadły w kole. Umów się z uczniami, że będziesz wskazywać na części ciała (ręce, nogi, usta, oczy, uszy, serce), a dzieci, nawiązując do tych części ciała, będą odpowiadać, jak postępuje święty. Np.:

Nogi – idę odwiedzić chorego, idę po zakupy.

Uszy – słucham uważnie, wykonuję polecenia rodziców, nauczycieli.

Serce – kocham rodziców, przyjaciół.

Ręce – pierwszy podaję rękę do zgody, sprzątam, pomagam mamie.

Usta – mówię *proszę, przepraszam, dziękuję*, nie kłócę się, nie używam brzydkich wyrazów.

Oczy – pomagam, gdy widzę, że ktoś potrzebuje pomocy.

Pochwal dobre pomysły dzieci, zachęć je do naśladowania świętych, przypomnij o dacie uroczystości Wszystkich Świętych.

V. Utrwalam

Zadanie multimedialne (platforma Learning Apps) „Święci”

Polecenie: *Połącz imiona z postaciami Świętych.*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Wklej naklejkę w odpowiednie miejsce.*

Zadanie 2: *Wklej naklejki z imionami świętych.*

Praca domowa

Poproś uczniów o przyniesienie na kolejną lekcję kartki z bloku technicznego, kleju, nożyczek.

VI. Modlę się

Zaproś uczniów do modlitwy: *Poprosimy o pomoc w stawaniu się świętymi.*

Święta Maryjo – módl się za nami.

Święty Józefie – ...

Święty Krzysztofie – ...

VII. Rodzina i wiara

Zachęć uczniów, aby po powrocie do domu wraz z rodzicami wyszukali wizerunek świętej lub świętego i wkleili go do podręcznika w wyznaczone miejsce (zadanie 3).

Zadanie 3 (praca domowa): *Wklej obrazek ulubionego świętego lub ulubionej świętej. Ozdób ramkę. Z pomocą rodziców uzupełnij zdanie pod obrazkiem.*

KATECHEZA 29

Temat: Pamiętajmy o zmarłych

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- uświadomienie uczniom, że 2 listopada przypada Dzień Zaduszny
- kształtowanie w uczniach postawy modlitewnej troski o zmarłych

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wskazuje datę 2 listopada jako dzień modlitewnej pamięci o zmarłych,
- wymienia modlitwę jako najlepszy sposób pomocy zmarłym,
- wyraża chęć odwiedzenia cmentarza w celu modlitwy za zmarłych i uporządkowania grobów.

Formy organizacji zajęć

indywidualna zespołowa, grupowa

Metody i techniki

pokaz, opis, opowiadanie, rozmowa kierowana, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, ilustracja *Pan Jezus wskrzesza Łazarza*, kartki z rebusem, zdjęcie: cmentarz;
blok techniczny, klej, nożyczki

Struktura katechezy

Modlitwa

Piosenka *Święty uśmiechnięty* (pierwsza zwrotka), która przypomni uczniom o uroczystości Wszystkich Świętych i o tym, że każdy ma być świętym. Będzie to nawiązanie do treści poprzedniej katechezy. Sprawdź zadanie domowe z poprzedniej lekcji (wklejenie obrazka świętej osoby). Poproś uczniów o przygotowanie i ułożenie na ławce kartki z bloku technicznego, kleju oraz nożyczek.

I. Odkrywam

Opowiadanie

- *Babciu, jaki jutro dzień? – zapytała Zuzia.*
- *Jutro? Uroczystość Wszystkich Świętych.*
- *Czy to dzień wszystkich zmarłych?*
- *Nie. Popatrz na kalendarz. Pierwszego listopada przypada Uroczystość Wszystkich Świętych, a drugiego listopada jest Dzień Zaduszny.*
- *A to nie to samo?*
- *Nie, ponieważ Uroczystość Wszystkich Świętych to dzień tych, którzy cieszą się, gdyż są już w niebie z Panem Bogiem, z aniołami i innymi świętymi. To bardzo radosny dzień.*
- *A ten drugi?*
- *Drugiego listopada jest Dzień Zaduszny. Tego dnia modlimy się za wszystkich zmarłych, którzy jeszcze nie trafili do nieba.*
- *Jak to? Nie wszyscy zmarli trafiają do nieba? – dopytywała dziewczynka.*
- *Pan Jezus pragnie, aby wszyscy byli w domu Ojca, ale niektórzy popełniali błędy i nie zdążyli przed śmiercią przeprosić za nie dobrego Boga.*
- *I co się z nimi dzieje?*
- *Trafiają do czyśćca. Tam przepraszają Pana Boga. Gdy już oczyszczą się z grzechów do końca, wtedy wchodzi do nieba.*
- *Ojej, jakie to smutne. Chciałabym im pomóc, ale nie wiem jak. – Wnuczka spojrzała na babcię z nadzieją. Babcia uśmiechnęła się i powiedziała:*
- *Każdy z nas może pomóc zmarłym, by jak najszybciej dostali się do nieba. Trzeba...*

II. Spotykam

Zapytaj:

- Jak myślicie, co mogła powiedzieć babcia?
- Jak można pomóc zmarłym, którzy nie trafili jeszcze do nieba?

Pokaż **ilustrację** cmentarza w podręczniku ucznia lub wyświetl **zdjęcie** i zapytaj:

- Jakie miejsce przedstawia ilustracja/zdjęcie? (cmentarz)
- O kim pamiętają ludzie, którzy przychodzą na cmentarz? (o bliskich zmarłych)
- Co robią ludzie na cmentarzu? (modlą się)
- Jakimi słowami modlą się ludzie? (Wieczny odpoczynek...)
- Dokąd chcą pójść ci, którzy są w czyśćcu? (chcą pójść do nieba)
- Co możemy zrobić, aby trafili tam jak najprędzej? (modlić się za nich)

Podsumuj: *Pan Jezus przypomina nam o tym, abyśmy pamiętali o zmarłych i modlili się za nich. Drugi listopada to dzień, w którym za zmarłych modlą się wszyscy katolicy.*

III. Poznaję

Opowiedz o wskrzeszeniu Łazarza na podstawie fragmentu (J 11,1-44), zwracając uwagę na pomoc, którą Pan Jezus okazał zmarłemu. Odczytaj tylko jedno zdanie – J 11,25.

Pismo Święte (por. J 11,1-44).

W miejscowości Betania mieszka przyjaciel Pana Jezusa o imieniu Łazarz. Kiedy ciężko choruje, jego siostry, Maria i Marta, zawiadamiają o tym Pana Jezusa. Gdy po kilku dniach przybywa On do Betanii, okazuje się, że Jego przyjaciel zmarł i już od czterech dni leży w grobie. Jedna z sióstr Łazarza, Marta, ze smutkiem mówi do Pana Jezusa, że gdyby był On z nimi, jej brat na pewno by nie zmarł. Pan Jezus mówi do niej: „**Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Kto we Mnie wierzy, to choćby zmarł, żyć będzie**”.

Wtedy znajomi prowadzą Pana Jezusa na miejsce, gdzie znajduje się grób Łazarza. Jest to kamienna grota przywalona dużym kamieniem. Pan Jezus bardzo się wzrusza, każe odsunąć kamień, a następnie modli

się do swego Ojca w niebie. Woła Łazarza, który po chwili wychodzi z grobu żywy.

Zapytaj:

- Kim dla Pana Jezusa jest Łazarz? (przyjacielem)
- Co się stało z Łazarzem? (zachorował)
- Dlaczego Maria i Marta posyłają wiadomość do Pana Jezusa? (aby pomógł Łazarzowi)
- Co się stało z Łazarzem, zanim Pan Jezus przyszedł do Betaanii? (Łazarz umarł)
- Jak Pan Jezus okazuje zmarłemu Łazarzowi miłość? (wzrusza się, modli, zwraca mu życie)

Podsumuj: *Pan Jezus kocha każdego człowieka. Przypomina nam, że ludzie po śmierci nadal żyją. Jeżeli nie poszli jeszcze do nieba, przebywają w czyśćcu i potrzebują naszej pomocy. Gdy się za nich modlimy, pomagamy im dostać się do nieba, pokazujemy również, że o nich pamiętamy.*

Zadanie (rebus do wydrukowania) „Jak pomóc zmarłym?”

Wydrukuj lub wyświetl rebus.

Odpowiedź: Zmarłym pomaga nasza MODLITWA.

IV. Odpowiadam

Przeczytaj dzieciom wiersz.

Dzień zaduszny*

W Dzień Zaduszny zieleń, kwiaty

Na groby niesiemy.

Świece, lampki ustawiamy

I wieńce kładziemy.

Zeschłe liście wiatr przerzuca,

Słychać czyjeś łkanie.

Wieczny pokój racz dać duszom,

Miłosierny Panie!

* T. Śmiech, Z. Trzaskowski, *Z uśmiechem w życie*, Jedność, Kielce 1996.

Podsumuj: *Zmarłe osoby nadal są nam bliskie. Chcemy, by po śmierci zmarli mogli przebywać z Panem Bogiem w niebie. Modląc się za nich, pokazujemy, że o nich pamiętamy, kochamy ich i troszczymy się o nich.*

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Dokończ kolorowanie rysunku.*

Zadanie 2: *Znajdź na stronie z wycinankami elementy znicza. Wytnij je i naklej na kartkę z bloku technicznego. Przyklej też słowa modlitwy za zmarłych. W domu umieść pracę w widocznym miejscu, by pamiętać o modlitwie za tych, którzy odeszli.*

VI. Modlę się

Uczniowie ustawiają się w kręgu, trzymając wykonane znicze z naklejoną modlitwą. Każde dziecko w chwili ciszy przypomina sobie osoby zmarłe ze swojej rodziny. Może wymienić ich imiona na forum klasy. Następnie wspólnie pomódlcie się słowami modlitwy *Wieczny odpoczynek*.

KATECHEZA 30

Temat: Oczekujemy narodzin Pana Jezusa

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- uświadomienie uczniom, że Adwent jest czasem oczekiwania na narodziny Pana Jezusa
- zapoznanie z głównymi symbolami i zwyczajami adwentowymi

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- określa Adwent jako czas radosnego oczekiwania na narodziny Pana Jezusa,
- wymienia symbole adwentowe: wieniec adwentowy, roratkę, lampion oraz opisuje ich wygląd,
- wyraża chęć udziału w roratach.

Formy organizacji zajęć

indywidualna, zespołowa, grupowa

Metody i techniki

pokaz, opis, opowiadanie, rozmowa kierowana, pantomima, śpiew

Środki i pomoce dydaktyczne

opowiadanie, zadanie multimedialne, ilustracje: *Pusty żłóbek*, zdjęcie: wieniec adwentowy; piosenka *Przyjdź, Jezu, przyjdź*; lampion, mały wieniec adwentowy z czterema świecami, Dzieciątko Jezus w żłóbku lub figurka Matki Bożej – w zależności od tego, co dzieci

na roratach otrzymują do domu – według zwyczaju danej parafii, napis „Adwent”, kolorowy sznurek

Struktura katechezy

Modlitwa

Powiedz: *Dziękujemy Ci, dobry Boże, za to, że spotykamy się dzisiaj z Tobą na lekcji religii. Dziękujemy za ten dzisiejszy dzień, który nam dałeś.*

I. Odkrywam

Zapytaj: *Na co możemy czekać? Dokończcie zdanie: „Czekam na...”. Dzisiaj na lekcji dowiedcie się, na jakiego ważnego Gościa czekamy i jak trzeba się przygotować na Jego przyjście.*

Warto zajrzeć

Fragmenty programu Ziarno (o Adwencie).

Link do programu: <https://vod.tvp.pl/video/ziarno,adwent,3247579> [dostęp: 10.09.2018].

II. Spotykam

Umieść na tablicy szkolnej ilustrację *Pusty żłóbek*.

Zapytaj:

- Co przedstawia obraz? (stajenkę z Matką Bożą i św. Józefem)
- Kogo tu brakuje? (Pana Jezusa)
- Dlaczego żłóbek jest pusty? (ponieważ dopiero oczekujemy na narodziny Pana Jezusa)

Przybliź uczniom podstawowe informacje o Adwencie (możesz wykorzystać przedmioty takie jak wieniec adwentowy czy lampiony):

*Rozpoczyna się **Adwent**. Adwent to oczekiwanie na narodziny Pana Jezusa. Trwa cztery tygodnie. W kościele pojawia się **wieniec adwentowy** i w każdą niedzielę jest zapalana na nim kolejna świeca – pierwsza, druga, trzecia, czwarta. Ludzie codziennie przychodzą na Msze Święte ku czci Matki Bożej – na tak zwane **roraty**. Na roratach zapalana jest świeca zwana **roratką**. Przewiązana jest białą lub niebieską wstążką i przypomina o tym, że Matka Boża też czekała na Pana Jezusa. Na roraty dzieci przynoszą **lampiony**. To wszystko po to, aby jak najlepiej przygotować się na narodziny Pana Jezusa.*

Piosenka Przyjdź, Jezu, przyjdź

Powiedz: *Poprzez piosenkę poprośmy Pana Jezusa, aby przyszedł do nas jak najprędzej.*

III. Poznaję

Zabawa edukacyjna „Prostowanie drogi”

Poproś uczniów, aby zastanowili się, jak można przygotować się na narodziny Pana Jezusa. Uczniowie podają propozycje.

- Wyznacz dzieci, które ułożą na podłodze w klasie drogę przy pomocy sznurka i taśmy klejącej. Droga musi być kręta oraz długa i prowadzić przez całą klasę (zygzakiem).
- Wybrane dziecko otrzymuje zadanie, aby dokładnie po wyznaczonym przez sznurek szlaku jak najszybciej doszło do katechety. Droga jest trudna do przebycia, ponieważ posiada wiele zakrętów, a przez to się wydłuża.

Zapytaj:

- Dlaczego jedno z was szło do celu tak długo? (ponieważ droga była kręta, skomplikowana)
- Co trzeba zrobić, aby to zmienić? (wyprostować drogę)

Następnie wyznaczone dzieci „prostują” sznurek, a dziecko po raz drugi przebywa drogę.

Zapytaj:

- Co się zmieniło? (dziecko dotarło do celu bez problemów)
- Dlaczego teraz było tak łatwo przejść tę drogę? (była prosta i krótsza)

Pochwal uczniów, którzy udzielili trafnej rady odnośnie do wyprostowania drogi. Następnie odnieś się do tekstu biblijnego:

Podobnej rady udziela nam prorok Izajasz. Mówi, co mamy zrobić, aby przygotować drogę dla Pana Jezusa. Posłuchajcie uważnie, co mówi do nas prorok.

Pismo Święte (Łk 3,4b)

„Przygotujcie drogę Panu,
prostujcie ścieżki dla Niego!”

Zapytaj:

- Na kogo czekamy w Adwencie? (na Pana Jezusa)

- Co mamy dla Niego przygotować? (drogę)
- Jaka ma być ta droga? (prosta, gładka, równa)
- Co należy zrobić, gdy jest ona nierówna, wyboista, trudna? (wprostować ją)
- Jak myślicie, co to znaczy prostować drogę (ścieżki) dla Pana Jezusa? (przygotować serce, czynić dobro, np. pomóc mamie, poczęstować koleżankę śniadaniem, nie mówić brzydkich wyrazów...)

IV. Odpowiadam

Odtwórz lub odczytaj opowiadanie. Podkreśl, że dzieci dowiedzą się z niego, w jaki sposób można prostować drogę dla Pana Jezusa.

Opowiadanie

W domu Zuzi i Franka panował wielki zamęt. Rodzice przywieźli choinkę! Najbardziej cieszyła się Zuzia. Mogła na niej zawiesić wykonane w szkole ozdoby.

Tato przyniósł z piwnicy szopkę, którą dzieci ustawiły pod choinką.

– Tatusiu, ja czegoś nie rozumiem – zaczęła poważnie Zuzia. – Powiedziałeś, że oczekujemy narodzin Pana Jezusa, a On przecież urodził się już bardzo dawno temu!

Franek spojrzął na siostrę z wyższością. – Oj, siostra! A ty swoich urodzin nie obchodzisz każdego roku?

– Franek ma rację – wtrącił tata. – W święta przeżywamy narodziny Pana Jezusa w Betlejem, ale ważniejsze jest to, że Pan Jezus po raz kolejny rodzi się w sercach ludzi.

– W moim też? – zapytała Zuzia.

– W twoim też. I w moim. Przez cały Adwent przygotowywaliśmy się na Jego przyjście. Pan Jezus chce, abyśmy przekazywali Jego miłość innym, byli dla nich dobrzy.

– Czyli... jeżeli pomagam mamie albo koleżance, to wypełniam wolę Pana Jezusa?

– Tak, Zuziu, właśnie tego chce od nas Pan Jezus.

Zapytaj:

- Co działo się w domu Zuzi przed Bożym Narodzeniem? (wszyscy przygotowywali się do świąt)

- Czego nie rozumiała Zuzia? (dlaczego co roku jest Boże Narodzenie, chociaż Pan Jezus urodził się już dawno)
- Jak wyjaśnił to brat Zuzi? (są to urodziny Pana Jezusa)
- Gdzie ma się narodzić Pan Jezus? (w naszych sercach)
- Kiedy będzie to możliwe? (gdymy będziemy dobrymi ludźmi, będziemy pomagać innym, uśmiechać się do nich)

V. Utrwalam

Zadanie multimedialne „Quiz adwentowy”

Sprawdź wiedzę dzieci o Adwencie, odpowiadając z nimi na pytania. Zaproponuj dzieciom konkurs drużynowy z wiedzy o Adwencie. Podziel uczniów na dwie drużyny.

Zadawaj pytania raz jednej, raz drugiej drużynie. Za prawidłową odpowiedź (po naradzie) drużyna otrzymuje punkt. Jeżeli drużyna udzieli błędnej odpowiedzi, odpowiada drużyna przeciwna i w ten sposób ma okazję powiększyć liczbę punktów.

Przykładowe pytania:

- Jak ma na imię Mama Pana Jezusa?
- Co to jest Adwent?
- Ile świec jest na wieńcu adwentowym?
- Jak nazywa się Msza Święta ku czci Matki Bożej odprawiana w Adwencie?
- Co dzieci przynoszą na roraty?
- Co to jest roratka?
- Ile czasu trwa Adwent?
- Czy w Adwencie śpiewa się kolędy?
- Jak wygląda roratka?

Zabawa ruchowa (pantomima) „Przed świętami...”

Uczniowie przy muzyce naśladują czynności wykonywane przed świętami (np. lepienie pierogów, ubieranie choinki, pakowanie prezentów).

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Przeczytaj podpisy pod obrazkami. Z każdego wyrazu wybierz podkreśloną literkę i przepisz ją w wyznaczone miejsce. Dowiesz się, jak nazywa się czas oczekiwania na narodziny Pana Jezusa.*

Zadanie 2: *Dokończ kolorowanie wieńca adwentowego. W każdą niedzielę Adwentu pokoloruj jedną świecę i dorysuj płomyk.*

VI. Modłę się

Ustaw dzieci w kręgu i zaproś je do modlitwy. Niech kończą zdanie, w którym mogą wypowiedzieć swoje postanowienia adwentowe.

W Adwencie chcę dla Ciebie, Panie Jezu... (np. być dobrym, pomagać rodzicom, grzecznie się bawić, modlić się, przychodzić na roraty).

VII. Rodzina i wiara

Poproś dzieci, aby po powrocie do domu zaproponowały rodzicom wspólne wykonanie lampionu oraz pójście na roraty.

KATECHEZA 31

Temat: O Świętym Mikołaju

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- zapoznanie z życiem i działalnością Świętego Mikołaja biskupa
- kształtowanie wrażliwości na potrzeby innych

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wymienia najważniejsze fakty z życia Świętego Mikołaja,
- podaje, jak można naśladować Świętego Mikołaja,
- wyraża chęć podjęcia czynienia dobra w swoim środowisku na wzór Świętego Mikołaja.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki

opis, opowiadanie, rozmowa kierowana, pokaz, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki i pomoce dydaktyczne

opowiadania, obraz Świętego Mikołaja w stroju biskupim, prezentacja; piosenka *Przyjdź, Jezu, przyjdź*; pudełko, karteczki z poleceniami do zabawy „Wędrujące pudełko”

Struktura katechezy

Modlitwa

Przypomnij uczniom, że trwa Adwent, w czasie którego czekamy na narodziny Pana Jezusa.

Piosenka *Przyjdź, Jezu, przyjdź*

I. Odkrywam

Przeczytaj zagadkę. Poproś dzieci, aby odgadły, o kim mowa.

W Boże Narodzenie
jest bardzo zajęty,
bo musi roznosić
po domach prezenty*.

Zaproś uczniów do wysłuchania opowiadania, z którego dowiedzą się, kim naprawdę był Święty Mikołaj.

Opowiadanie

O Świętym Mikołaju**

(opowiadanie *Podobni czy niepodobni?*, autor: ks. Jan Twardowski)

*Dlaczego ludzie przebierają się za Świętego Mikołaja? Dlatego, że chociaż przez chwilę chcą być do niego podobni. **Święty Mikołaj był tak dobry, że każdy, kto go przypomina, budzi radość, wywołuje uśmiech.***

(...)

Święty Mikołaj był biskupem. Modlił się, czytał Ewangelię po cichu i na głos, uczył religii. W czasie Mszy Świętej podnosił ukrytego Pana Jezusa jak najdroższy podarunek dla wszystkich. I rozumiał coś ogromnie ważnego: **że ten kocha Boga, kto kocha ludzi, kto pomaga, dzieli się tym, co ma, uśmiecha się.**

Kiedyś Mikołaj zamknął się w pokoiku na wieży kościelnej, zapalił lampkę jak świeczkę na choince i napisał gęsim piórem na cielejącej skórze bardzo mądre zdanie: „Nawet najmniejszy podarunek może przynieść wielkie szczęście, jeżeli daje ten, kto naprawdę nas kocha”.

* Źródło: <http://zagadkidladzieci.net/Zagadki-dla-dzieci-zwi%C4%85zane-ze-%C5%9Awi%C4%99ty+miko%C5%82ajem> [29.08.2018 r.].

** Ks. Jan Twardowski, *Na ostatni guzik. Rok z księdzem Janem Twardowskim*, wybrała i opracowała Aleksandra Iwanowska, Poznań 2015, s. 195–196.

Czy jednak koniecznie trzeba się przebierać za Świętego Mikołaja, żeby być do niego podobnym? Przyklejać sobie wąsy i brodę, tupać na schodach, sapać i dźwigać ciężki worek?

Kto przypomina Świętego Mikołaja?

Tatus, chociaż nie przykleja wąsów i może biega po schodach jak młody żołnierz, ale daje ci ubranie, buty, myśli o dobrych wakacjach dla ciebie.

Zachęca, abys mówił pacierz, chodził do kościoła.

Mamusia, chociaż nie ma wąsów (...) smaruje ci chleb masłem, podaje łyżeczką lekarstwo, gdy jesteś chory. Kupuje ci nowe zeszyty, długopisy. Wciąż chce ci coś dać.

Czy małe dziecko, nawet malutkie, które z kapturkiem na głowie i kozaczkami na nogach zmieściłoby się do torby, może być podobne do Świętego Mikołaja. Tak, jeżeli chce sprawić radość, podzielić się tym, co ma.

II. Spotykam

Następnie możesz wyświetlić **prezentację o Świętym Mikołaju** biskupie (można ją także wydrukować).

Poproś uczniów, aby przyjrzeni się uważnie wizerunkowi Świętego Mikołaja biskupa. Zapytaj, czy przypomina im mikołaja, którego znają z reklam, z filmów. Wskaż na elementy stroju biskupiego (pastorał, mitra, stuła, ornat, pektorał).

III. Poznaje

Pismo Święte (Prz 23,19)

Słuchaj, mój synu, bądź dobry, prostą drogą prowadź swe serce.

Wy tłumacz, że jeśli wyświadcamy ludziom dobro, to służymy Panu Bogu. Przypomnij, że Święty Mikołaj pamiętał słowa o byciu dobrym, które powiedział sam Pan Bóg; Mikołaj rozumiał, że pomagając biednym ludziom, służy nie tylko im, ale także Panu Bogu.

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Wędrujące pudełko”

Dzieci siedzą w kręgu. W trakcie muzyki podają sobie po okręgu pudełko, w którym znajdują się przygotowane przez ciebie karteczki

z zadaniami do wykonania i pytaniami. Gdy muzyka milknie, uczeń, który trzyma pudełko, losuje dla siebie zadanie lub pytanie. Poinformuj, że każde wylosowane zadanie lub pytanie będzie podpowiadać dzieciom, jak można naśladować Świętego Mikołaja.

Przykładowe zadania i pytania:

- Co zrobisz, gdy pogniewasz się na kogoś?
- Uśmiechnij się do kolegi.
- Co zrobisz, gdy ktoś zapomni śniadania do szkoły?
- Uściskaj 2 osoby.
- Jak pomożesz dzisiaj mamie?
- Co zrobisz, gdy zobaczysz, że ktoś upadł i płacze?
- Jak zachowasz się na lekcjach w szkole?
- Co powiesz koledze, gdy zrobisz mu przykrość?
- Przekaż znak pokoju osobom siedzącym obok ciebie.
- Jaki prezent możesz zrobić babci na dzień Świętego Mikołaja?
- Jak dzisiaj pomożesz tacie?
- Co powiesz do osoby, która coś ci podarowała?

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Święty Mikołaj czynił wiele dobra. A ty jak chcesz pomagać innym? Pokoloruj wybrany rysunek.*

Zadanie 2: *Przyklej na obrazku odpowiednie elementy stroju Świętego Mikołaja biskupa.*

Zadanie 3: *W ramce narysuj, co zrobisz, aby podzielić się dobrem.*

VI. Modlę się

Zaproś dzieci do modlitwy refrenem **piosenki** *I ty możesz zostać Świętym Mikołajem.*

VII. Rodzina i wiara

Zachęć uczniów, aby pomyśleli, jak mogą zostać małym Świętym Mikołajem, co mogą ofiarować rodzicom, rodzeństwu, babci, dziadkowi. Podkreśl, że nie muszą to być przedmioty, ale przede wszystkim powinny to być dobre uczynki.

KATECHEZA 32

Temat: Idziemy do Jezusa z pasterzami i królami

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- zapoznanie uczniów z wydarzeniem narodzenia Pana Jezusa
- budzenie postawy wdzięczności za przyjście Pana Jezusa i wynikającą z tego radość

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wskazuje stajenkę w Betlejem jako miejsce narodzin Pana Jezusa,
- opowiada o pasterzach i królach przybywających do stajenki,
- wyraża chęć odwiedzania Pana Jezusa w kościele w czasie świąt Bożego Narodzenia.

Formy organizacji zajęć

indywidualna, grupowa, zespołowa

Metody i techniki

pokaz, opis, opowiadanie, rozmowa kierowana, piosenka z gestami, modlitwa

Środki i pomoce dydaktyczne

opowiadanie, prezentacja multimedialna o Bożym Narodzeniu i w życiu pasterzy oraz królów, ilustracje: *Boże narodzenie*; kalendarz, kolęda *Dzisiaj w Betlejem*

Struktura katechezy

Nawiązanie do katechezy o Adwencie

Przypomnij uczniom, że kończy się Adwent i już niedługo będziemy obchodzić Święta Bożego Narodzenia.

Modlitwa

Zaproś dzieci do modlitwy. Niech uczniowie po każdym wezwaniu modlitewnym powtarzają słowa: *Przyjdź, Panie Jezu!* Niech dzieci wznoszą ręce w górę podczas wypowiedzania tych słów.

Do naszych rodzin – przyjdź, Panie Jezu!

Do ludzi smutnych – ...

Do głodujących – ...

Do bezdomnych – ...

Do nas wszystkich – ...

I. Odkrywam

Opowiadanie

Zuzia była bardzo szczęśliwa, gdy dowiedziała się, że zagra w przedstawieniu wigilijnym, czyli jasełkach.

– Będzie świetnie, chociaż na próbach jest bardzo trudno. Dzisiaj mierzyliśmy kostiumy. Mamo, zaprosisz na występ dziadków? Chciałabym, żeby przyjechali.

– Oczywiście, Zuzanko.

– To dobrze, bo to ja będę wskazywała trzem mędrcom drogę. Mam piękny lampion.

– Ty wskazujesz drogę? – roześmiał się Franek. – A nie gwiazda betlejemska?

– No tak, ale ja prowadzę ich do stajenki. Ich i dzieci z okolicy. Jestem pastuszkciem. Tak wymyśliła pani Joanna.

– No, kochani, przedstawienie może trochę różnić się od rzeczywistości. A tak naprawdę to chciałabym, aby moje dzieci na co dzień wskazywały innym drogę do Pana Jezusa.

– Co? Co ty mówisz, mamusiu? – zdziwiła się Zuzia.

– Chciałabym, aby każdy, kto was poznaje, wierzył, że jesteście dziećmi Bożymi. Bo to my możemy głosić Pana Jezusa ludziom, którzy albo o Nim zapomnieli, albo niewiele o Nim słyszeli.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Do jakiego przedstawienia przygotowywała się Zuzia? (wigilijnego – jasełek)
- Jaką rolę w nim odgrywała? (pastuszka)
- Co Zuzia miała robić jako pastuszek? (prowadzić króli do Pana Jezusa)

Opowiedz krótko o zwyczaju przygotowywania przedstawień wigilijnych, które przypominają historię Bożego Narodzenia.

III. Poznaję

Podkreśl, że historia Bożego Narodzenia została opisana w Piśmie Świętym.

W krótkim opowiadaniu przygotuj uczniów do obejrzenia prezentacji.

Zwróć uwagę na następujące fakty zawarte w Biblii:

- Maryja i Józef mieszkają w Nazarecie,
- Maryja z radością oczekuje na narodziny swojego Syna, Jezusa,
- władca, cesarz August zarządza spis ludności w całym państwie,
- Maryja z Józefem muszą udać się na ten spis do Betlejem,
- w Betlejem szukają miejsca na nocleg, ale nikt nie chce ich przyjąć,
- są zmuszeni przenocować w biednej stajence.

Prezentacja „Boże narodzenie”

Wyświetl prezentację zawierającą sceny związane z Bożym Narodzeniem oraz wyimki z Biblii.

Ilustracje z opisami możesz również wydrukować.

Następnie zapytaj:

- W jakim mieście rodzi się Pan Jezus? (w Betlejem)
- Gdzie Matka Boża kładzie swojego Syna? (w żłóbku)
- Kto pierwszy odwiedza Pana Jezusa? (pasterze)
- Od kogo pasterze dowiadują się o Bożym Narodzeniu? (od anioła)
- Jacy inni goście przybywają do Pana Jezusa? (królowie)
- Skąd królowie wiedzą, że rodzi się Syn Boży? (widzą gwiazdę)
- Jak królowie witają Pana Jezusa? (kłaniają się i ofiarują dary: złoto, kadzidło i mirrę)

Zawieś na tablicy szkolnej kalendarz. Wskaż datę Świąt Bożego Narodzenia. Podkreśl, że każdy, kto w Święta Bożego Narodzenia przychodzi do kościoła, staje się podobny do pasterzy i królów, ponieważ idzie odwiedzić małego Pana Jezusa.

IV. Odpowiadam

Odwołaj się do opowiadania o Zuzi i Franku. Przypomnij uczniom słowa taty, który chciałby, aby Zuzia i Franek wskazywali innym drogę do Pana Jezusa. Wyjaśnij, że Pan Jezus potrzebuje naszych serc, czyli naszej miłości i dobroci okazywanej każdego dnia. Zaznacz, że dzieci powinny zawsze dawać dobry przykład, zwłaszcza swoim rówieśnikom.

Zabawa edukacyjna „Minilicytacja”

Podziel uczniów na grupy (maksymalnie 4-osobowe). Przydziel grupom numery. Niech każdy zespół przygotowuje (ustnie) kilka odpowiedzi na pytanie: co dzieci mogą ofiarować Panu Jezusowi z okazji Bożego Narodzenia?

Poprowadź licytację: każda grupa kolejno podaje na forum klasy tylko jeden „dar” dla Pana Jezusa. Odpowiedzi nie mogą się powtarzać. Licytacja trwa do momentu, gdy grupom wyczerpią się pomysły.

Wyniki zapisuj na tablicy.

Pochwal wysiłek całej klasy.

Nagródź zwycięską grupę wg uznania – np. oceną, wpisem pochwały do podręcznika, drobnym upominkiem w formie obrazka lub przygotowanego wcześniej dyplomu.

V. Utrwalam

Zaproś uczniów do zaśpiewania kolędy *Dzisiaj w Betlejem*. Poproś, aby uczniowie wymyślili gesty, którymi można zilustrować refren kolędy.

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Uzręguj literki z gwiazdek (od największej gwiazdki do najmniejszej). Literki wpisz w puste kratki, a dowiesz się, gdzie urodził się Pan Jezus. Dokończ kolorowanie ilustracji.*

Zadanie 2: *Skreśl wszystkie litery S. Odczytaj imiona trzech króli i wpisz je w odpowiednie miejsca.*

Zadanie 3: *Na stronie z naklejkami wyszukaj daty Świąt Bożego Narodzenia i Święta Trzech króli. Wklej je w odpowiednie miejsca na kartki z kalendarza.*

VI. Modlę się

Zaproś uczniów do radosnej modlitwy, którą będzie zaśpiewanie kolędy *Dzisiaj w Betlejem* z gestami.

VII. Rodzina i wiara

Poproś dzieci, aby zaproponowały rodzicom wspólne wykonanie stajenki z figurkami Pana Jezusa, Maryi i Józefa, którą można będzie ustawić pod choinką.

4. Pan Bóg troszczy się o mnie

KATECHEZA 33

Temat: Pan Bóg jest miłosiernym Ojcem

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Kształtowanie w uczniach świadomości, że Pan Bóg jest miłosiernym Ojcem

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wymienia przejawy Bożego miłosierdzia,
- uzasadnia potrzebę zaufania miłosiernemu Ojcu.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, kartki z napisami, ilustracje do zabawy „Miłosierny Ojciec”;

pudełko z napisem „Bóg jest miłosierny, bo...”

Struktura katechezy

Modlitwa

Powiedz: *Panie Boże, dziękujemy Ci za to, że nas tak bardzo kochasz, że kochasz każdego człowieka.*

Uczniowie: *Dziękujemy Ci, Panie Boże.*

Wspólna modlitwa *Ojcze nasz.*

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: *W modlitwie okazaliśmy wdzięczność Panu Bogu za Jego miłość do nas, do każdego człowieka.*

Zapytaj: *Co możemy powiedzieć o Panu Bogu? Jaki jest Pan Bóg?* (dobry, kocha wszystkich ludzi)

Na tablicy umieść **kartkę z napisem PAN BÓG**, a obok niej 2 kartki – jedną z napisem **DOBRY** i drugą z napisem **KOCHA WSZYSTKICH LUDZI**.

Zaproś uczniów do wysłuchania opowiadania. Powiedz: *Posłuchajcie uważnie opowiadania. Mama Zuzi powie nam, jaki jeszcze jest Pan Bóg.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Kiedy mama weszła do domu, już od progu usłyszała nagranie i głośny śpiew Zuzi.

- *Zuzanko, ścisz głośniki. Słyszać cię na korytarzu.*
- *Posłuchaj, mamo, jaka fajna piosenka! Uczyliśmy się jej na religii.*
- *Jest piękna, rzeczywiście.*
- *Tak. Opowiada o Panu Bogu. On jest moim tatusiem i z Nim się niczego nie boję – podsumowała poważnie dziewczynka.*
- *Ale ta piosenka mówi także o Panu Bogu, który jest Ojcem wszystkich ludzi – zauważyła mama.*
- *Wiem, wiem. Wszystko wiem. Czy mogę ją włączyć jeszcze raz?*
- *Włącz. Może i ja się jej nauczę – roześmiała się mama. – Podczas każdej spowiedzi świętej przekonuję się, jakim miłosiernym Ojcem jest Pan Bóg – dodała już poważniej.*

II. Spotykam

Zapytaj:

- Jak nazwała Pana Boga mama Zuzi? (miłosiernym Ojcem)
- Kiedy mama Zuzi przekonuje się, że Pan Bóg jest miłosierny? (podczas każdej spowiedzi świętej)

Dopowiedz i podsumuj: *Z pewnością wiecie, że ludzie dorośli i starsze dzieci przystępują do spowiedzi świętej. Wyznają wówczas swoje grzechy, bardzo żałują, że źle postępowali i proszą Pana Boga o przebaczenie. A Pan Bóg, który pragnie ich szczęścia, okazuje swoje miłosierdzie i przebacza. Wam także Pan Bóg przebacza każdy zły uczynek, gdy przeproszacie Go w czasie modlitwy, w czasie Mszy Świętej. W tym przejawia się Jego wielka miłość. Pan Bóg zawsze przebacza, gdy żałujemy za swoje złe czyny i prosimy o wybaczenie.*

Obok kartki A4 z napisem **PAN BÓG** umieść kolejną – z napisem **MIŁOSIERNY**.

III. Poznaję

Pismo Święte (por. J 3,1-5)

Pan Jezus wędruje po Palestynie, słuchają go tłumy Żydów, a On naucza i czyni cuda. Wielu ludzi wierzy, że przysłał Go do nich Pan Bóg. Nazywają Go nauczycielem. Pewnej nocy do Pana Jezusa przychodzi Nikodem, człowiek wykształcony, pełniący ważne funkcje. Nikodem bardzo chce porozmawiać z Panem Jezusem, ale bojąc się, że ktoś ich zobaczy, wybiera się na to spotkanie nocą. Chce się dowiedzieć, co ma robić, aby dostać się do nieba. Pan Jezus odpowiada, że trzeba się drugi raz urodzić. Nikodem jest zaskoczony taką odpowiedzią, bo jak on, stary człowiek, który już się urodził, ma ponownie się urodzić? Wówczas Pan Jezus mówi mu, że aby wejść do królestwa niebieskiego, trzeba narodzić się z wody i Ducha, czyli przyjąć chrzest święty.

Zapytaj:

- Kto przychodzi do Pana Jezusa? (Nikodem)
- O co prawdopodobnie pyta Nikodem? (jak może dostać się do nieba)
- Co odpowiada Pan Jezus Nikodemowi? (że musi się ponownie urodzić)

Podsumuj: *Nikodem, mimo że jest człowiekiem wykształconym, nie rozumie, co to znaczy ponownie się urodzić. A Pan Jezus mówi o chrzcie świętym, podczas którego Pan Bóg czyni nas swoimi dziećmi. Pan Bóg jest miłosierny i dlatego podczas chrztu świętego obmywa nas z grzechu*

pierworodnego – i mamy wtedy czyste serca. W ten sposób Pan Bóg otwiera nam drogę do swojego królestwa, czyli do nieba.

IV. Odpowiadam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Zakreśl poprawną odpowiedź.* (Poprawna jest **odpowiedź A** – w sakramencie chrztu świętego).

Zadanie 2: *Rozwiąż krzyżówkę, odczytaj hasło i uzupełnij zdanie.* (Rozwiązanie krzyżówki: **przebacza**).

Podsumuj: *Zobaczcie, jakiego wspaniałego mamy Ojca w niebie. On nieustannie nam wybacza, gdy żałujemy za zło, które uczyniliśmy drugiemu człowiekowi, i za to, że nie przestrzegamy przykazań. Mamy szczęście, że jesteśmy dziećmi miłosiernego Boga Ojca.*

V. Utrwalam

Zabawa edukacyjna „Miłosierny Ojciec”

Zaproś uczniów do kręgu. Uczniowie siadają. Pokaż im pudełko z napisem **BÓG JEST MIŁOSIERNY, BO...** W pudełku znajdują się wydrukowane następujące obrazki (kliknij powyżej, aby je pobrać): narodziny dziecka, chrzest święty, modlące się dziecko, konfesjonał, anioł stróż, Pismo Święte, Hostia, krzyż, kapłan, kościół, Boże Narodzenie, Pan Jezus zmartwychwstały).

Latające pudełeczko wędruje od ucznia do ucznia w czasie grania muzyki. Gdy ją zatrzymasz, uczeń, który ma w rękach pudełko, wyciąga z niego rysunek. Następnie pokazuje go wszystkim i swoimi słowami próbuje wyjaśnić, co znajduje się na rysunku oraz jak przejawia się miłosierdzie Boże ukazane na ilustracji.

Przykłady:

rysunek: narodziny dziecka – uczeń mówi: *Pan Bóg daje mi życie*

chrzest święty – *czyni nas dziećmi Bożymi*

modlące się dziecko – *mogę Pana Boga przepraszać w modlitwie*

konfesjonał – *Pan Jezus przebacza grzechy podczas spowiedzi świętej, gdy żałuję za swe grzechy i proszę Go, aby mi przebaczył*

anioł – *Pan Jezus daje mi Anioła Stróża, aby mnie strzegł od złego*

Hostia – *Pan Jezus pozostaje z nami pod postacią chleba w Komunii Świętej*

Podsumuj zabawę: *Poznaliście wiele przykładów świadczących o Bożym miłosierdziu. Pan Bóg nie jest obojętny na to, co dzieje się w naszym życiu. On nam współczuje, w każdej sytuacji pragnie pomóc. Pan Bóg naprawdę jest miłosiernym Ojcem.*

Mam nadzieję, że dzisiejsza lekcja przekonała was, że możemy bezgranicznie zaufać miłosiernemu Ojcu.

VI. Modłę się

Powiedz: *Panie Boże, dziękujemy za to, że jesteś miłosiernym Ojcem.*

Poproś, aby każdy uczeń podziękował Panu Bogu swoimi słowami, np.: *Dziękuję Ci, Panie Boże, za życie, które mi dałeś.*

Uczniowie modlą się, wykorzystując przykłady z zabawy edukacyjnej.

KATECHEZA 34

Temat: Pan Bóg rozmawia z człowiekiem

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Kształtowanie w uczniach świadomości, że Pan Bóg rozmawia z człowiekiem

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wskazuje Abrahama jako człowieka, z którym rozmawia Pan Bóg,
- uzasadnia potrzebę zaufania Panu Bogu, który rozmawia z człowiekiem w czasie modlitwy.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie; piosenka *Tyle dobrego zawdzięczam Tobie, Panie*; dwie szklanki i woda; piosenka *Ojciec Abraham miał siedmiu synów*

Struktura katechezy

Modlitwa

Powiedz: *Dziękujemy Ci, Boże Ojcze, za miłosierdzie, które nam ofiarowujesz. Pragniemy wielbić Cię piosenką.*

Piosenka *Tyle dobrego zawdzięczam Tobie, Panie*

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Zapytaj: *Powiedzcie własnymi słowami: jaki jest Pan Bóg? (dobry, miłosierny, kocha wszystkich ludzi)*

W trakcie wypowiedzi uczniów umieść na tablicy kartki A4 z tymi określeniami.

Powiedz: *Podczas dzisiejszej lekcji przekonacie się, że Pan Bóg, jak prawdziwy Ojciec, rozmawia z człowiekiem – człowiekiem, którego kocha i o którego się troszczy.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Zuzia nie zdążyła jeszcze zamknąć drzwi do świetlicy, gdy podbiegła do niej Daria. Była szczęśliwa.

– Zuziu, moja ciocia Irena urodziła córeczkę! Chodź, pokażę ci zdjęcia małej Ali! Jest śliczna i zdrowa! Ciocia też czuje się dobrze. Już dwa razy rozmawiałam z nią przez Skype.

Zuzię ogarnęła wielka radość.

– Jaka śliczna! Jakie ma małe paluszki! Jest piękna! – zachwycała się. – A wiesz, Dario, ja wiedziałam, że wszystko będzie dobrze – dodała poważnie.

– Tak? – Koleżanka spojrzała na Zuzkę z niedowierzaniem. – Skąd to wiedziałaś? Myślałaś o mojej cioci?

– No jasne – odparła Zuzia z przekonaniem. – Kiedy tak martwiłaś się o ciocię, ja rozmawiałam z Panem Bogiem. Razem z mamą prosiłyśmy, żeby urodziła zdrową córeczkę.

– Wiesz, Zuza, czasami ci zazdroścę – powiedziała Daria.

– Ale czego?

– No na przykład tego, że kiedy my denerwowaliśmy się o ciocię i Alę, ty już wiedziałaś, że wszystko będzie dobrze. To dla mnie takie dziwne.

– My zawsze modlimy się, gdy wiemy, że ktoś potrzebuje pomocy. I o tę pomoc prosimy Pana Boga.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Jaką wiadomość miała dla Zuzi Daria? (ciocia Darii urodziła zdrową córeczkę)
- Czym wcześniej była zaniepokojona rodzina Darii? (czy Ala urodzi się zdrowa)

- Jak zareagowały mama i Zuzia, gdy dowiedziały się o kłopotach zdrowotnych podczas ciąży? (zaczęły się modlić o zdrowie dla cioci Darii i jej małej córeczki)

Podziel tablicę pionową linią na dwie części. W lewej części wpisz imię DARIA, w prawej ZUZIA.

Zapytaj: *Jak zachowywała się rodzina Darii i sama Daria, gdy dowiedziała się, że są kłopoty z narodzinami małej Ali?*

Zapisz na tablicy po lewej stronie: ZDENERWOWANIE, NIEPOKÓJ, OBAWY.

Zapytaj: *Jak zachowywała się mama Zuzi i sama Zuzia, gdy dowiedziały się, że są kłopoty z narodzinami małej Ali?*

Zapisz na tablicy po prawej stronie: MODLITWA, ZAUFANIE PANU BOGU, WIARA, ŻE WSZYSTKO BĘDZIE DOBRZE.

Powiedz: *Za chwilę poznacie historię Abrahama – człowieka, z którym rozmawia Pan Bóg i który Panu Bogu ufa.*

III. Poznaję

Pismo Święte (por. Rdz 12,1–2.4.17.19)

Pan Bóg mówi do Abrahama: „Wyjdź z twojej ziemi rodzinnej do kraju, który ci wskaże. Z ciebie powstanie wielki naród, będę ci błogosławił. Będziesz znany”. Abraham udaje się w drogę, którą wskazuje mu Pan Bóg, mimo że ma już siedemdziesiąt pięć lat. Wierzy Panu Bogu, że jego żona, Sara, urodzi syna, któremu dadzą na imię Izaak.

Zapytaj:

- Co Pan Bóg każe zrobić Abrahamowi? (opuścić ziemię, w której żyje, ruszyć do miejsca, które Pan Bóg mu wskaże)
- Jak reaguje Abraham na to polecenie Pana Boga? (pakuje się, rusza w drogę)

Rozpocznij narrację, nawiąż do powyższego tekstu.

Zapytaj:

- Ile lat ma Abraham? (75)
- Czy będąc tak starym człowiekiem, łatwo jest wyruszyć w nieznaną? Zostawić przyjaciół, znajomych? (nie)

Powiedz: *Abraham to zamożny człowiek. Ma wszystko poza dziećmi. To jest jego największe zmartwienie. Nie ma komu przekazać swojego*

majątku. Abraham, postanawia zaufać Panu Bogu i rusza w drogę. Porzuca wszystko i idzie tam, gdzie Pan Bóg go prowadzi, a gdy ma sto lat, rodzi mu się syn. Pan Bóg wypełnia obietnicę i czyni Abrahama ojcem wielkiego narodu.

Zapytaj: *Czy łatwo jest Abrahamowi uwierzyć w to, co mówi Pan Bóg? (nie) Podsumuj: Macie rację. Pan Bóg obiecuje Abrahamowi rzecz niemożliwą, tak po ludzku. Jego żona Sara jest już starszą panią, a ma stać się matką. Jednak Abraham mimo wszystko ufa Panu Bogu. Wierzy, że to, co Pan Bóg mówi, jest prawdą i rzeczywiście się wydarzy.*

Poproś uczniów, aby otworzyli podręczniki. Zapytaj: *Kogo obiecuje Pan Bóg Abrahamowi i Sarze? (syna, Izaaka)*

IV. Odpowiadam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Pan Bóg dotrzymuje obietnicy i daje Abrahamowi syna. Przyklej pasującą naklejkę.*

Powiedz: *Dzisiaj Pan Bóg także mówi do człowieka. Mówi do nas poprzez Pismo Święte. Mówi do naszych serc.*

Zabawa edukacyjna „W ciszy słyszę”

Przed lekcją przygotuj sobie dwie szklanki i wodę. Ustaw szklanki przed uczniami i poproś, aby zakryli dłońmi oczy i głośno krzyczeli. Przelewaj wodę ze szklanki do szklanki. Po chwili ucisz ich i zapytaj, czy coś usłyszeli. Prawdopodobnie padnie odpowiedź „nie” albo „nasze krzyki”. Wtedy ponów prośbę o zakrycie oczu, ale tym razem niech uczniowie zachowają całkowitą ciszę. Przelewaj wodę ze szklanki do szklanki i ponów pytanie.

Podsumuj: *Chciałem/am wam uświadomić, że aby rozmawiać z Panem Bogiem, czyli się modlić, potrzebujemy ciszy.*

Praca z podręcznikiem

Wykonaj z uczniami zadanie 2 w podręczniku. Omów sytuację ukazaną na rysunku.

Zadanie 2: *Przyjrzyj się rysunkowi. Przekreśl te elementy, które nie pozwalają rodzinie skupić się na modlitwie.*

V. Utrwalam

Zabawa edukacyjna „Ojciec Abraham”

Powiedz: *Pan Bóg rozmawia z Abrahamem i obiecuje mu bardzo liczne potomstwo. My jesteśmy jego potomkami. Wiecie, że Pan Bóg przemawia do nas poprzez słowo Boże; ale mówi do nas także poprzez innych ludzi. Na przykład ja na każdej lekcji religii mówię do was o tym, co przekazuje ludziom Pan Bóg – abyście to odkryli i poznali.*

Powiedz: *Przygotowałem/am dla was zabawę. Podczas niej będę wydawał/a wam polecenia. Musicie uważnie słuchać.*

Piosenka Ojciec Abraham miał siedmiu synów

Włącz muzykę (piosenka jest dostępna m.in. w serwisie YouTube) i naucz uczniów tekstu:

Ojciec Abraham miał siedmiu synów, siedmiu synów miał ojciec Abraham. A oni siedli i nic nie jedli, tylko śpiewali sobie tak.

Uczniowie śpiewają zwrotkę. Wydajesz polecenie: prawa ręka. W tym momencie wszyscy uderzają prawą ręką we własne kolano i śpiewają zwrotkę. Następnie „uruchamiasz” lewą rękę uczniów, obie ręce, prawą nogę, lewą nogę, obie nogi, lewą rękę i lewą nogę itd. – dzieci wystukują ręką i/lub nogą rytm.

Dzieci śpiewają, wykonując wskazane przez ciebie ruchy.

VI. Modłę się

Powiedz: *Panie Boże! Ty jesteś Bogiem dobrym, kochającym każdego człowieka Ojcem, któremu każdy może zaufać. Prosimy Cię, abyśmy pragnęli często z Tobą rozmawiać, abyśmy pragnęli Cię słuchać.*

Uczniowie: *Prosimy Cię, Panie Boże. Ojcze nasz...*

KATECHEZA 35

Temat: Pan Bóg rozmawia z Maryją

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Kształtowanie postawy zaufania Maryi jako Matki Chrystusa i naszej

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- odkrywa, że Pan Bóg rozmawia z Maryją poprzez anioła,
- wyjaśnia, że Maryja jest matką Jezusa i wszystkich ludzi.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, praca z ilustracjami

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, prezentacja multimedialna „Zdrowaś Maryjo”, mapa Ziemi Świętej;

koperty z wyciętymi literami (do zabawy edukacyjnej „Budujemy zdanie”)

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Boże, wiemy, że słuchasz nas, gdy zwracamy się do Ciebie w modlitwie. Prosimy, daj nam wszystkim potrzebne dzisiaj łaski.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy – zabawa edukacyjna „Budujemy zdanie”

Podziel zespół klasowy na 5 grup. Rozdaj przygotowane wcześniej ponumerowane koperty z wyciętymi literami (jedna koperta dla jednej grupy). Na odwrocie każdej z liter znajduje się cyfra – litery są ponumerowane zgodnie z miejscem ich występowania w wyrazie.

Grupa I: **A B R A H A M** –

Grupa II: **C Z Ł O W I E K**

Grupa III: **K T Ó R Y**

Grupa IV: **U F A**

Grupa V: **B O G U**.

Powiedz: Ułóżcie wyraz zgodnie z numeracją znajdującą się na odwrocie.

Po wykonaniu zadania poproś kolejno każdą z grup o odczytanie ułożonego wyrazu.

Zapytaj: *Jak brzmi całe zdanie?* Uczniowie odczytują ponownie: **ABRAHAM – CZŁOWIEK, KTÓRY UFA BOGU.**

Zapytaj: *Czy możecie podać mi dowód na to, że Abraham rzeczywiście ufa Panu Bogu?* (zostawia wszystko i udaje się w nieznaną)

Powiedz: *Podczas dzisiejszej lekcji poznacie kolejną osobę, która bezgranicznie ufa Panu Bogu, z którą Pan Bóg rozmawia poprzez anioła. Posłuchajcie opowiadania. Ono podpowie wam, kim jest ta osoba.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Babcia Zosia i dziadek Staszek wrócili z pielgrzymki do Ziemi Świętej. Byli pod wielkim wrażeniem tego, co widzieli. Podczas niedzielnego spotkania pokazywali zdjęcia i mówili, mówili...

– Popatrzcie, to jest bazylika Zwiastowania Pańskiego. To w tym miejscu Anioł Gabriel przychodzi do Maryi, aby powiedzieć Jej, że urodzi Ona Pana Jezusa, Syna Bożego.

– Jak tam pięknie! – wykrzyknęła Zuzia.

– Bazylika rzeczywiście jest piękna, ale zbudowano ją wiele lat później. Maryja nie mieszkała w bazylice, ale w ubogim domu wykutym w skale.

– Co?! Dom w skale? – Zuzia była zaskoczona.

– Ja też się zdziwiłam – dodała babcia, widząc reakcję Zuzi. – Kiedy tak rozglądałam się wokół, wyobrażałam sobie, jak mogło wyglądać życie Maryi... Myślałam też o tym, że Pan Bóg właśnie Ją, ubogą młodą kobietę, wybiera na Matkę swego Syna.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Gdzie byli dziadkowie Zuzi i Franka? (w Ziemi Świętej)
- O kim mówili dziadkowie, pokazując zdjęcia z Ziemi Świętej? (o Maryi)

Powiedz: *Za chwilę usłyszycie Ewangelię. Słuchajcie uważnie. Dzisiaj zabawimy się w podróżników.*

III. Poznaje

Pismo Święte (por. Łk 1,26–31.38)

Pan Bóg posyła Anioła Gabriela do miasta Nazaret, do Maryi. Anioł wchodzi do domu i mówi: „Witaj, Maryjo, Pan Bóg jest z Tobą. On wybrał Cię, abyś została Matką Jego Syna, któremu dasz na imię Jezus”. Maryja odpowiada: „Niech się stanie tak, jak chce Pan Bóg”.

Zapytaj:

- Kogo posyła Pan Bóg do Maryi? (Anioła Gabriela)
- Co zapowiada anioł? (że Maryja urodzi Syna Bożego i da Mu na imię Jezus)
- Czy Maryja zgadza się zostać mamą Syna Bożego? (tak)
- Jak nazywa się miasto, w którym mieszka Maryja? (Nazaret)

Pokaż dzieciom **uproszczoną mapę Ziemi Świętej**. Uczniowie wyszukują miasto Nazaret.

Podsumuj: *Dzisiaj poznaliście jedno z najważniejszych wydarzeń w dziejach świata. Od tysięcy lat ludzie oczekiwali zapowiedzianego przez proroków Syna Bożego. I oto stało się. Pan Bóg, poprzez anioła Gabriela, zapowiada, że Pan Jezus narodzi się z Maryi.*

IV. Odpowiadam

Prezentacja multimedialna „Zdrowaś Maryjo”

Zapytaj: *Czy znacie modlitwę, która zawiera słowa anioła Gabriela wypowiedziane do Maryi? Powiedz: Tą modlitwą jest modlitwa Zdrowaś, Maryjo. Pokaż uczniom prezentację mozesz ją też wydrukować).*

Powiedz: Słowo „amen” kończy wiele modlitw. Maryja odpowiada Panu Bogu „Amen – zgadzam się” i my podobnie mówimy „Amen”, czyli „niech tak się stanie” – *prosimy w ten sposób, aby Pan Bóg dał nam łaski, o które się modlimy.*

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Kto mówi Maryi, że zostanie Mamą Pana Jezusa? Narysuj tę postać i dokończ ilustrację.*

Zadanie 2: *Uzupełnij krzyżówkę. Pierwsze litery haseł czytane pionowo utworzą rozwiązanie.*

Zadanie 3: *Wokół Maryi gromadzą się dzieci Boże z całego świata. Dokończ kolorowanie rysunku.*

VI. Modłę się

Powiedz: *Wołajmy do naszej Matki, która jest w niebie: Zdrowaś, Maryjo...*

KATECHEZA 36

Temat: Co to jest modlitwa?

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Ukazanie uczniom modlitwy jako rozmowy z Bogiem

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

→ wyjaśnia, czym jest i na czym polega modlitwa.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, słowa kluczowe na kartkach A4, kartki A4 z intencjami modlitw; piosenka *Gdy Boży duch wypełnia mnie*

Struktura katechezy

Modlitwa

Dziękujemy, Maryjo, że jesteś naszą Matką, że możemy się do Ciebie zwracać, bo nas wysłuchujesz. Zdrowaś, Maryjo...

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Pokaż uczniom **prezentację** wykorzystaną na poprzedniej lekcji.

Zapytaj:

→ Które słowa wypowiedział Anioł Gabriel do Matki Bożej?
(„Zdrowaś, Maryjo, łaski pełna, Pan z Tobą”)

- Które słowa wypowiada Elżbieta, kuzynka Maryi? („Błogosławionaś Ty między niewiastami”)

Powiedz: *Poznaliśmy modlitwę do Matki Bożej. Dzisiaj zastanowimy się, czym tak właściwie jest modlitwa, na czym ona polega i jak możemy się modlić.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Zuzia cieszyła się, że cały weekend spędzi u dziadków. I to sama. Uwielbiała z nimi przebywać. Mieli mnóstwo pomysłów na to, jak wypełniać czas. Dziadek Staszek lubił wyprawy do lasu i zaraził tą pasją Zuzię. Tym razem wyznaczył trasę, która wiodła wokół jeziora. Zuzia wróciła z wyprawy zmęczona, ale szczęśliwa. Po obiedzie przysnęła, a gdy się obudziła, w sypialni nikogo nie było. Zajrzała do pokoju babci.

– O, modlisz się, babciu – szepnęła Zuzia i zamknęła drzwi.

Wróciła do sypialni. Po chwili w progu stanęła babcia.

– Zuzanko, czy coś się stało?

– Nie, babciu, obudziłam się i chciałam opowiedzieć ci o naszej wyprawie z dziadkiem, ale ty rozmawiasz teraz z Panem Bogiem, więc ja założę kaptcie i pójdę do dziadka. Poczekam na ciebie – powiedziała dziewczynka i przytuliła się do babci.

– Jesteś cudowna, kocham cię, Zuziu.

– Ja ciebie też!

II. Spotykam

Wywieś na tablicy **słowa kluczce: babcia, dziadek, Zuzia, modlić się, wyprawa, zasnąć, poczekać**. Używając ich, uczniowie mają streścić opowiadanie.

Podsumuj: *Zuzia wiedziała, że modlitwa to rozmowa z Panem Bogiem. Nie chciała w niej przeszkodzić. Postanowiła poczekać, aż babcia skończy się modlić.*

Powiedz: *Dzisiaj poznamy Dawida. Jest on pasterzem, żyje w Ziemi Świętej (możesz wykorzystać mapkę, aby pokazać uczniom ten kraj). To tego pasterza Pan Bóg wybiera na nowego króla. Dawida możemy nazwać człowiekiem modlitwy. Podczas każdej Mszy Świętej śpiewane*

są Psalmy, modlitwy, które ułożył i którymi modlił się Dawid. Za chwilę usłyszycie słowa modlitwy Dawida.

III. Poznaję

Pismo Święte (Psalmy)

1. Odczytaj tekst: **Panie Boże, zmiłuj się nade mną, wybac mi, pomagaj, bo nieustannie wołam do Ciebie.** (por. Ps 86,3)

Zapytaj: Czym jest modlitwa? (rozmową z Panem Bogiem); *Co Dawid mówi w tej modlitwie?* (prosi, aby Pan Bóg się zmiłował, ulitował nad nim, pomagał)

Powiedz: *Dawid mówi, że nieustannie się modli, czyli że zawsze zwraca się do Pana Boga.*

Podsumuj: *Modlitwa, w której prosimy Pana Boga o wybaczenie, pomoc, nazywa się modlitwą prośby.*

2. Odczytaj tekst: **Panie, mój Boże, z całego serca mojego będę Cię chwalił.** (Ps 86,12)

Zapytaj: *Co w tej modlitwie mówi Dawid Panu Bogu?* (że Go chwali)

Podsumuj: *Modlitwa, w której wychwalamy Pana Boga, to modlitwa uwielbienia.*

3. Odczytaj tekst: **Pan jest moim pasterzem, nie brak mi niczego.** (Ps 23,1)

Zapytaj: *Co w tej modlitwie, rozmowie z Panem Bogiem, mówi Dawid?* (że Pan Bóg daje mu wszystko, czego potrzebuje)

Podsumuj: *Modlitwa, w której dziękujemy Panu Bogu za Jego pomoc, to modlitwa dziękczynna.*

Powiedz: *Dzięki Dawidowi i jego Psalmom poznaliśmy następujące rodzaje modlitwy: (wywieś na tablicy **kartki z tekstami**):*

1. **MODLITWA PROŚBY**
2. **MODLITWA UWIELBIENIA**
3. **MODLITWA DZIĘKCZYNNNA**

IV. Odpowiadam

Powiedz: *Nauczymy się piosenki, w której podziękujemy Panu Bogu za to, że poprzez Dawida uczy nas, iż modlitwa to rozmowa z Nim.*

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Przyklej naklejki i odczytaj zdanie.*

Zadanie 2: *O czym chcesz rozmawiać z Panem Bogiem? Narysuj.*

Zabawa edukacyjna „Nasze rozmowy”

Powiedz: Wiecie, że modlitwa to rozmowa z Panem Bogiem. W tej rozmowie możemy Panu Bogu dziękować, uwielbiać Go za to, co czyni dla nas, prosić o pomoc dla siebie i dla innych. Abyście to zapamiętali, proponuję zabawę.

Przykład I

Powiedz: Porozmawiamy przez telefon.

Pokazuj gestami, że rozmawiasz przez telefon. Wywołaj imię jednego z chętnych uczniów i rozpocznij z nim dialog. Rozmowa może przebiegać np. tak:

- Halo, Kasiu, to ty? Tu babcia – mówisz.
- Witaj, babciu – odpowiada uczennica.
- Kupiłam ci ten wielokolorowy długopis, o którym mówiłaś.
- Dziękuję.

W tym momencie kończysz rozmowę.

Powiedz: Kasia zareagowała prawidłowo – dowiedziała się, że babcia kupiła jej długopis, więc podziękowała. To prawidłowa postawa.

Podsumuj: Jak dziękujemy innym osobom za coś, co od nich otrzymaliśmy, tak powinniśmy dziękować Panu Bogu. To jest modlitwa dziękczynna.

Przykład II

- Jurku, mam problem z matematyką.
- Tak? Czy mogę ci jakoś pomóc?
- Tak, poćwicz ze mną w sobotę.
- Zgoda.

Powiedz: Prosiłem/am kolegę o pomoc. On zechciał mi jej udzielić. Będzie się ze mną uczył. To prawidłowa postawa: potrzebuję pomocy, więc o nią proszę.

Podsumuj: *Jak wierzę, że pomoże mi kolega, tak ufam, że otrzymam pomoc od Pana Boga. Dlatego zwracam się do Niego w modlitwie prośby.*

Przykład III:

– Mamo, dostałam czwórkę z matematyki.

– Brawo!

– To dzięki Jurkowi! Pomógł mi w nauce. Jest wielki!

Podsumuj: *Tak jak rozmawiamy z najbliższymi, kolegami, tak mamy nauczyć się rozmawiać z Panem Bogiem. Najczęściej zwracamy się do Pana Boga z prośbą (o zdrowie, dobre oceny, zdany egzamin, jakiś prezent). Ale czy pamiętamy, aby Pana Boga uwielbiać za wszystko, co dla nas robi?*

Podsumuj: *Król Dawid, uwielbiając Pana Boga, tańczył z radości. Kiedy wychwalamy Pana Boga za Jego pomoc, modlimy się modlitwą uwielbienia.*

VI. Modlę się

Powiedz: *Zapraszam was do modlitwy. Niech każdy zastanowi się, o co chce prosić, za co chce podziękować, a za co uwielbiać Pana Boga.*

Modlitwa spontaniczna. Rozpocznij modlitwy słowami, aby pomóc uczniom, np.:

Proszę Cię, Panie Boże, o...

Dziękuję Cię, Panie Boże, za...

Uwielbiam Cię, Panie Boże, za to, że...

KATECHEZA 37

Temat: Wołamy do Pana Boga „Ojczy nasz”

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Kształtowanie w uczniach świadomości, że Pan Jezus mówi nam, o co powinniśmy się modlić

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- odkrywa, że to Pan Jezus uczy nas, jak modlić się do Pana Boga,
- modli się słowami modlitwy *Ojczy nasz*.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, napis „Święć się imię Twoje”, ilustracje; dwa pudełka, kolorowe tasiemki

Struktura katechezy

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: *Podczas ostatniej katechezy mówiliśmy, że modlitwa to rozmowa z Panem Bogiem, która wymaga naszego wyciszenia.*

Modlitwa

Powiedz: *Wstańcie. Uczyńmy znak krzyża, pomódlmy się w ciszy. W Imię Ojca i Syna...* (chwila ciszy). A może ktoś chce głośno podziękować Panu Bogu?

Jeżeli zgłosi się uczeń, po jego słowach mówisz: *Dziękujemy Ci, Panie Boże.* Jeżeli nie ma chętnych uczniów, ty sam/a podziękuj, poproś, uwielbij Pana Boga.

Uczniowie powtarzają: *Dziękujemy Ci, Panie Boże, Uwielbiamy Cię, Panie Boże, Prosimy Cię, Panie Boże.*

Powiedz: *Podczas dzisiejszej lekcji dowiedziecie się, że sam Pan Jezus uczy nas, jak mamy się modlić, o co prosić Pana Boga. Najpierw posłuchajcie opowiadania.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Po wieczornej kąpeli Zuzia usłyszała od mamy:

– *Córeczko, przyszła pani Ilona, muszę z nią porozmawiać, pomódl się sama, dobrze?*

– *Dobrze – odpowiedziała dziewczynka. Weszła do swojego pokoju i włączyła muzykę. Po chwili śpiewała razem z Arką Noego.*

– *Zuza, miałaś się pomodlić i położyć spać. A ty co?*

– *Przecież się modlę, mamo! Tańczę i śpiewam: „... Zabierzesz mnie na drugi brzeg. Za Tobą będę do Nieba biegł”^{*}.*

Mama przysłuchiwała się przez moment.

– *No tak, masz rację. Piosenka to też rozmowa z Panem Bogiem. Wychwalaj Go, ale za dziesięć minut widzę cię w łóżku. Zgoda?*

– *Tak jest!*

II. Spotykam

Powiedz: *Pokażcie, jak Zuzia okazywała, że kocha Pana Boga.* (uczniowie podejmują próbę tańca – kręcą się, unoszą ręce, twarze radosne)

Podsumuj: *Zuzia tańcem i śpiewem okazała Panu Bogu, jak bardzo Go kocha. Piosenka, którą śpiewała Zuzia, była modlitwą wychwalającą Pana Boga.*

^{*} Fragment piosenki *Na drugi brzeg* z repertuaru zespołu Arka Noego.

III. Poznaje

Powiedz: *Pan Jezus uczy swoich uczniów, jak mają się modlić, o co mają Pana Boga prosić. Uczy ich modlitwy „Ojcze nasz”. Dzisiaj Pan Jezus powie nam, jak mamy zwracać się do Pana Boga, aby wychwalać Jego święte imię.*

Pismo Święte (por. Łk 11,1-2)

Po wspólnej modlitwie jeden z uczniów mówi do Pana Jezusa: „Panie, naucz nas się modlić”. Pan Jezus odpowiada: „Kiedy się modlicie, mówcie do Pana Boga «Ojcze nasz»”.

IV. Odpowiadam

Zapytaj: *Kiedy uczniowie proszą Pana Jezusa, aby nauczył ich się modlić? (gdy widzą, jak Pan Jezus się modli, chcą modlić się tak jak On)*
Dopowiedz: *Uczniowie wielokrotnie obserwują, jak Pan Jezus odchodzi w ustronne miejsce, aby się modlić, rozmawiać z Panem Bogiem. Po jednej z tych modlitw proszą Go, aby i ich nauczył się modlić.*

Zapytaj: *Jaką modlitwę przypominają wam słowa Pana Jezusa? (modlitwę Ojcze nasz)*

Powiedz: *Pan Jezus chce, abyśmy nazywali Pana Boga Ojcem. To On uczy nas, jak mamy zwracać się do Pana Boga.*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Popraw po śladzie i odczytaj słowa, którymi mamy zwracać się do Boga Ojca.*

Podsumuj: *Pan Jezus pragnie, abyśmy zwracali się do Pana Boga słowami „Ojcze nasz”. Pan Bóg jest Ojcem wszystkich ludzi. Wszystkie dzieci Boże, które przyjęły sakrament chrztu świętego, żyją w różnych zakątkach świata, może mają inny kolor skóry, mówią innymi językami, wołają do Boga tymi samymi słowami – „Ojcze nasz”.*

Zadanie 2: *Dzieci Boże wołają do Pana Boga „Ojcze nasz”. Dokończ kolorowanie rysunku.*

Podsumuj: *Pan Jezus pragnie, abyśmy wychwalali imię Pana Boga. Stąd w modlitwie „Ojcze nasz” słowa: „Święć się imię Twoje”. Kiedy czynimy dobro, wychwalamy Pana Boga, uświęcamy Jego Imię.*

Powiedz: Często wymawiamy imię Pana Boga niepotrzebnie, nadaremnie, zwłaszcza gdy się czegoś wystraszymy. Powinniśmy tego unikać. A jeżeli już wykrzyknijemy Jego imię, pomódlmy się. Powiedzmy: O Boże! Pomóż mi... O Boże! Dziękuję, że jesteś.

Zabawa edukacyjna „Święć się imię Twoje”

Ułóż w kręgu napis „Święć się imię Twoje”.

Zaproś dzieci na dywan. Postaw przed nimi **dwa pudełka**, jedno zawiera rysunki z przykładami zachowań, drugie jest puste.

Uczniowie losują ilustracje, omawiają je i ustalają, czy poprzez dane zachowanie uświęcamy Boże imię i potwierdzamy, że pragniemy żyć zgodnie z Jego wolą, przyznajemy się do Pana Boga. Rysunki ukazujące, że dajemy świadectwo, iż Pan Bóg jest dla nas ważny, układamy pod paskiem z napisem „Święć się imię Twoje”. Rysunki z przykładami negatywnych zachowań odkładamy do drugiego pudełka.

Po omówieniu wszystkich rysunków ułóż z dwóch kawałków tasiemki perspektywę drogi, na której rozłożysz rysunki z pozytywnymi zachowaniami.

Powiedz: *Poprzez nasze słowa, myśli, zachowania wobec innych ludzie poznają Pana Boga. Kto widzi i słyszy nas, zaczyna rozumieć, jak ważny jest dla nas Pan Bóg.*

Pan Bóg, nasz Ojciec, prowadzi swoje dzieci do nieba. On każdego dnia jest z nami, troszczy się o nas i nam pomaga. Pan Bóg daje nam ludzi, którzy uczą nas, jak mamy iść drogą prowadzącą do spotkania z Panem Bogiem w niebie.

V. Utrwalam

Zabawa edukacyjna „Gliniane tablice”

Powiedz: *A teraz przypomnimy sobie słowa modlitwy „Ojcze nasz”.*

Na tej katechezie wykorzystujemy tylko fragment, w linku dostępny jest do wydrukowania cały tekst modlitwy:

1. Ojcze nasz, któryś jest w niebie,
2. święć się imię Twoje.

Powiedz: *Zabawimy się w archeologów: jesteśmy w Ziemi Świętej. Przeszukujemy teren. Pozbieraliśmy odłamki glinianej tablicy.*

Podziel uczniów na grupy i każdej z grup wręcz kopertę z pociętym tekstem: „Ojcze nasz, któryś jest w niebie, święć się imię Twoje”.

Powiedz: *Waszym zadaniem jest dopasować części tak, aby odczytać tekst modlitwy „Ojcze nasz”.*

Po wykonaniu zadania uczeń z każdej grupy odczytuje tekst. Pomóż tym, którzy mają trudności w czytaniu.

VI. Modlę się

Powiedz: *Pomodlimy się modlitwą „Ojcze nasz”, której uczy nas Pan Jezus.*

KATECHEZA 38

Temat: Prosimy Pana Boga o Jego królestwo

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Kształtowanie w uczniach świadomości, że w modlitwie *Ojcze nasz* prosimy Pana Boga o pomoc w budowaniu królestwa Bożego na ziemi, wierząc w ponowne przyjście Pana Jezusa

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia, że Królestwo Boże na ziemi jest tam, gdzie panują miłość, radość, przebaczenie, dobro,
- odkrywa, że Pan Jezus przyjdzie ponownie na świat,
- rozwiązuje dylematy moralne, ukazując życie zgodne z Bożymi przykazaniami.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, praca z ilustracją

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, zdjęcie: dzieci w szkole, tekst modlitwy *Ojcze nasz* – do ułożenia

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Boże, dziękujemy, że jesteś naszym Ojcem. Chcemy dzisiaj wychwalać Twoje imię, wołając: Ojcze nasz...

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Podczas ostatniej lekcji dowiedzieliście się, że Pan Bóg pragnie, abyśmy uświęcali Jego imię dobrym słowem i czynem. Dzisiaj powiemy o kolejnych prośbach, które wypowiadamy podczas modlitwy „Ojcze nasz”.

I. Odkrywam

Opowiadanie

Zuzia właśnie zakończyła wieczorną modlitwę. I myślała: Pani Emilka będzie zadowolona, gdy powiem jej, że odmówiłam całe „Ojcze nasz”. Ale tak naprawdę to ja nie rozumiem, o co proszę... Przyjdź królestwo Twoje... Co to właściwie znaczy?

Zuzia powtórzyła słowa modlitwy, ziewając.

– Nie rozumiem tych słów – powiedziała sama do siebie. – Muszę rano zapytać o to mamę, bo przecież z nieba nie spadnie żadne królestwo... Zuzia myślała o tym jeszcze przez chwilę, a potem zapadła w błogi sen.

II. Spotykam

Zapytaj: Jakich słów modlitwy „Ojcze nasz” nie rozumiała Zuzia? („przyjdź królestwo Twoje”)

Powiedz: Dzisiaj zastanowimy się, dlaczego Pan Jezus chce, abyśmy prosili Pana Boga o przyście królestwa Bożego na ziemię.

III. Poznaję

Pismo Święte (por. Mt 6,10)

Niech przyjdzie Twoje królestwo, niech Twoja wola spełnia się na ziemi tak jak w niebie.

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Gliniane tablice”

Powiedz: A teraz przypomnimy sobie słowa modlitwy „Ojcze nasz”.

Na tej katechezie wykorzystujemy następujące fragmenty modlitwy *Ojcze nasz*:

1. Ojcze nasz, któryś jest w niebie,
2. święć się imię Twoje;
3. przyjdź królestwo Twoje, bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi;

Podziel uczniów na 2 grupy.

Powiedz: *Zabawimy się w archeologów. Znów jesteśmy w Ziemi Świętej. Przeszukujemy teren. Pozbieraliśmy odłamki glinianej tablicy i próbujemy odczytać, co na nich zapisano.*

W tym momencie rozdaj uczniom koperty z pociętym tekstem: „**Ojcze nasz, któryś jest w niebie, święć się imię Twoje**” oraz „**przyjdź królestwo Twoje, bądź wola Twoja jako w niebie tak i na ziemi**”.

Powiedz: *Waszym zadaniem, tak jak poprzednio, jest ułożenie fragmentów tak, aby móc odczytać tekst modlitwy „Ojcze nasz”. Zapraszam was do zabawy!*

Po wykonaniu zadania wybrany uczeń z każdej grupy odczytuje tekst. Pomóż tym, którzy mają trudności w czytaniu.

Uczniowie siadają do ławek.

Zapytaj: *Jak według was wygląda Boże królestwo, o które prosimy w modlitwie?* (np. jest kolorowo, wesoło, nikt nie cierpi, jest dużo radości, jest pełno złota, jest pałac, mieszkają w nim Pan Bóg, Pan Jezus, Maryja, święci)

Podsumuj: *Kiedy wypowiadamy słowa „Przyjdź królestwo Twoje”, wyznajemy, że wierzymy, iż Pan Jezus przyjdzie ponownie na świat.*

Kontynuuj: *Królestwo Boże to nie zamki ze złota. Królestwo Boże to miejsce spotkania z Panem Bogiem. Przypomnij sobie, ile jest w tobie radości, gdy jedziesz odwiedzić ciocię czy babcię, której dawno nie widziałeś i za nią tęsknisz. Jaka radość towarzyszy twojej podróży, gdy nie możesz się doczekać, aby już wyściskać ciocię czy babcię! Pan Bóg obiecuje nam jeszcze więcej radości, bo Jego królestwo jest nią przepelnione. Ale musicie pamiętać, że słowami „przyjdź królestwo Twoje” prosimy także, aby Pan Bóg pomagał nam budować królestwo Boże na ziemi. On chce, aby wszędzie tam, gdzie jesteśmy, panowały miłość, radość, przebaczenie, dobro.*

Zabawa edukacyjna „Zapamiętaj i powtórz”

Poproś, aby uczniowie usiedli w kręgu. Wybierz sześciu ochotników. Pięciu wyprowadź z klasy (zostawiając ich pod opieką) lub stań w drzwiach, tak aby widzieć uczniów i w klasie, i na korytarzu. Jedno z wybranych dzieci pozostaje w kręgu.

Pokaż uczniom **zdjęcie** (dzieci w szkole – możesz je wyświetlić lub wydrukować). Siedzący w środku kręgu także je ogląda. Zadaniem ucznia jest zapamiętanie jak największej liczby szczegółów zdjęcia.

Poproś, aby do klasy wszedł jeden z pięciorga uczniów oczekujących na korytarzu. To jemu o tym, co widział na zdjęciu, opowiada uczeń siedzący w kręgu. Później dołącza do dzieci w kręgu. Zaproś do klasy kolejnego ucznia czekającego w korytarzu. Teraz to on wysłuchuje ucznia z kręgu, dowiadując się, co znajdowało się na zdjęciu. I tak czynność powtarza się, aż opowiadać będzie ostatni z ochotników. Po zakończeniu zabawy uczniowie wymieniają „zagubione” w trakcie opowiadania szczegółów.

Podsumuj: *Ta zabawa miała wam uświadomić, że królestwo Boże budujemy także w szkole. Uczniowie wspólnie spędzali czas, okazywali sobie pomoc, była radość, każdy troszczył się o drugiego, a także o to, aby dobrze wykonać swoje zadania.*

W modlitwie „Ojcze nasz” prosimy, aby wypełniała się Boża wola w naszym życiu. Czy o tym wiedzieliście? Wypowiadając te słowa, powinniśmy pamiętać o Abrahamie, Samuelu, Maryi. Dlaczego? Bo oni zgadzają się na wszystko, co Pan Bóg chce uczynić w ich życiu. Oni są posłuszni Panu Bogu.

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Pokoloruj litery według wzoru. Odczytaj tekst.*

Zadanie 2: *W każde okienko wpisz pierwszą literkę nazwy tego, co widzisz na obrazku. Następnie podążaj za strzałką i odczytaj hasło. Uzupełnij nim zdanie poniżej. (Powstaje hasło: **dobro**).*

VI. Modlę się

Prosimy Cię, Panie Boże, byśmy budowali Twoje królestwo na ziemi, modląc się do Ciebie, pomagając innym, wykonując swoje zadania. Ojcze nasz...

KATECHEZA 39

Temat: Prosimy Pana Boga o chleb powszedni

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Kształtowanie w uczniach wdzięczności za dary, jakie otrzymujemy od Pana Boga

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- odkrywa, że Pan Bóg troszczy się o pokarm dla ciała i duszy każdego człowieka,
- argumentuje, że należy szanować jedzenie, dzielić się nim z innymi.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, praca z ilustracją, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, zdjęcia do zabawy edukacyjnej „Mali piekarze”; tekst modlitwy *Ojcze nasz* – do ułożenia;

pojemnik śniadaniowy, piosenka *Mało nas do pieczenia chleba*

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Boże, prosimy, byś uzdolnił nas do bycia posłusznymi Tobie i rodzicom.

Uczniowie modlą się wraz z Tobą modlitwą *Ojcze nasz*.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Poproś uczniów, aby usiedli, wyjęli książki i posłuchali, co masz im do powiedzenia. Zwróć uwagę i sprawdź, czy wszystkie dzieci wykonały polecenia.

Powiedz: *Przed chwilą poprosiłem/am was, abyście wykonali kilka czynności. Obserwowałem/am, czy wszyscy wykonali moje polecenia. Wydałem/am wam je nie bez powodu – poprosiłem/am was o konkretne rzeczy, abyśmy mogli przeprowadzić kolejną lekcję religii. Zrobiliście to, o co poprosiłem/am, i dzięki temu w klasie zapanował porządek – wyniknęło z tego dobro. Chcę wam przez to powiedzieć, że podobnie jest z Panem Bogiem: gdy wypełniamy Jego przykazania, przyczyniamy się do tego, że na świecie jest więcej dobra, i w ten sposób budujemy królestwo Boże na ziemi.*

Powiedz: *Na dzisiejszej lekcji poprosimy Pana Boga o kolejną rzecz. W modlitwie „Ojcze nasz” Pan Jezus uczy nas, abyśmy zwracali się do Boga Ojca z prośbą: „Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj”. A teraz przypomnimy sobie słowa modlitwy „Ojcze nasz”.*

Zabawa edukacyjna „Gliniane tablice”

Powiedz: *A teraz przypomnimy sobie słowa modlitwy „Ojcze nasz”.*

Na tej katechezie wykorzystujemy następujące fragmenty modlitwy *Ojcze nasz*:

1. Ojcze nasz, któryś jest w niebie,
2. święć się imię Twoje;
3. przyjdź królestwo Twoje, bądź wola Twoja jako w niebie tak i na ziemi;
4. chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj;

Podziel uczniów na 2 grupy.

Powiedz: *Zabawimy się w archeologów. Znów jesteśmy w Ziemi Świętej. Przeszukujemy teren. Pozbieraliśmy odłamki glinianej tablicy.*

W tym momencie rozdaj uczniom koperty z pociętym tekstem.

Powiedz: *Waszym zadaniem, tak jak poprzednio, jest ułożenie fragmentów tak, aby móc odczytać tekst modlitwy „Ojcze nasz”.*

Po wykonaniu zadania wybrany uczeń z każdej grupy odczytuje tekst.

I. Odkrywam

Opowiadanie

Mama przygotowywała w pośpiechu śniadanie dla Zuzi i Franka.

– Pospieszcie się! Zaspaliśmy, ale wy macie jeszcze szansę zdążyć na lekcje.

– Zuziu, co to? – Zdumiona mama wyciągnęła z plecaka dziewczynki pojemnik na śniadanie wypełniony tym, co zapakowała do niego poprzedniego dnia.

– Nie zjadłam wczoraj wszystkiego. Trzeba wyrzucić – stwierdziła Zuzia.

– Masz rację – odparła mama. – Teraz już musimy to zrobić, ale gdybyś wczoraj, po powrocie do domu, włożyła sałatkę owocową do lodówki, moglibyśmy ją zjeść dzisiaj. Musisz nauczyć się szanować jedzenie, Zuziu. Żywność to Boży dar, którego wielu ludziom brakuje.

– Ja o tym wiem, mamusiu. Tylko zapomniałam. Przepraszam!

II. Spotykam

Weź pojemnik śniadaniowy i pokaż go uczniom. Powiedz: *To bardzo ważny element dotyczący opowiadania o Zuzi. Co się wydarzyło? Każdy z was może powiedzieć tylko jedno zdanie. Słuchajcie się nawzajem, tak aby streścić dokładnie opowiadanie i nie powtarzać się.*

Podsumuj: *Wiele razy widziałem/am, jak dzieci wyrzucają do kosza niezjedzoną kanapkę, nadgryziony owoc czy niedojedzony jogurt. Musimy nauczyć się szanować jedzenie. To dar od Pana Boga, na który wasi rodzice ciężko pracują.*

Powiedz: *Posłuchajcie uważnie słowa, które kieruje do nas Pan Bóg. Ono powie nam, jak mamy troszczyć się o pokarm. Proszę, zapamiętajcie, ile chlebów i ryb mieli uczniowie, a ile zebrano koszy chleba po cudzie Pana Jezusa.*

III. Poznając

Pismo Święte (por. Mt 14,15–21)

Pan Jezus przemawia do zebranego tłumu. Nikt poza Nim nie zauważa, że nadchodzi wieczór. Pan Jezus mówi uczniom, żeby nakarmili wszystkich, bo jest już późno i nie można nic kupić. Uczniowie odpowiadają, że mają tylko pięć chlebów i dwie ryby. Pan Jezus prosi, aby je przynieśli. Spogląda w niebo, błogosławi i modli się, a następnie łamie chleb i przekazuje go uczniom, a uczniowie dają go innym. Okazuje się, że wszyscy najadają się do syta – a ludzi przyszło ponad pięć tysięcy. Uczniowie zbierają resztki chleba, którymi zapełniają aż dwanaście koszy.

Powiedz: *Za chwilę przekonam się, kto z was uważnie słuchał.*

IV. Odpowiadam

Podziel uczniów na 4-5 grup. Każdej grupie daj kartkę.

Zapytaj: *Ile chlebów i ryb mają uczniowie, aby nakarmić tłumy? Narysujcie je. Obok zapiszcie odpowiednie liczby.*

Sprawdź wykonanie zadania.

Powiedz: *A czy ktoś zapamiętał, ile koszy resztek zostało? Otwórzcie podręczniki i sprawdźcie, czy liczba, którą podaliście, jest właściwa. Policzcie kosze na ilustracji i dorysujcie chleb.*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Wypełnij kosze chlebem, który pozostaje po tym, jak Pan Jezus nakarmił tłumy.*

Podsumuj: *Pan Jezus jest zatroskany o ludzi, którym głosi słowo Boże. Wie, że są oni głodni, a jest już późno i nie mają gdzie kupić jedzenia. Czyni cud, poprzez który okazuje swoją miłość i moc. Rozmnaża 5 chlebów i 2 ryby, żeby wszyscy mogli się najeść. Chleba jest tak dużo, że pozostaje jeszcze 12 koszy resztek – które pozbierano, aby się nie zmarnowały.*

Zabawa edukacyjna „Mali piekarze”

Wprowadzenie do zabawy:

Powiedz: *Zapraszam do zabawy, która przekona was, jak wielu ludzi musi ciężko pracować, abyście wy mogli zjeść chleb.*

Pokaż zdjęcia ukazujące, jak powstaje chleb:

1. przygotowanie ziemi – orka;
2. siew zboża;
- 3 kombajny na polu – zbiórka zboża;
4. zwożenie zboża do młyna – wory z mąką;
5. piekarz w piekarni.

W rozmowie kierowanej, stawiając pytania, doprowadź do tego, że uczniowie opowiedzą, jak powstaje mąka. Twoim zadaniem jest doprowadzenie, że rolnik musi przygotować ziemię pod zasiew, zasiać zboże, oczekiwać na jego wzrost, zebrać ziarno z pola i zawieźć je do młyna, aby powstała mąka.

Zabawa właściwa:

Powiedz: *Aby powstał chleb, potrzebujemy: mąki, jajek, wody, drożdży, soli. Zapraszam was do zabawy.*

Pantomima:

- Myjemy ręce – pokazujesz uczniom gest mycia rąk, **uczniowie naśladują twoje ruchy.**
- Wysypujemy mąkę – gest wysypywania z torebki mąki.
- Dolewamy wody – gest dolewania do mąki wody.
- Mieszamy ciasto – gest mieszania.
- Dodajemy jaja – gest wbijania jajek.
- Mieszamy ciasto – ruch mieszania ciasta.
- Dodajemy sól – gest solenia ciasta.
- Dzielimy ciasto na mniejsze kawałki – gest rozrywania ciasta.
- Formujemy chleb – gest formowania ciasta.
- Układamy bochenki na stole – układanie chleba.

Powiedz: *Teraz mamy trochę czasu, bo chleb musi urosnąć.*

Zaproś do zabawy ruchowej ze śpiewem.

Piosenka Mało nas do pieczenia chleba

Tekst:

*Mało nas, mało nas
Do pieczenia chleba,
Tylko nam, tylko nam
Ciebie tu potrzeba!*

*Dużo nas, dużo nas
Do pieczenia chleba,
Więc już nam, więc już nam
Ciebie tu nie trzeba!**

Uczniowie ustawiają się w kole. Do jego środka zapraszasz dwójkę uczniów. Pozostali trzymają się za ręce, wędrują w kole. Na słowa – „ciebie tu potrzeba” dwójka uczniów z wnętrza koła wybiera po jednym uczniu. Zabawa trwa dalej.

Zakończ zabawę.

Powiedz: Przerwywamy nasz płas, bo już czas włożyć chleby do pieca. Ta zabawa miała nam uświadomić, że aby powstał chleb, wielu ludzi musi ciężko pracować. Dlatego Pan Jezus zostawia nam zadanie: chce, abyśmy szanowali trud tych ludzi, a także umieli szanować sam chleb, którego wielu ludziom na świecie brakuje.

Praca z podręcznikiem

Zadanie 2: *Dopasuj odpowiednie naklejki i odczytaj zdanie, które powstało.*

V. Utrwalam

Powiedz: Pan Bóg jest zatroskany o nas, o nasze codzienne życie. Ale Pan Bóg przede wszystkim pragnie, abyśmy byli z Nim w królestwie niebieskim. Dlatego karmi nas Ciałem Chrystusa, pokarmem dla naszej duszy. Jak potrzebujemy chleba, aby nasze ciało było zdrowe, syte, tak potrzebujemy Mszy Świętej, podczas której ludzie przyjmują Ciało Pana Jezusa – pokarm na życie wieczne.

Zadanie 3: *Napisz po śladzie. Odczytaj słowa, które wypowiada kapłan, gdy udziela Komunii Świętej.*

VI. Modłę się

Powiedz: Panie Boże, prosimy Cię, aby w naszym życiu nigdy nie brakło chleba.

* Cyt. za: <https://miastodziedi.pl/piosenki/malo-nas-do-pieczzenia-chleba/> [dostęp: 5.12.2019].

Uczniowie: *Prosimy Cię, Panie Boże.*

Powiedz: *Prosimy Cię także, abyś dawał nam umiejętność dzielenia się z drugim człowiekiem.*

Uczniowie: *Prosimy Cię, Panie Boże.*

Powiedz: *Prosimy Cię, Panie Boże, aby ludzie pragnęli przyjmować Ciało Chrystusa, które jest pokarmem na życie wieczne.*

Uczniowie: *Prosimy Cię, Panie Boże.*

Pomódl się z uczniami modlitwą Ojcze nasz.

KATECHEZA 40

Temat: Prosimy Pana Boga
o odpuszczenie naszych
win

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Uświadomienie uczniom, że w modlitwie *Ojcze nasz* prosimy Pana Boga o odpuszczenie nam grzechów

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- odkrywa, że Pan Bóg odpuszcza nam nasze winy, gdy my przebaczymy innym.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, pocięty tekst modlitwy *Ojcze nasz* – do ułożenia w zabawie edukacyjnej; piosenka *Przepraszam Cię, Boże*;
kartki A4, wykałaczk/słomki

Struktura katechezy

Modlitwa

Dziękujemy Ci, Panie Boże, za Twoją opiekę nad nami. Prosimy Cię za wszystkich, którym brakuje chleba, którzy głodują. Ucz nas dzielić się z potrzebującymi tym, co mamy.

Uczniowie: Prosimy Cię, Panie Boże.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: Pan Jezus uczy nas, jak mamy prosić Pana Boga o chleb powszedni. Sam ofiarowuje siebie pod postacią chleba w czasie Eucharystii, by każdy mógł Go przyjąć.

Dzisiaj Pan Jezus powie nam, abyśmy prosili Pana Boga o przebaczenie i o umiejętność przebaczenia innym.

I. Odkrywam

Powiedz: Słuchajcie uważnie, bo po wysłuchaniu opowiadania odegramy scenkę przedstawiającą sytuację, która wydarzyła się w klasie Zuzi.

Opowiadanie

W klasie Zuzi doszło do bardzo nieprzyjemnej sytuacji. Krzys i Rafał okropnie się pokłócili. Nawet nie chcieli usiąść w jednej ławce. Pani Joanna powiedziała, że nie rozpocznie lekcji, dopóki chłopcy się nie pogodzą.

- Tak nie może być. Cokolwiek między wami zaszło, musicie sobie wszystko wyjaśnić i nawzajem wybaczyć.*

- To niech Krzys mnie przeprosi – powiedział Rafał.*

- Krzysztofie, jesteś w stanie przeprosić kolegę?*

Przez dłuższą chwilę w klasie panowała cisza. Rafał stał z zacisniętymi pięściami. Widać było, że obaj chłopcy są zdenerwowani i nie mogą opanować emocji. Pani wzięła ich na bok i spokojnie z nimi rozmawiała.

W końcu powiedziała:

- Chłopcy, przecież jutro gracie ważny mecz. Musicie być drużyną. Pamiętajcie, co mówił wam trener? Zawsze powtarza, że trzeba działać razem i dążyć do zgody.*

Obaj chłopcy podnieśli głowy i spojrzeli na wychowawczynię.

W końcu Krzysiek podszedł do Rafała i powiedział:

- *Przepraszam. Naprawdę przepraszam.*
- *Głupio wyszło to wszystko – odparł Rafał. – Ale chyba nie ma sensu dalej się kłócić.*
- *Niech ci będzie. Masz rację, przebaczam. Piąteczka. – Rafał podał rękę koledze, a na twarzy pani Joanny pojawił się szeroki uśmiech.*

II. Spotykam

Zapytaj:

- Kto pokłócił się w klasie Zuzi? (Rafał i Krzys)
- Co powiedziała pani Joanna? (że nie poprowadzi lekcji, dopóki chłopcy się wzajemnie nie przeproszą)
- Co mówił Rafał? (że nie wybaczy Krzysowi)
- O czym przypomniała chłopcom pani? (że jutro grają mecz i muszą być zespołem)
- Jakimi słowami Krzysiu przekonał Rafała, aby się pogodzić? („Przepraszam. Naprawdę przepraszam”)

Wybierz uczniów, którzy najlepiej zapamiętali wypowiedzi bohaterów, i przydziel im role Krzysia, Rafała, pani Joanny. Pozostali grają role uczniów przysłuchujących się rozmowie pani Joanny, Rafała i Krzysia. Rozdaj uczniom kartki. Poproś, aby narysowali postać, która została im przydzielona. Ich zadaniem jest wyciąć postać, a twoim nakleić ją na wykałaczkę czy słomkę.

Uczniowie odgrywają scenkę.

Podsumuj: Dla was ta scenka była zabawą, ale z pewnością kiedyś przeżyliście kłótnię z kolegą lub koleżanką. Mam nadzieję, że znalazł się wówczas ktoś, kto namówił was do pogodzenia się. Zależy mi na tym, aby od dzisiejszej lekcji każde z was pomagało w pojednaniu się skłóconych kolegów i samo nie zaczynało sporów.

Powiedz: Zapraszam was do wysłuchania Ewangelii, w której Pan Jezus przebacza tym, którzy doprowadzili do Jego śmierci na krzyżu.

III. Poznaję

Pismo Święte (por. Łk 23,34)

Pan Jezus mówi do Boga: „Ojcze, wybacz im, bo nie wiedzą, co robią”.

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Gliniane tablice”

Powiedz: *A teraz przypomnimy sobie słowa modlitwy „Ojcze nasz”.*

Na tej katechezie wykorzystujemy następujące fragmenty modlitwy *Ojcze nasz*:

1. Ojcze nasz, któryś jest w niebie,
2. święć się imię Twoje;
3. przyjdź królestwo Twoje, bądź wola Twoja jako w niebie tak i na ziemi;
4. i odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom.

Podziel uczniów na 2 grupy.

Powiedz: *Zabawimy się w archeologów. Znów jesteśmy w Ziemi Świętej. Przeszukujemy teren. Pozbieraliśmy odłamki glinianej tablicy.*

W tym momencie rozdaj uczniom koperty z pociętym tekstem: „Ojcze nasz, któryś jest w niebie, święć się imię Twoje” oraz „przyjdź królestwo Twoje, bądź wola Twoja jako w niebie tak i na ziemi”.

Powiedz: *Waszym zadaniem, tak jak poprzednio, jest ułożenie fragmentów tak, aby móc odczytać tekst modlitwy „Ojcze nasz”.* Po wykonaniu zadania wybrany uczeń z każdej grupy odczytuje tekst.

Praca z podręcznikiem

Omów z uczniami rysunek z podręcznika, ukazujący ukrzyżowanego Pana Jezusa.

Zadanie 1: *Pan Jezus wstawia się u Pana Boga za tymi, którzy Go krzyżują. Dokończ kolorowanie rysunku.*

Zadanie 2: *W okienka wpisz litery znajdujące się na palcach obu dłoni. Odczytaj zdanie, które powstało.*

Podsumuj: *Pan Jezus wstawia się u Pana Boga za tymi, którzy Go krzyżują. My wiemy, że nie jest łatwo przebaczać. Jednak Pan Jezus daje nam przykład. Chce, abyśmy Go naśladowali i przebaciali innym (powstaje zdanie: **Panie Boże, pomóż mi przebaczać**).*

V. Utrwalam

Piosenka Przepraszam Cię, Boże

Dzieci śpiewają refren: „Przepraszam Cię, Boże, w skrzywdzonym człowieku, przepraszam dziś wszystkich was. Żałuję za wszystko, to moja wina jest”.

Powiedz: Kiedy krzywdzimy kogoś, kiedy jesteśmy wobec drugiego człowieka złośliwi, kiedy nie chcemy przeprosić, nie jesteśmy posłuszni Panu Bogu. A On pragnie, abyśmy przyznawali się do swojej winy i prosili Go o wybaczenie naszych grzechów.

Nie jesteśmy posłuszni Panu Bogu także wtedy, gdy nie chcemy wybaczyć koledze, który przeprasza. Mamy do niego żal, ponosi nas złość... Pan Bóg wie, że trudno jest nam prosić o przebaczenie, ale równie trudno jest wybaczać. Wówczas musimy pamiętać, że w takiej sytuacji możemy zwrócić się do Pana Boga i prosić Go o pomoc w naprawieniu sytuacji.

VI. Modlę się

Powiedz: Podajmy sobie wszyscy ręce na znak, że jesteśmy pogodzeni, że nie mamy do siebie nawzajem żalu. Jeżeli uznasz, że chcesz kogoś przeprosić, powiedz słowo „przepraszam”.

Uwaga: Również weź udział w tym geście pojednania.

KATECHEZA 41

Temat: Prosimy Pana Boga, aby zbawiał nas od złego

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Kształtowanie w uczniach świadomości, że w modlitwie *Ojcze nasz* prosimy Pana Boga, abyśmy nie ulegali złu

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- odróżnia dobro od zła,
- prosi Pana Boga o pomoc w wyborze dobra.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, tekst modlitwy *Ojcze nasz* – do ułożenia; piosenki *Przepraszam Cię, Boże* i *Jezus o poranku*

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Jezu, Ty przebaczasz tym, którzy Cię krzyżują. Daj nam siłę przebaczania innym, gdy czynią nam zło.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Piosenka Przepraszam Cię, Boże

Powiedz: *Podczas dzisiejszej lekcji będziemy prosili Pana Boga, aby pomagał nam nie ulegać pokusom i wybierać dobro. A teraz przypomnimy sobie słowa modlitwy Ojcze nasz.*

Na tej katechezie wykorzystujemy **następujące fragmenty modlitwy Ojcze nasz:**

1. Ojcze nasz, któryś jest w niebie,
2. święć się imię Twoje;
3. przyjdź królestwo Twoje, bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi;
4. i odpuść nam nasze winy, jako i my odpuszczamy naszym winowajcom.

Podziel uczniów na 2 grupy.

Powiedz: *Zabawimy się w archeologów. Znów jesteśmy w Ziemi Świętej. Przeszukujemy teren. Pozbieraliśmy odłamki glinianej tablicy.*

W tym momencie rozdaj uczniom koperty z pociętym tekstem: „Ojcze nasz, któryś jest w niebie, święć się imię Twoje” oraz „przyjdź królestwo Twoje, bądź wola Twoja jako w niebie tak i na ziemi”.

Powiedz: *Waszym zadaniem, tak jak poprzednio, jest ułożenie fragmentów, tak aby móc odczytać tekst modlitwy „Ojcze nasz”.*

Po wykonaniu zadania wybrany uczeń z każdej grupy odczytuje tekst.

I. Odkrywam

Opowiadanie

Daria namawiała Zuzię, aby pojeździły na rolkach nie po placu zabaw, ale wokół kortów tenisowych.

– *Naprawdę nie mogę. Obiecałam mamie, że będę na placu zabaw. Muszę dotrzymać słowa.*

– *Nie przesadzaj, korty są przecież blisko, po drugiej stronie ulicy.*

– *Wiem, ale ja obiecałam – obstawała przy swoim Zuzia.*

– *Zastanów się. Co może nam się stać? Nic – upierała się Daria. – A tam możemy sobie kupić po gałce lodów. Już otworzyli lodziarnię. Wzięłam pieniądze...*

Zuzia miała wielką ochotę na lody, ale się nie zgodziła.

Wieczorem opowiedziała o tym wszystkim Frankowi.

– Nawet nie wiesz, jaką miałam ochotę na lody – powiedziała. – To było takie trudne. Ale nie chciałam sprawić przykrości mamie. Ona tak się o nas martwi.

– I dobrze zrobiłaś. A Daria? Pojechała na korty? – zapytał Zuzię brat.

– Nie, została ze mną.

– Jesteś wielka. W nagrodę jutro zabieram cię na lody.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Przed jakim wyborem stanęła Zuzia? (iść z Darią, zjeść lody i pojechać na rolkach wokół kortów czy być posłuszną mamie i zostać na placu zabaw)
- Jakiego wyboru dokonała? (postanowiła być posłuszną mamie i zostać na placu zabaw)
- Co spowodowało, że Zuzia podjęła taką decyzję? (nie chciała zdenerwować, zmartwić mamy)
- Czy był to dla Zuzi łatwy wybór? (nie)

III. Poznaję

Powiedz: Posłuchajcie słowa Bożego. W nim usłyszycie, że Pan Jezus mówi do nas, iż będzie nam pomagał nie ulegać pokusom.

Pismo Święte (por. 2 Kor 12,9)

Pan Jezus mówi do Świętego Pawła: „Wystarczy ci mojej łaski. Daję ci wystarczająco dużo siły, abyś postępował właściwie”.

IV. Odpowiadam

Zapytaj: *Co znaczą słowa Pana Jezusa „Wystarczy ci mojej łaski”?*

Wysłuchaj odpowiedzi uczniów.

Powiedz: Pan Jezus obiecuje, że będzie nam pomagał. On udzieli nam swej łaski, abyśmy nie ulegali pokusie, nie wybierali zła.

Zabawa edukacyjna „Wybieram dobro”

Ustaw dzieci w dwóch rzędach; niech usiądą na dywanie. *Powiedz: Niech każdy z was poda przykład dobrego wyboru, jakiego dokonał.*

Możesz wspomóc uczniów propozycjami (np. odkurzyłem pokój, a nie oglądałem filmu). Wyjaśnij: *Oglądanie filmu nie jest niczym złym, ale jeżeli mam jakiś obowiązek, to muszę go najpierw wykonać.*

Powiedz: *Staramy się podawać przykłady jak najszybciej. Jeżeli ktoś nie ma pomysłu, odpada z drużyny. Po podaniu przykładu biegniesz na koniec rzędu. Wygrywa ten rząd, w którym po wyznaczonym czasie pozostanie więcej osób.*

Podsumuj: *Łatwo było podawać przykłady waszych dobrych wyborów. Jednak trudniej podjąć taką decyzję w życiu. Ale mamy obietnicę od Pana Boga: On pomaga nam wybierać dobro. W modlitwie „Ojcze nasz” możemy wołać, prosząc, by nam pomagał nie ulegać pokusom, by ratował nas przed złem.*

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Kogo prosimy o to, aby pomagał nam dokonywać dobrych wyborów? Wklej naklejki, a poznasz odpowiedź.*

Pomóż uczniom opisać sytuacje ukazane na rysunkach. Omów zagrożenia, błędy, do jakich mogą doprowadzić dzieci z rysunków, jeżeli ulegną pokusie.

Zadanie 2: *Oblicz działania. Przepisz literki do kratek z identycznymi wynikami i odczytaj zdanie. (Powstaje hasło: **pokusom**).*

Podsumowanie pracy uczniów.

Zapytaj:

- Co robi człowiek, gdy boli go ząb? (dzwoni do dentysty, aby umówić się na wizytę)
- Co robi człowiek, gdy ma temperaturę? (dzwoni do lekarza, aby umówić się na wizytę)
- Co człowiek robi, gdy ma problem z dokonaniem wyboru, gdy trudno jest wybrać dobro? (modli się do Pana Boga, woła do Pana Boga)

Podsumuj: *Każdy z was już wie, że w trudnych sytuacjach szukamy pomocy. Życzę wam, abyście, gdy będzie wam trudno wybrać dobro, wołali do Pana Boga. On pomoże, udzieli swej łaski. Zapamiętajcie słowa Pana Jezusa: „Wystarczy ci mojej łaski”.*

Powiedz: *Pan Bóg jest zawsze blisko nas, zawsze gotowy nam pomagać. Wsłuchujcie się w to, co mówią do was koledzy, dorośli, bo często poprzez nich Pan Bóg stara się nas ustrzec przed złem.*

Powiedz: *Zaśpiewajmy o obecności Pana Jezusa w naszym życiu.*

Piosenka Jezus o poranku

VI. Modlę się

Powiedz: *Pan Bóg powiedział nam dzisiaj, że wie, jak trudno nam dokonywać wyborów. Wołajmy do Niego, prosząc Go o pomoc słowami modlitwy „Ojcze nasz”.*

KATECHEZA 42

Temat: Jak powinniśmy sobie nawzajem pomagać?

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Uświadomienie uczniom, że jesteśmy wezwani przez Pana Boga do czynienia uczynków miłosierdzia we wspólnocie rodzinnej, kościelnej, szkolnej

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyjaśnia istotę uczynków miłosierdzia w poszczególnych wspólnotach,
- podaje przykłady uczynków miłosierdzia w poszczególnych wspólnotach.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie; piosenka *Piosenka o pomaganiu ludziom*;
balon, mazak

Struktura katechezy

Modlitwa

Wołajmy do Boga Ojca, aby wzrastało Jego królestwo na ziemi, byśmy pełnili Jego wolę, abyśmy nie wybierali zła. Prośmy o to dobrego Ojca w modlitwie „Ojcze nasz”.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: Na ostatniej lekcji mówiliśmy, jak trudne są nasze wybory między dobrem a złem. Powiedzieliśmy, że jak dzwoniemy do dentysty, lekarza, gdy coś nam dolega, tak w trudnych sytuacjach mamy zwracać się do Pana Boga, aby udzielił nam swej łaski i pomógł wybrać dobro. Na dzisiejszej katechezie będziemy mówić o tym, jak ma postępować Boże dziecko wobec drugiego człowieka.

I. Odkrywam

Opowiadanie

Podczas apelu pani dyrektor poinformowała, że w szkole goszczą nauczyciele z Ukrainy. Jedna z pań, pani Łarisa, opowiedziała o tym, gdzie leży państwo Ukraina i że funkcjonują tam polskie szkoły, które są bardzo skromnie wyposażone. Każdy uczeń otrzymał list do rodziców z informacją, że przez miesiąc odbywa się zbiórka książek, zeszytów i przyborów szkolnych.

Po powrocie do domu Franek i Zuzia zastanawiali się, co mogą oddać tamtym dzieciom, ale rodzice postanowili inaczej. Całą rodziną wybrali się na zakupy i kupili nowe książki, kredki oraz piórniki.

– Mamo, cieszę się, że tyle kupiliśmy, ale czy te dzieci się ucieszą? – zapytał Franek.

– Myślę, że nie tylko one, lecz także ich nauczyciele i rodzice... – odpowiedziała mama.

Po miesiącu pani Joanna przysłała na lekcję z dużym kartonem.

– No, dzieciaki, dostaliście prezent od swoich koleżanek i kolegów z Ukrainy. Popatrzcie. – Pani wychowawczynie zaczęła wyjmować z paczki własnoręcznie wykonane upominki. Następnie przeczytała list, a po klasie zaczęły krążyć zdjęcia zrobione przez ukraińskich uczniów.

– Przecież to my mieliśmy ich obdarować! – powiedziała Julka.

– *I zrobiliście to – odparła pani Joanna. – Natomiast wasi rówieśnicy postanowili pokazać wam, jak bardzo ucieszyli się z prezentów od was.*
– *Proszę pani, tu jest adres – zawołał Czarek. – Może do nich napiszemy?*
– *Świetny pomysł – powiedziała wychowawczyni.*

II. Spotykam

Powiedz uczniom, że tym razem to oni zadają pytania dotyczące opowiadania, a ty na nie odpowiadasz.

Przewidywane pytania uczniów:

- Kto przyjechał do szkoły? (nauczyciele z Ukrainy)
- Co zorganizowano w szkole? (zbiórkę przyborów szkolnych, ubrań)
- Co dla dzieci z Ukrainy kupili rodzice Zuzi i Franka? (kredki, książki, piórniki)
- Jaką niespodziankę zrobili uczniom koledzy i koleżanki mieszkający na Ukrainie? (przysłali paczkę z własnoręcznie zrobionymi zabawkami)
- Co znalazł w paczce Czarek? (adres)
- Co postanowili uczniowie z klasy Zuzi? (napisać list do kolegów z Ukrainy)

Podsumuj: *Zadaliście mi bardzo szczegółowe pytania. Ale tym dowiedliście, że uważnie słuchaliście.*

Powiedz: *Na wcześniejszych lekcjach mówiliśmy, że należymy do wielu wspólnot. Kto z was pamięta, o jakich wspólnotach mówiliśmy? (wspólnota Kościoła, wspólnota rodzinna, wspólnota szkolna)*

Powiedz: *Pan Bóg pragnie, abyśmy troszczyli się o każdego: zarówno w kościele, szkole, jak i w rodzinie. Wiedzieli o tym nauczyciele w szkole Zuzi. W ten sposób uczyli dzieci wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, nawet tego, który mieszka daleko i którego nie znamy. Nieważne, czy ten człowiek jest wierzący, czy nie. Jeżeli ktoś potrzebuje pomocy, a my możemy jej udzielić, po prostu pomagamy.*

Zapytaj: *Jak możesz pomóc człowiekowi, któremu brakuje jedzenia? (podzielić się z nim, gdy jest to koleżanka/kolega, wziąć udział w zbiórce żywności w kościołach i marketach, jeżeli chodzi o kogoś, kogo nie znam)*

Jak możesz pomóc człowiekowi, któremu brakuje ubrań? (podzielić się nimi, wziąć udział w zbiórce odzieży w kościołach i marketach)

Podsumuj: Pamiętaj – gdy koleżanka jest smutna, a ty ją pocieszasz – pomagasz.

Gdy doradzasz koleżance – pomagasz, kiedy przebaczasz – pomagasz, kiedy tłumaczysz koledze zadanie, którego nie rozumie – pomagasz. Kiedy odwiedzasz przyjaciółkę, gdy choruje – pomagasz. Kiedy modlisz się za ludzi chorych, potrzebujących, głodnych – pomagasz.

Taką pomoc drugiemu człowiekowi nazywamy uczynkami miłosierdzia. Na dzisiejszej lekcji dużo powiemy o miłosierdziu.

III. Poznaję

Pismo Święte (por. Mt 25,40)

Pan Jezus mówi: „Wszystko, co robicie dla ubogich i słabszych, robicie również dla Mnie”.

Opowiedz uczniom **przypowieść o miłosiernym Samarytaninie**: (por. Łk 10,30–37)

Posłuchajcie, jak Pan Jezus wyjaśnia, komu powinniśmy pomagać: Pewien człowiek zostaje pobity i okradziony przez zbójców. Nie jest w stanie się podnieść, leży przy drodze. Najpierw mija go kapłan, później człowiek pomagający w świątyni. Żaden nie udziela pomocy. Nawet nie sprawdzają, czy poszkodowany żyje. Po pewnym czasie idący tą samą drogą Samarytanin dostrzega go. Podchodzi. Udziela pomocy i przenosi poszkodowanego do gospody. Tam prosi, aby właściciel zaopiekował się pobitym oraz pozostawia dla niego pieniądze na opiekę i wyżywienie.

Powiedz: Teraz zapytam was tak, jak Pan Jezus pyta człowieka uczonogo: „Który z tych trzech okazał się bliźnim tego, który wpadł w ręce zbójców? Dla którego z nich nieznamy okazał się bliskim człowiekiem, potrzebującym pomocy? (dla Samarytanina)

Powiedz: Mówimy, że Samarytanin jest miłosierny. Co znaczy słowo „miłosierny”?

Podsumuj: *Miłosierny człowiek ma wrażliwe serce. On widzi potrzeby drugiego człowieka i mu pomaga. Jestem pewny/a, że człowiek, który*

zachowuje się tak jak Samarytanin i lituje się nad drugim człowiekiem, otrzymuje wiele łask od Pana Boga. W Ewangelii usłyszeliście, że wszystko, co robimy dla drugiego człowieka, robimy też dla samego Pana Jezusa.

IV. Odpowiadam

Podsumuj: Mówiliśmy, że należymy do wspólnoty Kościoła, rodziny i szkoły. Jesteśmy przez Pana Boga wezwani, by w tych wspólnotach wyświadczać dobro każdemu człowiekowi. Człowieka, który jest wrażliwy na problemy innych, nazywamy miłosiernym.

Zabawa edukacyjna „Jestem miłosierny”

Poproś uczniów, aby stanęli na dywanie w kręgu. Trzymasz balon, na którym widnieją napisy (odczytaj je wspólnie z uczniami): **JESTEM MIŁOSIERNY – POMAGAM** oraz **POMAGAM DRUGIEMU – POMAGAM JEZUSOWI**

Runda I

Powiedz: Będziemy odbijać balon. Każdy, kto go dotknie, mówi, co dobrego może zrobić dla swoich najbliższych, rodziny.

Runda II

Powiedz: Każdy, kto dotknie balonika, mówi, jakie dobre uczynki może czynić w swojej parafii.

Runda III

Powiedz: Każdy, kto dotknie balonika, mówi, co dobrego może robić w swojej klasie, szkole.

Podsumuj: Zachęcam was do czynienia dobra wszędzie tam, gdzie akurat jesteście.

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: Pokoloruj osobę, która okazuje miłosierdzie potrzebującemu. Popraw słowo po śladzie i przeczytaj cały tekst.

Zadanie 2: Narysuj, w jaki sposób możesz okazać drugiej osobie miłosierdzie.

Piosenka Piosenka o pomaganiu ludziom

VI. Modlę się

Panie Boże, pomagaj nam, byśmy mieli otwarte serca, kiedy spotykamy osobę potrzebującą.

Odmówcie Ojcze nasz.

KATECHEZA 43

Temat: Czy warto modlić się wspólnie w rodzinie?

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Ukazanie, że rodzina jest istotną wartością w życiu człowieka

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wymienia przykłady budowania dobrych relacji we wspólnocie rodzinnej i domowej,
- odkrywa, że modlitwa jednoczy rodzinę.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, zdjęcia do zabawy „Kapsuła czasu”;
słoik z napisem „Kapsuła czasu”, piosenka *Czytaj Biblię, módl się co dzień*

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Jezu, Ty mówisz: „Wszystko, co robicie dla ubogich i słabszych, robicie również dla Mnie”. Prosimy Cię o łaskę dostrzegania wokół nas

ludzi potrzebujących pomocy. Spraw, abyśmy odkrywali ich potrzeby i wspierali ich na miarę naszych możliwości. Wołamy więc do Twojego Ojca: Ojciec nasz...

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: Na ostatniej lekcji dowiedzieliśmy się, że tego, kto ma wrażliwe serce, pomaga będącym w potrzebie, Pan Jezus nazywa miłosiernym.

Zapytaj: Czy od ostatniej katechezy udało się komuś z was spełnić jakiś uczynek miłosierny? Czy ktoś chciałby o tym opowiedzieć?

Podsumuj: Zachęcam was, abyście spełniali uczynki miłosierdzia, pomagali tym, z którymi przebywacie w domu, w szkole, w kościele.

I. Odkrywam

Powiedz: Podczas dzisiejszej lekcji dowiemy się, dlaczego rodzinę chrześcijańską możemy nazywać domowym Kościołem. Zastanowimy się, czy warto modlić się wspólnie w rodzinie.

Opowiadanie

Podczas lekcji religii pani Emilka zachęcała uczniów do wspólnej rodzinnej modlitwy. Zuzia była zdziwiona. Myślała, że wszyscy tak się modlą. U niej modliła się przecież cała rodzina.

W czasie obiadu powiedziała o tym rodzicom.

– Modlimy się wspólnie, bo to kolejny moment w ciągu dnia, gdy wszyscy jesteśmy razem – wyznał tato.

– Ja to wolę się modlić z wami, bo samemu nie zawsze mi się chce, a wy mnie mobilizujecie – stwierdził z powagą Franek.

– No proszę, co ja słyszę – uśmiechnęła się mama. – Mobilizujemy naszego syna.

– Kiedy naprawdę tak jest – odparł Franek.

– W dzieciństwie modliłem się ze swoimi rodzicami i bratem – powiedział tato. – Mama także modliła się ze swoimi bliskimi. Dlatego wprowadziliśmy ten zwyczaj i w naszej rodzinie. Cieszy mnie, gdy modlimy się wspólnie.

– Modlitwa ma wielką moc, potrafi nas wzmocnić. Ufam, że i wy będziecie się modlić z waszymi dziećmi – dodała mama.

– Mamo! – zaprotestował Franek. – Ja się nie ożenię. Nie umiem rozmawiać z dziewczynami.

- Jak to? Przecież ze mną rozmawiasz – wtrąciła Zuzia.
- Ty to co innego. Jesteś moją siostrą – podsumował Franek wśród ogólnego śmiechu rodzinki.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Co zdziwiło Zuzię podczas lekcji religii? (że pani Emilka zaprasza uczniów do wspólnej rodzinnej modlitwy)
- Co powiedziała Zuzia podczas obiadu? (powiedziała, iż myślała, że wszystkie rodziny wspólnie się modlą, bo tak jest w jej rodzinie)
- Dlaczego rodzice Zuzi i Franka modlą się wspólnie ze swoimi dziećmi? (tak zostali wychowani; mają okazję do spędzenia wspólnie czasu)

III. Poznaję

Pismo Święte (por. 1 Tes 5,17)

Zawsze się módlcie!

Zapytaj: *Kiedy mamy się modlić?* (zawsze)

Podsumuj: *Modlić się zawsze znaczy dziękować w każdej chwili za coś, co zauważyłeś, co sprawiło ci radość, czym się zachwyciłeś, co dobrego cię spotkało.*

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Rodzina Wiśniewskich świętuje”

Powiedz: *Zapraszam do uważnego słuchania. Dużo już wiecie o rodzinie Wiśniewskich. Za każdym razem, kiedy przeczytam, jak rodzice Zuzi i Franka świętują Boże Narodzenie i Zmartwychwstanie Pana Jezusa, wstańcie.*

Przykłady:

*Podczas Wigilii Świąt Bożego Narodzenia tata **czyta słowo Boże**, (na słowa „czyta słowo Boże” uczniowie wstają) **wszyscy** łamią się opłatkiem, (uczniowie wstają) **zasiadają do uroczystej kolacji**, śpiewają kolędy, (uczniowie wstają) **rozpakowują prezenty leżące pod choinką**. W czasie Świąt Wielkanocnych Zuzia **niesie koszyk ze święconką do kościoła** (uczniowie wstają).*

W pierwszy dzień Świąt Wielkanocnych wstają rano, aby **uczestniczyć w procesji, Mszy Świętej**. (uczniowie wstają). Wiezorami wspólnie się **modlą** (uczniowie wstają).

Podsumuj: *Wiem, że w wielu waszych rodzinach tak właśnie wygląda rodzinne życie podczas świąt. Wiem, że jest w nim czas na modlitwę, rozmowę z Panem Bogiem. Modlitwą jest łamanie się opłatkiem, śpiew kolęd, znak krzyża przed posiłkiem.*

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Powiedz: *Na rysunku widzicie rodzinę Wiśniewskich podczas wieczornej modlitwy. Pamiętajcie, jaką nagrodę zdobyli oni w konkursie na najładniejszego anioła? (obrazek Anioła Stróża)*

Poproś chętnego ucznia o odczytanie tekstu Ewangelii umieszczonego w podręczniku. Uczniowie wykonują zadanie 1.

Zadanie 1: *Na ścianie, obok obrazu z Aniołem Stróżem, widać haczyk. Zastanów się, jaki znak Bożej miłości powinien się tam znaleźć, i narysuj go. (Zadaniem uczniów jest dorysowanie krzyża).*

Zadanie 2: *Odczytaj opowiadanie. Niektóre słowa zastąpiono ilustracjami.*

Powiedz: *Wiecie już, jak żyje chrześcijańska rodzina Zuzi i Franka. Dowiedzieliście się, że w modlitwie, rozmawiając z Panem Bogiem, dziękują oni za Jego pomoc i opiekę, wypraszają łaski zdrowia dla swoich dziadków, proszą Pana Boga o pomoc w rozwiązywaniu problemów.*

Zabawa edukacyjna „Kapsuła czasu”

Podziel klasę na czteroosobowe zespoły. Każda grupa otrzymuje 3 zdjęcia.

Powiedz: *Wiecie, jak obchodzi się święta w rodzinie Zuzi i Franka. Podobnie postępują inne rodziny wierzące w Pana Boga. Proszę, obejrzyjcie zdjęcia. Spójrzcie na fotografie z innymi przykładami tego, jak żyją rodziny, które kochają Pana Boga. Wybierzcie swoje ulubione, o których chcielibyście opowiedzieć ludziom, którzy będą żyć w przyszłości.*

Dzieci wybierają zdjęcia.

Omówcie dokonane przez nich wybory. Każdy zespół wkłada rysunki wybrane przez siebie do kapsuły czasu (słoika z napisem „Kapsuła czasu”).

Powiedz: *Być może w przyszłości ktoś znajdzie ten słoik i odczyta wasze wypowiedzi. Zamierzam go schować do szkolnej szafy. Będzie to wasz list dla przyszłych uczniów tej szkoły.*

Poproś, aby uczniowie podpisali się, wpisali datę i zaznaczyli, do której chodzi klasy. Po wykonaniu zadania przez uczniów poproś, aby uczeń z każdej grupy odczytał zapis.

Podsumuj: *Czy warto modlić się wspólnie w rodzinie, obchodzić święta chrześcijańskie (tak) Dlaczego? (cała rodzina jest razem, ma czas na wspólne przeżywanie radości z obchodzonych świąt chrześcijańskich, rozmowy, okazywanie sobie miłości i troski; we wspólnej modlitwie możemy prosić Pana Boga o pomoc dla innych, np. o uzdrowienie, dziękować Mu za to, że nam pomaga, opiekuje się nami)*

Uwaga: Jeżeli uczniowie nie będą umieli odpowiedzieć na pytanie, ty dokonaj podsumowania.

Piosenka Czytaj Biblię, módl się co dzień

VI. Modlę się

Powiedz: *Dzisiaj, w piosence, poprosimy Pana Jezusa, by nasze rodziny wspólnie modliły się i żyły jak rodziny chrześcijańskie.*

KATECHEZA 44

Temat: Jak należy się modlić w kościele?

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Zapoznanie uczniów z podstawowymi gestami, znakami i symbolami liturgicznymi

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- rozpoznaje i nazywa podstawowe gesty, znaki oraz symbole liturgiczne
- na podstawie fragmentu Ewangelii wyjaśnia, jak należy się modlić.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, zdjęcia, zadanie multimedialne; paski papieru

Struktura katechezy

Modlitwa

Pomódlmy się do Boga Ojca, prosząc Go, abyśmy tą modlitwą zwracali się do Niego w naszych rodzinach. Ojcze nasz...

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: *Na ostatniej lekcji odkryliśmy, że wspólna modlitwa jednoczy rodzinę, a świętowanie w gronie najbliższych napędza nasze serca pokojem i radością. Teraz piosenką poprosimy Pana Boga, aby wzmacniał naszą wiarę.*

I. Odkrywam

Powiedz: *Posłuchajcie opowiadania. Słuchajcie uważnie, bo po zapytam was o to, co podczas Mszy Świętej sprawiło Zuzi największą radość.*

Opowiadanie

Ksiądz Mateusz zapytał dzieci:

– Z kim będziemy rozmawiać podczas tej Mszy Świętej?

Pojawił się las rąk. Każdy uczeń wiedział, że w kościele nie rozmawia się z koleżanką czy kolegą, ale z Panem Bogiem.

Ksiądz prosił, aby dzieci uczestniczyły we Mszy Świętej, a do modlitwy „Ojcze nasz” zaprosił je przed ołtarz.

– Wszyscy jesteśmy dziećmi dobrego Ojca – mówił. – Wołając dzisiaj „Ojcze nasz”, podnieśmy nasze ręce, tak jak małe dziecko wyciąga dłonie do swego tatusia, którego kocha i któremu ufa – powiedział i rozpoczął modlitwę.

– Fajnie ksiądz Mateusz wymyślił to podniesienie rąk – stwierdziła Zuzia w drodze do domu. – Wtedy poczułam, że Pan Bóg jest tak blisko. Czulałam, że naprawdę do Niego mówię i że On mnie słyszy.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Co podczas Mszy Świętej sprawiło Zuzi największą radość? (moment, w którym dzieci podniosły ręce – tak jak małe dziecko wyciąga dłonie do swego tatusia, którego kocha i któremu ufa)
- Dlaczego ten gest sprawił jej tyle radości? (Zuzia czuła, że Pan Bóg jest blisko, że ona naprawdę do Niego mówi i On ją słyszy, że widzi jej wyciągnięte ręce)

Podsumuj: *Każda Msza Święta to spotkanie z Panem Jezusem, żywym i prawdziwym, który mówi do nas i przychodzi pod postacią chleba oraz wina.*

Powiedz: *Za chwilę opowiem wam przypowieść, poprzez którą Pan Jezus chce nam powiedzieć bardzo ważną rzecz – mówi nam, jak mamy się modlić.*

III. Poznaję

Pismo Święte (por. Łk 18,9–14)

W pewnym mieście żyje dwóch mężczyzn. Któregoś dnia obaj przychodzą do świątyni, czyli kościoła. Jeden z nich to faryzeusz, człowiek uczony, który uważa się za lepszego od innych, bo dużo się modli i pości. Drugi to celnik, o którym faryzeusz wie, że jest nieuczciwy i oszukuje na podatkach. Faryzeusz dziękuje więc Panu Bogu, że jest lepszym niż ten celnik. I to jest jego rozmowa z Panem Bogiem w świątyni. A jak z Panem Bogiem rozmawia celnik? Nie ma odwagi wejść głębiej do świątyni. Stoi z daleka. Nawet nie wznosi oczu do nieba, bo wie, że jest grzesznikiem. Dlatego uderza się w piersi i błaga Pana Boga: „Boże miej litość nade mną, grzesznikiem”.

Zapytaj: *Który z mężczyzn według Pana Jezusa modli się dobrze?*

Dodaj: *Odpowiedz na to pytanie da wam sam Pan Jezus, który mówi: „Każdy, kto się wywyższa, będzie poniżony, a kto się unią, będzie wywyższony”* (por. Łk 14,11).

Powiedz: *Celnik wie, że jest grzesznikiem. Ale wie również, że Pan Bóg go kocha – pomimo grzechów, które popełnia. Celnik rozumie, że potrzebuje przebaczenia. Mężczyzna uczony przychodzi do świątyni, aby chwalić się przed Panem Bogiem, że jest lepszy niż celnik. Dla niego celnik nie był bliźnim. A Pan Jezus pragnie, abyśmy nie wywyższali się nad innymi.*

IV. Odpowiadam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Na rysunku znajdują się faryzeusz i celnik. Który z nich modli się szczerze i nie uważa się za lepszego od innych? Przyklej przy tej postaci serduszeko.*

Zadanie 2: *Przyjrzyj się ilustracjom. Dopasuj postawy dzieci do gestów czynionych przez kapłana. Połącz rysunki.*

V. Utrwalam

Zabawa edukacyjna: „Znaki w kościele”

Zbuduj z uczniami kościół – układając z pasków brystolu duży prostokąt. Poproś, aby uczeń umieścił w nim krzyż (również wycięty z brystolu). Niech uczniowie usiądą w kręgu wokół kościoła.

Zapytaj: *Jak inaczej nazywamy kościół? (dom Boży); Jak należy zachować się, gdy wejdziemy do domu Bożego?*

Położ przed dziećmi zdjęcie przedstawiające kropielnicę.

Zapytaj: *O czym musimy pamiętać, wchodząc do kościoła? (o zanurzeniu prawej ręki w wodzie święconej, znaku krzyża)*

Powiedz: *Zanurzenie ręki w wodzie święconej przypomina nam, że przez chrzest święty staliśmy się dziećmi Bożymi.*

Zapytaj: *Co robimy, gdy idziemy w kościele do ławki? (najpierw klękamy, modlimy się, witamy się z Panem Jezusem)*

Pokaż dzieciom zdjęcie przedstawiające tabernakulum.

Powiedz: *Tabernakulum to ozdobna szafka, w której ksiądz przechowuje Ciało Pan Jezusa pod postacią chleba.*

Pokaż zdjęcie przedstawiające wieczną lampkę.

Zapytaj: *O czym przypomina nam wieczna lampka? (o tym, że Pan Jezus jest obecny w kościele)*

Dopowiedz: *Ona przypomina nam, że mamy przywitać się z Panem Jezusem, dlatego nie siadamy od razu w ławce, tylko najpierw przyklękamy.*

Pokaż zdjęcie przedstawiające kapłana przy ambonie.

Powiedz: *Ksiądz czyta nam Ewangelię, czyli słowa Pana Jezusa. Mówi: „Pan z wami!”. Odpowiadamy: „I z Duchem twoim!”. Kapłan mówi dalej: „Słowa Ewangelii np. wg św. Jana”, a my odpowiadamy: „Chwała Tobie, Panie”.*

Powiedz: *Czynimy znak krzyża na czole – prosimy, aby Pan Bóg pomógł nam zrozumieć słowo Boże, czynimy znak krzyża na ustach, byśmy mówili o Panu Bogu, czynimy znak krzyża na sercu – prosimy Pana Boga, abyśmy żyli tak, jak pragnie tego Pan Jezus (uczniowie powtarzają za tobą gesty i słowa).*

Powiedz: *Kiedy ksiądz kończy czytanie Ewangelii, mówi: „Oto słowo Pańskie”. My wówczas odpowiadamy: „Chwała Tobie, Chryste” (uczniowie powtarzają za tobą słowa).*

Pokaż zdjęcie przedstawiające ołtarz i moment przeistoczenia.

Powiedz: *Kiedy następuje moment przeistoczenia chleba w Ciało Pana Jezusa, kapłan podnosi Hostię do góry, mówiąc: „Bierzcie i jedzcie, to jest Ciało moje”.*

Zapytaj: *Jaką w tym momencie przyjmujemy postawę? (kłękamy)*

Powiedz: *W ten sposób wyznajemy wiarę, że w Hostii jest żywy Pan Jezus.*

Powiedz: *Pan Jezus chce, abyśmy pamiętali, że jesteśmy dziećmi Bożymi, które przepraszają się, przekazują sobie znak pokoju.*

Zapytaj: *Jaki czynimy gest, gdy kapłan mówi: „Przekażmy sobie znak pokoju”?* (podajemy sobie ręce)

Podsumuj: *Na koniec Mszy Świętej kapłan udziela nam Bożego błogosławieństwa.*

Zadanie multimedialne (Learning Apps) „Słowa i gesty podczas Mszy Świętej”

Polecenie: *Dopasuj tekst do rysunku.*

VI. Modlę się

Zapraszam was do cichej modlitwy. Stańmy przed Panem Bogiem jak celnik, który zna swoje grzechy, ale przede wszystkim wie, jak bardzo kocha go Pan Bóg. Porozmawiajcie z kochającym was Bogiem Ojcem. Modlitwa Ojcze nasz.

Piosenka Budujemy Kościół Boży (z pokazywaniem, opis gestów na stronie 38)

KATECHEZA 45

Temat: Jak modlili się święci?

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Kształtowanie w uczniach świadomości, że święci modlili się nieustannie

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- odkrywa, że święci są widzialnymi znakami Pana Boga w świecie,
- wnioskuje, że święci czerpali z modlitwy siłę do tego, by kochać Pana Boga i ludzi.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, kartki A4 z napisami, rysunki, wizerunki świętych; piosenka *Święty uśmiechnięty* zespołu Arka Noego

Struktura katechezy

Modlitwa

Powiedz: *Panie Jezu, Ty mówisz do nas przez swoje słowo, jesteś obecny wśród nas pod postacią chleba. Dziękujemy Ci za to.*

Uczniowie: *Dziękujemy Ci, Panie Jezu.*

Ojczy nasz...

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: *Podczas ostatniej lekcji dowiedzieliście się, jak mamy modlić się w kościele, który jest domem Bożym.*

Zapytaj: *Z kim spotykamy się w kościele? (z Panem Jezusem); Gdzie jest On szczególnie obecny? (w Hostii i swoim słowie)*

Poproś, aby uczeń przykleił do tablicy **rysunki** przedstawiające kapłana przy **ołtarzu** i przy **ambonie**.

Zapytaj: *Jaki znak czynimy, gdy kapłan mówi: „Słowa Ewangelii np. wg św. Jana”? (Odpowiadamy „Chwała Tobie, Panie” i czynimy znak krzyża na czole – prosimy, aby Pan Bóg pomógł nam zrozumieć słowo Boże. Czynimy znak krzyża na ustach, byśmy mówili o Panu Bogu; czynimy znak krzyża na sercu, bo prosimy Pana Jezusa, abyśmy żyli tak, jak pragnie tego Bóg – uczniowie wykonują trzykrotnie znak krzyża, powtarzają słowa)*

Zapytaj: *Jakimi słowami odpowiadamy kapłanowi, kiedy kończąc czytanie Ewangelii, mówi on: „Oto słowo Pańskie”? (odpowiadamy „Chwała Tobie, Chryste” – uczniowie powtarzają za tobą słowa)*

Zapytaj: *Jaki znak czynimy, przekazując sobie znak pokoju? (podajemy sobie ręce, mówimy „pokój tobie” – uczniowie powtarzają za tobą gesty i słowa)*

I. Odkrywam

Powiedz: *Podczas dzisiejszej katechezy usłyszycie o świętych. Dowiedziecie się, jak żyli i jak się modlili. Teraz posłuchajcie uważnie opowiadania. Postarajcie się zapamiętać, o jakim świętym Zuzia obejrzała film.*

Opowiadanie

W drodze do domu Zuzia opowiadała mamie o filmie dotyczącym Świętego Franciszka, który wyświetliła na katechezie pani Emilka.

– Czy wiesz, mamusiu, że Święty Franciszek nazywał księżyc i gwiazdy swoimi siostrami, a wiatr swoim bratem? Dziękował Panu Bogu za wszystko: za kwiaty, owoce, zwierzęta.

On zawsze się modlił. Mówi się, że to święty pełen radości.

– Możesz brać z niego przykład – powiedziała mama. – Ja często dziękuję Panu Bogu. I to dziękowanie jest moją modlitwą.

- Tak? A za co dziękujesz? – dopytywała dziewczynka.
- Gdy wstaję rano, dziękuję za wschodzące słońce. Kiedy...
- Pamiętam, pamiętam! – wtrąciła Zuzia. – W górach dziękowałam Panu Bogu za piękny widok.
- No właśnie – odparła mama. – Czyli okazuje się, że w każdej chwili możemy wielbić Pana Boga, a dzięki temu nieustannie się modlić.

II. Spotykam

Zapytaj:

- O którym świętym opowiadała Zuzia mamie? (o Świętym Franciszku)
- W czym mama Zuzi naśladuje Świętego Franciszka? (mama Zuzi za wszystko dziękuje Panu Bogu, a więc zawsze się modli)

III. Poznaję

Pismo Święte (por. 1 Tes 5,15–18)

Uważajcie, aby żaden z was nie odpłacał złem za zło. Starajcie się zawsze czynić dobro sobie i innym. Bądźcie szczęśliwi, zawsze się módlcie. Zawsze dziękujcie Panu Bogu, bo tego pragnie od nas Pan Jezus.

Zapytaj: *Czego oczekuje od nas Pan Jezus? Co zapamiętaliście?* (mamy postępować dobrze, cieszyć się, zawsze się modlić, dziękować Panu Bogu)

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Świętymi bądźcie”

Zaproś uczniów, aby usiedli w kręgu na dywanie. W czasie gdy odpowiadają na w/w pytanie, dopełniaj ich wypowiedzi, koryguj.

Następnie poproś, aby ułożyli w kręgu **kartki z następującymi napisami: nie odpłacajcie złem za zło; czyńcie dobrze; bądźcie szczęśliwi; zawsze dziękujcie.**

Powiedz: *Dzisiaj poznacie świętych, którzy wypełnili te słowa w swoim życiu. Słowo Boże daje nam konkretne wskazówki, jak mamy żyć. Wydają się one proste, ale czy rzeczywiście tak się zachowujemy? Czy zawsze przebaczymy? Czy dziękujemy Panu Bogu za wszystko, co mamy, co dzieje się w naszym życiu? Czy codziennie się modlimy? Na te pytania każdy z nas musi sobie odpowiedzieć sam. Zaprezentuj wizerunki świętych.*

1. Pokaż zdjęcie św. Teresy **od Dzieciątka Jezus**. Poproś, aby uczeń umieścił je pod napisem: „**Nie odpłacajcie złem za zło**”.

Krótko opowiedz o jej życiu. Powiedz: *Święta Teresa od Dzieciątka Jezus żyła ponad 100 lat temu, a my nadal stawiamy ją za wzór. Dlaczego? Opowiem wam o jednym wydarzeniu z jej życia. Kiedy we Francji skazano na śmierć zbrodniarza Pranziniego, Tereska postanowiła się za niego modlić. Chciała, aby Pranzini nawrócił się przed wykonaniem wyroku. Jaka była jej radość, gdy przeczytała w gazecie, że ten zły człowiek wziął do ręki krzyż i ucałował rany Pana Jezusa. Ona wierzyła, że Pranzini się nawrócił. Dla Tereski był to dowód, że Panu Bogu zależy na każdym człowieku, nawet takim, którego my nazywamy złym, okrutnym. Wiedziała, że Pan Bóg cały czas czekał na jego nawrócenie i wysłuchał błagania tych, którzy się za tego człowieka modlili.*

2. Pokaż zdjęcie **brata Alberta Chmielowskiego**. Poproś, aby uczeń umieścił je pod napisem „**Czyńcie dobrze**”.

Brat Albert żył w tym samym czasie, co Święta Teresa, ale w Polsce. Urodził się niedaleko Krakowa. Walczył o wolność naszego kraju i podczas starć stracił nogę. Od tego momentu poruszał się dzięki protezie. Był znakomitym malarzem. Miał wystawy w Paryżu. I ten znany człowiek zmienił swoje życie. Przerażony nędzą bezdomnych w Krakowie, postanowił im pomóc. Porzucił sławę. Zbierał dla ubogich żywność, ubrania, troszczył się o ich zdrowie.

Brat Albert często powtarzał ludziom: „Powinniśmy być dobrzy jak chleb. Pan Jezus obecny w Hostii jest chlebem i my bądźmy chlebem. Dawajmy siebie innym”. Brat Albert pragnął, abyśmy poświęcali swój czas na pomaganie innym.

3. Pokaż wizerunek **Świętego Franciszka**. Poproś, aby uczeń umieścił go pod napisem „**Bądźcie szczęśliwi**”.

Powiedz: Święty Franciszek żył 800 lat temu w Asyżu we Włoszech. Pochodził z bogatej rodziny. Chciał zostać rycerzem. Jednak pieniądze nie dawały mu radości. Postanowił dać swoje drogie szaty żebrakowi i zaczął żyć jak on – na ulicy. Kiedy w kościele usłyszał wezwanie od Pana Jezusa: „Franciszku, odbuduj mój Kościół”, postanowił żyć w ubóstwie i głosić Ewangelię. Franciszek modlił się, mówiąc: „Daj mi, Panie, wiarę,

nadzieję i miłość”. Wielu ludzi zapragnęło żyć tak jak on, widząc jego radość i miłość do każdego człowieka.

4. Pokaż zdjęcie **Ojca Pio**. Poproś, aby uczeń umieścił je pod napisem „**zawsze dziękujcie**”.

Powiedz: Ojciec Pio z Pietrelciny, był księdzem. Otrzymał stygmaty, czyli takie same rany na ciele, jakie miał Pan Jezus. Przyjeżdżali do niego ludzie z całych Włoch, a nawet z innych krajów. Prosimi, aby modlił się, prosząc o pomoc w różnych ich problemach. Nigdy nie narzekał. Do dziś za jego wstawiennictwem ludzie doświadczają wielu łask, uzdrowień. Podsumuj: Wszystkie osoby, które poznaliście, Kościół ogłosił świętymi. Opowiedziałem/am wam o ich życiu. Czy ich historie były takie same? (nie)

Jest jedna rzecz, która łączy te wszystkie osoby – modlitwa.

Podsumuj: Pan Bóg pragnie, abyśmy i my byli święci. Każdy święty rozmawia z Panem Bogiem. To Pan Bóg daje odwagę, umiejętność przebaczenia (nawet wrogom), siłę do modlitwy. Święci, o których opowiadałem/am, mówili swoim życiem: „Panie Boże, bądź wola Twoja. Niech się stanie to, co Ty chcesz”.

Każdy z tych świętych wypełniał słowo Boże. Święty Franciszek uczy nas, że dziecko Boże ma być pełne radości, bo ma najwspanialszego Ojca w niebie. Czy wiecie, dlaczego chciałem/am wam opowiedzieć o tych świętych?

Mam dla was dobrą wiadomość od samego Pana Boga – Pan Bóg każdego i każdą z nas wzywa do świętości. Każdy z nas może zostać świętym. Każdy może być taki jak Święty Franciszek, albo taki jak Tereska czy Brat Albert. O czym nie możemy zapominać? (o tym, że zawsze mamy się modlić)

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Czy rozpoznasz niektórych z tych świętych? Przyklej naklejki z ich imionami.*

Zadanie 2: *W czym mamy naśladować świętych? Pokoloruj napis.*

Piosenka Święty uśmiechnięty

VI. Modlę się

Powiedz: *Panie Boże, prosimy Cię, wzbudź w nas pragnienie codziennej modlitwy. Wierzimy, że Ty obdarzasz nas radością, pomagasz nam w czynieniu dobra, pomagasz przebaczać innym i dziękować za wszystko, co nam dajesz. Ojciec nasz...*

Powiedz: *Teraz zaśpiewamy piosenkę, która mówi, że każdy z nas może być świętym.*

Piosenka Święty uśmiechnięty

5. Jesteśmy Bożą rodziną

KATECHEZA 46

Temat: **Co Pan Bóg mówi o rodzinie?**

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Wskazanie, że rodzina jest bardzo ważna w życiu człowieka

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- charakteryzuje wspólnotę rodzinną,
- wyraża wdzięczność Bogu za dar rodziny,
- prawidłowo stosuje nazwy członków rodziny,
- wyjaśnia, że Kościół to rodzina dzieci Bożych.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, zabawa edukacyjna, śpiew, opowiadanie

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, zadanie multimedialne; piosenka *Dobrze, że jesteś*; karty dla rodzin, spokojna muzyka

Struktura katechezy

Modlitwa

Modlitwa w intencji naszych rodzin o potrzebne łaski.

Zapytaj: *Kto to jest rodzina?* (mama, tata i dziecko/dzieci; dzieci mogą podać dalszych członków rodziny)

I. Odkrywam

Opowiadanie

– *To niesprawiedliwe!* – powiedziała nadąsana Zuzia, wracając do swego pokoju. – *Zawsze coś muszę. A Julka i Marta bawią się już na placu zabaw.*

– *Zuziu, umówiliśmy się, że odkurzysz w swoim pokoju, a ja przygotuję obiad. Gdy to zrobimy, mamy trzy godziny na twoją zabawę z koleżankami. Czy to mało?*

– *No nie! Ale one już tam są!*

– *Wiem i zapewniam cię, że im szybciej posprzątasz, tym szybciej będziesz bawiła się z dziewczynkami.*

Przez moment w pokoju Zuzi panowała cisza.

Po chwili mama usłyszała odgłos odkurzacza.

– *O, moja córca przemyślała to, co mówiłam – powiedziała sama do siebie pani Ania.*

Kilka minut później do kuchni weszła Zuzia.

– *Mamo, chcę cię przeprosić. Już posprzątałam.*

– *Przeprosiny przyjęte. A obiad przyszykowany. Więc możemy wyjść na plac zabaw.*

Zuzia, radosna, pobiegła po kurtkę i buty.

II. Spotykam

Zapytaj:

- O co spierała się z mamą Zuzia? (Zuzia chciała wyjść na podwórko, zanim odkurzy pokój)
- Dlaczego Zuzi tak na tym zależało? (bo na podwórku były już jej koleżanki)
- Co zrobiła Zuzia po odkurzeniu pokoju? (przeprosiła mamę za swoje zachowanie)

III. Poznaję

Pismo Święte (por. Łk 15,3-6)

Pan Jezus mówi do swoich uczniów: „Pewien pasterz miał sto owieczek i jedna mu się zgubiła. Wtedy zostawił na polu dziewięćdziesiąt dziewięć pozostałych i poszedł szukać tej jednej zagubionej. Każdy

dobry pasterz szuka zagubionej owieczki, a gdy ją znajduje, bierze ją w ramiona, przytula i zabiera do domu, a potem zaprasza swoich przyjaciół, aby cieszyli się razem z nim”.

Zapytaj:

- Ile owiec miał pasterz? (sto)
- Ile się zgubiło? (jedna)
- Co zrobił pasterz? (poszedł jej szukać)
- Co robi dobry pasterz, gdy znajduje swoją zagubioną owieczkę? (bierze ją na ramiona i bardzo się cieszy, zaprasza sąsiadów)

Podsumuj: *Dobrym pasterzem jest Pan Jezus, a my jesteśmy tymi owieczkami, które idą za pasterzem. Czasami każdemu z nas zdarza się np. nie posłuchać rodziców czy pani w szkole, być upartym. Wtedy jesteśmy podobni do zagubionej owieczki. Zawsze, czy postępujemy dobrze, czy niewłaściwie, Pan Jezus bardzo nas kocha i pomaga nam wrócić na właściwą drogę. Owczarnią, o której mówi Pan Jezus, jest wspólnota Kościoła – jesteśmy jedną wielką rodziną, którą opiekuje się Pan Jezus. Każdy z nas ma też swoją własną małą rodzinę – mamę, tatę, może rodzeństwo, babcię, dziadków. W czasie kilku następujących zajęć będziemy rozmawiać o rodzinie.*

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Poszukiwanie rodziny”

Przygotuj dla dzieci „karty rodziny”: Wiśniewskich (symbol: wiśnia), Lisowskich (symbol: lis), Grzybowskich (symbol: grzyby), Niedźwiedzkich (symbol: niedźwiedź). Każda rodzina składa się z: mamy, taty, cioci, wujka, dziecka, kuzyna, kuzynki, babci, dziadka. Dzieci losują karty (np. mama Wiśniewska – dla ułatwienia jest narysowana wiśnia). Po rozdaniu kart dzieci rozchodzą się po sali, poruszają się w rytm spokojnej muzyki, przed sobą trzymając kartę, tak żeby widzieli ją pozostali. Jeżeli spotkają przedstawiciela swojej rodziny, to łapią się za ręce. Nie wolno nic mówić. Wygrywa ta drużyna, która pierwsza zbierze się cała w wyznaczonym przez siebie miejscu sali.

Po zebraniu się rodzin wyznacz im zadania:

1. Z wszystkich członków rodziny stwórzcie „małe rodziny” (powiedz dzieciom: np. wujek jest mężem..., a ich dzieci to...).

2. Ustawcie się do rodzinnego zdjęcia.
3. Żywa rzeźba – z wszystkich członków rodziny zbudujcie dom.

V. Utrwalam

Zadanie multimedialne „Moja rodzinka”

Polecenie: *Kto jest kim w rodzinie? Odpowiedz.*

Zadanie polega na uzupełnieniu nazw członków rodziny.

Piosenka *Dobrze, że jesteś*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Dokończ kolorowanie rysunku.*

Zadanie 2: *Połącz w pary takie same owieczki.*

VI. Modłę się

Panie Jezu, dziękujemy Ci za nasze rodziny. Dziękujemy Ci, Panie Jezu.

Panie Jezu, dziękujemy Ci, że od momentu chrztu należymy do wielkiej rodziny dzieci Bożych – Kościoła. Dziękujemy Ci, Panie Jezu.

KATECHEZA 47

Temat: Święta Rodzina z Nazaretu

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Ukazanie Świętej Rodziny jako wzoru dla rodzin

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wymienia cechy Bożej rodziny,
- charakteryzuje obowiązki członków Świętej Rodziny,
- uzasadnia potrzebę modlitwy za rodzinę.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, zabawa edukacyjna, opowiadanie, praca z ilustracją

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, zadania dla uczniów;
arkusze szarego papieru

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Jezu, stajemy dzisiaj przed Tobą w czasie modlitwy. Dziękujemy za Twoją wielką miłość do każdego z nas. Dziękujemy za wielką rodzinę – Kościół, do której należymy od momentu chrztu. Dziękujemy za nasze małe rodziny. Teraz w chwili ciszy chcemy przedstawić Ci nasze prośby.

Po chwili ciszy powiedz: *Ciebie prosimy.*
Dzieci odpowiadają: *Wysłuchaj nas, Panie.*

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Zapytaj: *O czym rozmawialiśmy na ostatniej lekcji religii? (o rodzinie)*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Zuzia od piątku przebywała u cioci Patrycji.

- *Ciociu, dlaczego nie masz męża i dzieci? – zapytała nagle dziewczynka.*
- *A co to za pytanie, Zuzanko? Chyba dlatego, że lubię spędzać z tobą czas. Gdybym miała własną rodzinę, byłoby to trudniejsze.*
- *E tam! Mój wujek chodziłby z nami na spacer, a ja bawiłabym się z kuzynką albo kuzynem.*

Ciocia uśmiechnęła się do Zuzi, a ta ni z tego, ni z owego powiedziała:

- *Wiesz, myślę, że Panu Jezusowi było smutno.*
- *Co?! – Ciocia wyglądała na zdziwioną. – Zaskakujesz mnie dzisiaj.*
- *No tak, ciociu. Pan Jezus nie ma brata ani siostry... Ja co prawda czasami kłócę się z Frankiem, ale bardzo go kocham. Nie chciałabym być sama – powiedziała Zuzia i robiąc filuterną minkę, dodała: – Miałabym o wiele więcej obowiązków, a tak część z nich wykonuje mój braciszek.*
- *Ty łobuziaro! – Ciocia śmiała się serdecznie, więc Zuzia, zadowolona z siebie, zmieniła temat: – Ciociu, zaśpiewajmy piosenkę! „Gdy Pan Jezus był malutki, nigdy nie próżnował...”.*
- *O, to chyba w tym jest lepszy od ciebie! – Ciocia przerwała śpiew Zuzanki.*
- *Ciociu! Śpiewaj ze mną, proszę!*
- *No dobra. Zgoda!*

II. Spotykam

Zapytaj:

- *Gdzie Zuzia przebywała od piątku? (u cioci Marty)*
- *Dlaczego Zuzia myślała, że Panu Jezusowi było smutno? (bo nie miał rodzeństwa)*
- *Jaką piosenkę śpiewała Zuzia? (Gdy Pan Jezus był malutki)*

III. Poznaje

Pismo Święte (por. Mt 2,13–14)

Gdy mędrcy po oddaniu pokłonu małemu Jezusowi odjeżdżają, Józefowi śni się anioł, który mówi mu: „Uciekajcie do Egiptu, bo król Herod chce skrzywdzić małego Jezusa”.

Zapytaj:

- Kto ostrzega Józefa? (anioł)
- Dokąd Święta Rodzina ma uciec? (do Egiptu)
- Kto im zagraża? (król Herod)

Podsumuj: *Na poprzednich lekcjach mówiliśmy, że Pan Bóg daje nam rodzinę, abyśmy mogli się wzajemnie kochać i sobą opiekować. Dzisiaj porozmawiamy o Świętej Rodzinie. Jak myślicie: kto należy do Świętej Rodziny?*

Kontynuuj: *Opiekunem Świętej Rodziny jest Święty Józef. To jemu ukazuje się anioł, mówiąc, że małemu Jezusowi grozi niebezpieczeństwo. Najważniejszą osobą w tej rodzinie jest Pan Jezus – bardzo kochany przez Maryję i Józefa.*

IV. Odpowiadam

Zadanie „Święta Rodzina”

Polecenie: *Przyjrzyj się ilustracji Świętej Rodziny. Które elementy nie pasują?*

Zaprezentuj dzieciom ilustrację Świętej Rodziny – na którą wpleciono przedmioty, które nie pasują do epoki. Zadaniem dzieci jest odnalezienie tych przedmiotów i nazwanie ich.

Następnie zapytaj:

- Czym zajmuje się Józef? (warto wrócić do Ewangelii i przypomnieć, że Józef jest posłuszny Panu Bogu, chroni Maryję i Jezusa, opiekuje się Nimi)
- Jakie prace wykonuje Maryja?
- Jak myślisz, jakie obowiązki wykonuje w swoim domu mały Pan Jezus? (można zaśpiewać z dziećmi **piosenkę** *Gdy Pan Jezus był malutki*)

V. Utrwalam

Zabawa edukacyjna „Jak mamy się odnaleźć?”

Podziel dzieci na trzy grupy w następujący sposób: każdemu uczniowi przydziel jedno z trzech haseł: **ręce**, **nogi** lub **głowa**. Następnie dzieci rozchodzą się po sali i poruszają wymienioną częścią ciała. Zadaniem uczniów jest odnalezienie osób, którym przydzielono tę samą część ciała. W ten sposób odnajdują się członkowie poszczególnych grup, którzy zajmują wyznaczone miejsce w sali.

Następnie każdej grupie przydziel jednego członka Świętej Rodziny oraz daj duży arkusz papieru. Dzieci rysują zadania/obowiązki tej postaci podczas życia w Nazarecie. Jeżeli stwierdzisz, że dzieci z danej klasy nie będą w stanie pracować w grupach, to daj każdemu dziecku małą kartkę, którą po wykonaniu zadania nakleisz na duży arkusz.

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Doklej brakujące elementy.*

Zadanie 2: *Świętą Rodzinę naśladujemy na różne sposoby. Pokoloruj rysunki.*

Zadanie 3: *Popraw litery po śladzie. Odczytaj zdanie, które powstało.*

VI. Modłę się

Poprośmy Świętą Rodzinę, żeby opiekowała się naszymi rodzinami. Powtórzmy trzy razy zdanie: „Święta Rodzino, módl się za nami”.

KATECHEZA 48

Temat: Jak wywołać uśmiech na twarzy rodziców?

Cele kształcenia – wymagania ogólne

→ Kształtowanie prawidłowych więzi w rodzinie

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wymienia przykłady budowania dobrych relacji w rodzinie,
- okazuje posłuszeństwo rodzicom, opiekunom, dziadkom,
- uzasadnia potrzebę używania słów: „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, zabawa edukacyjna, śpiew, zadanie multimedialne, opowiadanie

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, zadanie multimedialne

Struktura katechezy

Modlitwa

Modlitwa poznana ostatnio piosenką.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Zapytaj: *O czym rozmawialiśmy na ostatniej lekcji religii? (o Świętej Rodzinie, czyli Panu Jezusie, Maryi i Józefie. Prosiłiśmy Świętą Rodzinę o opiekę nad naszymi rodzinami)*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Zuzia i Franek cieszyli się na wspólny wyjazd za miasto z rodzicami. Mieli swoje ulubione miejsce na pikniki. Tam zawsze miło spędzali czas. Tak było i tym razem: mama w swoich rzadko używanych tenisówkach próbowała wbić gola, a bramki bronił tatuś. Było tyle śmiechu!

– Uwielbiam te nasze sportowe wyczyny – stwierdził poważnie Franek. – I to dzięki tobie, mamo. Gdyby reprezentacja Polski miała tyle chęci do strzelenia gola, co ty, mamusiu...

– O tak! Bylibyśmy mistrzami świata – przerwał tata.

– Tylko oni nie mają takich ładnych tenisówek jak nasza mama! – śmiała się Zuzia.

– Takie bieluśkie! I te srebrne sznurowadła... – dorzucił tato.

– Jesteście okropni! – Mama starała się zrobić groźną minę. – Tak się cieszyłam, gdy je kupowałam!

– Są piękne, mamusiu! – Zuzia aż podskakiwała z radości.

– Niczym kalosze szczęścia! – krzyknął Franek, biegnąc z piłką w kierunku bramki.

– No nie! Straciłem przez ciebie dwa punkty, Aniu! – krzyknął tata.

– Wybaczam ci, bo Franek i ja zyskaliśmy dwa punkty – śmiała się mama.

– Mówiłem, że to tenisówki szczęścia?! – Franek dumnie manifestował swoje zwycięstwo nad tatą bramkarzem.

Czas płynął szybko.

A gdy wracali wspólnie do domu, już planowali kolejny wyjazd.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Dokąd pojechała rodzina Zuzi? (na piknik, za miasto)
- Jak rodzina spędzała czas na pikniku? (grając w piłkę, śmiejąc się)

- Dlaczego Zuzia i Franek lubią wyjazdy z rodzicami? (spędzają razem czas, mogą się pobawić)

Zabawa „Iskierka przyjaźni”

Uczniowie siedzą/stoją w kręgu, trzymając się za ręce. Powiedz: *Iskierkę puszczam w krąg, niech wróci do mych rąk.* Dziecko, które poczuje ściśnięcie dłoni, uśmiecha się i ściska dłoń osoby stojącej z drugiej strony. Po „powrocie” iskierki do ciebie podsumuj: *Między nami przeszła iskierka przyjaźni, która wywołała uśmiech na naszych twarzach. Dzisiaj opowiemy sobie, jak wywołać uśmiech na twarzach członków naszych rodzin.*

III. Poznaję

Pismo Święte (por. Łk 2,51–52)

Pan Jezus mieszka w Nazarecie z Maryją i Józefem. Tam dorasta, każdego dnia uczy się czegoś nowego i pomaga innym.

Zapytaj:

- Gdzie Pan Jezus mieszka z Maryją i Józefem? (w Nazarecie)
- Jak się zachowuje? (uczy się nowych rzeczy, pomaga innym)

IV. Odpowiadam

Zadanie „Trzy niezwykłe słowa”

Powiedz: *Posłuchajcie o różnych wydarzeniach i powiedzcie, jak należy się w opisanych sytuacjach zachować, co należy powiedzieć. Pamiętajcie o trzech niezwykłych słowach: proszę, dziękuję i przepraszam (zapisz je na tablicy).*

1. Potłukłeś ulubiony kubek taty. Co powiesz?
2. Popchnąłeś młodszą siostrę. Upadła i nabiła sobie guza. Co powiesz?
3. Okłamałeś babcię, że już odrobiłeś lekcje. Co powiesz?
4. Mama upiekła twoje ulubione ciasto. Co powiesz?
5. Rodzice zabrali cię na wycieczkę, świetnie się razem bawiliście. Co powiesz po powrocie do domu?
6. Chcesz, aby starsza siostra pomogła ci rozwiązać zadanie z matematyki. Co powiesz?

Podsumuj: *Każdemu z nas zdarza się mieć smutny dzień, ktoś nas złości, coś nam się nie uda. Mamy też dni, kiedy jesteśmy bardzo radośni*

i chcemy dzielić się naszym szczęściem. Bardzo ważne jest żeby codziennie pamiętać o tych trzech niezwykłych słowach: proszę, dziękuję, przepraszam. One wprowadzają radość i pokój do naszych rodzin.

Zadanie multimedialne „Uśmiech rodziców”

Polecenie: *Wybierz te sytuacje, które wywołają uśmiech na twarzy rodziców.*

Wydrukuj ilustracje i zachęć uczniów do wyboru tych właściwych.

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Narysuj, jak wywołasz uśmiech na twarzy swoich najbliższych.*

Zadanie 2: *Młodszy brat zabrał bez pytania twój nowy długopis i go zgubił. Jesteś na niego zły. Jak możesz zareagować, żeby nie sprawić nikomu przykrości? Przy właściwym rozwiązaniu naklej uśmiechniętą buźkę.*

Zadanie 3: *Ozdób trzy niezwykłe słowa.*

VI. Modłę się

Panie Jezu, dziękujemy Ci za nasze rodziny. Prosimy, pomóż nam obdarzać się miłością i sprawiać sobie nawzajem radość. Prosimy o łaskę wiary, byśmy w naszych rodzinach mogli jak najlepiej Cię poznawać i oddawać Ci chwałę.

KATECHEZA 49

Temat: Dary od Pana Boga

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Zapoznanie uczniów z prawdą, że Bóg wyposaża człowieka w ciało, duszę, rozum, wolną wolę i emocje
- Kształtowanie w uczniach samoświadomości w zakresie umiejętności nazywania i wyrażania emocji

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- rozpoznaje i nazywa swoje emocje oraz emocje innych osób,
- wyjaśnia pojęcie duszy,
- wymienia dary, jakimi obdarza nas Pan Bóg.

Formy organizacji zajęć

indywidualna, grupowa

Metody i techniki dydaktyczne

opowiadanie, miniwykład, rozmowa, zabawa ruchowa, śpiew, drama;

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, piosenka *Bóg kocha mnie*

Struktura katechezy

Modlitwa

Ojcze nasz.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Poproś uczniów, aby przypomnieli sobie, co dobrego zrobili poprzedniego dnia dla swojej rodziny.

I. Odkrywam

Opowiadanie

- *Dzieciaki, nakarmiliśmy swoje ciała, więc teraz czas na pokarm dla duszy – stwierdził po kolacji tata.*
- *O, jakie piękne słowa. – Franek bił ojcu brawo.*
- *A ja nie rozumiem, o czym mówisz, tatusiu.*
- *Chodzi mi o to, że człowiek to nie tylko ciało, córeczko. Mamy również duszę. O nią powinniśmy dbać szczególnie, bo jest nieśmiertelna.*
- *Tak? Nie wiedziałam. – Zuzia zamysliła się na moment.*
- *Chyba nie rozumiesz, co tato chciał powiedzieć. – Franek spojrzął na siostrę. – Idziemy się modlić, siostrzyczko! To powiedział tata.*
- *A! Dobrze. Nie ma sprawy. Postaram się dobrze nakarmić swoją duszę. Nie wiedziałam, że jeśli się modłę, to o nią dbam – podsumowała Zuzia.*
- *No to do modlitwy! – zakończył tato.*

Zapytaj:

O czym dzieci rozmawiały z tatą? (o tym, że dusza potrzebuje modlitwy, tak jak ciało potrzebuje jedzenia)

II. Spotykam

Pismo Święte (por. Rdz 2,7)

Człowiek jest stworzony przez Pana Boga. Posiada widzialne ciało oraz niewidzialną duszę, a także wolną wolę, rozum i emocje.

Wy tłumacz: *Pan Bóg, stwarzając człowieka, nie tylko daje mu ciało, lecz także tchnie w jego nozdrza, czyli obdarza go nieśmiertelną duszą. Dusza to taki Boży oddech w człowieku, który daje nam życie (można w tym miejscu zrobić porównanie do reanimacji – jeśli człowiek nie oddycha, to koniecznie trzeba mu przywrócić oddech, bo inaczej umrze). Każdy człowiek otrzymał duszę od Pana Boga jeszcze przed swoim narodzeniem. Jest to taka cząstka w człowieku, która nigdy nie umiera. Nie można jej zobaczyć, bo jest niewidzialna – tak jak oddech,*

wiatr czy powietrze. Dusza jest darem Pana Boga dla człowieka, jest jak cenny skarb, o który trzeba dbać.

Zapytaj: *Kto z was pamięta, jak można dbać o naszą duszę? (poprzez modlitwę)*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Dopisz brakujące literki. (Powstają hasła: dla ciała; dla duszy).*

III. Poznaję

Powiedz: *Pan Bóg, stwarzając człowieka, wyposaża go również w rzeczy niewidzialne takie jak wolna wola, rozum, emocje.*

Przeprowadź z uczniami krótką rozmowę. Zapytaj o to, jak rozumieją następujące pojęcia: wolna wola, rozum, emocje. Po wysłuchaniu odpowiedzi wyjaśnij, że samej wolnej woli, emocji i rozumu – podobnie jak duszy – nie widzimy. Kiedy podejmujemy mądre decyzje, korzystamy z podpowiedzi naszego rozumu. Jeśli te mądre decyzje wprowadzamy w życie, to kierujemy się wolną wolą. Samych emocji też nie widzimy, możemy tylko zauważyć ich przejawy, oznaki emocji – np. zacisnięte pięści, czerwoną buzię, trudności w złapaniu oddechu, drżenie, śmiech, klaskanie w ręce itp. Emocje nie są ani dobre, ani złe; są tak naturalne jak pogoda. Mogą być tylko mniej lub bardziej przyjemne dla osoby, która je przeżywa, i dla jej otoczenia, jeżeli je okazuje.

Zaproponuj uczniom zabawę, która będzie polegała na rozpoznawaniu i nazywaniu emocji.

IV. Odpowiadam

Zabawa ruchowa „Wiatr, deszcz, burza”

Uczniowie siadają naprzeciw siebie. Ich zadaniem jest odczytanie twoich emocji i przyrównanie ich do zjawiska pogodowego. Zabawę można przeprowadzić z użyciem krótkich nagrań dźwiękowych obrazujących konkretne zjawiska atmosferyczne.

- Pocieraj dłońią dłoń – to wiatr (niepewność);
- Delikatnie uderzaj dłońmi w nogi – to deszcz (zdenerwowanie);
- Tup mocno nogami – to burza (złość);

- Zamknij oczy, uśmiechnij się – to słoneczny dzień (spokój, radość).

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 2: *Narysuj buźki, które przedstawiają określone emocje.*

Zabawa ruchowa „Minki”

Poproś jednego ucznia o przedstawienie wybranej emocji bez użycia słów – za pomocą gestów i mimiki. Zadaniem pozostałych uczniów w klasie jest rozpoznanie emocji i jej nazwanie. Rozpoznanie i nazwanie emocji pozwala dziecku zrozumieć, co się dzieje w jego wnętrzu.

Praca z podręcznikiem

Zadanie 3: *Odszyfruj wiadomość. Wpisz literki do odpowiednich kratek i przeczytaj rozwiązanie. (Hasło: **Nie czynź drugiemu, co tobie niemiłe**).*

Podsumuj: Nie zawsze mamy wpływ na emocje, które nas ogarniają, ale możemy postarać się, korzystając z rozumu i wolnej woli, właściwie je wykorzystać. Możemy nauczyć się wyrażać je w taki sposób, który nie będzie nieprzyjemny dla innych osób w grupie. Na przykład jeśli bardzo się złości, zamiast krzyczeć na kolegę lub koleżankę, mogą rozładować emocje poprzez podarcie lub zgniecenie gazety i wyrzucenie jej do kosza. Mogę, biorąc głęboki oddech, posiedzieć przez chwilę w ciszy, poobserwować, co dzieje się za oknem, pomyśleć o czymś przyjemnym. Pan Bóg obdarza nas rozumem i wolną wolą. Kiedy dbamy o własną duszę i często się modlimy, jesteśmy bliżej Niego i wtedy łatwiej przychodzi nam panowanie nad trudnymi emocjami.

VI. Modlę się

Powiedz: *Dzięki posiadaniu duszy możemy mówić do Pana Boga nie tylko na głos, ale i w myślach.*

Zachęć uczniów, aby podziękowali teraz w myślach Panu Bogu za dary, jakie od Niego otrzymują – nieśmiertelną duszę, rozum, wolną wolę i emocje. Zaproponuj, aby uczniowie wyrazili radość i uśmiechnęli się w myślach. Powiedz, że tylko Pan Bóg może zobaczyć taki uśmiech.

Piosenka **Bóg kocha mnie**

KATECHEZA 50

Temat: Pan Bóg kocha nas wszystkich

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Ukazanie, że dziecko jest najcenniejszym darem w rodzinie
- Przypomnienie prawdy o potrzebie posłuszeństwa rodzicom

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wymienia sposoby okazywania miłości w rodzinie,
- wyjaśnia wartość każdego człowieka jako dziecka Bożego,
- uzasadnia, dlaczego należy okazywać posłuszeństwo rodzicom.

Formy organizacji zajęć

indywidualna, grupowa

Metody i techniki dydaktyczne

opowiadanie, miniwykład, rozmowa, zabawa ruchowa, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie;

piosenka *Weź mnie, weź mnie na ręce* zespołu Arka Noego

Struktura katechezy

Modlitwa

Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Poproś uczniów, aby wymienili poznane na poprzedniej katechezie dary, jakimi obdarza nas Pan Bóg.

Powiedz: *Na dzisiejszej katechezie dowiedcie się, jakim darem Pan Bóg obdarza małżonków.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

- *Mamo, mamo! Chodź szybko!* – krzyczała z salonu Zuzia.
- *Co się stało?* – zapytała zaniepokojona mama.
- *Zobacz! Musimy pomóc tej dziewczynce. W telewizji mówią, że wystarczy tylko wysłać SMS. Ta mała Nadia potrzebuje pomocy. Jej rodzice zbierają pieniądze na operację w jakimś innym kraju, nie pamiętam gdzie.*
- *Mama usiadła w fotelu i wzięła do ręki komórkę.*
- *Masz rację, Zuzanko. Nadia jest wielkim skarbem dla swoich rodziców, więc jeżeli możemy w ten sposób pomóc...*
- *Jesteś taka dobra...* – Zuzia wtuliła się w ramiona mamy.
- *Ty też jesteś dobra, córeczko. Przecież mnie zawołałaś, abym usłyszała tę wiadomość.*
- *Czy ja też jestem twoim skarbem?*
- *Najcenniejszym. Mamy z tatą dwa cenne dary: ciebie i Frania.*
- *A tata?*
- *Oczywiście, on też jest skarbem, ale nie jest moim dzieckiem – rozśmiała się mama.*

II. Spotykam

Pismo Święte (por. Iz 43,4)

Każde dziecko jest prawdziwym skarbem. Jest kochane przez samego Pana Boga.

Wyjaśnij: *Pan Bóg kocha każdego z nas. Każde dziecko jest darem, którym Bóg obdarza rodziców. Jest ono prawdziwym skarbem, bo zostało podarowane rodzicom przez samego Pana Boga. Jesteś nie tylko dzieckiem swoich rodziców, ale też dzieckiem Bożym.*

III. Poznaję

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Opowiedz, co widzisz na rysunkach. Narysuj swój portret w ramce w kształcie serduszka.*

Zapytaj uczniów, co widzą na ilustracjach. Porozmawiaj z nimi o tym, w jaki sposób spędzają wolny czas w gronie rodzinnym. Podkreśl, że jeśli kogoś kochamy, jeśli ktoś jest dla nas ważny, to chcemy być blisko tej osoby i chcemy z nią często przebywać. Poproś uczniów o narysowanie swojego portretu w ramce w kształcie serduszka.

IV. Odpowiadam

Zabawa ruchowa „Kot i mysz”

Udział w zabawie ma uświadomić uczniom ich ograniczone możliwości w kontrolowaniu własnego bezpieczeństwa.

Z grona uczniów wybierz dwoje uczniów: „kotka” i „myszkę”. Pozostali uczestnicy ustawiają się w kręgu. Tworzą oni w ten sposób norkę, w której może schronić się „myszka”. Dziecko, które zostało wybrane na „myszkę”, wchodzi do środka kółka, a „kotek” stoi na zewnątrz. Zadaniem „kotka” jest złapanie „myszki”. Dzieci, które tworzą kółeczko, próbują udaremnić ten plan: mogą zastawiać wejście „kotka”, np. opuszczając ręce w dół lub zacieśniając krąg. Gra kończy się, gdy „kot” złapie „mysz” lub się zmęczy. Kotu wolno poruszać się tylko na zewnątrz okręgu. Myszka może zarówno przebywać w środku, jak i wychylać się na zewnątrz w poszukiwaniu pożywienia, pod rękami osób tworzących okrąg. Zadaniem kota jest schwytywanie myszki, ale może on to zrobić tylko wtedy, gdy myszka jest poza norką. W trakcie zabawy staraj się inspirować myszkę do coraz bardziej ryzykownych zachowań. Gdy kot złapie myszkę, zajmuje jej miejsce, a ona zamienia się miejscem z jednym z uczniów w okręgu. Wielokrotne powtórzenie zabawy pozwala dzieciom odgrywać różne role. Jeśli myszka jest zbyt bojaźliwa i nie chce wychylić się z norki, zacznij odliczać do trzech.

Zapytaj:

- Kiedy kotu łatwiej było złapać myszkę? (gdy ta zachowywała się ryzykowniej lub myślała, że uda się jej przechytryć kota)
- Czy w innych sytuacjach też zdarzało się wam, że za bardzo ryzykowaliście?
- W jakich?
- Jak to się skończyło?
- Co należy robić, aby być bezpiecznym?
- Czy należy słuchać rad innych ludzi, którzy ostrzegają nas przed niebezpieczeństwem?

- Kto na co dzień stara się zapewnić wam bezpieczeństwo?
- Dlaczego rodzice dbają o wasze bezpieczeństwo?

Podsumuj: *W tej zabawie rodziców zastępują dzieci, które stoją w kręgu i starają się ochraniać „myszkę-dziecko” przed niebezpieczeństwem. Rodzice was kochają i troszczą się o was. Odpowiadają za was przed Panem Bogiem. Nie chcą, żeby stała się wam jakaś krzywda. Oni wiedzą dużo lepiej od was, czy zagraża wam jakieś niebezpieczeństwo, dlatego rodziców zawsze trzeba słuchać.*

V. Utrwalam

Wytłumacz, że nie zawsze rodzice mogą spędzać z dziećmi wystarczającą ilość czasu, nawet jeśli bardzo je kochają. Mówi o tym piosenka.

Piosenka Weź mnie, weź mnie na ręce

VI. Modlę się

Dziękuję Ci, Boże, że mnie ukochałeś,
dziękuję, że dobrych rodziców mi dałeś.
Proszę Cię, dobry Ojczy z nieba,
daj im wszystkiego, czego im potrzeba.
Amen^{*}.

^{*} Na podstawie: <https://opoka.org.pl/biblioteka/V/trans/komunia/modlitewnik1.html> [dostęp: 27.11.2019].

KATECHEZA 51

Temat: Co wiem o historii mojej rodziny?

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Zapoznanie z cechami rodziny
- Kształtowanie prawidłowych więzi w rodzinie

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wskazuje na osobowe więzi w rodzinie,
- charakteryzuje wspólnotę rodzinną,
- uzasadnia, dlaczego należy okazywać szacunek i posłuszeństwo rodzicom, dziadkom oraz innym członkom rodziny.

Formy organizacji zajęć

indywidualna, grupowa

Metody i techniki dydaktyczne

opowiadanie, rozmowa, miniwykład, uzupełnianka, zabawa ruchowa, zadanie multimedialne, śpiew

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, zadanie multimedialne, ilustracja: rodzina modli się w domu

Struktura katechezy

Modlitwa

Ojcze nasz, Zdrowaś Maryjo.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Piosenka Weź mnie, weź mnie na ręce

I. Odkrywam

Opowiadanie

Franek wrócił do domu szczęśliwy. Dostał za wypracowanie szóstkę.

– Mamo! Niektórzy się popłakali, gdy pani Agata czytała mój tekst. Część nawet nie wiedziała, że kiedyś ludzie żyli w takiej biedzie – opowiadał.

Mama słuchała rozradowanego Franka.

– Muszę zadzwonić do dziadka – dodał po chwili. – Ucieszy się z mojej szóstki.

– Tak, zadzwoń, synku – powiedziała mama. – Tym bardziej że dziadek dał ci zdjęcia z tamtego okresu.

– I wykorzystałem je. Pani powiedziała, że napisałem pamiętnik – nie przestawał mówić dumny z oceny Franek.

Dziadek wzruszył się, słuchając relacji wnuka.

– Dziadku, ty płaczesz? – zapytał chłopiec.

– Widzisz, Franiu, nigdy nie sądziłem, że opowiem swojemu wnukowi historię mojego ojca. To był cudowny człowiek.

– I taki dobry dla innych, dziadku. Sam miał niewiele, a dzielił się z innymi.

– To prawda, ale dla niego to była oczywista rzecz. Zawsze nam powtarzał, że człowiek żyje nie dla siebie, lecz dla innych. I dlatego nigdy nie odmawiał ludziom pomocy.

Zapytaj:

- Z jaką radosną nowiną wrócił Franek do domu ze szkoły? (otrzymał szóstkę z wypracowania)
- Dlaczego Franek zadzwonił do dziadka? (aby przekazać mu dobrą informację i podziękować)
- Za co Franek był wdzięczny dziadkowi? (za zdjęcia i przekazanie wspomnień o pradziadku)
- Jak zareagował dziadek Franka, kiedy dowiedział się, że jego wnuczek dostał szóstkę za wypracowanie z języka polskiego? (wzruszył się i popłakał)
- Dlaczego dziadek tak zareagował? (cieszył się, że mógł opowiedzieć wnukowi o tym, jakim dobrym człowiekiem był jego ojciec)

Podsumuj: *Rodzina to nie tylko mama, tata i rodzeństwo. Tymi, którzy nas łączą w rodzinie, są też nasi dalsi przodkowie. Nasz ród, z którego się wywodzimy, prapradziadkowie, pradiadkowie i dziadkowie. Ich losy, przeżycia, czasy, w których żyli, oraz ludzie, z którymi się spotykali, mogą mieć wpływ na nasze życie. Dziadek Franka był szczęśliwy, że wnuk wysłuchał wspomnień o młodości jego pradiadka. Choć od tamtych wydarzeń minęło wiele lat, to Franek był dumny z dobroci swojego pradiadka. W szczęśliwej rodzinie uważnie słuchamy i dbamy o wszystkich jej członków. O tym właśnie mówi fragment z Pisma Świętego, który za chwilę wam przytoczę.*

II. Spotykam

Pismo Święte (por. Prz 6,20–21)

Pan Bóg uczy nas okazywania szacunku każdemu człowiekowi, ale posłuszeństwo i miłość jesteście winni rodzicom oraz dziadkom – naszym pierwszym nauczycielom i wychowawcom.

Powiedz: *W rodzinie uczymy się miłości do Boga i ludzi. W rodzinie przekazywana jest wiara, rodzice zanoszą nas do chrztu, dzięki czemu stajemy się dziećmi Bożymi. Poznajemy dobrego Pana Boga. Często to właśnie babcia uczy nas znaku krzyża. Rodzice uczą nas pacierza, posyłają na katechezę i prowadzą do kościoła na spotkanie z Panem Jezusem we Mszy Świętej.*

Poproś uczniów, aby przypomnieli sobie, czego nauczyli się od rodziców, dziadków lub dalszej rodziny.

III. Poznaję

Powiedz: *Każda rodzina jest jak drzewo. Jej najstarszych członków można porównać do korzeni, które utrzymują drzewo w pionie. Potężny pień – to dziadkowie. Rodzice są jak grube konary, a nasze rodzeństwo i my sami to drobne gałązki i zielone listki. Choć konary i gałęzie rosną w różne strony, to jednak łączą je korzenie i pień. Podobnie jest z rodziną. Choć mieszkamy w różnych miejscach i czasami nawet inaczej się nazywamy, to łączą nas wspólni przodkowie.*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *W ramkach narysuj portrety członków swojej rodziny. Możesz dorysować więcej gałęzi i ramek.*

Zadanie uczniowie mogą uzupełnić w domu po rozmowie z rodzicami. Wy tłumacz, że nie wszystkie wolne miejsca muszą być uzupełnione. Każda rodzina jest inna. Nie ma dwóch identycznych drzew i nie ma dwóch takich samych rodzin. Jeśli uczeń ma małą rodzinę, puste miejsca może pokolorować. Można dodać, że babcia Pana Jezusa miała na imię Anna, a Jego dziadek nosił imię Joachim.

IV. Odpowiadam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 2: *Jak myślisz, kto z twojej rodziny mógł lub może korzystać z tych środków transportu w drodze na Mszę Świętą? Podpisz.*

Celem ćwiczenia jest uświadomienie uczniom, że ich pradiadkowie i dziadkowie żyli w zupełnie innych warunkach niż oni. Zadaniem uczniów jest „podróż w wyobraźni” i przyporządkowanie środka transportu do czasów, w jakich żyli konkretni członkowie ich rodzin – tutaj nie ma dobrych i złych odpowiedzi. Przed rozpoczęciem zadania omów przedstawione poniżej środki transportu.

Taniec, zabawa ruchowa

Po zakończeniu zadania poproś uczniów, aby udawali, że poruszają się jednym ze środków transportu.

Zapytaj: *W jaki sposób dzisiaj ludzie docierają do kościoła?*

V. Utrwalam

Zabawa „Zawody” (zadanie dostępne w **Learning Apps** lub do **wydrukowania**)

Polecenie: *Znajdź pary – dopasuj wykonywany zawód do związanych z nim przedmiotów.*

Ilustracje potrzebne do zabawy znajdziesz w linku powyżej – należy je wydrukować i wyciąć.

Ćwiczenie przedstawia prace, które mogliby wykonywać pradiadkowie lub dziadkowie. Niektóre z zaprezentowanych zawodów mogą być już nieznane uczniom, dlatego należy je objaśnić.

Po zakończeniu ćwiczenia porozmawiaj z uczniami o zajęciach, które wykonywali ich babcie i dziadkowie.

VI. Modłę się

Powiedz: *Podziękujmy Panu Bogu za dobro, jakim jest rodzina, słowami modlitwy papieża Benedykta XVI.*

Maryjo, Matko wszystkich żyjących, nieustannie otaczaj opieką dziadków, bądź z nimi podczas ziemskiej pielgrzymki, i niech za sprawą Twoich modlitw wszystkie rodziny spotkają się kiedyś w niebieskiej ojczyźnie, gdzie Ty czekasz na wszystkich ludzi^{*}.

^{*} Źródło: https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/benedykt_xvi/modlitwy/za-dziadkow_15012009.html [dostęp: 27.11.2019].

KATECHEZA 52

Temat: Jak dobrze modlić się za swoją rodzinę?

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- rozbudzanie miłości do najbliższych
- rozbudzanie wdzięczności Bogu za dar rodziny i bliskich

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wyraża w modlitwie wdzięczność za dar rodziny i bliskich,
- opisuje, co pomaga w dobrej modlitwie, a co w niej przeszkadza,
- wyjaśnia zwrot „modlić się w intencji”.

Formy organizacji zajęć

indywidualna, grupowa, zespołowa

Metody i techniki dydaktyczne

opowiadanie, miniwykład, rozmowa kierowana, zabawa ruchowa

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie

Struktura katechezy

Modlitwa

Maryjo, Matko wszystkich żyjących, nieustannie otaczaj opieką dziadków, bądź z nimi podczas ziemskiej pielgrzymki i niech za sprawą Twoich modlitw wszystkie rodziny spotkają się kiedyś w niebieskiej ojczyźnie –

gdzie czekasz na wszystkich ludzi, by ich przygarnąć w wielkim uścisku życia bez końca. Amen!

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: Na poprzedniej lekcji religii mówiliśmy o rodzinie. Wymieniliśmy członków rodzin i omawialiśmy warunki, w jakich oni żyli. Na zakończenie poznaliśmy modlitwę papieża Benedykta XVI za rodziny. Dzisiaj będziemy się zastanawiać nad tym, jak dobrze modlić się za swoją rodzinę.

I. Odkrywam

Opowiadanie

Rodzice Franka i Zuzi obchodzili rocznicę ślubu. Cała rodzina udała się do kościoła.

– Mamo, ksiądz Mateusz mówi, że ta Msza jest w waszej intencji...

– Tak, Zuzanko, słyszałam. – Mama uspakajała dumną córkę.

Kiedy podczas modlitwy wiernych Zuzia usłyszała wypowiedziane przez księdza Mateusza słowa: „Módlmy się o Boże błogosławieństwo dla państwa Wiśniewskich w rocznicę ich ślubu, a także o potrzebne łaski dla całej rodziny”, z całej mocy odpowiedziała: „Wysłuchaj nas, Panie”. Powiedziała to tak głośno, że stojąca przed Zuzią kobieta obejrzała się i spojrzała na nią z uśmiechem.

– Musisz bardzo kochać swoich rodziców – szepnęła nieznanjoma. Zuzia zawstydzona się i skryła twarz w rękawie sukienki mamy.

Zapytaj:

- Jaka uroczystość miała miejsce w rodzinie Wiśniewskich? (rocznica ślubu)
- W jaki sposób rodzina obchodziła tę uroczystość? (udano się na Mszę Świętą, która była sprawowana w intencji całej rodziny)
- Co to znaczy, że modlimy się w intencji? (modlimy się w określonej sprawie lub za konkretną osobę)
- A czy wy modlicie się za jakąś konkretną osobę?

II. Spotykam

Powiedz: Posłuchajcie tekstu z Pisma Świętego i zastanówcie się, za kogo w pierwszej kolejności mamy się modlić.

Pismo Święte (por. Syr 3,8)

Pan Bóg zachęca nas do ufnej i wytrwałej modlitwy za rodziców.

Powiedz: Prosimy o błogosławieństwo dla najbliższych, dziękujemy Panu Bogu za rodziców, rodzeństwo, dziadków. Pamiętamy o tych, którzy już odeszli. W ten sposób wyrażamy naszą wdzięczność wobec naszych najbliższych za ich troskę i cierpliwość wobec nas.

Wy tłumacz, że w rodzinie modlimy się wzajemnie za siebie. Za rodzinę możemy modlić się w różnych miejscach i różnych okolicznościach.

III. Poznaję

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Narysuj strzałki od modlących się dzieci do miejsc, w których modlisz się za swoją rodzinę.*

IV. Odpowiadam

Zadanie 2: *Policz, ile przedmiotów znajduje się powyżej, i wpisz liczbę w wyznaczonym miejscu.*

Omów zadanie. Na rysunkach przedstawiono rzeczy, które mogą nam pomóc w skupieniu na modlitwie i takie, które w modlitwie nam przeszkadzają. Poproś uczniów o wskazanie tych, które są w modlitwie pomocne. Zapytaj, których rzeczy jest więcej. Zwróć uwagę, że takie przedmioty jak telefon, telewizor i laptop też mogą być pomocne w modlitwie, np. w telefonie i laptopie możemy wejść na strony z różnymi modlitwami, a gdy jesteśmy chorzy i musimy leżeć w łóżku, możemy uczestniczyć we Mszy Świętej za pośrednictwem telewizji.

Poproś uczniów, aby porozmawiali ze sobą w parach. Na chwilę włącz głośną muzykę. Po zakończeniu ćwiczenia zapytaj uczniów, czy głośna muzyka ułatwiła im rozmowę. Podsumuj: *Hałas i głośna muzyka zawsze utrudniają nam komunikowanie się z innymi ludźmi, nawet wtedy, kiedy są oni blisko nas. Podobnie dzieje się w czasie spotkania z Panem Bogiem na modlitwie.*

V. Utrwalam

Taniec, zabawa ruchowa „Ptaszek”

Celem zabawy jest uświadomienie uczniom potrzeby skupienia się w czasie modlitwy.

Ustaw parzystą liczbę uczniów w kole. W środku ustaw tytułowego „ptaszka”. Na sygnał uczniowie zaczynają spacerować i recytują wierszyk: „Chodzi ptaszek po ulicy, wybiera ziarenka pszenicy, a ja jestem w tym kole i biorę sobie, kogo wolę”. Słyszając ostatnie słowa wierszyka, „ptaszek” ma chwycić za dłoń wybraną osobę. Jest to sygnał dla pozostałych uczniów do połączenia się w pary. Kto pary nie znajdzie, zostaje „ptaszkiem”. Wielokrotne powtórzenie zabawy pozwoli wybrać osobę, która nie zdołała znaleźć pary najmniejszą liczbę razy.

Podsumuj: *Pomimo tego, że każdy wiedział, kiedy zakończy się wierszyk, to nie wszyscy w porę potrafili znaleźć parę. Czasami było tak, że do jednej osoby podeszło kilkoro z was, a nie zauważyliście koleżanki czy kolegi tuż obok. Podobnie może się zdarzyć w czasie modlitwy. Nie tylko głośna muzyka, ale także rozkojarzenie i brak koncentracji mogą być przyczyną niedbalej modlitwy. W czasie modlitwy należy skupić się na spotkaniu z Panem Bogiem, który na nas czeka i jest zawsze blisko nas.*

VI. Modlę się

Dziękuję Ci, Boże, za mamę i tatę,
za to, że uczą mnie cieszyć się światem.
Za ich dobre rady, dużo cierpliwości.
Nie chcę im nigdy sprawiać przykrości*.

* Źródło: <https://pacierz.pl/modlitwa/modlitwa-za-rodzicow.php> [dostęp: 26.11.2019].

KATECHEZA 53

Temat: Święty Jan Paweł II kochał swoją rodzinę

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- ukazanie uczniom sylwetki Świętego Jana Pawła II
- rozbudzanie w uczniach pragnienia świętości

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- określa zainteresowania Karola Wojtyły w wieku szkolnym,
- wymienia najbliższych członków rodziny Świętego Jana Pawła II,
- znajduje powiązania pomiędzy dzieciństwem Karola Wojtyły a jego świętością.

Formy organizacji zajęć

indywidualna, grupowa, zespołowa

Metody i techniki dydaktyczne

opowiadanie, miniwykład, rozmowa, test jednokrotnego wyboru

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, zadanie (test)

Struktura katechezy

Modlitwa

Dziękuję Ci, Boże, za mamę i tatę, za to, że uczą mnie cieszyć się światem. Za ich dobre rady, dużo cierpliwości. Nie chcę im nigdy sprawić przykrości. Amen.

Nawiązanie do poprzedniej katechezy

Powiedz: *Na dzisiejszej katechezie poznamy niezwykłą rodzinę, z której rodzice są kandydatami na ołtarze, a ich syn był papieżem i został świętym.*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Rodzice Zuzi i Franka obchodzili rocznicę ślubu. Cała rodzina złożyła się na prezent dla jubilatów. Był nim tygodniowy wyjazd do Wadowic.

– Mamo, tato, dziękuję. Spełniacie nasze marzenie – mówiła wzruszona mama do dziadków.

– Ja też wam dziękuję – powiedział Franek. – Jubileusz rodziców, a prezent także dla mnie i Zuzki. Tylko dziadkowie mogą coś takiego wymyślić! Czas pobytu w mieście papieża Jana Pawła II minął tak szybko, że nikomu nie chciało się stamtąd wyjeżdżać. Po powrocie okazało się, że babcia Zosia przygotowała obiad dla wszystkich.

– Dzięki, mamo. Nie byłabym w stanie przygotować obiadu. Zwłaszcza że lodówka pusta – powiedziała mama.

Zuzia nie mogła się doczekać, aż ktoś dopuści ją do głosu.

– Teraz ja! Teraz ja chcę coś powiedzieć!

– Uwaga, mówi Zuzia – zdecydował dziadek Staszek.

– Byliśmy w takim nowoczesnym muzeum...

– Interaktywnym – podpowiedział odpowiednie słowo Franek.

– No właśnie... I dowiedziałam się, że papież miał dziewięć lat, gdy zmarła jego mama. To straszne. On ją bardzo kochał, a ona umarła...

– Tak bywa, wnusiu, ale wiesz, mama zdążyła pięknie wychować swojego Karola. Z pewnością dzięki temu papież tak przylgnął do Matki Bożej i obrał ją za mamę. Pewnie opowiadano wam, że każdego dnia przed lekcjami zachodził do kościoła, w którym został ochrzczony, aby modlić się za swoją mamę, prosić Maryję o pomoc.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Do którego miasta udała się rodzina Zuzi i Franka? (do Wadowic)
- Kto urodził się w Wadowicach? (przyszły papież Jan Paweł II)
- Co wiecie o świętym Janie Pawle II?

III. Poznając

Pismo Święte (por. Kpł 19,2)

Pan Bóg wzywa wszystkich ludzi do tego, aby Go naśladowali. Mówi: „Bądźcie świętymi!”

Wyjaśnij: *W 2014 roku Jan Paweł II został ogłoszony świętym i patronem rodzin. Już od najmłodszych lat Karol Wojtyła, bo tak nazywał się przyszły papież, starał się być blisko Pana Boga. Bardzo kochał swoich rodziców: mamę Emilię i tatę Karola oraz starszego brata Edmunda. Był bardzo grzecznym i posłusznym dzieckiem. Dobrze się uczył i brał udział w szkolnych przedstawieniach. Lubił sport, grał w piłkę nożną i jeździł na nartach. Był ministrantem. Codziennie się modlił, często wspólnie z całą rodziną. Jego ulubioną modlitwą był różaniec. Gdy dorósł, został księdzem, a 16 października 1978 r. wybrano go na papieża. Zmarł 2 kwietnia 2005 r. w Watykanie. Jan Paweł II tak wspominał swoje dzieciństwo: „Pamiętam, że już jako dziecko nauczyłem się w domu rodzinnym modlić i ufać Bogu”^{*}. Wiara i przykład życia rodziców doprowadziły tego chłopca do świętości.*

IV. Odpowiadam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Pokoloruj na żółto pole, w którym są umieszczone tylko elementy związane z dzieciństwem Świętego Jana Pawła II.*

Podsumuj zadanie: *Karol Wojtyła, kiedy był w waszym wieku, tak jak i wy lubił sport i miał różne pasje. Dużo czasu spędzał ze swoimi rówieśnikami, jednak zawsze najważniejsi dla niego byli jego najbliżsi, którzy przekazali mu wiarę w Boga. Uczęszczał na Mszę Świętą i nabożeństwa. Służył przy ołtarzu jako ministrant. Wychowanie, modlitwa i głęboka wiara doprowadziły go do świętości.*

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 2: *Pokoloruj na żółto ramkę z właściwą odpowiedzią.*

^{*} Jan Paweł II, *Autobiografia*, Kraków 2003, s. 7.

Zadanie „Ile wiesz o Karolu Wojtyła?” (test jednokrotnego wyboru)

Pytania:

1. Jak miała na imię mama Karola Wojtyły? [Elżbieta, Emilia, Anna]
2. Karol Wojtyła urodził się w... [Wadowicach, Warszawie, Krakowie]
3. Czyim patronem jest Święty Jan Paweł II? [rolników, nauczycieli, rodzin]
4. Jaka była ulubiona modlitwa Świętego Jana Pawła II? [litania, różaniec, *Ojcze nasz*].
5. Jaki sport uprawiał Karol Wojtyła? [piłkę nożną, piłkę ręczną, piłkę siatkową]
6. Jak często Karol się modlił? [dwa raz w tygodniu, codziennie, tylko w niedziele i święta]
7. Gdzie wstępował Karol przed lekcjami? [do kolegi, do kuchni, do kościoła]
8. Kiedy biskupa Karola Wojtyłę wybrano na papieża? [16 października 1978 r., 18 listopada 1990 r., 15 kwietnia 1970 r.]

VI. Modlę się

Święty Janie Pawle II – módl się za nami.

Przyjacielu dzieci – módl się za nami.

Patronie rodzin chrześcijańskich – módl się za nami*.

* Na podstawie: http://www.ludomy.archpoznan.pl/jan_pawel_2,4,0. [dostęp: 26.11.2019].

Katechezy okolicznościowe

KATECHEZA 54

Temat: Wielki Post – przepraszamy za złe czyny

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- wprowadzenie uczniów w tematykę Wielkiego Postu
- kształtowanie postawy wdzięczności za dar zbawienia

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- nazywa Wielki Post czasem poprawy i przepraszania Pana Boga za złe czyny,
- kojarzy Wielki Post z męką i śmiercią Pana Jezusa,
- wyraża chęć przepraszania Pana Jezusa i poprawy postępowania,
- czyni wielkopostne postanowienia.

Formy organizacji zajęć

indywidualna, zespołowa, grupowa

Metody i techniki

pokaz, opowiadanie, rozmowa kierowana, zabawy edukacyjne

Środki i pomoce dydaktyczne

opowiadanie, rysunek *Moje postanowienia*, zdjęcie z adoracji krzyża; piosenka *Rysuję krzyż*; kartki z wypisanymi dobrymi i złymi uczynkami, wycięte z papieru buźki: wesoła i smutna, szary papier, blok techniczny

Struktura katechezy

Modlitwa

Zaproś uczniów do modlitwy. Poproś, aby spojrzeli na krzyż i pomyśleli w chwili ciszy o wielkiej miłości Pana Jezusa do ludzi. Następnie niech starannie uczynią znak krzyża i odmówcie *Ojcze nasz*.

I. Odkrywam

Opowiadanie

Zuzia wróciła ze szkoły i od razu pobiegła do mamy, aby jej coś opowiedzieć.

– Mamo, na lekcji religii mówiliśmy o postanowieniach na Wielki Post. Potem mieliśmy narysować je w zeszytach. Narysowałam aż cztery! Myślę, że ich dotrzymam, bo post ma tylko 40 dni.

– Brawo! Ale co to znaczy, że post ma tylko 40 dni? – zapytała mama.

– No... szybko minie i nie zdążę złamać moich postanowień.

– A potem? Co będzie w święta wielkanocne?

Zuzia spojrzała na mamę.

– Dobrze, że postanowiłaś się poprawić, ale warto nad tym pracować cały czas, nie tylko przez 40 dni. Wiem, że to niełatwe. – Mama ścisnęła dłoń córeczki. – Zuziu, te 40 dni to czas, gdy mamy szczególną możliwość przepraszania Pana Jezusa za nasze złe czyny, choć Pan Jezus na nasze przeprosiny i podziękowania czeka zawsze. Pamiętaj! Wystarczy uczynić znak krzyża i zwrócić myśli ku Niemu... Warto „wykręcać ten numer” do Pana Jezusa bardzo często.

– Numer alarmowy do Pana Jezusa! Fajnie to wtedy babcia Zosia wymyśliła.

– Tak. Też uważam, że to świetny pomysł. Chodź, zajdziemy do kościoła. Wybierzemy numer do Pana Jezusa... Mam za co przeprosić...

– Ty też, mamusiu? – zapytała dziewczynka.

– Tak, ja też.

II. Spotykam

Zapytaj:

- O czym Zuzia opowiadała mamie? (o Wielkim Poście)
- Ile dni trwa Wielki Post? (40)

- Co narysowała Zuzia na lekcji religii? (4 postanowienia)
- Do kiedy Zuzia chciała ich dotrzymywać? (do Wielkanocy)
- Co doradziła jej mama? (by zawsze pamiętała o tych postanowieniach; nie tylko do świąt)

Umieść na tablicy **zdjęcie z adoracji krzyża**. W rozmowie kierowanej przekaz uczniom następujące informacje:

- Pan Jezus umiera na krzyżu, ponieważ bardzo nas kocha. Pragnie, abyśmy zawsze wybierali dobro, a odrzucali zło.
- Kiedy popełniamy złe uczynki, ranimy Pana Jezusa.
- Wielki Post jest czasem, kiedy każdy powinien zastanowić się nad swoim postępowaniem i nad tym, co mógłby w nim poprawić. Gdy próbujemy się poprawić, gdy się modlimy, zbliżamy się do Pana Jezusa.

III. Poznaję

Zapisz na tablicy słowa z Biblii: „**Nawracajcie się i wiercie w Ewangelię**” (Mk 1,15b). Wyjaśnij, że Pan Jezus mówi nam, jak postępować, zwłaszcza w Wielkim Poście. Wspólnie z dziećmi odczytaj fragment na głos. Aby wyjaśnić sens tych słów, rozłóż na stole kartki z zapisanymi dobrymi i złymi uczynkami (kartki leżą zapisaną stroną do dołu, jest ich tyle, ilu uczniów w klasie). Po jednej stronie klasy zawieś znak z uśmiechniętą buzią, a z drugiej strony ze smutną. Zaproś uczniów, by kolejno losowali kartki. Z twoją pomocą lub samodzielnie uczeń odczytuje treść i ustawia się przy odpowiednim znaku. Uczniowie, którzy wylosowali złe uczynki, muszą powiedzieć, co trzeba naprawić, aby wrócić na dobrą stronę, czyli się nawrócić.

Przykładowe treści na kartkach: kłótnia, nieodrabianie lekcji, pomoc, chwalenie kogoś, brzydkie słowa, modlitwa, uczestnictwo we Mszy Świętej, odwiedziny u rodziny, podstawienie nogi, bójka, zabieranie cudzych rzeczy, pomoc w odrabianiu lekcji, dzielenie się, wyprowadzanie psa, robienie porządków, grymaszenie, uśmiechanie się do innych, ustąpienie komuś miejsca w autobusie.

IV. Odpowiadam

Zapytaj:

- Ile postanowień na Wielki Post zrobiła Zuzia? (4)

- Ile my możemy zrobić postanowień? (tyle, ile chcemy, ale tak, by można było je wykonać)
- Jakie mogą być nasze postanowienia?

Zadanie „Moje postanowienia”

Polecenie: *Zastanów się, czego w Wielkim Poście powinniśmy robić mniej, a czego więcej? Odpowiedzi narysuj w dymkach.*

Wydrukuj rysunek do zadania i rozdaj kopie uczniom. Niech uczniowie zastanowią się nad postanowieniami wielkopostnymi – czego w ich życiu powinno być więcej, a czego mniej?

V. Utrwalam

Naucz dzieci piosenki *Rysuję krzyż* wraz z gestami. Podkreśl, że śpiewając piosenkę, będziecie dziękować Panu Jezusowi za Jego śmierć na krzyżu.

Piosenka Rysuję krzyż

Zadanie plastyczne

Podziel klasę na 6 grup. Każda grupa otrzymuje puzzle, które po ułożeniu utworzą słowa – fragment większej całości. Uczniowie nakleją ułożone puzzle na kartkę z bloku technicznego. Mogą ozdobić pracę według uznania i wykonać tło, używając fioletowej kredki.

Po skończeniu każda grupa umieszcza swoją pracę na oznaczonym numerem miejscu na dużym arkuszu szarego papieru. Z poszczególnych elementów powstaje krzyż z ułożonym napisem. Po odczytaniu powstałego napisu uczniowie podają przykłady dobrego postępowania i naprawiania złych uczynków.

Schemat pracy:

(Szary papier)	W WIELKIM POŚCIE	
SERDECZNIE PRZEPRASZAMY	PANA JEZUSA	ZA ZŁE UCZYNKI
	I STARAMY SIĘ	
	POPRAWIĆ!	

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Pokoloruj na fioletowo ornat kapłana.*

Zadanie 2: *Rozwiąż rebus, aby zapamiętać, jak nazywa się 40-dniowy czas poprawy i przepraszania Pana Jezusa za złe uczynki. Rozwiązanie:*

Wielki Post.

Zadanie 3: *Pokoloruj na czerwono, z czego chcesz zrezygnować w Wielkim Poście, a na zielono to, czego chcesz robić więcej.*

Inny pomysł na postanowienie możesz zilustrować w ramce.

VI. Modlę się

Zaproś uczniów do modlitwy. Po każdym wezwaniu uczniowie odpowiadają: *Panie Jezu, pomóż nam być dobrymi.*

- kiedy będzie nam trudno odpowiadać rodzicom na ich polecenia...
- kiedy zauważymy, że rodzeństwo czy koledzy potrzebują naszej pomocy...
- gdy będzie nam trudno odrobić lekcje...
- przez uczestnictwo w Mszy Świętej i codzienną modlitwę...

KATECHEZA 55

Temat: Świętujemy zmartwychwstanie Pana Jezusa

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- Uświadomienie uczniom, że zmartwychwstały Pan Jezus ukazuje się niewiastom
- Uświadomienie uczniom, że zmartwychwstały Pan Jezus jest obecny w Kościele

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- odkrywa, że są świadkowie zmartwychwstania Pana Jezusa,
- wyjaśnia, że zmartwychwstały Pan Jezus jest obecny w swoim Kościele.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, śpiew

Środki i pomoce dydaktyczne

opowiadanie, prezentacja multimedialna; piosenka *Zmartwychwstał Pan*;
kalendarz, paski kolorowej bibuły

Struktura katechezy

Modlitwa

Panie Jezu, chcemy Cię dzisiaj prosić o radość z faktu, że zbliżają się święta wielkanocne. Ojcze nasz...

I. Odkrywam

Opowiadanie

Zbliżała się niedziela wielkanocna. Zuzia bardzo prosiła rodziców, aby tym razem mogła pójść z nimi do kościoła na szóstą rano. – Już nie jestem taka mała. Obudzę się – obiecywała.

I dotrzymała słowa, mimo że prawie z zamkniętymi oczami maszerowała do łazienki. W drodze powrotnej do domu Zuzia nie przestawała mówić. – Fajnie, że byłam tak wcześniej w kościele. I że mieliśmy miejsce w ławce. Nie wiedziałam, że będzie tak dużo ludzi. A widziałaś, mamusiu, Julkę? Ona też wstała tak wcześniej jak ja.

– Możesz być z siebie dumna.

– Jestem. Widziałam Pana Jezusa zmartwychwstałego.

– Chyba figurę, co? Pan Jezus zmartwychwstaje, ale Go nie widzimy – zauważył Franek.

– Franek, ja się cieszę, a ty się ze mnie nabijasz...

– Sorki, siostra. Ale jeszcze muszę coś powiedzieć, nie gniewaj się! Miałaś taką minę, gdy zaczęły bić dzwony...

– Bo się wystraszyłam – przerwała bratu Zuzia. – Pierwszy raz byłam na takiej Mszy.

II. Spotykam

Zapytaj:

- Jak nazywamy niedzielę, w czasie której przeżywamy zmartwychwstanie Pana Jezusa? (niedziela wielkanocna)
- Na czym zależało Zuzi? (chciała być na pierwszej Mszy Świętej – rezurekcyjnej)

Podsumuj: *Zuzia powiedziała, że na Mszy rezurekcyjnej widziała zmartwychwstałego Pana Jezusa. Jej brat podsumował, że widziała tylko figurę Pana Jezusa niesioną w procesji. Jednak dzisiaj dowiedcie się, że Zuzia nie myliła się, mówiąc, że spotkała Pana Jezusa zmartwychwstałego. On rzeczywiście jest obecny w Kościele.*

III. Poznaje

Pismo Święte (por. Mt 28,1.9–10)

Wczesnym rankiem, w niedzielę, Maria Magdalena i druga Maria przychodzą do grobu Pana Jezusa. A oto Jezus staje przed nimi i mówi: „Witajcie!”. One podchodzą do Niego, obejmują Go za nogi, oddając Mu pokłon. Jezus mówi do nich: „Nie bójcie się! Idźcie i powiedzcie moim braciom, żeby poszli do Galilei. Tam Mnie zobaczą”.

Zapytaj:

- Jakie postaci występują w tym tekście? (dwie kobiety i Pan Jezus)
- Jakimi słowami Pan Jezus wita kobiety? („nie bójcie się”)
- Dlaczego to mówi? (ponieważ kobiety się boją, bo wiedzą, że Pan Jezus nie żyje)
- Do kogo mają iść kobiety? (do braci)
- Kogo Pan Jezus nazywa braćmi? (apostołów)
- Jaką wiadomość mają zanieść do apostołów Maria i Magdalena? (że Pan Jezus żyje i że apostołowie mają iść do Galilei, bo tam Go zobaczą)

Podsumuj: *Pan Jezus rzeczywiście ukazuje się nie tylko niewiastom, ale i apostołom w Galilei.*

IV. Odpowiadam

Prezentacja multimedialna „Spotkanie ze Zmartwychwstałym”

Prezentacja przedstawia, z kim spotyka się zmartwychwstały Pan Jezus.

Po prezentacji pokaż uczniom kalendarz. Zapytaj: *Którego dnia zmartwychwstały Pan Jezus ukazuje się kobietom? (w niedzielę)*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 2: *W każde okienko wpisz literę, która znajduje się na pisanice o tym samym kolorze.*

(Powstaje hasło: **niedziela**).

Podsumuj: *Wszyscy chrześcijanie wiedzą, że pierwszym, najważniejszym dniem tygodnia jest niedziela, bo to dzień zmartwychwstania Pana Jezusa.*

Zadanie 1: *Wklej naklejkę i odczytaj, o co Pan Jezus prosi niewiasty.*

V. Utrwalam

Powiedz: *Pokażcie, jakie miny mają kobiety, gdy widzą zmartwychwstałego Pana Jezusa.* (uczniowie pokazują przestrasz na twarzy)

Zapytaj: *A jakie mają miny, gdy przekonują się, że Pan Jezus naprawdę żyje?* (uśmiech, radość)

Powiedz: *Kiedy jest w nas radość, mamy ochotę skakać, tańczyć i śpiewać. Zapraszam was do zabawy.*

Zabawa edukacyjna „Radość na trzy głosy”

Powiedz: *Kiedy kobiety widzą zmartwychwstałego Pana Jezusa, odkrywają, że jest On żywy, i przepętnia je radość. To, że Pan Jezus żyje i jest obecny wśród nas, to dobra nowina. Wyrazimy tę radość tańcem i piosenką.*

Podziel uczniów na trzy grupy. Stają przed tobą. Jesteś dyrygentem. Naucz uczniów słów:

Zmartwychwstał Pan (3x). Pierwszy raz śpiewa grupa pierwsza, drugi – druga, trzeci – trzecia.

Wszyscy razem śpiewają: **Alleluja**.

Następnie śpiewają: **Alleluja** (3x). Pierwszy raz śpiewa grupa pierwsza, drugi – druga, trzeci – trzecia. Wszyscy razem śpiewają: **Zmartwychwstał Pan**.

Po kilkukrotnym przećwiczeniu śpiewu rozdaj uczniom paski z kolorowej bibuły. Po zaśpiewaniu piosenki poproś, aby uczniowie tańczyli, poruszając paskami bibuły, a następnie, aby zaśpiewali piosenkę jeszcze raz.

Praca z podręcznikiem

Zadanie 3: *Narysuj, jak spędzasz Wielkanoc.*

VI. Modlę się

Dziękujemy Ci, Panie Jezu, że zmartwychwstajesz i żyjesz, że jesteś obecny wśród nas.

Piosenka Zmartwychwstał Pan

KATECHEZA 56

Temat: Pan Jezus nam błogostawi. Boże Ciało

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- przygotowanie uczniów do świadomego przeżycia uroczystości Bożego Ciała
- uświadomienie, że Jezus pozostaje z nami w Najświętszym Sakramencie
- zachęcenie do aktywnego udziału w procesji Bożego Ciała

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- określa Boże Ciało jako uroczystość, podczas której czcimy Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie,
- wyjaśnia pojęcia: *monstrancja, procesja, baldachim*,
- opowiada, jak wygląda procesja Bożego Ciała,
- wymienia sposoby uczestnictwa dzieci i dorosłych w procesji Bożego Ciała,
- wyraża pragnienie wzięcia udziału w uroczystości Bożego Ciała.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, indywidualna

Metody i techniki

opowiadanie, rozmowa kierowana, śpiew, praca z ilustracją

Środki i pomoce dydaktyczne

opowiadanie, prezentacja multimedialna, ilustracja *Ostatnia wieczerza*;
piosenki *Jezus jest tu* oraz *Idzie mój Pan*

Struktura katechezy

Modlitwa

Podziękujmy Panu Jezusowi za to, że jest z nami każdego dnia.

Piosenka *Jezus jest tu*

I. Odkrywam

Opowiadanie

Rodzina Zuzi i Franka wzięła udział w procesji Bożego Ciała. Kiedy mijali blok, w którym mieszkali, Zuzia spojrzała na okna ich mieszkania. Udekorowała je razem z babcią Zosią.

– Mamo, spójrz! Zobacz, jak pięknie wyglądają nasze okna! – powiedziała głośno dziewczynka.

– Masz rację, córeczko. Dobra robota! – odpowiedział za mamę tato.

– Pawle, dzieci, nie rozmawiajcie. Idziemy w procesji – zwróciła im uwagę mama.

Przez jakiś czas Zuzia szła w milczeniu, ale gdy zobaczyła swoją ulubioną koleżankę, Marysię, która jechała na rowerze, nie wytrzymała:

– Mamo, patrz! Marysia!

– Zuzanko, prosiłam, abys nie gadała!

– Ale ja tylko chciałam powiedzieć, że Marysia ma wielkie szczęście! Pan Jezus ją pobłogosławił, chociaż ona nie chodzi do kościoła – odpowiedziała dziewczynka, machając radośnie do koleżanki. – Sama mówiłaś, że Pan Jezus będzie dzisiaj błogosławił wszystkim ludziom z naszego osiedla... – dodała już ciszej.

II. Spotykam

Zapytaj:

- W jakim wydarzeniu wzięła udział rodzina Wiśniewskich? (w procesji Bożego Ciała)
- Co zobaczyli, mijając swój blok? (udekorowane okna)
- Kto udekorował okna? (Zuzia i Franek wraz z babcią Zosią)

Pokaż uczniom znajdującą się w podręczniku ilustrację procesji Bożego Ciała. Zwróć szczególną uwagę na kapłana niosącego monstrancję z Najświętszym Sakramentem.

Zapytaj: *Dlaczego tak wielu ludzi bierze udział w procesji Bożego Ciała?*

III. Poznaję

Pismo Święte (J 6,51a)

Poproś dzieci, aby uważnie posłuchały słów samego Pana Jezusa i zastanowiły się, co Pan Jezus mówi o sobie:

„Ja jestem chlebem żywym, który zstąpił z nieba”.

Zapytaj:

- Jak Pan Jezus nazywa siebie? (chlebem żywym)
- Co Pan Jezus czyni w czasie ostatniej wieczerzy? (przemienia chleb w swoje Ciało, a wino w swoją Krew)
- Jak można nazwać Pana Jezusa ukrytego pod postaciami chleba i wina? (Najświętszym Sakramentem)
- Dla kogo więc dzieci sypią kwiatki, niosą poduszki, a wszyscy pięknie się modlą i śpiewają? (dla Pana Jezusa ukrytego w Najświętszym Sakramencie)

Następnie wyjaśnij, czym są: a) *monstrancja* (naczynie do przenoszenia Pana Jezusa w Najświętszym Sakramencie), b) *baldachim* (ozdobny daszek do noszenia w procesji nad Najświętszym Sakramentem), c) *procesja* (uroczysty pochód ze śpiewem i modlitwą).

Prezentacja multimedialna „Procesja Bożego Ciała”

Zaproś uczniów do obejrzenia prezentacji o procesji w Uroczystość Bożego Ciała.

Porozmawiaj z uczniami o wyglądzie procesji i kolejności, w jakiej ustawiają się ludzie dorośli oraz dzieci, o sposobach aktywnego udziału w procesji (sypanie kwiatków, niesienie wstążek, śpiew, modlitwa).

IV. Odpowiadam

Zachęć uczniów, aby zastanowili się, jak mogą aktywnie włączyć się w obchody uroczystości Bożego Ciała. Wśród odpowiedzi powinny znaleźć się następujące propozycje:

- przyjść z rodziną na Mszę Świętą,
- pójść na procesję,
- przystroić okna domów na trasie procesji,
- zachęcić innych do udziału w tej uroczystości.

Zadanie multimedialne (platforma Learning Apps) „Boże Ciało”

Polecenie: *Połącz w pary.* (Do połączenia ilustracje i podpisy: baldachim, monstrancja, procesja).

V. Utrwalam

Piosenka *Idzie mój Pan*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *Ilustracja przedstawia procesję Bożego Ciała. Dokończ kolorowanie. Naucz się na pamięć modlitwy.*

Zadanie 2: *Rozwiąż krzyżówkę.*

Zadanie 3: *Połącz słowa z ich wyjaśnieniami.*

VI. Modlę się

Zaproś uczniów do modlitwy. Niech zaśpiewają jak najpiękniej **piosenkę** *Idzie mój Pan*.

KATECHEZA 57

Temat: Wakacje

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- kształtowanie w uczniach świadomości, że wakacje to czas odpoczynku od zajęć szkolnych, ale nie od Pana Jezusa
- kształtowanie w uczniach wdzięczności za wszystko, co Pan Jezus czyni w ich życiu

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- potrafi powiedzieć, że podczas wakacji wychwala Pana Boga za stworzony świat,
- potrafi powiedzieć, że wakacje nie zwalniają z uczestnictwa we Mszy Świętej,
- potrafi powiedzieć, że wakacje nie zwalniają z pomagania innym,
- dziękuje za łaski otrzymywane od Pana Jezusa przez cały rok szkolny.

Formy organizacji zajęć

zespołowa, grupowa, indywidualna

Metody i techniki dydaktyczne

rozmowa kierowana, opowiadanie, zabawa edukacyjna, praca z ilustracją

Środki dydaktyczne (pomoce)

opowiadanie, prezentacja multimedialna;
wycięte z gazet ilustracje, plecak

Struktura katechezy

Modlitwa

Poproś dzieci, aby stanęły w kręgu. Powiedz: *Kończy się rok szkolny. Pan Jezus obdarował nas wieloma łaskami. Za chwilę każdy będzie mógł podziękować Panu Jezusowi za dobro, które otrzymaliśmy przez ten rok.*

Rozłóż na środku koła wycięte z gazet zdjęcia, rysunki: (np. dzieci uczące się, dziecko czytające książkę, dzieci na zawodach sportowych, dzieci w chórze szkolnym, dzieci tańczące, rodzina, urodziny dziecka, zdjęcie ze świąt Bożego Narodzenia i Wielkanocy, dzieci z dziadkami, dzieci sprzątające, pomagające rodzicom itp.).

Poproś, aby uczniowie wybrali rysunek ilustrujący zdarzenie, za które dziecko chce podziękować Panu Jezusowi.

Rozpocznij modlitwę: **Panie Jezu, dziękuję Ci za: zdrowie, za kochanych rodziców, dobre oceny...**

Po każdej modlitwie wszyscy śpiewają *Dziękujemy Ci, Ojczy nasz* (tylko te słowa).

I. Odkrywam

Opowiadanie

Zuzia nie mogła doczekać się wyjazdu do cioci Marty. Chwaliła się, że wszystko już spakowała. Natomiast Franek nadal nie wiedział, co ma z sobą zabrać. Wszystko wydawało mu się bardzo potrzebne.

– *Mamo, nigdy nie wyjedziemy, bo Franek nie umie się spakować na wakacje – narzekała Zuzia.*

– *O niczym nie mogę zapomnieć, rozumiesz?*

– *Dzieciaki! Chcecie zabrać ze sobą to wszystko? Samochód nie ruszy! – żartował tata, przyglądając się zgromadzonym walizkom i plecacom.*

– *O niczym nie zapomnieliście?*

– *Nie! – krzyknęła Zuzia. – Mamy wszystko. Będzie fajnie: popływamy, nazbieramy jagód, pobawimy się z cicią, zbudujemy szałas...*

– *Świetne plany! – powiedział tata. – A teraz powiedzcie, o czym musicie pamiętać podczas wakacji?*

– *O bezpieczeństwie! – krzyknęła Zuzia.*

– *Z pewnością! Masz rację, ale jest jeszcze inna bardzo ważna sprawa.*

*Zuzia spojrzała na tatę ze zdziwieniem.
Co może być tak ważne? O czym myśli tatuś?, zastanawiała się.*

II. Spotykam

Podziel uczniów na **4 grupy**. Każda grupa otrzymuje kartki, na których uczniowie wypisują, o czym należy pamiętać podczas wakacji. Poproś, aby włożyli kartki do przygotowanego przez siebie plecaka. Odczytaj odpowiedzi i omów je z klasą.

III. Poznaję

Pokaż uczniom prezentację lub poprowadź zabawę edukacyjną i porozmawiajcie o tym, jakie wskazówki na czas wakacyjny zostawia dla nas Pan Bóg:

Zabawa edukacyjna „Wakacje”

Zaproś uczniów do kręgu, wewnątrz niego ułóż rysunki lub zdjęcia wycięte z gazet (ty wiesz, że można z nich ułożyć 3 grupy, ale dla dzieci rozkładasz je losowo).

Ilustracje:

I grupa rysunków – przyroda: krajobraz gór, miejscowości nadmorskiej, wsi, jeziora.

II grupa rysunków: ktoś pociesza płaczące dziecko, dzieci bawią się razem, ktoś opiekuje się chorym, dziecko częstuje kolegę, pomaga w domu.

III grupa rysunków, zdjęcia kościołów, sanktuariów, koniecznie ludzie idący do tych kościołów.

Napis 1: „Błogosławcie Boga całego stworzenia”

Napis 2: „Przykazanie nowe daje wam, abyście się wzajemnie miłowali tak, jak Ja was umiłowałem”.

Napis 3: „Pamiętaj, abyś dzień święty święcił”.

Zadaniem uczniów jest dopasowanie zdjęć do fragmentów biblijnych. Wskaż uczniom, którzy odczytają teksty. Zapytaj, co one znaczą. Wyjaśnij dzieciom, że są to słowa z Pisma Świętego i powinien zastosować się do nich każdy, kto rozpoczyna wakacje.

Poproś uczniów, aby dobrali do wymienionych fragmentów rysunki, zdjęcia.

Podkreśl: *Wakacje to czas, gdy dziecko Boże może zachwycać się przyrodą, krajobrazami. Wtedy też powinniśmy dziękować za stworzony dla nas taki piękny świat.*

Wyjaśnij, że podczas wakacji też jesteśmy wezwani do czynienia dobra. Pan Jezus pragnie, abyśmy pamiętali i troszczyli się o tych, których spotkamy, z którymi będziemy wypoczywać, bawić się.

Podkreśl: *Wakacje to czas wolny od zajęć szkolnych, ale nie od spotkań z Panem Jezusem w modlitwie i podczas Mszy Świętej.*

Podsumuj: *Sądzę, że wasi rodzice, tak jak tatuś Zuzi i Franka, pragną, abyście pamiętali podczas wakacji, że jesteście dziećmi Bożymi, dziękowali, wychwalali Pana Jezusa za wszystko, co dla was czyni.*

Praca z podręcznikiem

Zadanie 1: *W miejsca chmurek wklej fragmenty z Pisma Świętego. Zwróć uwagę na różne kształty chmur. Przeczytaj wklejone teksty.*

IV. Odpowiadam

Zabawa edukacyjna „Wakacyjna podróż”

Poproś uczniów, aby ustawili się parami, tworząc „pociąg”. Dzieci śpiewają **piosenkę** *Jedzie pociąg z daleka...*

Ułóż w kilku miejscach zdjęcia prezentujące różne zakątki Polski (wykorzystaj rysunki z poprzedniego zadania). Układ rysunków w klasie wyznaczy trasę pociągu. Na gwizdek lub inny dany przez siebie znak pociąg zatrzymuje się.

Jeżeli rysunek, przy którym zatrzyma się pociąg, przedstawia np. jezioro czy morze, zapytaj: *Kto z was wybiera się nad jezioro, nad morze?* Wraz z uczniami ustal zasady bezpiecznego zachowania się nad jeziorami, podczas zabawy w wodzie.

Jeśli ilustracja przedstawia np. stare kościoły czy inne zabytki, zapytaj: *Czy ktoś z was będzie poznawał jakieś nowe miasto?* Wraz z uczniami ustal zasady bezpiecznego zachowania się na ulicach, przejściach dla pieszych, ustal zasady zachowania się w kościele, muzeum. Podkreśl, że kościoły są zabytkami wartymi zwiedzenia, ale przede wszystkim to domy modlitwy.

V. Utrwalam

Praca z podręcznikiem

Zadanie 2: *Narysuj, jak chcesz spędzić swoje wakacje.*

Zadanie 3: *Z pomocą Anioła Stróża wybierz drogę, na której nie ma złych uczynków.*

VI. Modlę się

Panie Jezu, dziękujemy Ci za cały rok szkolny, za wszystko, co dla nas uczyniłeś. Dziękujemy za wszystkich pracowników szkoły, dzięki którym mogliśmy się rozwijać. Prosimy Cię, byśmy podczas wakacji spotykali się z Tobą we Mszy Świętej i dziękowali za piękną przyrodę. Pomóż nam być dobrymi dla kolegów, koleżanek i wszystkich osób, które spotkamy w czasie wakacji.

Śpiewniczek

Aniele Boży stróżu mój

Aniele Boży stróżu mój
w dzień
i w nocy
przy mnie stój
kiedy się bawię
kiedy śpię
kiedy do szkoły śpieszę się

Źródło tekstu: <https://pacierz.pl/modlitwa/modlitwy-dla-dzieci.php> [dostęp: 26.11.2019].

Bóg kocha mnie

Bóg kocha mnie takiego, jakim jestem
Raduje się każdym moim gestem
Alleluja, Boża radość mnie rozpiera.

Źródło tekstu: *Uwielbiajcie Pana. Modlitewnik i śpiewnik*, wyd. V poprawione i poszerzone, Wydawnictwo Biblos, Tarnów 2001, s. 203.

Budujemy Kościół Boży (Ziarenko do ziarenka)

ref. Ziarenko do ziarenka,
A kamyczek do kamyczka,
A cegielka do cegielki,
Na nasz wspólny dom.

W każdy ranek, w każdy wieczór,
Budujemy Kościół Boży.
Każdym gestem, każdym słowem –

Budujemy Kościół Boży,
Budujemy Kościół Boży.
Najpiękniejszy w świecie dom.

ref. Ziarenko do ziarenka...

W naszych troskach i radościach – budujemy...
Każdą myślą, każdym czynem – budujemy...
Budujemy Kościół Boży,
Najmocniejszy w świecie dom.

ref. Ziarenko do ziarenka...

W naszych sercach, w naszych wnętrzach – budujemy...
Każdym wierszem i piosenką – budujemy...
Budujemy Kościół Boży,
Gdzie zamieszka z nami Pan.

ref. Ziarenko do ziarenka...

Źródło tekstu: *Laudate Dominum: Chwalcie Pana: śpiewnik pielgrzymkowy Złotej Grupy Radomskiej*, s. 203–204.

Czy wy wiecie, że jesteście świątynią

Czy wy wiecie, że jesteście świątynią? (3 x)
Świątynią, w której mieszka Święty Duch.

ref. Pełni mocy, wdzięczności i chwały (3 x)
– Świątynią, w której mieszka Święty Duch.

Źródło tekstu: *Otwórzcie serca. Teksty pieśni i piosenek*, wydanie VII poprawione i poszerzone, Wydawnictwo Archidiecezji Warszawskiej, Warszawa 2001, s. 63.

Czytaj Biblię, módl się co dzień

Czytaj Biblię módl się co dzień,
Jeśli wzrastać chcesz. (3 x)

Źródło tekstu: www.religijne.axt.pl/tekst/303/czytaj-biblie.html [dostęp: 27.11.2019].

Dobrze, że jesteś

Dobrze, że jesteś, dobrze,
że jesteś, dobrze, że jesteś.

Co by to było, gdyby cię nie było,
dobrze, że jesteś.

Źródło tekstu: http://www.wcredo.eu/spiewnik/d/dobrze_ze.html [dostęp: 27.11.2019].

Dzieckiem Bożym jestem ja

ref. Dzieckiem Bożym jestem ja, la, la..

Ojciec Bóg kocha nas, miłość swą zsyła nam,
Któż jak On wielkim jest, któż jak On miłość ma.
Święty Bóg Ojciec nasz, co dzień ma hojną dłoń,
Kocha nas dzieci swe mimo grzechów oraz wad.

Ojciec Bóg Syna dał, jako dar grzesznych nam,
Jezus - Bóg zniżył się, Jezus - Brat zbawił nas.
Poprzez krzyż grzechy starł, życie dał, radość wzniósł,
Zmartwychwstał jako Pan, On jedyną drogą nam.

Źródło tekstu: http://spiewnikreligijny.pl/teksty/1817,dzieckiem_bozym_jestem/ [dostęp: 27.11.2019].

Gdy Boży duch

1. Gdy Boży duch wypełnia mnie,
Jak Dawid śpiewać chcę. (2 x)

ref. Jak Dawid, jak Dawid, jak Dawid śpiewać chcę.

2. Gdy Boży duch... Jak Dawid klaskać chcę...

3. Gdy Boży duch... Jak Dawid wielbić chcę...

4. Gdy Boży duch... Jak Dawid skakać chcę...

Źródło tekstu: *Uwielbiajcie Pana. Modlitewnik i śpiewnik*, dz. cyt., s. 232.

Gdy Pan Jezus był malutki

Gdy Pan Jezus był malutki,
Nigdy nie próżnował.
Z Matką Bożą i z Józefem
Ochoczo pracował.
To piłował, to heblował,
To welenkę zwijał.

Nosił wodę, zmiatał wióry
I gwoździe przybijał.

Źródło tekstu: *Pójdę do nieba piechotą. Śpiewnik pielgrzymkowy*, Wydawnictwo Księży Palotynów Apostolicum, s. 386–387.

Grzeczne słówka

(utwór z płyty *Piosenki Maluszka*, wyk. zespół Presto)

Dziękuję, przepraszam i proszę, trzy słówka za małe trzy grosze.
I grzeczny królewicz i grzeczna królowna znają te słówka na pewno.

Trzy słówka za małe trzy grosze: Dziękuję, przepraszam i proszę.
To przecież niewiele kosztuje, gdy powiesz : „Uprzejmie dziękuję”.
Korona ci z głowy nie spadnie na pewno, nawet, gdy jesteś królowną.

Trzy słówka za małe trzy grosze: Dziękuję, przepraszam i proszę.

Źródło tekstu: <https://miastodzieci.pl/piosenki/grzeczna-slowka/> [dostęp: 22.12.2019].

I ty możesz zostać Świętym Mikołajem (Święty Mikołaj)

(utwór z płyty *Gadu gadu* z repertuaru zespołu Arka Noego)

ref. I ty, i ty, i ty, i ty możesz zostać Świętym Mikołajem,
I tym, i tym, i tym, i tym, co prezenty ludziom rozdaje.

Prezenty i niespodzianki, pluszowe misie i układanki,
a na dodatek planszowe gry, a może jakieś mp3.

ref. I ty i ty...

Mikołaj Święty zawsze pamięta o niespodziankach i o prezentach,
Ale najbardziej, ale najwięcej, ja czuję miłość i dobre serce.

ref. I ty i ty...

Cieszą się wszyscy, którzy dostają, a jeszcze bardziej Ci, którzy dają
Cieszą się wszyscy, którzy dostają, a jeszcze bardziej Ci, którzy dają

ref. I ty i ty...

Nie tylko w święta, nie tylko raz, przez cały rok, przez cały czas
Nie tylko w święta, nie tylko raz, przez cały rok, przez cały czas.

Źródło tekstu: <https://www.malygosc.pl/doc/1058976>. Teksty-piosenek-z-plyty-Stary-Szawel-Nowy-Pawel/8 [dostęp: 27.11.2019].

Idzie mój Pan

tekst: Jan Góra OP

ref. Idzie mój Pan, idzie mój Pan,
On teraz biegnie, by spotkać mnie. (2 x)

Mija góry, łąki, lasy,
By komunii stał się cud.
On chce chlebem nas nakarmić,
By nasycić życia głód.

Źródło tekstu: *Uwielbiajcie Pana. Modlitewnik i śpiewnik*, dz. cyt., s. 242.

Jezu, ufam Tobie

Nasze plany i nadzieje coś niweczy raz po raz,
Tylko Boże miłosierdzie nie zawodzi nigdy nas.

ref. Jezu ufam Tobie od dziecięcych lat,
Jezu ufam Tobie choćby wątpił świat.
Strzeż mnie dobry Jezu jak własności Swej ,
I w opiece czulej duszę moją miej.

Źródło tekstu: www.polskatradycja.pl/piesni/religijne/283-nasze-plany-i-nadzieje.html [dostęp: 27.11.2019].

Jezus jest tu

Jezus jest tu (2 x)
O, wznieśmy ręce,
wielbiąc Jego Imię.
Jezus jest tu!

Pan jest wśród nas,
Pan jest wśród nas.
O, wznieśmy ręce,
wielbiąc Jego Imię,
Pan jest wśród nas.

Źródło tekstu: *Otwórzcie serca. Teksty pieśni i piosenek*, dz. cyt., s. 103.

Jezus o poranku

1. Jezus, Jezus, Jezus o poranku,
Jezus i w południe,
Jezus, Jezus, Jezus, gdy zapada zmrok.
2. Kochaj Go, kochaj Go o poranku...
3. Wielbij Go, wielbij Go o poranku...
4. Śpiewaj Mu, śpiewaj Mu o poranku...
5. Wędruj z Nim, wędruj z Nim o poranku...

Źródło tekstu: *Pójdę do nieba piechotą. Śpiewnik pielgrzymkowy*, dz. cyt., s. 153.

Kto stworzył mrugające gwiazdki

1. Kto stworzył mrugające gwiazdki
Mrugające gwiazdki mrugające gwiazdki
Kto stworzył mrugające gwiazdki
Nasz Ojciec Bóg!
2. Kto stworzył falujące morze...
3. Kto stworzył fruujące ptaszki...
4. Kto stworzył ciebie i mnie...
5. Kto stworzył fruujące ptaszki
Falujące morze mrugające gwiazdki
Kto stworzył ciebie i mnie
Nasz Ojciec Bóg!

Źródło tekstu: http://www.wcredo.eu/spiewnik/k/kto_stworzyl.html [dostęp: 6.01.2020].

Mama Królowa

(piosenka z płyty, *Nie ma to tamto – Subito Santo*, z repertuaru zespołu Arka Noego, sł. i muz. Robert Friedrich)

Mama czuwa, Mama wie
Czego każde dziecko chce
Mama kocha, Mama wie najlepiej
Czego mi brakuje

Czego potrzebuję
Mama kocha, Mama wie najlepiej

Niepotrzebne Mamie
Brylanty, złoto i korona
Ona piękna jest bez tego
I Błogosławiona

Można Ciebie namalować
Można o Tobie śpiewać
Bo Ty jesteś najpiękniejsza
Bo Ty jesteś Królową Nieba!

Źródło tekstu: <http://spiewnik.eu/3449/quotMama-Krolowaquot/> [dostęp: 27.11.2019].

Ojciec Abraham miał siedmiu synów

Ojciec Abraham miał siedmiu synów,
Siedmiu synów miał ojciec Abraham a oni siedli i nic nie jedli.
Tylko śpiewali sobie tak...

Prawa ręka,
lewa ręka,
prawa noga,
lewa noga i do tego głowa!

Źródło tekstu: www.maluchy.pl/teksty_piosenek_dzieci/ojciec-abraham,122.html [dostęp: 27.11.2019].

Piosenka o pomaganiu ludziom

śl. i muz.: Jerzy Kobylański

ref. Kto jeśli nie ty, kto jeśli nie my
Kto jeśli nie ja pomagać innym ma?

Nieprawda, że cały świat
Jest wielkim, bezdusznym miejscem
Gdzie człowiek nic nie jest wart,
Pieniądze tylko są szczęściem.
A szczęście największe jest
Gdy płynie z dawania niż brania

Więc bądźcie przygotowani
Do pomagania! Do pomagania!

ref. Kto jeśli nie ty, kto jeśli nie my...

Źródło tekstu: <https://odndzieci.pl/teksty-piosenek/piosenki-madrych-dzieci-teksty/288-piosenka-o-pomaganiu-ludziom> [dostęp: 21.11.2019].

Przepraszam Cię, Boże, skrzywdzony w człowieku

Przepraszam Cię, Boże, skrzywdzony w człowieku,
Przepraszam dziś wszystkich was,
Żałuję za wszystko, to moja wina jest.

Źródło tekstu: http://spiewnikreligijny.pl/teksty/1676,przepraszam_cie_boze/ [dostęp: 21.11.2019].

Przyjdź, Jezu, przyjdź

Przyjdź, Jezu, przyjdź
Czekamy dziś, do naszych serc do naszych dni
Przyjdź Jezu, przyjdź

Czekamy dziś, do naszych serc do naszych dni
Niech spłynie Twoja łaska i niech wypełni mnie

Bo nadszedł czas, by cały świat poznał Cię!
Tyś Królem jest – Tyś Królem jest
Wołamy przyjdź – Wołamy przyjdź

Źródło tekstu: <http://www.milosierdzie.szczecin.pl/SpiewnikCzytaj.aspx?s=484> [dostęp: 6.01.2020].

Rysuję krzyż

1. Rysuję krzyż
Z kropelką krwi
I z jedną dużą łzą
Za krzyżem drzwi
Do nieba drzwi
Dla mnie otwarte są

Ref. Za ten krzyż i twoje łzy
Za serdeczne krople krwi

Jezu dziękuję Ci!
Za otwarte nieba drzwi
Drogą, którą szedłeś,
Jezu, dziękuję Ci!

Źródło tekstu: <http://religia.vot.pl/8-aktualnosci/29-rysuje-krzyz-z-kropelka-krwi> [dostęp: 27.11.2019]

Święty, święty uśmiechnięty

(piosenka z płyty *Piosenki i kolędy na żywo* z repertuaru zespołu Arka Noego, sł. i muz. Robert Friedrich)

ref. Taki duży, taki mały, może świętym być...
Taki gruby, taki chudy, może świętym być...
Taki ja i taki ty może świętym być...
Taki ja i taki ty może świętym być...

Święty kocha Boga, życia mu nie szkoda,
Kocha bliźniego, jak siebie samego...
Święty kocha Boga, życia mu nie szkoda,
Kocha bliźniego, jak siebie samego...

ref. Taki duży, taki mały...

Kto się nawróci, ten się nie smuci:
Każdy święty chodzi uśmiechnięty.
Tylko nawrócona jest zadowolona:
Każda święta chodzi uśmiechnięta...

ref. Taki duży, taki mały...

Źródło tekstu: <http://teksty.org/arka-noego,swiety-swiete-usmiechniety,tekst-piosenki> [dostęp: 21.11.2019].

To, co dobre, się zaczyna, gdzie pojawia się rodzina

(z płyty *Rodzina* zespołu Siostry Jeremiasza, tekst: Grzegorz Kowalski)

Skąd się biorą przysze mamy,
ciocię, wujka jak poznamy,
skąd wziąć siostrę do skakanki,
komu robić niespodzianki!
Kto się w szkole będzie uczył,

kogo lekarz będzie leczył,
wszystkim zaraz zrzedną miny
jak nie będzie tam rodziny!

ref. To, co dobre się zaczyna,
gdzie pojawia się – rodzina! (2 x)

Kto ziemniaki będzie sadił,
i rolnikom będzie radził,
komu będzie rządził rząd,
kto zużywać będzie prąd.
Kto do pracy będzie chodził,
przyszłe dzieci będzie rodził,
wszystkim zaraz zrzedną miny,
jak nie będzie tam rodziny

ref. To, co dobre...

Źródło tekstu: <http://parafiabogdanow.manifo.com/> [dostęp: 26.11.2019].

Tyle dobrego

Tyle dobrego zawdzięczam Tobie, Panie.
Wszystko, co mam, od Ciebie przecież jest.
I to, że jestem, że życie wciąż poznaję,
Dziś tymi słowy wyrazić wszystko chcę.

ref. Za każdy dzień, za nocny mrok,
Za radość mą, szczęśliwy rok.
Nawet za chmurne, deszczowe dni,
Za wszystko, Panie, dziękuję Ci.

Gdy mnie uczono, że jest, Boże, w niebie,
Gdy poznawałem, co dobre jest, co złe.
W dzieciennych słowach mówiłem „Kocham Ciebie” –
I powtarzałem modlitwy słowa te.

ref. Za każdy dzień...

Źródło tekstu: *Uwielbiajcie Pana. Modlitewnik i śpiewnik*, dz. cyt., s. 374.

W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego

W Imię Ojca i Syna i Ducha Świętego...

Tak można najprościej modlić się do Niego.

Do Boga, co właśnie uśmiecha do nas się i
niebo przybliżyć swym dzieciakom chce.

Do Boga, co właśnie uśmiecha do nas się i
niebo przybliżyć swym dzieciakom chce.

Źródło tekstu: http://spiewnikreligijny.pl/teksty/3473,i_imie_ojca_i_syna/ [dostęp: 27.11.2019].

Weź mnie, weź mnie na ręce

(piosenka z płyty *Daj na zgodę* z repertuaru zespołu Arka Noego, sł. i muz. Robert Friedrich)

ref. Weź mnie, weź mnie na ręce!

Mi nie potrzeba nic więcej

Weź mnie, weź mnie na ręce!

Wracaj! Wracaj!

Wracaj do domu przytul mnie

Nie siedź w pracy cały dzień

Na kolana wskoczę Tobie

Już doczekać się nie mogę

Możesz być nawet mistrzem świata

Tylko do domu szybko wracaj

Wracaj do domu i bądź z nami

Nie siedź w pracy godzinami

ref. Weź mnie, weź mnie na ręce!

Ważna jest w życiu każda chwila

Chodźmy na spacer albo do kina

Wracaj do domu i bądź z nami

Nie siedź w pracy godzinami

ref. Weź mnie, weź mnie na ręce!

Źródło tekstu: <https://ising.pl/arka-noego-wez-mnie-na-rece-2735k8-tekst> [dostęp: 27.11.2019].

Wiele jest serc

ref. Wiele jest serc które czekają na Ewangelię,
Wiele jest serc, które czekają wciąż. (2x)

Napełnij serce twoje
tym kosztownym nasieniem
A zobaczysz, że Bóg
poprowadzi cię do ludzi. (2x)

Sam zobaczysz, że Bóg
poprowadzi cię do ludzi,
Których będziesz mógł
zaprowadzić do Chrystusa. (2x)

Źródło tekstu: *Uwielbiajcie Pana. Modlitewnik i śpiewnik*, dz. cyt., s. 385.

Wy jesteście na ziemi światłem mym

Wy jesteście na ziemi światłem mym,
Wy jesteście na ziemi światłem mym,
Aby ludzie widzieli dobre czyny w was,
I chwalili Ojca, który w niebie jest.

My jesteśmy na ziemi światłem Twym.
My jesteśmy na ziemi światłem Twym.
Aby ludzie widzieli dobre czyny w nas,
I chwalili Ojca, który w niebie jest.

Źródło tekstu: *Uwielbiajcie Pana. Modlitewnik i śpiewnik*, dz. cyt., s. 393.

Zmartwychwstał Pan i żyje dziś

ref. Zmartwychwstał Pan i żyje dziś,
blaskiem jaśnieje noc
Nie umrę, nie lecz będę żył,
Pan okazał swą moc
Krzyż to jest brama Pana,
jeśli chcesz przez nią wejść
Zbliźmy się do ołtarza,
Bogu oddajmy cześć.

1. Dzięki składajmy Mu, bo wielka jest jego łaska
Z grobu powstał dziś Pan, a noc jest pełna blasku
Chcę dziękować Mu i chcę Go dziś błogosławić
Jezus, mój Pan i Bóg, On przyszedł aby nas zbawić.

Źródło: http://spiewnikreligijny.pl/teksty/18,zmartwychwstal_pan_i_zyje_dzis/ dostęp: 08.04.2020].

Materiały dodatkowe

klasa 1 szkoły podstawowej

Opowiadania

Tekst: Longina Cywińska i Maria Frela

Czyta: Julia Rybakowska

Nagranie i realizacja: Eryk Kotys / Radio Emaus

Ilustracje

Elżbieta (Eluta) Kidacka / kidacka.pl

Opracowanie prezentacji i zadań multimedialnych

Krzysztof Krzywania, Katarzyna Smardzewska

Zdjęcia i grafiki

Archiwum wydawnictwa: katechezy 2, 17, 20, 28, 29, 30, 31, 43, 44, 54, 56, 57

Wojciech Bryś: katecheza 44

Joanna Dąbrowska: katecheza 35

Freepik: katechezy 9, 17, 38, 39, 43

Pixabay: katechezy 2, 9, 39, 43

Wikimedia: katecheza 45

Wydawca dołożył wszelkich starań, aby respektować prawa autorskie do materiałów znajdujących się w publikacji i jeśli tylko było to możliwe, podał ich źródło. Jeżeli jakiegokolwiek treści znajdujące się w tym podręczniku i na płytach naruszają Państwa prawa autorskie, prosimy o kontakt: wydawnictwo@swietywojciech.pl.

Pieśni i piosenki religijne – do wykorzystania na katechezie

Aranżacja muzyczna i realizacja

ks. Mariusz Skakuj, ks. Maciej Lewandowski

Śpiew

uczennice Katolickiej Szkoły Podstawowej św. Ojca Pio w Zamościu,
dzieci z parafii Matki Bożej Królowej Polski w Zamościu oraz dzieci
z Mount Prospect

Spis utworów

1. Alleluja, biją dzwony | 0:48
2. Alleluja, biją dzwony – podkład | 0:48
3. Amen jak Maryja | 2:40
4. Amen jak Maryja – podkład | 2:41
5. Bo góry mogą ustąpić | 1:15
6. Bo góry mogą ustąpić – podkład | 1:15
7. Bóg kocha mnie | 1:05
8. Bóg kocha mnie – podkład | 1:05
9. Budujemy Kościół Boży | 2:25
10. Budujemy Kościół Boży – podkład 2:25
11. Czy wy wiecie, że jesteście... | 1:11
12. Czy wy wiecie, że jesteście... – podkład | 1:11

13. Czytaj Biblię, módl się co dzień | 0:39
14. Czytaj Biblię, módl się co dzień – podkład | 0:39
15. Dobrze, że jesteś | 0:33
16. Dobrze, że jesteś – podkład | 0:33
17. Dzieckiem Bożym jestem ja | 1:56
18. Dzieckiem Bożym jestem ja – podkład | 1:56
19. Gdy Boży Duch wypełnia mnie | 1:28
20. Gdy Boży Duch wypełnia mnie – podkład | 1:28
21. Gdy idziemy poprzez świat... | 2:40
22. Gdy idziemy poprzez świat... – podkład | 2:40
23. Gdy na morzu wielka burza | 1:45
24. Gdy na morzu wielka burza – podkład | 1:45
25. Gdy Pan Jezus był malutki | 0:51
26. Gdy Pan Jezus był malutki – podkład | 0:51
27. Jesteś radością mojego życia | 1:14
28. Jesteś radością mojego życia – podkład | 1:14
29. Jeśli Pana Boga kochać chcę | 0:49
30. Jeśli Pana Boga kochać chcę – podkład | 0:49
31. Jezus jest tu | 1:30
32. Jezus jest tu – podkład | 1:30
33. Jezus o poranku | 1:33
34. Jezus o poranku – podkład | 1:33
35. Kto stworzył... | 1:36
36. Kto stworzył... – podkład | 1:36
37. Miłość Twa... | 0:55
38. Miłość Twa... – podkład | 0:55
39. Ofiaruję Tobie, Panie mój | 1:09

40. Ofiaruję Tobie, Panie mój – podkład | 1:09
41. Pan jest Pasterzem moim | 1:40
42. Pan jest Pasterzem moim – podkład | 1:40
43. Piosenka o pomaganiu ludziom | 1:42
44. Piosenka o pomaganiu ludziom – podkład | 1:42
45. Przepraszam Cię, Boże... | 0:42
46. Przepraszam Cię, Boże... – podkład | 0:42
47. Przyjdź, Jezu, przyjdź | 1:15
48. Przyjdź, Jezu, przyjdź – podkład | 1:15
49. Rysuję krzyż... | 2:05
50. Rysuję krzyż... – podkład | 2:05
51. Śpiewaj hosanna | 1:16
52. Śpiewaj hosanna – podkład | 1:16
53. Tyle dobrego zawdzięczam... | 1:33
54. Tyle dobrego zawdzięczam... – podkład | 1:33
55. Wiele jest serc... | 3:08
56. Wiele jest serc... – podkład | 3:08
57. Wy jesteście na ziemi... | 1:08
58. Wy jesteście na ziemi... – podkład | 1:08
59. Zmartwychwstał Pan... | 1:41
60. Zmartwychwstał Pan... – podkład | 1:41

Nagrania muzyczne przeznaczone są wyłącznie do użytku szkolnego oraz dla osób prowadzących spotkania katechetyczne i informacyjne.

Wszystkie prawa autorskie i prawa producenta do nagranych utworów zastrzeżone. Kopiowanie, wynajmowanie, wypożyczanie, wykorzystywanie tych materiałów do wykonań publicznych i nadań RTV bez zezwolenia zabronione / ZAiKS.

Layout, skład i łamanie

Krzysztof Krzywania

Projekt okładki i stron działowych

Adam Piasek

Redakcja wydawnicza

Katarzyna Smardzewska

Przygotowanie wersji elektronicznej

Stanisław Tuchołka | panbook.pl

Cytaty biblijne za: *Biblia Tysiąclecia*, wyd. V

© Święty Wojciech Dom Medialny sp. z o.o., Poznań 2020

ISBN 978-83-8065-271-2 (książka + płyty CD i DVD)

ISBN 978-83-8065-387-0 (ebook + pakiet materiałów dodatkowych)

Wydawca

Święty Wojciech Dom Medialny sp. z o.o.

Wydawnictwo

ul. Chartowo 5, 61-245 Poznań

tel. 61 659 37 13

wydawnictwo@swietywojciech.pl

Zamówienia

Dział Handlowy

ul. Chartowo 5, 61-245 Poznań

Obsługa księgarń i hurtowni

sprzedaz@swietywojciech.pl | tel. 61 659 37 57 (60)

Obsługa zamówień detalicznych

sklep@swietywojciech.pl | tel. 61 659 37 61 (55)

www.swietywojciech.pl